

SUSITIKIMŲ VIETA

TURINYS

Įvadas / 3

1. Įnašas į ilgalaikę strategiją / 12

2. Europinis aspektas / 21

3. Kultūros ir meno turinys / 30

Platforma Gyvybinga bendruomenė / 37

Platforma Meno kolonijos / 40

Programa Istorija gyvai / 46

Programa Prievartos ir humanizmo akistatos / 51

Programa Kūrybiniai peizažai / 56

Programa Kultūros uostas / 61

Programa Partnerystės mazgas / 65

4. Įgyvendinimo pajėgumai / 72

5. Informavimo veikla / 80

6. Valdymas / 86

Papildoma informacija / 99

TEKSTE NAUDOJAMOS SANTRAUKOS:

BRIAI – Baltijos regiono istorijos ir archeologijos institutas

EK – Europos Komisija

EKC – Klaipėdos etnokultūros centras

EKS – programa „Europos kultūros sostinė“

ES – Europos Sąjunga

KADS – Klaipėdos apskrities dailininkų sąjunga

KDT – Klaipėdos dramos teatras

KKKC – Klaipėdos kultūrų komunikacijų centras

KKS – Klaipėdos koncertų salė

KMSA – Klaipėdos miesto savivaldybės administracija

KNNP – Kuršių Nerijos nacionalinis parkas

KU – Klaipėdos universitetas

KUFA – Klaipėdos kultūros fabrikas

KVJUD – Klaipėdos valstybinė jūrų uosto direkcija

KVMT – Klaipėdos valstybinis muzikinis teatras

LASKAO – Lietuvos architektų sąjungos Klaipėdos apskrities organizacija

LCC – LCC tarptautinis universitetas

LDM – Lietuvos dailės muziejus

LDS – Lietuvos dailininkų sąjunga

LR – Lietuvos Respublika

MeKuSa – Meno kūrėjų sąjunga

MLIM – Mažosios Lietuvos istorijos muziejus

NDK – Nidos dailės kolonija

NMK – Nidos meno kolonija

NVO – nevyriausybinis sektorius

SPSC – Socialinių pokyčių studijų centras

ŠMC – Šiuolaikinio meno centras

TKC – Tautinių kultūrų centras

TKIC – Turizmo ir kultūros informacijos centras

UADI – Urbanistikos, architektūros ir dizaino institutas

VDA – Vilniaus dailės akademija

Dėl savo cikliškų istorinių katastrofų bei „keliavimo“ iš vienos šalies geopolitinio ir kultūrinio konteksto į kitos šalies interesų zoną Klaipėda yra tiesiog pasmerkta nuolatiniam modernui: ji nuolatos viską pradeda iš pradžių, jos istorija jau daugel kartų buvo baigta ir vėl pradėta, jai nuolatos būtina „naujo kelio“ programa. (...) Būdamą nuolatinės pradžios situacijoje, Klaipėda niekada nepatirs tokių šiuolaikinės sąmonės reiškinių, kaip kultūrinis nuovargis, antikultūrinė metafizika ir panašiai – juk viską reikia kurti kone ex nihilo, [todėl ji orientuota] į atvirumą naujybei, ateities projektų kūrimą ir pliuralizmą.

Klaipėdoje gimęs ir ilgą laiką gyvenęs filosofas
Leonidas Donskis (1962–2016)

Klaipėda, Neringa ir Palanga – trys ryškūs, savitos kultūrinės ir istorinės tapatybės Lietuvos vakarų regiono centrai.

Neringa garsėja menininkų rezidencijomis ir kraštovaizdžio grožiu, kurio unikalumą saugo UNESCO. Klaipėda – tai multikultūrinės prūsiškos tradicijos miestas uostas su universitetine bendruomene. Palanga didžiuojasi savo kurortine architektūra, kultūriniu paveldu ir ilgametėmis poilsavimo tradicijomis.

Kartu šie trys miestai šiandien susiduria su bendrais didžiuliais iššūkiais - plataus masto emigracija, stipraus nerimo simptomais visuomenėje, kultūros lauko susiskaldymu ir apjungiančių bendrystės modelių stoka. Visai tai mūsų vietinės bendruomenės privertė ieškoti naujų būdų, kaip keisti mąstymą, padidinti čia gyvenančių žmonių laimės indeksą ir kaip sukurti draugišką aplinką, į kurią sugrįžtų išvažiavusieji ar integruotųsi naujai atvykusieji.

Didžiuojamės mūsų bendruomenių pasiryžimu sutelkti savo ir europines pajėgas tam, kad Lietuvos vakarų regionas atrastų naujus tarpusavio bendrabūvio būdus ir užmegztų kūrybinių partnerysčių santykius su kitomis Europos šalimis.

Mes suvokiame, kad „Europos kultūros sostinės 2022“ titulas – tai ne karaliaus karūna, kurią užsidėjus, tapsi reikšmingu. Tai visų pirma – atvirumo strategija, kuriai mes, kaip savivaldai vadovaujantys politikai, turėsime pritarti ne tik žodžiais, bet ir konkrečiais darbais. Tai suvokdami, tvirtai sakome – taip, mes norime tapti Europos kultūros sostine. Mes trokštame būti perkeisti kultūringai. Be kalavijo ir prievartos, t.y. kitaip, negu tai buvo daroma sovietinio režimo sąlygomis.

Dėkojame Lietuvos vakarų regiono susivienijusiai bendruomenei Klaipėdoje, Neringoje ir Palangoje. Jau dabar sakome bendruomenei, o ne bendruomenėms, nes pamatėme, kaip rengdami projektą „Klaipėda – Europos kultūros sostinė 2022“, mes keitėmės - tampome vieningesni ir kūrybiškesni. Tad gerai suvokiame, kokį dar kultūrinį, socialinį ir ekonominį šuolį į priekį gali paskatinti „Europos kultūros sostinės 2022“ titulas Lietuvos vakarų tripoliui – Klaipėdai, Neringai ir Palangai.

Gilinkime drauge šį Lietuvos vakarų kultūros farvaterį – gyvybinę arteriją Baltijos krantas ir Pasaulis!

Nuoširdžiai Jūsų ir su Jumis,

Vytautas Grubliauskas, Klaipėdos miesto meras
Darius Jasaitis, Neringos miesto meras
Šarūnas Vaitkus, Palangos miesto meras

Foto aut. Vytautas Petrikas

KODĖL JŪSŲ MIESTAS NORI DALYVAUTI KONKURSE EUROPOS KULTŪROS SOSTINĖS VARDUI GAUTI?

Klaipėda buvo, yra ir bus besikeičiantis miestas.

Miestas, nepaklūstantis įprastinėms istorijos, identiteto, geografijos koordinatėms.

Miestas, kurio gyvybingumą užtikrina nuolatinis judumas, žmogiškųjų resursų atsinaujinimas, inovatyvių idėjų, prekių, verslo susitikimai ir kultūriniai mainai su kitais kraštais. Noras pažinti tai, kas nepatirta ir atsiverti mūsų dar nepažįstantiems yra miesto-uosto esmė ir išskirtinumas. Tranzitas yra ne tik uosto, bet ir mūsų kultūros identiteto dalis. Importuojame kultūrinį turinį, kūrėjus ir auditoriją. Bet tuo pat metu į kitas pasaulio vietas eksportuojame čia gimstančius talentus, idėjas, projektus. Tai yra mūsų stiprybė ir silpnybė vienu metu. Jungtys su kitais sutvirtina kultūrinę įvairovę, bet tam, kad kokybiškai integruotumėmės į Europos bendruomenę, mūsų kultūrinė virvė turi būti stipri ir suvyta čia...

Šiandien mūsų miestas dėl istorinių, demografinių, ekonominių įtampų yra patekęs į sąstingio būseną. Tapome vartotojiška visuomene, kuriai būdingas susvetimėjimas ir socialinė atskirtis. Mūsų kultūrinė izoliacija dėl geografinio nuotolio nuo didžiųjų kultūros centrų (Vilniaus, Kauno, Rygos) tik dar labiau didina regiono provincialumą. Tik kultūra pajėgi grąžinti miestui gyvybę, išjudinti gyventojus ir sukurti nuolatinę judėjimo ir atsinaujinimo terpę.

Siekiame tapti Europos kultūros sostine **dabar**, nes tikime, kad miesto proveržio galimybės esant aktyviam kultūros segmentui yra neribotos. Negalime leisti, kad mūsų mieste ir regione būtų:

- muzikos negirdėjusių ar teatro stebuklo neatradusių vaikų, nes jie kurs mūsų miesto ir visos Europos ateitį;
- regione nenorinčių pasilikti jaunuolių, nes jiems trūksta inovatyvaus laisvalaikio, patrauklių viešųjų erdvių, tikėjimo savo miesto ateitimi;
- nebendruojančių kaimynų ir nesišypsančių senolių, nes negatyvi bendruomenė stagnuoja ir nejuda į priekį;
- tuščių parodinių ir koncertinių salių, nes jų išlaidymas miestui per daug kainuoja;
- nesąveikaujančių įvairių sričių menininkų, nes jų ir taip trūksta, o uždaramas tik dar labiau didina atskirtį;
- būti tik miestu prie jūros, bet ne uostamiesčiu, nes tada nesiilgime vandenyno;
- pamiršti istoriją, nes tai formuoja visuomenę bei šaknų ir savasties.

Kultūriniam proveržiui pasiekti šiandien Klaipėdai susiklostė itin palankios politinės, finansinės bei infrastruktūrinės aplinkybės. Pastaraisiais metais aktyviai veikiant nepriklausomai meno bendruomenei bei į politikos lauką atėjus kultūrai neabejingiems politikams, Klaipėdos miesto savivaldybė apsisprendė įtvirtinti kultūrą kaip strateginę miesto kryptį. Klaipėda yra pirmoji savivaldybė Lietuvos nepriklausomybės laikotarpiu priėmusi sprendimą per ketverius metus **dvigubai padidinti finansavimą** kultūrai. O patvirtinta Klaipėdos kultūros strategija iki 2030 metų padės atskleisti, išsaugoti ir plėtoti kultūrinį bendruomenės tapatumą ir kūrybinį potencialą.

Rengdami paraišką nuolat jautėme tą kirbantį lūkestį iš mūsų kūrybinės, akademinės, verslo bendruomenės. Bendruomenė subrendo pokyčiams, todėl turime juos pradėti dabar.

Esame tuštėjantis miestas, nes pramoninis jo įvaizdis atbaido kūrybinį potencialą, tačiau dėka mažesnės konkurencijos turime daugiau erdvės jaunų talentų ir profesionalų kūrybinėms idėjoms, nei kiti didieji miestai...

Negalime užsimerkti prieš pasaulio problemas, nes esame paribio miestas, galintis tiesti tiltus...

Būdami atviri, tapsime įdomūs ir Europai, kurios dalimi jau seniai esame. Užauginame naują europiečių kartą, bet sovietinė atmintis vis dar gajė. Todėl kartu praplėsime ES demokratijos ribas į Rytus, nes gyvename viename pasaulyje...

Mes turime pasikeisti dabar, nes tai leis išsaugoti jaunimą, pritraukti savo srities profesionalus, įveikinti bendruomenę ir tokiu būdu užtikrinti miesto siekį judėti į priekį, nes pati kelionė ir yra tikslas. Klaipėda 2022 – tai kelionė į žmones... per kultūrą, tai – **susitikimo vieta**, kurioje kultūros programa ir strategija tampa konkrečiu pažadu miestiečiams ir Europai.

Šiandien pats palankiausias vėjas išskleisti bures. Suprantame, kad tai ilgalaikė programa, kurios startas jau 2017 m., o kulminacija – 2022 m. Tai – idealus laikas proveržiui, kuris gali užtikrinti miesto ateities kultūrinį, socialinį ir ekonominį gyvybingumą. Turime penkerius metus, kad kartu su partneriais Neringa ir Palanga, pakeistume ir sustiprintume viso regiono raidos kryptį ir Europai pristatytume kultūrai ir žmonėms atvirą uostą.

Mes stengiamės labiau, nes norime, kad tai nebūtų vienadienis santykis, bet ilgalaikis ryšys, nes mes norime, kad jūs sugrįžtumėte...

AR JŪSŲ MIESTAS PLANUOJA ĮTRAUKTI SAVO APLINKINĮ REGIONĄ?

Trijų miestų konsolidavimąsi sąlygoja net keletas miestų tapatybę ir problematiką siejančių faktorių. Visų pirma, Klaipėdos, Neringos ir Palangos savivaldybės sieja jų gyventojai, kurie neretai veikia nepaisydami administracinių miestų ribų. Gyventojų judumą skatina darbo santykiai, kultūriniai ir rekreaciniai poreikiai, užtikrina jungtinės transporto sistemos plėtojimas ir bendras rūpestis Baltijos jūros ekologine aplinka.

Antra, tapatumą apibrėžia geografinio arealo ypatybės: 99 km Baltijos pajūrio ruožas, unikalus per Kuršių neriją, Klaipėdą ir Palangą besidriekiantis landšaftas, sukurtas gamtos ir žmogaus harmoningos veiklos pastangomis, jūrinės tradicijos, žvejybos verslas.

Trečia, šį regioną vienija istorinė patirtis: per šiuos miestus driekėsi istorinis pašto kelias, vyko vidinė gyventojų migracija, dominavo tautų (vokiečiai, lietuviai, kuršiai, žydai, rusai, lenkai) ir kultūrų daugiapoliariškumas.

Galiausiai – šiandien miestai išgyvena panašius iššūkius dėl protų ir darbo jėgos „nutekėjimo“ į sostinę ar užsienio valstybes, sezoninio turistinio rezidavimo, negausaus profesionalios aukštosios kultūros atstovų sluoksnio, komplikuoto pramonės ir uosto plėtros santykio su kultūrinio-gamtiniu ir urbanistiniu paveldu.

Kviesdami partneriais tapti Neringą ir Palangą, mes siekiame trinti administracines ribas. Norime paversti regioną viena kultūrine erdve, vienu kultūrinių susitikimų ir dialogo centru, kuris leidžia parengti visam regionui aktualią, strateginę pokyčių programą, sutelkti regiono bendruomenę jungtinei veiklai, sukurti naujos kokybės regiono įvaizdį. Tai taptų atviru, dinamišku, moderniu kultūros miestų tripoliu.

Suprantame, jog tam reikia daug laiko ir pastangų. Europos kultūros sostinės vardas bus pirminis stimulus regioniniu mastu sutelkti kūrybines pajėgas bei ekonominius resursus ir paskatinti ilgalaikį regiono vystymąsi ir bendradarbiavimą, kuris padės atskleisti ir sustiprinti kultūrinį Vakarų Lietuvos potencialą bei užtikrinti decentralizuotą Lietuvos kultūros politiką-

TRUMPAI PAAIŠKINKITE SAVO MIESTO BENDRUS KULTŪROS YPATUMUS

Jūrai ir vėjams atvira ir laisva rytinė Baltijos pakrantė XX šimtmečiu tapo nacionalinį atskirumą, šovinizmą, totalinės visuomenės kontrolės idėjas puoselėjančių režimų įkaite. Net penkis kartus per šimtmetį keitęs sienų ribas, Klaipėdos kraštas visų pirma išgyveno skaudžius tapatybės transformacijos reiškinius: vokišką, prancūzišką, lietuvišką, sovietinę... Tai išgyvenimai, nutylėjimai, praradimai, naikinimai ir atkūrimai, nuo žemės paviršiaus nušlavę ne tik miesto urbanistikos simbolius, kultūrinę dvasią, bet ir tikruosius miesto gyventojus.

1945 m. prasidėjo naujas Klaipėdos istorijos etapas, į ištuštėjusį miestą kėlėsi nauji gyventojai iš visos Lietuvos ir kitų SSRS šalių. Komunistinė valdžia formavo naują „socialistinį sovietinį“ miestą. Klaipėda tapo ekonomine SSRS provincija prie Baltijos jūros su išvystyta žvejybos pramone, laivynu ir uostu.

Kultūrinės transformacijos pokyčiai prasidėjo tik 8 dešimtmetyje, kuomet atsigręžta į kūrybinio potencialo mieste būtinybę. Įsteigti aukštųjų mokyklų filialai, į miestą buvo kviečiami menininkai, rašytojai, dėstytojai. Susirūpinta paveldu (pradėti restauruoti istoriniai fachverkiniai ir mūriniai namai, senieji sandėliai, neogotikinis paštas), įkurti nauji kultūriniai objektai (Paveikslų galerija, Jūrų muziejus ir akvariumas, Laikrodžių muziejus). Gausėjo inteligentijos sluoksnis, kurio pastangų dėka darbininkų ir jūreivių miestas pradėjo keistis.

PALANGA | NERINGA

Palanga – nuo XIX a. populiarus ir plačiai žinomas klimatinis ir balneologinis kurortas, kuriame gyvena apie 17000 gyventojų. Miestas įsikūręs prie Baltijos jūros, 25 km į šiaurę nuo Klaipėdos. 7 km nuo miesto yra įsikūręs tarptautinis Palangos oro uostas. Palangos savivaldybė apima Palangos, Šventosios ir Būtingės gyvenvietes.

Neringa – miestas Kuršių nerijoje, tarp Baltijos jūros ir Kuršių marių, kurortas. Tai pats ilgiausias (apie 50 km) ir labiausiai į vakarus nutolęs miestas Lietuvoje, kuriame gyvena daugiau kaip 3000 gyventojų. Į Neringos miesto teritoriją įeina penkios gyvenvietės: Alksnynė, Juodkrantė, Pervalka, Preila ir Nida. 1961 m. Neringai buvo suteiktas kraštovaizdžio draustinio statusas. 2000 m. Kuršių nerijos nacionalinis parkas buvo įtrauktas į UNESCO pasaulinio kultūros paveldo sąrašą kaip kultūrinio kraštovaizdžio objektas, turintis daugybę gamtos ir kultūros paveldo vertybių.

17 tūkst.
Gyventojų

Prie Baltijos jūros

25 km

Į šiaurę nuo Klaipėdos

7 km

nuo miesto yra įsikūręs tarptautinis Palangos oro uostas

3 tūkst.
Gyventojų

Lavčiausiai į vakarus nutolęs miestas Lietuvoje

1961 m.

Suteiktas kraštovaizdžio draustinio statusas

2000 m.

Kuršių nerijos nacionalinis parkas buvo įtrauktas į UNESCO pasaulinio kultūros paveldo sąrašą

MYLIMAS MIESTAS

Klaipėda – tai miestas Baltijos jūros pakrantėje, trečiasis pagal dydį (šiuo metu jame gyvena per 155 tūkst. gyventojų) Lietuvoje, vienintelis ir visus metus neužšąlantis Lietuvos jūrų uostas, vienintelis Lietuvoje linijinio plano miestas, nuo sostinės Vilniaus nutolęs 311 km. 2022 m. Klaipėda minės 770 m. įkūrimo jubiliejų. Klaipėdos miestas išsiskiria daugiakultūre istorine tradicija, kurioje organiškai susipina vokiškos, baltiškos ir slaviškos kultūros pėdsakai. Būtent per Klaipėdą Lietuva ekonomiškai ir kultūriškai sąveikauja su Baltijos jūros regiono valstybėmis ir Vakarų Europa. Klaipėdos miestas ir jį supantis regionas yra didelį potencialą turintis Vakarų Lietuvos verslo ir pramonės centras, tarptautinio bendradarbiavimo lyderis ir užsienio investicijų traukos vieta, patraukli kurortinė ir rekreacinė zona, akademinis ir kultūrinis Vakarų Lietuvos židinys. Klaipėda – „mylimas miestas“. Net 90 % Klaipėdos gyventojų didžiuojasi esą klaipėdiečiai. Jų tvirtinimu, čia gyventi patogų, jautiesi laisvas ir nevaržomas. Tai patvirtina ir 2011 m. atlikta šalies gyventojų apklausa, atskleidusi, kad palankiausiai vertinamas Vilnius bei Klaipėda. Klaipėda išsiskiria kaip miestas, nepaliekantis abejingų – apie šį miestą nuomonę išsakė didžiausias procentas respondentų, be to, Klaipėda turi antrą pagal dydį (po Vilniaus) savo miesto gerbėjų būrį.

155 tūkst.
Gyventojų

90%
Mylimas miestas

770 m.
2022-iais

Vienintelis Lietuvos jūrų uostas

Verslo ir pramonės centras

Vokiškos, baltiškos ir slaviškos kultūros pėdsakai

VAKARAI

Baltijos jūros pakrantė

KLAIPĖDA

Baltijos jūros pakrantė

VILNIUS

311 km.
Iki Vilniaus

Po Lietuvos valstybės atkūrimo naujus pokyčius simbolizavo kultūros paminklų rekonstrukcija, buvusios Vokiečių ordino pilies regeneracijos darbai, universiteto įkūrimas ir klaipėdietiško identiteto paieškos, pripažįstant vokiečių ir kitų Europos tautų įnašą krašto istorijai.

Šiandien Klaipėda iš kitų miestų visų pirma išsiskiria uostamiesčio charakteriu, uosto industrijos ženklais ir jūrinės kultūros elementais, atvira erdve liberalioms idėjoms. Unikali miesto veidą kuria viduramžišką gatvių struktūrą išsaugojęs senamiestis, fachverkinės architektūros pėdsakai, savitas sovietinės urbanistikos stilius, UNESCO saugomas kraštovaizdis. Gausus kultūrinių įstaigų, nepriklausomų menininkų, kūrybinių sąjungų, NVO ir viešųjų įstaigų tinklas, dailės ir muzikos mokyklose bei universitetuose ugdomi talentai...

Tačiau esame praradę kritinę kūrėjų masę, viešą diskursą, ryšį su bendruomene ir kitais sektoriais. Klaipėdoje kasdien vyksta vidutiniškai po 9 įvairaus pobūdžio renginius, bet apie kultūrinį miesto gyvenimą paklausti, dauguma respondentų atsakytų, kad Klaipėdoje nevyksta nieko. O kiti deklaruotų, kad yra patenkinti Klaipėdos kultūrinio gyvenimu, nors per metus apsilanko vos 2 kultūros renginiuose. Šią kuriozišką situaciją patvirtina ir lapkričio mėnesį Klaipėdos universiteto Socialinių pokyčių studijų centro atliktas kultūros lauko tyrimas (detaliau: www.klaipeda2022.eu). Turime pripažinti, kad kultūros paslaugomis reguliariai domisi ir kūrybinėje veikloje dalyvauja vos 10 gyventojų iš 1000.

KULTŪROS ĮSTAIGŲ TINKLAS

Savivaldybės ir valstybės įstaigų sektorius. Klaipėdoje aktyviai veikia 9 miesto savivaldybės įsteigtos kultūros įstaigos, 7 iš jų biudžetinės (Klaipėdos koncertų salė, Mažosios Lietuvos istorijos muziejus, Kultūros centras „Žvejų rūmai“, Etnokultūros centras, Klaipėdos viešoji biblioteka, Tautinių kultūrų centras, Klaipėdos kultūrų komunikacijų centras (KKKC)) ir 2 viešosios (VšĮ „Klaipėdos šventės“ atsakinga už didžiausius mieste rengiamus kultūrinius renginius ir VšĮ „Klaipėdos ekonominės plėtros agentūra“ administruojanti kūrybinio inkubatoriaus „Kultūros fabrikas“ veiklą).

Svarbi kultūros įstaigų tinklo dalis ir 6 mieste veikiančios valstybinės kultūros įstaigos (Klaipėdos apskrities viešoji I. Simonaitytės biblioteka, Lietuvos jūrų muziejus, Klaipėdos dramos teatras, Klaipėdos muzikinis teatras, Lietuvos dailės muziejaus (LDM) Laikrodžių muziejus, LDM Prano Domšaičio galerija).

Regione veikia 11 Palangos ir Neringos savivaldybių kultūros įstaigų: Palangos kultūros ir jaunimo centras, Palangos miesto savivaldybės viešoji biblioteka, Antano Mončio namai-muziejus, Palangos kurorto muziejus, UAB „Palangos renginiai“, VšĮ „Palangos orkestras“, Neringos muziejai, Viktoro Miliūno viešoji biblioteka, Nidos kultūros ir turizmo informacijos centras „Agila“, Liudviko Rėzos kultūros centras, VšĮ Thomo Manno kultūros centras.

Tai – svarbiausios ir didžiausios mieste ir regione veikiančios organizacijos. Tačiau jų poveikis bendruomenės kultūriniam ugdymui skirtingas. Vyrauja tradicines meno formas plėtojančios įstaigos ir atminties institucijos. Vangiai pristatomas šiuolaikinis menas. Sistemingai tuo užsiimančių turime vos keletą festivalių ir organizacijų (KKKC, VDA Nidos meno kolonija (NMK), Klaipėdos koncertų salė).

Labai daug priklauso nuo įstaigų personalo, kuriam trūksta vadybos, tarptautinių projektų valdymo patirties, elementariai užsienio kalbų žinių. Maži atlyginimai nemotyvuoja tobulėti ir tai lemia biudžetinio sektoriaus darbuotojų nekonkurencingumą bendrajame kultūriniame lauke, kurį okupuoja nekokybiški pramogų kultūros produktai.

Mokslo ir švietimo įstaigos. Kultūros įstaigų tinklą mieste papildo 10 aukštojo mokslo ir meno švietimo įstaigų (Klaipėdos universitetas (KU) su Menų akademija, Vilniaus dailės akademijos (VDA) Klaipėdos fakultetas, LCC tarptautinis universitetas, Klaipėdos valstybinė kolegija, Socialinių mokslų kolegija, Eduardo Balsio menų gimnazija, Stasio Šimkaus konservatorija, Juozo Karoso ir Jeronimo Kačinsko muzikos mokyklos bei Adomo Brako dailės mokykla).

Aukštosiose mokyklose studijuoja per 12000 studentų, o dailės ir muzikos mokyklos kasmet išleidžia apie 230 abiturientų. Didžioji pastarųjų dalis, deja, palieka mūsų miestą vardan kultūriškai gyvybinės sostinės ar kitų Europos miestų.

Nevyriausybinis ir privatus sektorius. Remiantis 2016 m. Klaipėdos miesto savivaldybės duomenimis Klaipėdoje šiuo metu veikia daugiau nei 120 nevyriausybinių ir privačių kultūros įstaigų. Dar bene pusšimtis veikia Neringoje ir Palangoje.

NVO sektoriaus veikla svarbus kultūrinio miesto gyvybingumo faktorius, ypač pilietinės visuomenės ugdymo, socialinio sektoriaus stiprinimo ar šiuolaikinio meno vystymo kontekste. Tačiau nesant gilių privataus verslo mecenatystės tradicijų, nepriklausomo sektoriaus aktyvumas didžia dalimi priklauso nuo viešojo sektoriaus finansavimo per kultūros ir edukacinių projektų konkursus.

KULTŪROS TINKLO VEIKLA

Kultūros paveldas ir tradicijų puoselėjimas.

Klaipėdoje ir regione modernus gyvenimo būdas dera su rūpestingai puoselėjamosiomis tradicijomis. Etnines krašto bei tautinių mažumų tradicijas nuosekliai plėtoja Klaipėdos etnokultūros centras (EKC), Tautinių kultūrų centras (TKC), Simono Dachto namai, regioniniai folkloro kolektyvai.

Kultūrų įvairovė yra vienas iš miesto pasididžiavimo aspektų. Klaipėdoje gyvena 77 skirtingų tautų atstovai ir veikia 16 tautinių bendrijų, kurios puoselėja savo etnines tradicijas per renginius, šeštadienines mokyklas ir ryšių su gimtinėmis palaikymą. Čia veikia 8 katalikų bažnyčios, 4 stačiatikių cerkvės, 2 sentikių cerkvės, 1 sinagoga, 3 evangelikų liuteronų bažnyčios.

Reikšmingą vietą miesto gyvenime užima UNESCO saugoma Dainų švenčių tradicija, kurią kas dvejus metus tęsia Lietuvos Vakarų krašto dainų šventė. Kas ketverius metus Klaipėdos regiono chorai, šokių ansambliai ir orkestrai dalyvauja tradicinėje Lietuvos dainų šventėje Vilniuje.

Šv. Pranciškaus Asyžiečio koplyčioje įrengus vargonus Klaipėdoje ir regione atgaivintos vargoninės muzikos tradicijos. O senajame miesto pašte kiekvieną savaitgalį skamba vienas iš dviejų Lietuvoje esančių unikalių muzikinių instrumentų – karilionas.

Kasmet VšĮ „Klaipėdos šventės“ bendradarbiaujant su kitais miesto kultūros lauko dalyviais rengia seniausią ir didžiausią Lietuvoje Jūros šventę, kurios metu vyksta per 100 įvairiausių muzikos, gatvės teatro, edukacinių projektų bei renginių jūros tematika.

Šiuo metu Klaipėdoje yra 422 paveldo objektai, didžioji dalis kurių yra pastatai. Beveik pusė paveldo objektų pastatyti XIX a. Mieste yra 36 nacionalinės reikšmės objektai.

Atminties institucijos. Miestuose išplėtotas bibliotekų ir muziejų tinklas, aktyviai veikiantys ir kaip bendruomenių centrai, kur gyventojai, be knygos kultūros, istorijos pažinimo gali puoselėti ir socialinį aktyvumą.

KLAIPĖDOS UNIVERSITETAS

60 tarptautinių ir nacionalinių mokslo projektų

LLC

vienintelis tarptautinis Amerikos universitetas, veikiantis Rytų Europoje

1991 m.
Įkurta

1991 m.
Įkurta

4500
Studentų

600
Studentų,

iš kurių:

40% Lietuvos gyventojai
60% 27 užsienio valstybių gyventojai

Unikalus visame Baltijos regione laikrodžių muziejus pasakoja laiko matavimo įrenginių istoriją, o Mažosios Lietuvos istorijos muziejus (toliau – MLIM) su Kalvystės, Pilies filialais bei Rezistencijos ir tremties ekspozicija pristato mūsų krašto istorijos reliktus ir savitumą. Smiltynėje buvusiame kariniame forte įsikūręs daugiausiai lankytojų šalyje sutraukiantis Lietuvos jūrų muziejus su laivybos istorijos ekspozicija bei vandens faunos kolekcija.

Šimtmetes gintaro tradicijas regione reprezentuoja Palangoje veikiantis LDM Gintaro muziejus su viena didžiausių pasaulyje Baltijos gintaro inkluzy kolekcija. O šiuolaikinę gintaro tradiciją puoselėja V. ir K. Mizgirių gintaro galerija-muziejus Neringoje.

Prieš dvidešimtmetį Nidoje įsteigtas Thomo Manno kultūros centras ir muziejus siekia ne tik analizuoti rašytojo Thomo Manno ir jo šeimos narių kūrybinį palikimą, rūpintis jo populiarinimu Lietuvoje, bet ir skleisti humanistines idėjas Lietuvoje ir visame Baltijos regione, skatinti ir stiprinti Baltijos šalių kultūrinis ir kūrybinius kontaktus.

Garsų kupinas regionas. Buvusiuose Šaulių namuose, dar XIX a. garsėjusiuose muzikos renginiuose, šiandien veikia moderni Klaipėdos koncertų salė, puoselėjanti akademinės muzikos tradicijas. Vizitine šios įstaigos kortele pastaraisiais metais tapo Klaipėdos kamerinis orkestras, ne tik garsinantis Klaipėdos vardą svarbiausiuose Lietuvos ir užsienio festivaliuose, bet ir aktyviai rengiantis edukacines programas vaikams ir jaunimui bei vykdamas regioninę muzikos sklaidą.

Simfoninės ir operinės muzikos sektorių regione reprezentuoja Klaipėdos valstybinis muzikinis teatras, kasmet organizuojantis tarptautinį festivalį „Muzikinis rugpjūtis pajūryje“ ir pristatantis po kelias premjeras per metus. Teatras glaudžiai bendradarbiauja su Palangos koncertų sale, Neringos kultūros įstaigomis.

Daugiau kaip dvidešimt metų vykstančių tarptautinių Klaipėdos pilies džiazo festivalių Klaipėdoje kasmet oficialiai prasideda vasara, o ją užbaigia Palangos „Dūdų vasara“ ir „Nakties serenadų“ garsai.

Ilgametėmis veiklos ir ugdymo tradicijomis regione išsiskiria **dailės sektorius**. Prie to prisideda kūrybinės dailininkų sąjungos, meno mokyklos, išplėtotas privačių galerijų tinklas. LDM Prano Domšaičio galerijoje galima išvysti unikalią ir gausiausią pasaulyje (beveik 600 darbų) šio ekspresionizmo dailininko kolekciją. O vienas didžiausių meno centrų Lietuvoje – KKKC – organizuoja tarptautinius ir respublikinius šiuolaikinio meno projektus, vykdo kultūros informacijos sklaidą, vysto kūrybines industrijas, tarptautinę meno rezidentūrą, edukacinėje plotmėje kuruoja „Meno kiemo“ projektą.

Šiuolaikinius dailės reiškinius regione formuoja ir propaguoja VDA NMK su tarptautine meninių rezidencijų programa, kurios tikslas – kelti dailės ir dizaino edukacijos kokybę ir diegti inovacijas meninio švietimo srityje, skatinant tarptautinį kūrėjų bendradarbiavimą. NMK yra kelių tarptautinių tinklų bei projektų iniciatorė ir partnerė. Šiuo metu joje veikia jungtinė doktorantūros programa su Aalto Universitetu (Aalto ARTS, FI).

Klaipėda garsėja ir kaip Lietuvos kaligrafijos sostinė. Čia inicijuotos ir vyko keturios Lietuvos šrifto ir kaligrafijos parodos „Rašto menas“, tarptautinis projektas „Kaligrafija ant burių“, nuolat rengiami įvairūs kaligrafiniai projektai, o nuo 2006 m. kartu su Klaipėdos universitetu leidžiamas vienintelis Lietuvoje tęstinis leidinys „Kaligrafijos sąsiuviniai“.

Kūrybinių industrijų lauke regione aktyviai reiškiasi dizainerių, architektų bendruomenė, videomeno ir kompiuterinių programų kūrėjai. Prie to prisideda naujasis kūrybinis inkubatorius Kultūros fabrikas, VDA Klaipėdos fakultetas, rengiantis dizaino ir šiuolaikinio meno kūrėjus, LCC inovacijų laboratorija, Klaipėdos universitetas, LASKAO.

Klaipėda yra Vakarų Lietuvos **teatrinės veiklos centras**, kuriame veikia du didieji – Dramos ir Muzikinis – teatrai bei net 14 miesto ir privačių teatrų. Tarp jų išsiskiria jaunieji teatro kūrėjai, kurie buriasi į nepriklausomų scenos menų darinius, tokius kaip Klaipėdos jaunimo teatras, teatrai „Apeironas“, „Laisvasis teatras“, „Teorema“, „Dulidu“, Klaipėdos lėlių teatras, kt.

Šiuolaikinio **šokio plotmėje** pažymėtinas šokio teatras „PADI DAPI Fish“, tikslingai formuojantis savitą šokio mokyklą Klaipėdoje. Tai – vienintelis tokio pobūdžio teatras Vakarų Lietuvos regione, įvertintas ne vienu svarbiausiu miesto ir Lietuvos apdovanojimu bei reprezentuojantis Klaipėdą Europoje. Ilgus metus Klaipėdos vardą pasaulyje garsino KU sportinių šokių ansamblis „Žuvėdra“. Tai – vienintelis Lietuvos kolektyvas keturis kartus tapęs pasaulio ir penkis kartus Europos čempionu.

Klaipėdos kultūros lauke veikiančių tiek biudžetinių įstaigų, tiek nevyriausybinių sektoriaus subjektų gyvybingumą liudija sėkmingai įgyvendinami **ambicingi tarptautiniai projektai** (Šiaurės šalių chorų festivalis, Europos tautų kultūrų šventė „Europeade“, pasaulinės burlaivių regatos „The Tall Ships Races“), tradiciniai dešimtmečius skaičiuojantys tarptautiniai festivaliai bei miesto šventės.

Neabejotinai aukščiau įvardintų organizacijų ir įstaigų jungtiniai projektai su regioniniais ir tarptautiniais partneriais sudarys Klaipėda 2022 programos branduolį. Jau dabar į paraišką nugulė įvairiausi jų pasiūlymai, kiti – sukaupti idėjų banke. Stiekiame, kad Klaipėda 2022 programa kultūros lauko dalyviams paskatintų ne tik naujai pažvelgti į galias tradicijas turinčius kultūros reiškinius, tačiau ir įkvėptų naujų idėjų vystymui ir įgyvendinimui, turimų žinių gilinimui ir naujų kompetencijų įgyjimui.

PAAIŠKINKITE PROGRAMOS, KURI BŪTŲ VYKDOMA, JEI MIESTUI BŪTŲ SUTEIKTAS EUROPOS KULTŪROS SOSTINĖS VARDAS, KONCEPCIJĄ.

Kiekvienas uostamiesčio gyventojas puikiai žino, kas yra uostas.

Tai – arterija, siejanti miestą ir visą valstybę su pasauliu.

Tai – kryžkelė, kurioje susikerta keliai, prekės, žmonės.

Tai – viltis drąsiausius iššūkius pasitinkantiems ir reikšmingų pokyčių siekiantiems.

Susitinkame su

savimi ir su Europa... per dialogą į pažinimą...

kūrėjais ir atradėjais... per dalyvavimą į prasmėmis pripildytą miestą...

miestu lyg patys būtume jį statę... per autorystę į naują tapatybę...

jūra ir uostu... per įveiktą erdvę į vandenyną...

naujomis idėjomis ir praktikomis... per mokymąsi į kokybiškai naują bendruomenę...

istorija ir ateitimi... per atmintį į solidarumą...

savo baimėmis ir prietarais... per aktyvumą į naujos Europos kūrimą...

Susitinkame?

Bet svarbiausia, tai – krantas – **susitikimo vieta**, kur svetimi žmonės tampa neišskiriamais draugais, o utopinės idėjos virsta realybe, kur užmegzti ryšiai gimdo naujus verslus, o naujos iniciatyvos pasklinda po visą pasaulį, kur gamtos stichijos įkvepia atsiverti, o bendruomenės stiprybę diktuoja bendra būtis.

Kiekvienas uostamiesčio gyventojas žino, kad vandens kelias ilgainiui užsineša nuosėdomis, ima seklėti, ir didesni laivai daugiau nebegali įplaukti į uostą, o miestui pradeda grėsti gundanti tingi užmarštis. Todėl **susitikimo vieta** reikia rūpintis. Europos kultūros sostinės vardas – nuostabi proga pagilinti kultūrinį farvaterį. Sugrąžinti Klaipėdai pasaulį, o pasauliui Klaipėdą.

Keliaujant reikia vietos sugrįžti, vietos sustoti, pasidalinti sukauptomis žiniomis ir pradėti naują kelionę... reikia, kad būtų kas tave pasitinka ir kas vėl išlydi... reikia palikti ženklus, kad juos grįžęs vėl atrastum... reikia šiltos lovos ir apkabinimo... reikia vietos, kur pamirštum nerimą, nuovargį ir užgimtumą iš naujo prieš tave atsiveriantiem pokyčiams..

Todėl Klaipėdą 2022 skelbiame nauja europinės kultūros **susitikimo vieta** nuolat čia gyvenančiam ir laikinai atvykstančiam. Įkvepianti iššūkiams ir įtvirtinanti pokyčius, orientuotus į meno naujoves ir bendruomenės gyvybingumą.

1. ĮNAŠAS Į ILGALAIKĘ STRATEGIJĄ

„Apeirono teatras“, foto aut. Monika Penkutė

APIBŪDINKITE PARAIŠKOS TEIKIMO METU PATVIRTINTĄ MIESTO KULTŪROS STRATEGIJĄ IR MIESTO PLANUS STIPRINTI KULTŪROS IR KŪRYBINIŲ SEKTORIŲ PAJĖGUMUS, ĮSKAITANT ŠIŲ SEKTORIŲ BEI EKONOMIKOS IR SOCIALINIO SEKTORIŲ ILGALAIKIŲ SĄSAJŲ PLĖTOJIMĄ JŪSŲ MIESTE. KAIP PLANUOJATE ĮGYVENDINTI KULTŪROS VEIKLĄ KULTŪROS SOSTINĖS VARDU METAMS PASIBAIGUS?

Europos Komisijos užsakytu 2010 m. atliktame tyrime apie kultūros indėlį į vietinę ir regioninę plėtrą, remiantis struktūrinių fondų panaudojimo praktika, išskiriamos trys prioritetinės sritys, kuriose kultūra prisideda siekiant ES struktūrinių fondų tikslų: 1) kultūra didina valstybių narių, regionų ir miestų patrauklumą, 2) skatina inovacijas, verslumą ir žinių ekonomikos plėtrą, 3) padeda kurti daugiau ir geresnių darbo vietų. Tame pačiame tyrime teigiama, kad tik tarpusavyje susijusios, t. y. klasterius formuojančios ir kultūros išteklius naudojančios ekonominės veiklos gali daryti žymią įtaką regionų ekonomikos augimui, prisidėti prie jų savitumo ir patrauklumo didinimo.

Šie principai akcentuojami ir Klaipėdos miesto savivaldybės 2013–2020 metų strateginiame plėtros plane, kur išskirti trys miesto vystymo prioritetai: 1) sveika, sumani ir saugi bendruomenė, 2) tvari urbanistinė raida, 3) miesto konkurencingumo didinimas. Pastaroji vystymo kryptis susijusi ir su kultūros priemonių įgyvendinimu. Siekiant įgyvendinti strateginį tikslą „Formuoti Klaipėdos kultūrinį tapatumą, integruotą į Baltijos jūros regiono kultūrinę erdvę“, numatyti šie uždaviniai: 1) Stiprinti jūrinį tapatumą; 2) Atnaujinti esamas ir kurti naujas savitas viešąsias kultūros erdves; 3) Plėtoti kultūrinę partnerystę Baltijos jūros regione; 4) Sudaryti sąlygas kultūrinių ir kūrybinių industrijų plėtrai.

Įvertinus esamą Klaipėdos miesto kultūros situaciją, ankstesnių miesto kultūros strategijų rezultatus, atliktus sociologinius tyrimus ir politikų apsisprendimą du kartus padidinti finansavimą kultūrai, 2017 m. vasario 23 d. Klaipėdos miesto tarybos sprendimu patvirtinta Klaipėdos miesto kultūros strategija iki 2030 m., kuria apibrėžtos kultūros vystymo kryptys 2017–2030 metų laikotarpiui bei sąlygos esminėms miesto kultūros politikos permainoms. Strategijos dokumente teigiama, kad „jungtinėmis pastangomis paruošta ir kartu su Europos partneriais įgyvendinta Klaipėda 2022 programa padės sukurti miestą, kuriame europietiškomis vertybėmis grįstas kultūrinis dialogas, sukonstruos tiltą, sudarysiantį sąlygas kalbėti ta pačia kultūros kalba, o sėkmingai įgyvendinta kultūros strategija – padės užtikrinti Klaipėda 2022 tikslų tęstinumą.“

Kultūros siekiniai taps dalimi šiuo metu Klaipėdos miesto savivaldybės kartu su socialiniais partneriais rengiamą miesto Proveržio strategiją 2020–2030 m. Daugelis Klaipėda 2022 numatytų projektų ir minkštųjų veiksmų taip pat koreliuoja su Klaipėdos miesto kultūros paveldo apsaugos strategija.

Itin svarbu pabrėžti Klaipėdos miesto politinių partijų, atstovaujamų Klaipėdos miesto taryboje, apsisprendimą didinti finansavimą kultūrai. 2015 m. balandžio 14 d. buvo pasirašyta Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos valdančiosios koalicijos sutartis, kur buvo įtvirtintas siekis per ketverius metus padvigubinti finansavimą kultūros sektoriui. Apsisprendimas integruotas į 2016–2018 m. miesto strateginį miesto veiklos planą. Finansavimo didinimas orientuotas į programinio finansavimo didinimą, siekiant proporcingo nepriklausomo ir biudžetinio sektoriaus finansavimo.

Remiantis Palangos miesto strateginiu veiklos planu siekiama plėtoti kultūros, sporto, laisvalaikio paslaugas ir didinti kurorto žinomumą bei patrauklaus miesto įvaizdį. Pagrindiniai kultūros sektoriaus uždaviniai: 1) modernizuoti ir plėtoti gamtos, kultūros objektų ir įstaigų infrastruktūrą, rekonstruojant ir sutvarkant kultūros įstaigų pastatus, restauruojant ir prižiūrint nekilnojamoji kultūros paveldą, įsteigiant Palangos krašto muziejų, gerinant sąlygas kultūrinei veiklai ir turtinant jos materialinę bazę; 2) plėtoti kultūrą ir meną, skatinant visuomeninių (ne pelno) organizacijų kultūrinę veiklą, remiant kultūros projektus ir išsaugant, skleidžiant etninę kultūrą ir tradicijas.

Neringos savivaldybės strateginiame plėtros plane akcentuojamas siekis vystyti laisvalaikio, kultūros ir sporto infrastruktūrą bei jos prieinamumą, gerinant miesto kultūrinio turizmo įvaizdžio kokybę ir akcentuojant Nidą, kaip vieną iš Vidurio ir Rytų Europos menininkų kūrybos centrų.

Klaipėda 2022 pasiruošimo ir įgyvendinimo kontekste užgimę tarptautiniai projektai, įvairių sričių bendradarbiavimas ir sąveika, komunikaciniai ryšiai bus plėtojami ir EKS vardo metams pasibaigus. Tai užtikrinsime į strateginius miestų planus integruodami labiausiai pasitvirtinusių Klaipėda 2022 metų projektus, naudodamiesi EKS metams parengta infrastruktūra, išsaugodami regioninę kultūros platformą. Bet svarbiausia – plėtodami atvirą ryšį su bendruomene ir kūrėjais. Tai – didžiausia investicija, pareikalaujanti iš mūsų penkerių abipusio bendradarbiavimo metų, todėl pamatinį miesto raidai kultūros prioritetą su atitinkamomis finansinėmis perspektyvomis įtvirtinsime šiuo metu rengiamoje miesto Proveržio strategijoje 2030.

1 Klaipėda yra pirmoji savivaldybė Lietuvos nepriklausomybės laikotarpiu priėmusi sprendimą per ketverius metus dvigubai padidinti finansavimą kultūrai

Procentinė dalis tenkanti kultūros programai nuo bendro savivaldybės biudžeto

Finansinė kultūros programai skiriamų lėšų išraiška* (mln. Eur)

Procentinė kultūros programos finansavimo dalis, tenkanti biudžetinių kultūros įstaigų išlaidymui

Procentinė kultūros programos dalis tenkanti kūrybinių organizacijų ir NVO sektoriaus projektams finansuoti

KAIP Į ŠIĄ STRATEGIJĄ ĮTRAUKTI EUROPOS KULTŪROS SOSTINĖS VEIKSMAI?

Pastangos tapti EKS buvo numatytos dar 2015 m. patvirtintose Klaipėdos miesto kultūros kaitos gairėse. Naujoje kultūros strategijoje 2030 kalbame apie esminę EKS vardo svarbą miesto raidai. Visų pirma EKS programos bendrieji veiksmų tikslai tiesiogiai atspindi kultūros strategijos prioritetinėse kryptyse (žr. lentelę). Antra, į strategiją integruota dauguma Klaipėda 2022 programoje numatytų projektų ir priemonių, ypač akcentuojamos Klaipėda 2022 tęstinumą užtikrinančios platformų (**Gyvybinga bendruomenė, Meno kolonijos**) ir gebėjimų stiprinimo centro veiklos.

Galiausiai EKS veiksmai integruojami ir į jau minėtą miesto Proveržio strategiją 2030, kurios pagrindinis tikslas – 20 tūkst. gyventojų pritraukimas į miestą. Strategijos rengėjai akcentuoja kūrybinio sektoriaus pritraukimo prioritetą, tarpsektorinio bendradarbiavimo būtinybę, ypač tarp miesto ir uosto, verslo, kultūros ir švietimo sričių. Tad EKS vardas šiame kontekste suvokiamas kaip viena svarbiausių galimybių Proveržio strategijos 2030 rezultatams pasiekti.

KEKS VEIKSMŲ TIKSLAI:

- saugoti ir skatinti kultūrų įvairovę Europoje ir pabrėžti joms būdingus bendrus bruožus, taip pat stiprinti piliečių priklausomumo bendrai kultūrinei erdvei jausmą

- puoselėti kultūros įnašą į ilgalaikį miestų vystymąsi vadovaujantis jų atitinkamomis strategijomis ir prioritetais

KULTŪROS STRATEGIJOS 2030 PRIORITETAI:

• AKTYVI IR KŪRYBIŠKA BENDRUOMENĖ

Menininkai patraukliomis formomis įtrauks miesto gyventojus, ypač vaikus ir jaunimą, per kultūros edukacines, kūrybinių partnerystės, socialinius ir kt. projektus į gyvybingas kultūrinės veiklas bei atviras visuomenės diskusijas, atspindinčias miesto gyvenimą ir darančias įtaką pokyčiams. Klaipėda – miestas, kuriame gyventojai, nepriklausomai nuo socialinės padėties, amžiaus, etninės ar tautinės grupės, religijos, lyties, seksualinės orientacijos, turi vienodas sąlygas dalyvauti, inicijuoti, būti įkvėpti meninių ir kultūrinių veiklų.

• ATVIRAS PASAULIUI DAUGIAKULTŪRINIS MIESTAS

Istorinė europietiška ir sovietinė patirtis, kultūros ir meno priemonės gali užtikrinti glaudų miesto bendradarbiavimą ir spartesnę integraciją į Vakarų pasaulį, kartu tapti tiltu, padedančiu spartinti Rytų ir Vakarų partnerystę.

• MENININKAMS – GERIAUSIOS SĄLYGOS KŪRYBAI IR KŪRYBINIAMS VERSLAMS PRADĖTI IR VYSTYTI

Miestas, kuriame menininkams sudarytos geriausios sąlygos kurti ir menams pristatyti. Sukurtos erdvės kūrybai ir inovacijoms, išvystyta kultūros verslo inkubatorių, HUB'ų struktūra, sudarytos sąlygos startuolių kūrybiniam verslams. Kultūra ir menas stimuliuoja kūrybinių žinių perteikimą, plėtoja tinklus, dizainą ir produktus.

• KULTŪROS IR URBANISTINĖS PLĖTROS SINERGIJA

Miestas, kuriame bus peržiūrėta kultūros infrastruktūra, įvertinus regiono (Nidos ir Palangos) infrastruktūrą ir poreikį, prioritetą teikiant kultūros paveldo objektų aktualizavimui ir įveiklinimui bei uosto teritorijų prie vandens konversijai. Kultūros veikla ir menininkų raiškos priemonėmis bus sunertos gyvybingos urbanistinių kultūros kompleksų jungtys, atskleistas unikalus UNESCO saugomas gamtos ir kultūros paveldas kaip aplinka ir vieta, kurioje patogu gyventi ir ilsėtis.

*Pateikiamos sumos preliminarios, pagrindas atliktiems skaičiavimams – 2015 m. savivaldybės biudžetas

JEI JŪSŲ MIESTUI BŪTŲ SUTEIKTAS EUROPOS KULTŪROS SOSTINĖS VARDAS, KAIP MANOTE, KOKĮ ILGALAIKĮ KULTŪRINĮ, SOCIALINĮ IR EKONOMINĮ POVEIKĮ TAI TURĖTŲ JŪSŲ MIESTUI (ĮSKAITANT MIESTO PLĖTRĄ)?

Klaipėda 2022 paraišką teikiame tikėdami, kad šis vardas įtvirtins Klaipėdą ir regioną kaip stiprų europietiškos kultūros centrą, kur kultūros reikšmė suprantama ne tik gyventojų įtraukties, meninės saviraiškos, profesionaliojo meno sklaidos, paveldo vertybių saugojimo, bet ir miesto ekonominės bei socialinės raidos, įvaizdžio formavimo kontekstuose. Todėl ilgalaikėje perspektyvoje EKS vertiname kaip Europos mums suteiktą šansą ir mūsų pažadą Europai.

Kultūros kontekste bus:

Atverti Klaipėdos ir regiono bei visos Europos kultūrinės atminties vartai, nes:

- reanimuosime nepatogios istorijos faktus ir sukliuosime pabirusią istorijos dėlionę,
- susigrąžinsime europietiško identiteto prieigas,
- nutiesime Rytų ir Vakarų Europos kultūrinius tiltus.

Išlaisvintos idėjos ir nauji gebėjimai, nes:

- vietos ir tarptautiniu lygmeniu pripažinta regiono kultūrinės pasiūlos įvairovė ir kokybė,
- rezidencinių erdvių ir kūrybinių programų dėka sustiprinta Lietuvos ir Vakarų bei Rytų Europos menininkų sąveika,
- subrandinta nauja profesionalų karta, tęsianti tarptautinį bendradarbiavimą ir po 2022-ųjų,
- užtikrintas nuolatinis gebėjimų stiprinimas, lyderystės ir mentorystės programų tęstinumas,
- įtvirtinta refleksijos būtinybė: diskursai, naujos platformos, forumai, kt.

Socialiniame kontekste sutaikysime žmonės ir miestą, nes bus:

- įgalinta miestiečio įtrauktis per bendruomeninę veiklą ir tiesioginį dalyvavimą, per edukacines programas ir kūrybinių partnerystės metodiką, per savanorystės tradicijos puoselėjimą,
- sudarytos visiems palankios sąlygos dalyvauti kultūroje, nepriklausomai nuo socialinės padėties, amžiaus, etninės ar tautinės grupės, religijos, lyties, seksualinės orientacijos,
- bent kelis kartus išaugęs kultūros renginių lankytojų srautas,
- sustiprėjusi kaimynystės aplinka, pasiekta kokybiškai nauja miesto pakraščiu kultūrinė raida,
- užmegztas tarpkultūrinis dialogas su čia gyvenančiais ir atvykstančiais tautinių mažumų atstovais.

Urbanistiniame kontekste bus pripildyta tuštuma ir tyla, nes:

- humanizuosime ir įveiklinsime viešąsias erdves,
- suformuosime kūrybinius kvartalus ir sukursime erdves kūrybai ir inovacijoms,
- atversime uždaras uosto teritorijas,
- renovuosime ir/ar pastatysime naujus kultūros infrastruktūros objektus.

Ekonominiame kontekste bus subrandinta tarpsektorinė tinklaveika, nes:

- sudarysime sąlygas kūrybinių industrijų, startuolių kūrybinių verslų plėtrai,
- adaptuosime ir integruosime technologijas bei komunikaciją inovatyviam kultūros paveldo ir kultūrinio turizmo pažinimui,
- įtvirtinsime miesto-uosto, miesto-universiteto, miesto-pramonės ir verslo ryšius miesto konkurencin-gumui sustiprinti.

APIBŪDINKITE, KAIP PLANUOJATE STEBĖTI IR VERTINTI KULTŪROS SOSTINĖS VARDŲ JŪSŲ MIESTUI DAROMĄ POVEIKĮ BEI SKLEISTI INFORMACIJĄ APIE VERTINIMO REZULTATUS. YPAČ TURĖTŲ BŪTI ATKREIPTAS DĖMESYS Į ŠIUOS KLAUSIMUS:

KAS ATLIKS VERTINIMĄ?

Detalų Klaipėda 2022 stebėsenos planą parengs ir pačią stebėseną atliks Klaipėdos universiteto Socialinių pokyčių studijų centras (SPSC). Jo branduolį sudaro profesionalūs sociologai, vykdančys kiekybinius ir kokybinius tyrimus, turintys patirtį vykdančią panašaus pobūdžio projektus. Prie stebėsenos ir vertinimo dirbtų 8-10 žmonių komanda. SPSC turi būtiną analitinę įrangą, skirtą visuomenės nuomonės tyrimams, žiniasklaidos turinio analizei, interviu ir focus-grupių pravedimui, GIS analizei.

Konkretus stebėsenos planas atitiks Europos komisijos nustatytą vertinimo struktūrą, informacijos šaltinius ir indikatorius. Siekiant užtikrinti bendrų indikatorius suderinamumą bei galimybę palyginti skirtingų miestų ir šalių projektus tarpusavyje bus aktyviai konsultuojamasi su kitose šalyse EKS poveikio analizę atlikusiomis institucijomis, 2019-2022 laikotarpiu EKS projektų vykdytojais, ypač partneriu – Esch 2022.

Ar jūsų vertinimo plane bus numatyti konkretūs tikslai ir orientyrai nuo kultūros sostinės vardo suteikimo iki pačių kultūros sostinės metų?

Ar planuojate atlikti kokius nors pirminius tyrimus ar apklausas? Jei taip, kokius?

Kokią informaciją rinksite ir stebėsite?

Už kokį laikotarpį ir kaip dažnai bus atliekamas vertinimas?

Detalus Klaipėda 2022 stebėsenos planas koreliuojamas su bendresne ilgalaikė Klaipėdos miesto kultūros lauko tyrimų ir analizės metodologija. Jos pagrindinis tikslas sukurti analitinius instrumentus ir organizacinius sprendinius 1) kultūros vartotojų elgsenos ir nuomonės tyrimams; 2) kūrėjų bendruomenės sutelktumo ir potencialo analizei; 3) miesto kultūros reprezentacijų ir žiniasklaidos tyrimams; 4) miesto kultūros politikos vertinimui. Klaipėdos miesto kultūros lauko tyrimų tikslai pilnai atitinka bendrus EKS stebėsenos siekius.

Konkretus stebėsenos planas ir indikatoriai detalizuojami atsižvelgiant į Klaipėdą 2022 tikslus ir regioninio bendradarbiavimo specifiką (Klaipėda-Palanga-Neringa), įvardijant informacijos šaltinius, tikslines grupes, bendradarbiavimo veiksmus, kalendorių ir kt. Pagal EK siūlymą, EKS vertinimas grindžiamas ilgalaikiu informacijos rinkimu. Klaipėda 2022 vertinimo planas apima keturių laikotarpių indikatorius sugretinimą:

- 2018 m. – situacijos įvertinimas, prasidedant projekto įgyvendinimui ;
- 2021 m. pabaiga – situacijos įvertinimas prieš nominacijos metų pradžią;
- 2023 m. pradžia – situacijos įvertinimas nominacijos metų pabaigoje;
- 2027 m. – situacijos įvertinimas ilgalaikio poveikio perspektyvoje.

2016 m. pabaigoje Klaipėdoje atlikta reprezentatyvi gyventojų apklausa apie jų kultūros vartojimo įpročius, skonį, kultūrinius poreikius, požiūrį į Klaipėda 2022 projekto įgyvendinimą ir lūkesčius šio projekto atžvilgiu. Tyrimo rezultatai buvo pristatyti miesto bendruomenei, žiniasklaidai ir politikams. Ši medžiaga aktuali kaip visuomenės nuomonės nuotrauka, padaryta prieš startuojant Klaipėda 2022.

SPSC per 2019-2023 metų laikotarpį kiekvienų metų pirmąjį ketvirtį įsipareigojo parengti metines stebėsenos ataskaitas. 2023 m. trečiąjį ketvirtį bus pateikta galutinė ataskaita, apibendrinanti ankstesnių metų stebėjimus bei parodanti Klaipėda 2022 projektą bendresniame EKS kontekste. Tai leis įvertinti tiesioginį EKS projekto poveikį trumpalaikėje perspektyvoje.

Siekiant įvertinti ilgalaikį EKS projekto poveikį, 2027 m. bus atliktas pakartotinas kultūros lauko vertinimas, parodantis kokius pokyčius įvyko per 5 metus, pasibaigus EKS. Šiam tikslui pasiekti bus pasitelkta kiekybinių rodiklių (lankytojų srautai, gyventojų nuomonė ir kultūros vartojimas, renginių skaičius, jų lokalizacijos ir turinio dinamika, savivaldybės investicijos į kultūrą) analizė ir kokybiniai interviu su Klaipėda 2022 projekto vykdytojais, politikais, bendruomene, kultūros ekspertais ir vadybininkais, urbanistais, mokslininkais.

SVARBIAUSI INFORMACIJOS ŠALTINIAI IR STEBĖJIMO METODAI, VYKDANT KLAIPĖDA 2022

Stebėseną bus vykdoma visuose trijuose Klaipėda 2022 miestuose, įvertinant ne tik bendrą EKS poveikį, bet ir įvykusius pasikeitimus, erdvinę renginių sklaidą ir intensyvumą kiekvienoje vietovėje. Vertinant regioninius skirtumus bus taikoma GIS analizė.

1. Žiniasklaidos monitoringas ir turinio tyrimai, skirti išsiaiškinti Klaipėda 2022 komunikacinės strategijos efektyvumą, sugeneruotų žinių dinamiką, prasminį pranešimų turinį ir komunikacijos recepciją visuomenėje. Monitoringas bus atliekamas nuo 2017 m. pradžios iki 2023 m. vidurio, pasitelkiant svarbiausius nacionalinės žiniasklaidos šaltinius, renkant tekstinę informaciją, kur paminėta Klaipėda 2022. Tiriant internetinę žiniasklaidą, į analizę bus įtraukti kiekvieno straipsnio 7 dienų komentarai.

Tarptautinės žiniasklaidos monitoringas bus atliekamas nuo 2021 m. rugsėjo iki 2023 m. vasario, fiksuojant internetinėje žiniasklaidoje pasirodančius pranešimus apie Klaipėda 2022.

2. Gyventojų apklausos: tarptautinės, nacionalinės ir lokalias. EK siūlo gyventojų apklausas taikyti, siekiant išsiaiškinti vietos gyventojų požiūrį į Europos kultūrinę įvairovę, jų europietišką savivoką, žinias apie EKS, dalyvavimą EKS renginiuose ir jų vertinimą, viešinimo efektyvumą. Siekiant išsiaiškinti **tarptautinės bendruomenės nuomonę**, Klaipėda 2022 stebėsenos vykdytojai pasitelks Europos gyventojų nuomonės tyrimus Eurobarometer. Į šių apklausų imtį Klaipėda įtraukta nuo 1997 m. Planuojama kartu su Esch 2022 kreiptis į EK su pasiūlymu nuo 2018 m. į standartinę Eurobarometer apklausą įtraukti 3-5 klausimus, susijusius su EKS. Tai leistų išsiaiškinti, kokia europiečių dalis bendrai žino apie vykdomus EKS projektus, ar jie žino tais metais nominuotus miestus, ar ketinama apsilankyti konkrečių metų EKS renginiuose. Šis klausimų blokas būtų labai naudingas EK, kadangi leistų įvertinti ir palyginti skirtingų regionų ir miestų pokyčių dinamiką, atskirų EKS programų viešinimo veiksmingumą ilgalaikėje perspektyvoje.

Nacionalinės gyventojų apklausos leis įvertinti Klaipėda 2022 žinomumą šalyje ir bendrąją nuomonę, ketinimus apsilankyti, aplankyti renginių vertinimą,

kt. Stebėsenos tikslams bus pasitelkta Omnibus tipo apklausų (imtis 1200 respondentų) praktika, vykdoma kas mėnesį visoje Lietuvoje. 2021-2023 m. į šias apklausas įtrauksime 10 klausimų apie Klaipėda 2022.

Reprezentatyvius vietos gyventojų nuomonės tyrimus tikslinga atlikti 3 kartus: 2018, 2021 ir 2023 m. Pirmoji apklausa leistų išsiaiškinti bendrą Klaipėda 2022 suvokimą ir skirtingų socialinių grupių lūkesčius, jų kultūrinę elgseną, europietiškos kultūros vaizdinius, gyventojų paramą Klaipėda 2022. Antrosios apklausos metu būtų tiriamos visos anksčiau įvardintos temos, tačiau papildant klausimyną klausimais apie Klaipėda 2022 komunikacinės strategijos efektyvumą. Trečios apklausos metu bus papildomai įtraukti klausimai apie gyventojų įsitraukimą į projektą, dalyvavimą renginiuose ir bendrą Klaipėda 2022 projekto vertinimą.

Visų apklausų imtis – 1000 respondentų (600 – Klaipėdoje; po 200 Neringoje ir Palangoje). Apklausos būdas – CAPI (computer assisted personal interview).

3. Lankytojų apklausos, skirtos identifikuoti Klaipėda 2022 žinomumą, komunikacijos efektyvumą ir renginių patrauklumą tarp nevietinių gyventojų, bus organizuotos dviem būdais:

1) pasitelkiant Klaipėdos, Palangos, Neringos turizmo informacijos centrų reguliariai renkamą informaciją apie miestų lankytojus, jų kilmės šalį ir apsilankymo motyvus. Nuo 2019 m. į miestų svečių apklausas bus įtraukti 3-5 papildomi klausimai apie Klaipėda 2022;

2) organizuojant specializuotas lankytojų apklausas svarbiausių Klaipėda 2022 renginių metu, skirtas gilesnei Klaipėda 2022 analizei, renginių vertinimui ir miesto įvaizdžių tyrimui. Apklausų turinys ir respondentų imtis bus patikslintos atsižvelgiant į konkrečius renginius. Apklausas atliks renginių savanoriai.

4. Kolektyviniai interviu su focus grupėmis, tiesiogiai susijusiomis su regiono kultūros lauku ir Klaipėda 2022. Focus grupės profesionalių sociologų bus pravestos du kartus: 1) 2021 m. pradžioje, susitelkiant ties Klaipėda 2022 lūkesčiais, vizijomis, planais, problemomis, įsitraukimu į kultūros politiką; 2) 2023 m. pradžioje poveikio, išsipildžiusių ir ne lūkesčių, problemų, bendradarbiavimo ir miesto kultūros politikos vizijų aptarimui.

5. Individualūs interviu su ekspertais

skirti išsiaiškinti, kaip Klaipėda 2022 projektą vertina kultūros lauko profesionalai. Numatoma apklausti iki 10 ekspertų Lietuvoje ir apie 10 ekspertų iš kitų Europos šalių. Konkretus sąrašas bus sudarytas 2020 m., atsižvelgiant į tos dienos kultūros lauko profesionalų (EKS ir kultūros renginius tiriantys mokslininkai, EKS vykdytojai, nacionalinės ir Europos kultūros politikos ekspertai) sudėtį, o patys interviu būtų atlikti 2022- 2023 m. sankirtoje. Interviu praves ir duomenų analizę atliks profesionalūs sociologai.

6. Bendri statistiniai duomenys

apie lankytojus, miesto gyvenimą ir kultūros sektorių turėtų parodyti bendrąją kaitos tendenciją ir jos pokyčius Klaipėda 2022 projekto metu.

1) Atvykstančių lankytojų skaičiaus dinamiką leistų įvertinti LR Turizmo departamento ir Statistikos departamento teikiami duomenys apie TIC lankytojų skaičių ir apgyvendinimo sektoriaus užimtumą. Tikslinga sugretinti kasmetinius duomenis už 2004-2023 laikotarpį.

2) Kultūros sektoriaus bendrieji rodikliai (finansinės investicijos, erdvių skaičius, organizacijų skaičius, savivaldybės remiami kultūros projektai, savivaldybei pavaldžių kultūros įstaigų lankytojų skaičiai ir pan.) yra reguliariai renkami savivaldybių administracijose ir pateikiami metinėse ataskaitose. Kultūros sektoriaus kaita bus identifikuota sugretinant 2010-2023 m. duomenis.

3) Klaipėda 2022 projekto vertinimui tikslinga išplėsti informacijos apie kultūros renginius mieste/ regione rinkimo apimtį. Nuo 2017 m. būtina fiksuoti ir tuos kultūros renginius bei projektus, kurie nepatenka į savivaldybės vedamą apskaitą. Tokia informacija leistų palyginti skirtingų kultūros sektorių – valstybinio, komercinio, nepriklausomo, subkultūrinio – dinamiką ir sąveiką, įvertinti Klaipėda 2022 poveikį bendram kultūros laukui. Renkamos informacijos pobūdį ir metodą nustatys SPSC.

7. Informacijos apie Klaipėda 2022 renginius/ projektus rinkimas bus vykdomas nuolat: renginių skaičius ir pobūdis, vietos, lankytojai, savanoriai, projekto finansinė išraiška, dalyvių ir renginių kuratorių atsiliepimai ir pan. Ši informacija bus analizuojama kitų indikatorių kontekste bei sugretinta su kitų miestų/šalių EKS projektų vertinimais.

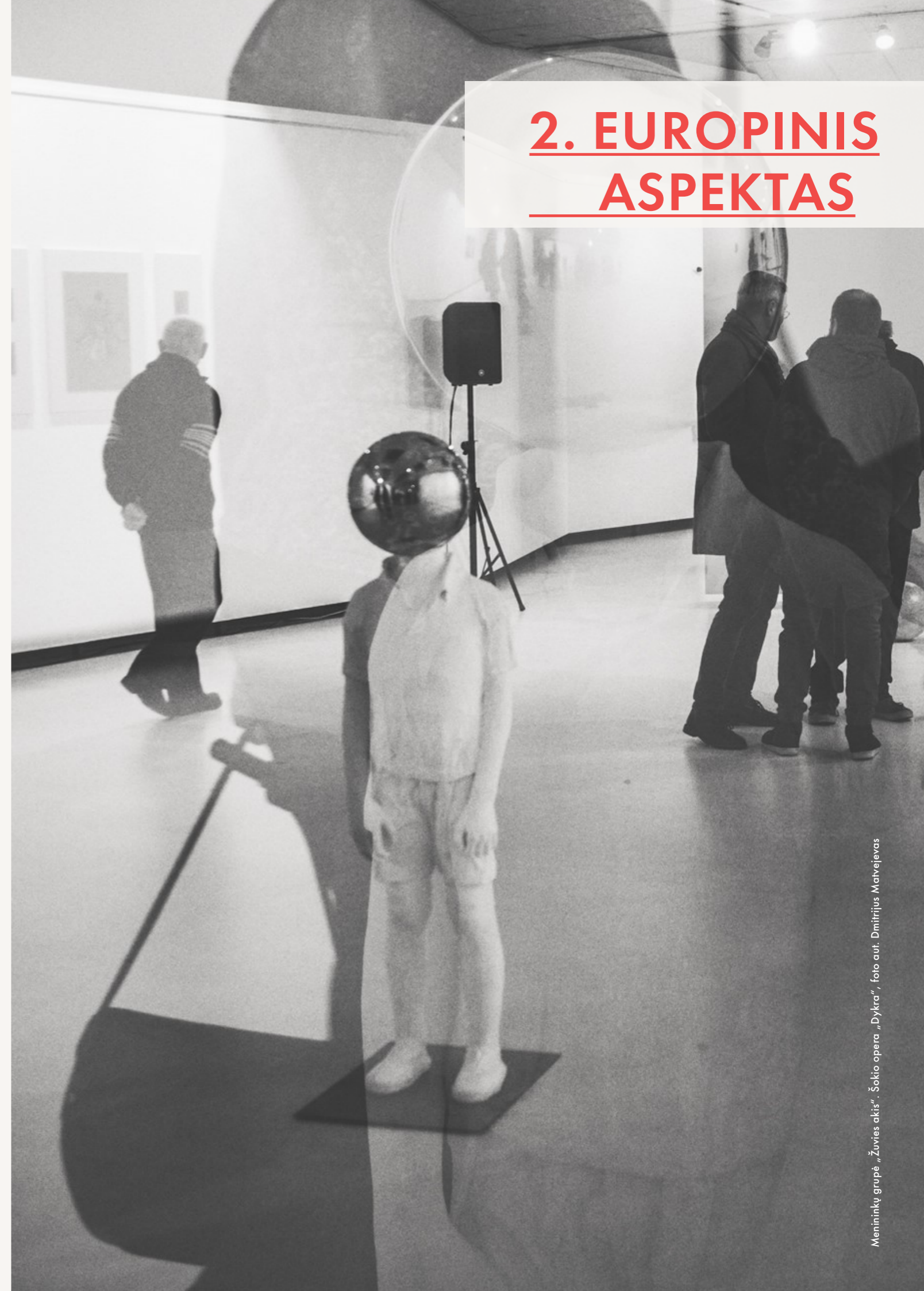
Kaip apibrėšite, kas yra sėkmė?

Gausenis kultūros renginių ar jų lankytojų skaičius bei didesnis finansavimas kultūrai gali būti traktuojami kaip objektyviai pamatuojami sėkmės rodikliai. Tačiau Klaipėda 2022 sėkmės esmę apibrėžiame kaip puoselėtų lūkesčių ir rezultatų atitikimą individualaus gyvenimo, miesto ir regiono bendruomenės bei tarptautinio bendradarbiavimo lygmenyse. Vertinsime, kad Klaipėda 2022 buvo sėkminga, jei skirtingų socialinių grupių atstovai – kūrėjai, savanoriai, mokslininkai, plačioji bendruomenė, politikai ir kt. – reflektys ir kritiškai įvertinę Klaipėda 2022 pasakys, kad:

- EKS tikrai buvo svarbus ir prasmingas jų gyvenime ir kūryboje;
- pakito jų santykis su miesto ir regiono kultūra ir kūrėjų bendruomene;
- įgyta reikšminga europietiško ir tarptautinio bendradarbiavimo patirtis;
- projektas keitė ir keičia miesto erdvių semantiką;
- sustiprėjo jų europietiška savivoka ir žinios apie Europos kultūrų įvairovę;
- pilnavertiškai pasinaudota visomis EKS suteiktomis galimybėmis.

**Sėkmės ženklas yra laimingi žmonės,
o ne augantys skaičiai!**

2. EUROPINIS ASPEKTAS

PATEIKITE IŠSAMESNĘ INFORMACIJĄ APIE VEIKLOS APIMTIS IR KOKYBĘ:

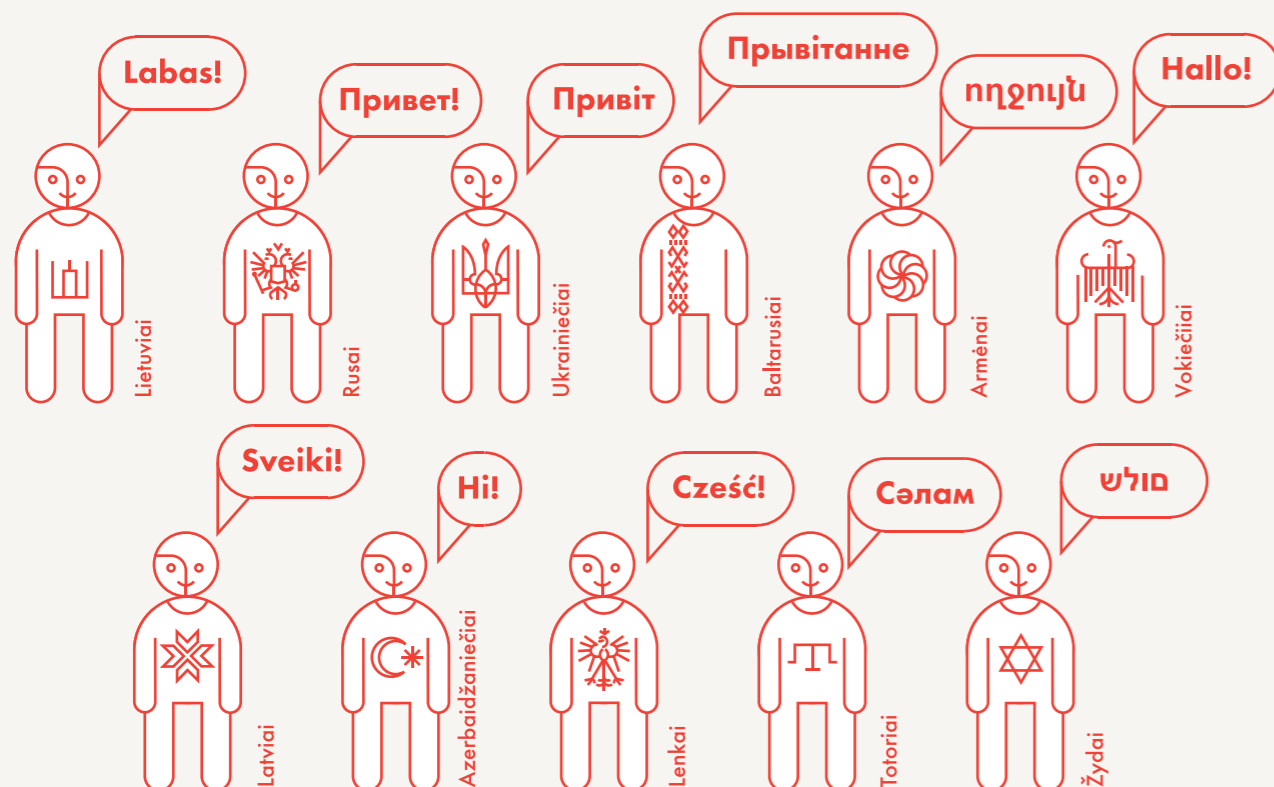
Skatinant Europos kultūrų įvairovę, kultūrų dialogą ir didesnę Europos piliečių tarpusavio supratimą;

Europos kultūrų savitumas ir įvairovė, gebėjimas megzti konstruktyvų ir kūrybišką tarpkultūrinį dialogą Klaipėdai ir pajūrio regiono miestams nėra nauja patirtis, nes, skirtingai negu daugelis kitų Lietuvos miestų, vietiniai žmonės buvo išmokę su kitataučiais sugyventi taikiai ir tolerantiškai. Nors ir tebesame daugiakultūrės komunikacijos miestai, o valdžia nuolat skelbia apie liberalią ir tolerantišką visuomenę, tačiau tai daugiau deklaratyvi pozicija, nei reali situacija. Mūsų mieste šiandien sugyvena per 70 įvairių tautų atstovų (rusai, latviai, žydai, vokiečiai, ukrainiečiai, totoriai, azerbaidžaniečiai, kt.), sudarantys 26 proc. gyventojų, veikia Tautinių kultūrų centras, skirtingos religinės bendruomenės (katalikai, stačiatikiai, žydai, sentikiai, evangelikai liuteronai, kt.), tačiau ar tuo didžiojamės? Ar kartu švenčiame ir dalinamės patirtimi, ar suprantame save ir augame kaip vieninga bendruomenė?

KU SPSC atlikto tyrimo duomenimis, didžioji dalis mūsų bendruomenės viskuo patenkinta ar tiksliau sakant apatiška, besitenkinanti tuo, ką vartoja.

Stokojame kritiškai mąstančios auditorijos. Nesame tolerantiški „naujiems gyventojams“, nors imigrantų ar pabėgėlių mastas mūsų šalyje toli gražu nepriemena Europos realijų. Įvairių tautybių žmonių sambūvis Europoje kuria socialines įtampas, gimdo nepakantumą, todėl kultūra šiame kontekste vaidina ypatingą vaidmenį, būdama tiltu pažinimui ir skirtingų patirčių dalijimuisi tarp vietos gyventojų ir atvykstančiųjų.

Kad mokytumėmės ir keistumėmės, mums yra būtina Europos patirtis ir žinios. Pokyčiai prasideda nuo žmonių susitikimų, todėl didelį dėmesį skiriame bendruomeninei platformai **Gyvybinga bendruomenė**, kuri inicijuos ir užtikrins tarptautinius susitikimus, jungtinius projektus, dialogo gimimą ir vystymą tarpusavyje ir su naujais Europos gyventojais. Suteikdami naują postūmį pasiteisinusioms TKC ir EKC veikloms, užtikrinsime didesnę paramą tautinių kultūrų saviraiškai bei pažinimui, kartu sprendami ir laikmečiui aktualias migruojančių kultūrų integracijos problemas (programa **Prievartos ir humanizmo akistatos**).

Antra vertus, esame įsitikinę, kad mūsų regiono patirtis yra naudinga Europai. Esant labiausiai į Rytus nutolusia Europos Sąjungos šalimi, mums itin svarbus bei aktualus santykis su rytinėmis kaimynėmis. XXI amžiuje istorinis pašto kelias įgyja naują jungties idėją, naujas sąlyčio tarp Rytų ir Vakarų formas. Klaipėda šimtmečiais buvusi vartais į Vakarų Europą dabar gali tapti Vakarų Europos kultūros tiltu į Rytus. Pripažįstant bendrą istorinę patirtį, sociokultūrinį pažinimą, kalbų mokėjimą ir europinį kultūros vadybos patyrimą, Klaipėdos regionas yra tinkamas atstovas europinės kultūros sklaidą Rytų Europos link užtikrinančių jungtinių projektų inicijavimui, moderavimui ir įgyvendinimui. Klaipėdos miesto ir regiono patirtis glaudžiai bendradarbiaujant su kaimynine Kaliningrado sritimi (Rusijos Federacija) įgalina planuoti kūrybinių mainų su posovietinių respublikų (Baltarusija, Ukraina, Gruzija, Moldova, Rumunija, kt.) kūrėjais perspektyvas. Tai itin svarbu kalbant apie Europos kaimynystės politiką ir naujuosius ES kultūros prioritetus.

Kultūra užtikrina santykį, leidžiantį peržengti politinių nesutarimų ribas ir išskelti bendražmogiškas vertybes, orientuotas į demokratiją, pagarbą žmogaus teisėms ir socialinę sanglaudą. Todėl Klaipėda 2022 programoje raudona linija brėžiame projektų, kuriuose bendradarbiauja Rytų ir Vakarų Europos menininkai, institucijos, NVO, akademinė bendruomenė, kt., prioritetą. Visų pirma, tai akcentuojame projektų atrankos kriterijuose. Antra, programoje **Prievartos ir humanizmo akistatos**, kurioje daug dėmesio skiriame totalitarinių režimų nusikaltimams žmogiškumui priminti ir solidarumui su dabarties įvykiais pasaulyje pabrėžti. Tuo tikslu bendradarbiaujame su pasaulinėmis organizacijomis ir jų atstovybėmis, kaip Raudonasis kryžius, Tarptautinės komisijos nacių ir sovietinio okupacinių režimų nusikaltimams Lietuvoje įvertinti, Rytų Europos žydų kultūros ir istorijos tyrimų centras ir svarbiausia – nuo režimų nukentėjusiais žmonėmis, jų šeimomis ar palikuoniais.

Pabrėžiant bendrus Europos kultūrų, paveldo ir istorijos aspektus, Europos integraciją ir šiuo metu Europai aktualias temas;

Istorijos tėkmėje nuolat atgyjantis, besitransformuojantis mūsų miestas ir regionas, kultūrinio tranzito erdvė tinkama inspiruoti pokalbiui apie ir šiandien kintančio identiteto aplinką. Daugelis regionui svarbių istorinių faktų iki šiol nėra visapusiškai atskleisti nei mūsų, nei Europos bendruomenei, todėl įgyvendinant Klaipėda 2022 programą jie bus interpretuojami meninėmis raiškos priemonėmis, išryškinant bendrus Europos kultūrų, paveldo ir istorijos aspektus.

Net keletas Klaipėda 2022 programų skirtos bendroms istorinėms sąsajoms tarp Klaipėdos krašto ir Europos kultūros šią dieną kontekste atskleisti. Programoje **Istorija gyvai** pri(si)mename Europai aktualius H. Schliemann Trojos kasinėjimus, gintaro ar pašto kelius, vargonų muzikos skambesį, bet juos įterpiame į istorinių Klaipėdos krašto sluoksnių ir/ar gyvosios archeologijos pažinimo kontekstus. Tai leis ne tik nuvalyti dulkes nuo atminties, bet ir praturtinti ją skaitmeninėmis technologijomis, o mus susitikimais su skirtingais žmonėmis. Tai – erdvė, kurioje atradimų džiaugsmu dalinsis jaunas ir senas, akademikas ir verslininkas, archeologas ir šviesų dizaineris.

Programoje **Prievartos ir humanizmo akistatos** liudijame bendrą visos Europos atmintį ir aktualias šiandienos realijas. Nusikaltimų žmogiškumui, prievartos ir netekties skausmo atmintis žmonėse gyva tik tol, kol yra ją atsimenančių... Šiandien žmonių regime naujame karų ir susipriešinimo epicentre. Kartu su partneriais iš Rytų ir Vakarų Europos (Tbilisio šiuolaikinio meno centras (GE), Manheimo ir Klaipėdos draugystės bei bendradarbiavimo taryba (DE), Nacionalinis šiuolaikinio meno centras Kaliningrado padalinys (RU), Pau Cassals fondas (ESP), Esch 2022 (LU), Rijeka 2020 (HR), kt.) norime tam priešintis kūrybinės intervencijos pajėgomis, aštraus meninio diskurso, viešų paskaitų ar parodų formomis.

Europai aktualioms vietos ir migrantų susitikimams skirti projektai „**Nuo konflikto link šventės**“ ar „**Kai finišas – tik pradžia!**“ taps esminiu įrankiu, integruojant imigrantus, pabėgėlius ir keičiant stereotipinį vietos bendruomenės požiūrį į juos.

Esame uostas, tačiau, priešingai nei daugelis kitų Europos uostų, dėl istorinių faktorių tapome miestu prie uosto, bet ne uostamiesčiu. Stagnuojame kaip miesto bendruomenė, nes palaipsniui prarandame kultūrinį miesto veidą, kurį užkloja spartai uosto ir pramonės plėtra. Tuo pat metu esame vienintelis Lietuvos ir, ko gero, viso aplinkinio regiono didmiestis, kurio dalį teritorijos sudaro nacionalinis parkas, o Neringos miesto visa teritorija patenka į UNESCO saugomo Kuršių nerijos nacionalinio parko ribas. Toks regiono urbanizuotų teritorijų bei gamtos ir kultūros paveldo vertybių sambūvis būdingas daugeliui Europos miestų. Pasitelkdami sėkmingą jų patirtį (ypač buvusių ar būsimų EKS, tokių kaip Ryga, Aarhusas, Stavangeris, Talinas, Rijeka, Turku, kt.) bei profesionalias Europos urbanistų, kraštovaizdžio architektų, paveldosaugininkų ir menininkų žinias, vystysime miesto viešų erdvių, industrinių uosto teritorijų ir gamtinių teritorijų humanizavimo ir regeneracijos projektus (programos **Kultūros uostas** ir **Kūrybiniai peizažai**).

Europinių šaknų esatį regione liudija ir daugybė reikšmingų vardų. Klaipėdos krašte savo, kartais fragmentiškos ir trumpalaikės, veiklos pėdsakus paliko tokios asmenybės kaip: Prūsijos karališkoji šeima Friedrichas Wilhelmas III ir karalienė Luizė, vokiečių kompozitorius Richard Wagner bei astronomas Friedrich Wilhelm Argelander, parkų architektas prancūzas Édouard François André, Izraelio vėliavos ir valiutos pavadinimo – škelio kūrėjas Dovydas Volfsonas, prancūzų filosofas Jean Paule Sartre, rašytojai ir poetai: Simon Dach, Hermann Sudermann, Georg Sauerwein, Denis Didro, Johanes Bobrovski, Agnes Miegel, Nobelio premijos laureatai Josifas Brodskis ir Thomas Mannas.

Populiarinant Europos menininkus, bendradarbiaujant su įvairių šalių operatoriais ar miestais ir plėtojant tarpvalstybinę partnerystę. Nurodykite kelis Europos ir tarptautinius menininkus, operatorius ir miestus, su kuriais ketinama bendradarbiauti, ir apibūdinkite, koks tai bus bendradarbiavimas. Nurodykite, kokias tarpvalstybines partnerystes jūsų miestas jau yra užmezgęs ar planuoja užmegzti.

Nemažai mūsų miesto ir regiono kultūros sektoriaus įstaigų, organizacijų dirba su tarptautiniais partneriais, plėtoja tarptautinius projektus, tačiau vangiai vystome ilgalaikius santykius, mezgame tinklus ar aktyviai įsitraukiame į tarptautinių asociacijų veiklą (žr. lentelę). Dažniau tenkinamės pavieniais projektais. Stokojame profesionalių ryšių su Europa.

Klaipėda 2022 programa sudaro prielaidas naujų ambicijų įgyvendinimui, kokybiškam tarptautinės patirties perėmimui. Visų pirma per gebėjimų stiprinimą, mainus, rezidentines programas, nuolatinį mokymosi procesą, o antra – per praktinį projektų realizavimą, jungtinę kolaboraciją, ko-produkcijas. Todėl Klaipėda 2022 programą grindžiame tęstiniais, Vakarų ir Rytų Europos sąveiką užtikrinančiais projektais, dalyvavimu įvairiuose tarptautiniuose tinkluose, patirties pasidailinimu. Navigaciniais ženklais, padėsiančiais suformuoti ilgalaikius ir tvirtus kultūrinio bendradarbiavimo ryšius, šiame jūrlapyje tampa:

Tarptautinis kultūrinių mainų bei mobilių menininkų rezidencijų projektas „Jūros rezidencija“, kuriame sąveikauja ne tik skirtingos kūrybinės organizacijos, bet ir sektoriai – menas ir jūrų verslas. Žinome, kad ne vienas uostas jau pasitelkė jūrinį konteinerį kaip formą, bet mes ją grindžiame pamatine kultūrinio tranzito idėja. Perimdami patirtį iš Tura Ya Moya multimedia (DK), kursime naujus maršrutus kartu su Baltijos regiono meno ir rezidencijų centrais.

Erdvinio miesto diskurso programoje Kūrybiniai peizažai ieškosime naujų būdų suprasti savo kūną urbanistinėje aplinkoje ir analizuosime kaip šokis bei judesys gali prisidėti prie žmogaus gerovės. Tam pasitelksime šioje srityje veikiančius profesionalus: Nacionalinį choreografijos centrą Caen (FR), choreografus Alban Richard (FR) ir dr. Victor de Guevara (GB), Šiaurės ir Baltijos šalių šiuolaikinio šokio tinklo „kedja“ partnerius, Bora Bora (DK)

Projektas „Klaipėdos šviesų festivalis“ patirties teritorijas plečia Baltijos šalių šviesų festivalių tinklo „The Light Chain“ dėka su partneriais iš Rygos savivaldybės Kultūros ir sporto departamento (LV), Valgus Festival (EST), Torunės kultūros agentūros (PL), Valguskłubi (EST), Newcastle – Gateshead Initiative (UK), Theoriz studio (FR).

Plėtodami ryšius su Rytų Europa, mezgame ryšius tarp gruzinų, ukrainiečių, baltarusių, rusų, moldavų menininkų. Kaip pavyzdžiui, projekte „Šnipinėjama ateitis“ (kuratorius Wato Tsereteli) susitiks KKKC (LT), Tbilisio ŠMC (GE), Nacionalinio ŠMC Kaliningrado

padalinys (RU), ŠMC, KSAK (MD), NVO „Šiuolaikinio meno tyrėjų asociacija“ (UA), Šiuolaikinio meno galerija „Ÿ“ (BY), kt.

Tarptautinis violončelės forumas „Cello for Solidarity“ – jungtinė Klaipėdos koncertų salės ir Pau Cassals fondo (ES) iniciatyva. O projektas „Nuo konflikto link šventės“ sujungs akademinės struktūros ir meno organizacijas: VDA, The School of Human Sciences at the Catholic University of Portugal (PT), The Lisbon Consortium (ES), Tensta Konsthall (SE), SAVVY Contemporary – Laboratory of Form-Ideas (DE), Royal College of Art (UK), Fundació Antoni Tàpies (ES), Museet for Samtidskunst (DK), ENSADLab (FR).

Rezidencinė erdvė Klaipėdos meno kolonija būtų įrengta vadovaujantis ekologine go green strategija, permąstant vandens, elektros ir kitos energijos, perdirbamų žaliavų panaudojimą. Tuo tikslu bendradarbiausime su olandų menininku Jan Koerbes ir Berlyne bei Nyderlanduose veikiančia Refunc.nl.

Tarptautinės tinklaveikos rėmuose visų pirma numatome bendradarbiauti su Klaipėda 2022 programos siekius atliepiančiais tinklais. Tai – dailės kolonijas ir meno rezidencijas vienijantys tinklai: Resartis, euroArt, Baltijos ir Šiaurės šalių tinklas Remote Art & Residency Centres; kultūros fabrikus vienijantis tinklas Trans Europe Halles, festivalių programa EFFE-Europe for festivals / Festivals for Europe, UNESCO Besimokančių miestų tinklas, šiuolaikinio šokio tinklas Movement matters, Intercultural Cities, Culture Action Europe, Tarptautinė kultūros tarybų ir kultūros agentūrų asociacija, Europos kultūros kelių institutas. Jų dalyvavimas mūsų programoje sustiprins tiek mūsų gebėjimus, tiek ir europinę dimensiją.

Plėtodami gebėjimų stiprinimo centro EnerGo veiklas taip pat pasitelksime tarptautinius partnerius. Siekiant kultūros operatorius supažindinti su tarptautine projektų administravimo ir finansavimo schema, jau suderintas bendradarbiavimas su Creative Europe biuro atstovais, Šiaurės šalių fondų administratoriais. Iš tinklo Trans Europe Halles ketiname perimti industrinių teritorijų ir erdvių vystymo ir pritaikymo kultūrai patirtį su IGCAT (ES) komanda aptartos tarpsektorinio bendradarbiavimo mokymų ir savanorių ugdymo galimybes. Ši agentūra prisidės ir rengiant detalų auditorijų plėtos veiksmų planą (plačiau skaityti 6 skyriuje). Prie gebėjimų stiprinimo prisidės ir į bendruomenes bei mokyklas orientuotos „Kūrybinių partnerysčių“ (UK) ir „Kultūros kuprinės“ (NO) programos.

Plėtodama tarpvalstybinę partnerystę, Klaipėda kartu su Palanga ir Neringa aktyviai dalyvauja Didžiųjų Europos miestų EUROCITIES asociacijoje, Baltijos jūros regiono miestų sąjungoje, Kultūros paveldo bendradarbiavimo tarp Baltijos jūros šalių programoje, plėtoja glaudžius dalykinius ryšius su miestais partneriais: Liepoja (LV), Liubeku, Manheimu ir Zasnica (DE), Gdynė ir Ščečinu (PL), Karlskrona (SE), Kotka (FI), Odesa (UA), Čerepovecu ir Kaliningradu (RU), Mogiliovu (BY). Mieste veikia užsienio valstybių garbės konsulatų (Švedijos, Estijos, Lenkijos, Rumunijos, Suomijos, Vokietijos, Baltarusijos, Kazachstano, kt.), taip pat Rusijos Federacijos generalinis konsulas. Klaipėda ir regionas glaudžiai bendradarbiauja su Europos šalių ambasadomis, kultūros ir kalbų institutais. Tai liudija ne viena europinė iniciatyva ar tradiciniai tarptautiniai tęstiniai renginiai, o Klaipėda 2022 rėmuose šie ryšiai bus dar labiau sustiprinti, į projektus įtraukiant minėtų partnerių kultūros organizacijas ir kūrėjus. Jau dabar Liepojos (LV), Manheimo (DE), Kaliningrado (RU), Mogiliovo (BY) ir Vitebsko organizacijos įsijungusios į Klaipėda 2022 pasiruošimo etapą.

Ar galite apibūdinti savo strategiją pritraukiant Europos ir tarptautinės plačiosios visuomenės dėmesį?

Mes suprantame, kad sunku yra pritraukti Europos dėmesį, ypač į dar nepažįstamą Europos Sąjungos paribio kraštą, todėl mums reikia įdėti dvigubai daugiau pastangų kviečiant Europą. Bet juk Klaipėda **susitikimų vieta**, tad kultūrinis žmonių, idėjų ir komunikacijos tranzitas natūraliai vainikuoja tarptautinės visuomenės pritraukimo strategiją.

Tam visų pirma tikslingai pasitelkiame Klaipėda 2022 kultūrinę programą. Remdamiesi pamatinėmis platformomis, brėžiamo strategines tarptautinės bendruomenės pritraukimo kryptis:

I strateginė kryptis (platforma Meno kolonijos) – kūrybinio sektoriaus iš Europos pritraukimas, sudarant infrastruktūrinę ir finansinę sąlygą kūrėjams atvykti į regioną. Siekiant suaktyvinti Europos menininkus atrasti Klaipėdą ir regioną, prioritetą skirsime ne tik žinioms meno vardams, bet ir debiutuojantiems Europos kūrėjams. Šis sprendimas atliepia Klaipėda 2022 auditorijos formavimo principus – erdvė atsiskleisti kylantiems menininkams ir erdvė kurti ir kurtis. Plačiau skaityti 5 dalyje.

Šios krypties tikslinę auditoriją – kūrėjus – kviesime per tarptautinius kanalus: rezidencijų tinklą ResArtis, migruojančių meno akademijų tinklą MIGAA, Europos meno akademijas, Art & Education naujienlaiškį, NMK ir kitus portalus bei socialinius tinklus.

Antra vertus, Klaipėda 2022 pogramoje jau dabar veikia gausybė (o iki 2022-ųjų jų dar pagausės) užsienio kūrėjų ir organizacijų, tarptautinių tinklų nariai, kurie savo dalyvavimu užtikrina žinios apie Klaipėdą EKS sklaidą savo aplinkoje.

II strateginė kryptis (platforma Gyvybinga bendruomenė) – Europos bendruomenių pritraukimas. Visų pirma, bendruomenės sąveikus vystydamos jungtinius tarptautinius projektus, tapdami ne tik pasyviais stebėtojais, bet ir aktyviais dalyviais (nepamirštant ir virtualaus bendravimo galimybių). Tam pasinaudosime „Kūrybinių partnerysčių“ metodika, bendradarbiausime su kitomis 2018-2024 EKS, pasitelksime miestus partnerius ir Klaipėdoje reziduojančias užsienio šalių atstovybes, o taip pat tautines mažumas ir imigrantus.

Ypatingai svarbus šiame kontekste yra bendradarbiavimas su Europoje gyvenančia mūsų bendruomene. Tuo tikslu bendradarbiaujame su Klaipėdos emigrantų bendruomene, memelenderiais. Jau dabar Klaipėda 2022 ambasadoriais yra garsūs Klaipėdos išeiviai, šiuo metu kuriantys įvairiose Europos šalyse. Per juos nešama žinių kultūros operatoriams jau leido užmegzti ne vieną svarbų kontaktą su Europos kūrėjais ir bendruomenėmis.

Istorinis itinerariumas-ekspedicija „**Kultūros piligrimai**“ 2020-2022 sutelks bendruomenes nuo Amsterdamo iki Maskvos ne tik fizinėje erdvėje, bet ir filmuotų laidų formatu, web platforma.

Galiausiai, plačiosios bendruomenės pritraukimui pasitelksime **III strateginę kryptį – komunikaciją**: įvairios media priemonės, viešinimo projektai ir žinoma, skaitmeninės galimybės. Intensyviausiai ši kampanija vyks 2021-2022 m. Suvokdami šiandienį kultūros vartotoją atakuojančio informacijos srauto dydį ir realiai vertindami savo galimybes konkuruoti, pirmiausia pasinaudosime tais būdais, kurie leis patiem kultūros vartotojams atrasti 2022 m. EKS.

Tuo tikslu numatome įsiterpti į virtualią erdvę su paieškos raktažodžiu #mustsee2022 ir savaime tapti matomiems Europai. #mustsee – jau šiandien populiarus ir vis labiau plintantis kokybės ženklas, madinga žinutė, formuojanti kultūros vartotojų srautus. Jie nukrypsta ten, kur aktualiu laikotarpiu vyksta išskirtiniai renginiai, kur įdomu ir naudinga būti. Pirmoji žinutė su #mustsee2022, kaip svetingumo ir informacijos nuoroda, galėtų pasklisti jau 2020 m., pristatydama paruošiamųjų metų rezultatus, o vėliau vis intensyviau, akcentuojant Klaipėda 2022 programos dėmenis.

Komunikacijai Europoje pasitelksime ir socialinius partnerius bei kūrėjus. Pavyzdžiui, paruošiamuoju metu (2020-2022) įtraukiant tarptautinius vėžėjus po Europą keliaus mobilus kvietimas atvykti į Klaipėdą (ant jų priekabų būtų eksponuojami Klaipėda 2022 pristatantys meniniai tentai). Svarbų vaidmenį pritraukiant naujas auditorijas, EKS tikslų ir Klaipėda 2022

programos viešinimui atliks ir 2019 m. startuosianti „**Jūros rezidencija**“. ES miestuose atsiras ir skaitmeninė bulgarų menininkės Albenos Baevos instaliacija „Paskambink Klaipėdai“.

Galiausiai, 2022-aisiais pakviesime į išskirtinius tarptautinio lygmens renginius ir įvykius, pradedant tarptautinių organizacijų suvažiavimais ir baigiant 3000 profesionalių atlikėjų ir bendruomenės narių įtraukiančia opera ant vandens, kurie tikime nepaliks abejingų nė vieno. Plačiau – 4 dalyje.

Žinių sklaidai ir per tradicinius kanalus:

- Lietuvos atstovus Europos Parlamente, Lietuvos Respublikos ambasadas, kultūros atašė ir garbės konsulus, veikiančius užsienyje, Lietuvos kultūros institutą, Lietuvos turizmo departamentą, Lietuvos verslo atstovybes užsienyje, kt.;
- ES šalių ambasadas, tarptautinius kultūros centrus ar institutus, veikiančius Lietuvoje, Kūrybiškos Europos biurą Lietuvoje ir kt.;
- miestus partnerius, kitas EKS ir ypač partnerį iš Liuksemburgo Esch 2022;
- esamus ir būsimus tarptautinius tinklus, kuriuose veikia regiono miestai arba jų organizacijos;
- tarptautinius media kanalus ir socialinius tinklus.

Išsami rinkodaros ir komunikacijos programa aprašyta 5 paraiškos dalyje.

Kaip planuojate plėtoti sąsajas tarp savo kultūros programos ir kitų miestų, kuriems suteiktas Europos kultūros sostinės vardas, kultūros programų?

Organizuodami Klaipėda 2022, suprantame kaip svarbu tapti bendros EKS šeimos nariu. Tai – visų pirma, galimybė perimti patirtį ir gebėjimus iš praktiškai EKS programas jau realizavusių ar realizuojančių profesionalų ir bendruomenių. Antra vertus, jie – jungtinių projektų partneriai arba iniciatyvų skleidėjai.

Todėl visu Klaipėda 2022 paruošiamuoju laikotarpiu ir programos įgyvendinimo metu glaudžiai bendradarbiausime su kitomis EKS. Jau dabar paraiškos rengėjai konsultuojasi su buvusių EKS organizatoriais, tarp kurių Vilnius 2009 vadovas Rolandas Kvietkauskas, Turku 2011 vadovė Cay Sevón, Ryga 2014 vadovė Diana Čivle, miesto kandidato 2014-iesiems Liepojos paraiškos vadovė Ieva Hmielevska, Rijeka 2020, Galway 2020, Timisoara 2021 komandų nariai, prie ne vienos sostinės sėkmės prisidėjusi IGCAT prezidentė dr. Diana Dodd, kt.

Siekiant tinkamai paruošti paraišką, 2015 m. lapkritį Klaipėdoje buvo surengta tarptautinė konferencija „Neužšąlant kultūra 2015: kultūros festivalis kaip regiono katalizatorius“, kurioje kartu su buvusiais EKS vadovais buvo dalijamasi patirtimi, diskutuojama aktualiais kultūros politikos ir vadybos, kultūros sostinių organizavimo klausimais, jų įtaka regionų raidai.

2016 m. gruodžio mėnesį surengtoje konferencijoje „Miesto kultūrinis gyvenimas: raidos galimybės, alternatyvos ir perspektyvos“ diskutuota su Belgijos, Olandijos, Ukrainos ir Rusijos miestų vystymo strategais, EKS miestų kandidatų – Esch (LU) ir Liepoja (LV) – atstovais. Tų pačių metų rugsėjo mėnesį, siekdama perimti gerą patirtį, Klaipėdos miesto administracijos ir uosto, verslo bendruomenė, lankėsi Galway mieste.

Tarptautinės patirties apsisiekimo ir programos konsultavimo aspektais svarbų vaidmenį EKS partneriai atliks ir gebėjimų stiprinimo centro **EnerGo** baruose, Klaipėda 2022 komandos ir savanorių mokymosi praktikose, pvz. vizituojant EKS biurus, kt.

Svarbiausias mūsų strateginis partneris 2022 m. žinoma yra EKS iš Liuksemburgo – Esch 2022, su kurio oficialia komanda 2016 m. gruodį Klaipėdoje įvyko konstruktyvus pasitarimai dėl būsimo bendradarbiavimo galimybių. Atrastos sinerginės jungtys su Eschu praturtino Klaipėda 2022 kultūros platformų bei programų turinį. Su Eschu bendradarbiausime abiejose platformose, programose **Kūrybiniai peizažai**, **Prievartos ir humanizmo akistatos** bei projektuose „**Kultūros fabriky scena**“, „**Katas trofų miestai**“, kt. O taip pat rengdami bei atlikdami ilgalaikę Klaipėda 2022 stebėsenos programą, organizuodami komunikacinius ir rinkodarinius žingsnius, kaip pavyzdžiui info centrų abiejuose miestuose steigimas.

Panašaus charakterio ir/ar patirties EKS miestų, kaip pavyzdžiui, Vroclavas, Aarhus, Rijeka, Galway, Timisoara, kt. patirtis ateities perspektyvos glaudžiai koreliuoja su Klaipėda 2022 programa. Pavyzdžiui, su Rijeka deriname bendradarbiavimo ir/ar rezultatų pristatymo galimybes jų projektuose „27 Neighbourhood“ ir „Seasons of Power“, o su Aarhusu – Europos jaunimo viršūnių susitikimo pakartojimą 2022-aisiais Klaipėdoje. Taip pat deriname Europos chorų žaidynių, užgimusių 2014 m. Rygoje, pristatymo Klaipėdoje sąlygas. Iš Rygos norime perimti ir puikaus darbo su savanoriais organizavimo patirtį. Tęsiame ir Vilnius 2009 metu užgimusius sėkmingiausių projektus, tokius kaip **Gatvės muzikos diena**.

Vystydami programą **Kultūros uostas** kviečiame EKS uostamiesčių (Talino, Aarhuso, Stavangerio, Rijekos, Turku, Rygos, kt.) partnerius į diskusijas apie industrinių uosto teritorijų sąveiką su miestu ir jų konversijas į bendruomenės poreikiams pritaikomus sprendinius.

EKS partnerių dalyvavimas mūsų rengiamose konferencijose, debatuose, viešosiose paskaitose prisidės formuojant europinę dimensiją ir užtikrinant glaudesnius Europos bendruomenių ryšius.

ŠALYS - PARTNERIAI

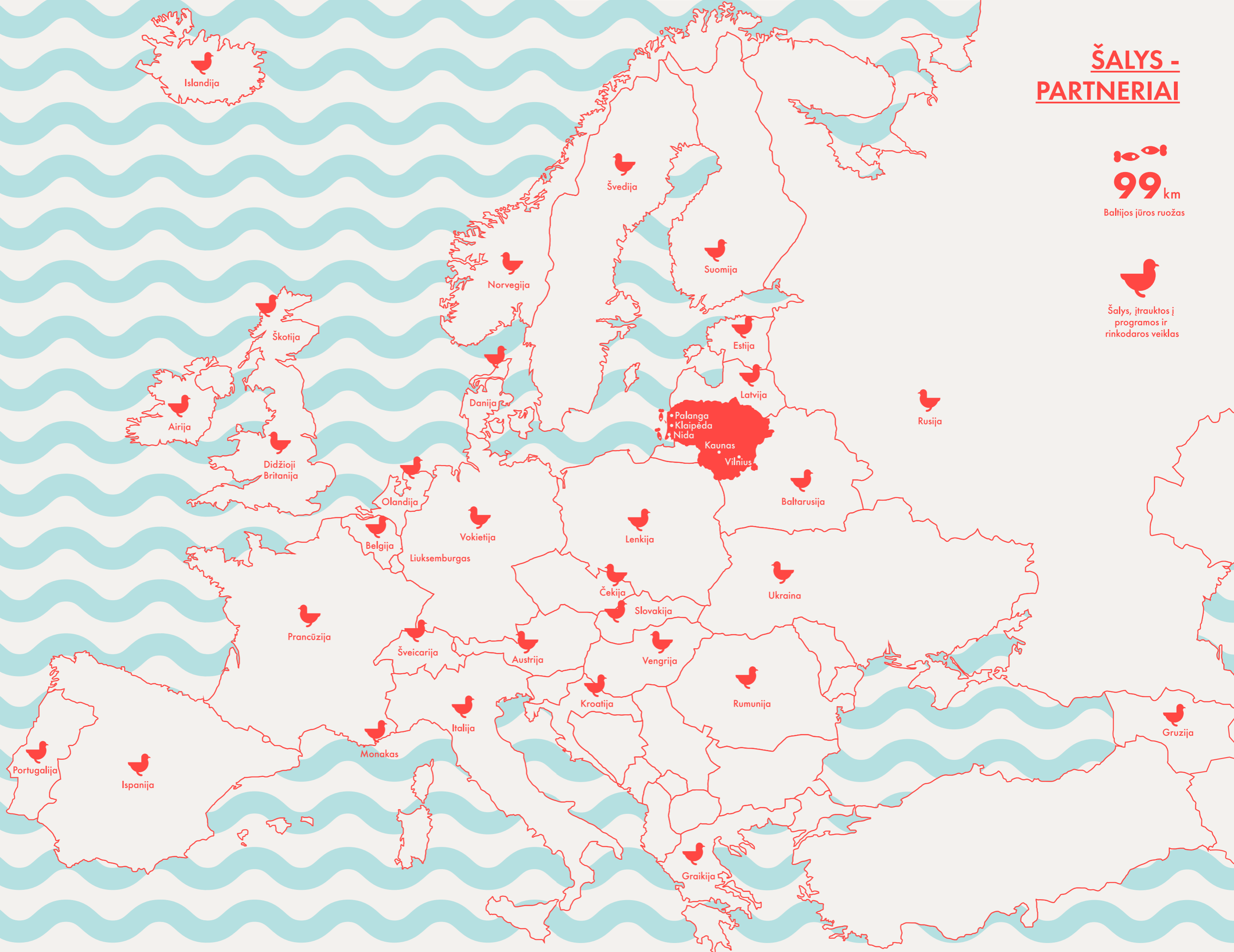

99 km

Baltijos jūros ruožas

Šalys, įtrauktos į
programos ir
rinkodaros veiklas

3. KULTŪROS IR MENO TURINYS

Menininkų grupė „Žuvies akis“. Šokio opera „Dykra“,
foto aut. Dmitrijus Matvejevas

KOKIA YRA KULTŪROS SOSTINĖS METŲ KULTŪROS PROGRAMOS MENINĖ VIZIJA IR STRATEGIJA?

Klaipėda 2022 meninė vizija ir strategija grindžiama miesto ir regiono istorine savastimi, dabartiniu kultūrinio audiniu ir problematika bei paraiškos pradžioje pristatyta koncepcija.

Klaipėda 2022 programos meninė vizija – naujos europinės kultūrinės platformos – **susitikimo vietos** – sukūrimas nuolat čia gyvenančiam ir laikinai atvykstančiam kūrėjui, įkvepiantis iššūkiams ir įtvirtinantis pokyčius, orientuotus į meno galias ir bendruomenės gyvybingumą.

Bendruomenes siekiame „išjudinti“, suaktyvinti, įtraukti į kūrybines veiklas, ypač vaikus, paauglius ir pagyvenusius žmones, kurie yra prioritetinės Klaipėda 2022 amžiaus grupės. Kūrybinio sektoriaus profesionalus norime pritraukti atvykti į miestą, nes per paskutinį dešimtmetį esame gerokai „nukraujavę“ ir jaučiame didelį jų stygių. Jis dar aštriau duria, įvertinus mūsų miesto ir regiono distanciją nuo pagrindinio Lietuvos kultūros centro – Vilniaus.

Galvodami globaliai, bet veikdami lokaliai tikime, kad Klaipėda 2022 yra mūsų galimybė kultūros pagalba išspręsti ne tik mūsų vietines, bet ir visai Europos bendrijai aktualias problemas. 2022 m. mes norime švęsti savo drąsą ir susitelkimą, gebėjimą ne pavieniui, bet kartu su Europa kurti ir dalyvauti ilgalaikiame tvarios bendruomenės puoselėjime. Programoje siekiame pusiausvyros tarp bendruomenės įtraukčiai skirtų projektų ir ambicingų profesionalių kūrėjų darbų, kas prezentuotų Lietuvą tarptautiniu lygmeniu.

Tad esminė programos strategijos ašis veriasi ant **bendradarbiavimo** ir **įtraukties** idėjos. Suvokiame, kad norimo rezultato pasieksime tik sąveikaudami ir dalyvaudami visi: menuomenė, politikai, kūrybinių industrijų atstovai, verslininkai, švietimo sektorius, NVO, vaikai, senjorai, seksualinių mažumų ir tautinių mažumų atstovai, kt. Tik mūsų jungtinės pastangos ir bendradarbiavimas su Vakarų ir Rytų Europos partneriais, gali sukurti miestą, kuriame gera gyventi, kuriame kultūrinis dialogas grindžiamas europietiškomis vertybėmis.

Kaip kiekvienam jūrininkui reikia gerų navigacijos įgūdžių bei instrumentų, taip ir Klaipėda 2022 programoje numatoma daug priemonių, padėsiančių dalyviui įsitraukti į kūrybinius procesus ir atrasti tą turinį, kurio jam labiausiai reikia. Per **kultūrinę navigaciją** bus atskleidžiami matomi ar tik menami kultūrinio kraštovaizdžio sluoksniai. Ypatingas dėmesys skiriamas europine dimensija paženklinantiems meno ir kultūros projektams – **kultūros švyturiams**, kurie pakylės virš lokalaus horizonto ir įkvėps ieškoti naujų perspektyvų, platesnio požiūrio, įvairesnių matymo kampų. Tačiau esminis visų kūrybinių projektų tikslas – bendruomenės integracija, kad ji iš pasyvaus stebėtojo taptų aktyviu dalyviu ir kūrėju.

Klaipėda 2022 rengėjų tikslas – nukreipti kūrybines pajėgas taip, kad jos, maksimaliai pasinaudojusios žmogiškaisiais išteklių ir finansavimo teikiama galimybėmis, įgyvendintų kokybiškus ir inovatyvius meno projektus, realizuotinus ilgalaikėje perspektyvoje. Todėl antroji strategijos ašis veriasi ant **mokymosi ir gebėjimų stiprinimo**. Tik suformavus Klaipėda 2022 komandą bus įsteigtas gebėjimų stiprinimo centras **EnerGo**. Centras kuriamas dabartinės „Klaipėdos energijos“ pastate, tačiau veiks visame regione. Vietos pasirinkimas – simbolinis žingsnis, ženklintis miesto raidos pokytį: nuo industrinės, gamybinės žaliavos link naujos žinių ir gebėjimų energijos. Centras tai – ilgalaikis projektas, kuris tęs savo veiklą ir pasibaigus Klaipėda 2022 metams.

Centre bus rengiami įvairūs kūrybinio sektoriaus ir bendruomenės mokymai: kultūros projektų rašymo, vadybos, tarptautinio bendradarbiavimo, auditorijų plėtros, lėšų pritraukimo, neformalaus švietimo ir kt. temomis. Formos: seminarai, paskaitos, kūrybinės dirbtuvės, pratikos, vasaros stovyklos, laboratorijos, kt. Juos organizuosime kartu su tarptautiniais ir regioniniais partneriais: *Creative Europe* biuras, *Trans Europe Halles* tinklas, Šiaurės šalių fondų administratoriai, *IGCAT (ES)*, *Creativity, Culture and Education (UK)*, LR Kultūros taryba, aukštųjų mokyklų padaliniai (*KU, LCC, VDA, LMTA, kt.*), EKS partneriai, savivaldybių atstovai, kt. Taip pat bus bendradarbiaujama su Urbanistikos muziejumi, edukacinėmis programomis „Kūrybinės partnerystės“, „Kultūros kuprinė“, Jaunimo iniciatyvų inkubatoriumi, kt.

Tikslinės auditorijos: kūrybinis sektorius (profesionalūs vietos ir Europos meno kūrėjai, kultūros vadybininkai, kūrybinių industrijų atstovai, menus studijuojantys jaunuoliai ir moksleiviai, kultūros institucijų darbuotojai, kultūros administratoriai ir kultūros politikos sektorius) ir bendruomenė (vietos gyventojai ir Europos piliečiai plačiąja prasme (vaikai, jaunimas, senjorai, dirbantys asmenys, tautinių ir seksualinių mažumų atstovai, neįgalieji, kt.).

Apibūdinkite kultūros programos struktūrą, įskaitant kultūros sostinės metams paminėti skirtų veiklų / pagrindinių renginių spektrą ir įvairovę. Nurodykite kiekvienos tokios veiklos / renginio: datą ir vietą / projekto partnerius / finansavimą.

Kultūrinė programa parengta, atsižvelgiant į kūrybinės komandos kartu su įvairiomis tikslinėmis grupėmis išgildintą miesto ir regiono problematiką, kultūros lauko tyrimų rezultatus, kultūros strategijos rengimo grupių išvadas, o taip pat į Klaipėdos, Neringos ir Palangos gyventojų bei Europos partnerių I ir II paraiškos rengimo etape pateiktas kūrybines idėjas ir projektus. Tai leido išgryninti dvi strategines platformas ir penkias programas, skirtas opiausių problemų per kultūrą sprendimams vietos, regioniniu ir europiniu lygmeniu. Jų įgyvendinimas leis realizuoti numatytus rezultatus ir pasiekti aktualiausias tikslines auditorijas: menuomenę ir bendruomenę plačiąja prasme.

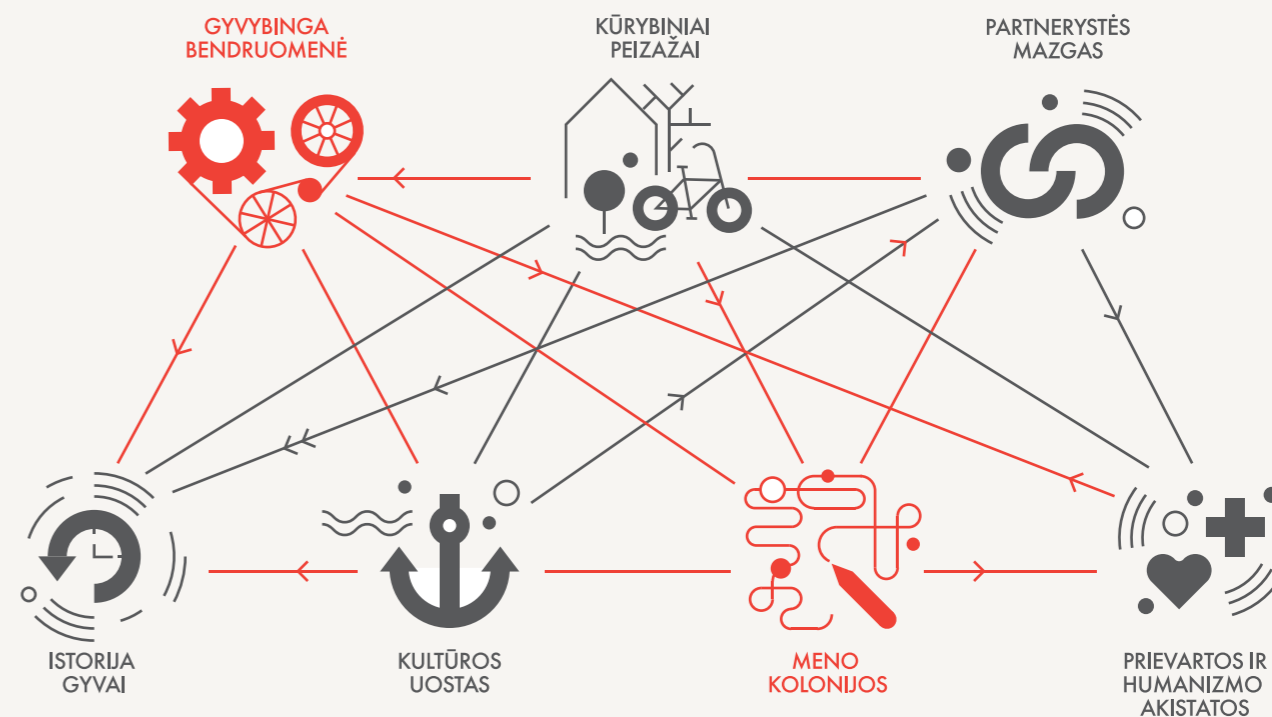
Programos struktūra

Klaipėda 2022 kultūrinę programą aprėmina didieji Atidarymo ir Uždarymo įvykiai, o pagrindinė programos struktūra susideda iš horizontalių ir vertikalų struktūros komponentų. Horizontalus komponentas – 2 strateginės platformos, vertikalus – 5 programos. Horizontalus segmentas – miesto gyvasties pamatas, vertikalus – miesto raidos statinys.

Pagrindinės jau anksčiau įvardintos miesto ir regiono problemos: uždara, apatiška, fragmentuota bendruomenė ir profesionalių kūrėjų, kūrybinio sektoriaus atstovų trūkumas, lemiantis miestų tuštėjimą. Šių problemų sprendimui siūlomos dvi strateginės platformos, atskleidžiančios Klaipėda 2022 siekiamybę:

- **gyvybinga bendruomenė** – bendruomenės įgalinimas dalyvauti, įsitraukti, kurti ir keistis;
- **meno kolonijos** – profesionalų telkimas, jauno kūrėjo įtraukimas, komunikacija ir dalijimasis tarp profesionalų ir su bendruomene, naujų atvirų kūrybinių erdvių kūrimas, inovatyvių meno pristatymo formų paieška.

Abi platformos – tai projektų ir priemonių paketai, sudaryti iš specialių metodinių, infrastruktūrinių ir / ar finansinių mechanizmų, o taip pat esminių edukacinių ir gebėjimų stiprinimo veiklų. Tuo tarpu 5 programos apibrėžia tam tikrą kultūrinio turinio veiklų grupę, atskleidžiant sąlytį su spęstiniais miesto ir regiono aspektais: istorija ir jos atmintis, tarpsektorinis bendradarbiavimas, santykiai su uostu ir mus supančia aplinka.

Snaudžianti (pasyvi, vartotojiška) bendruomenė – todėl reikia ją pažadinti ir suaktyvinti, subendrinti žmones ir miestą. Platforma – GYVYBINGA BENDRUOMENĖ.

Prarastas profesionalų, atitinkamų sričių specialistų segmentas – todėl reikia nutiesti naujus komunikacijos tiltus, jungiančius žmones ir erdves, kurios įgalina burtis ir kurti. Platforma – MENO KOLONIJOS.

Prarastos šaknys – todėl reikia pri(si)minti istoriją, sukurti naujų gyventojų identitetą, įvertinant praeitį ir dabartį. Programa – ISTORIJA GYVAI.

Ištrintas miesto tapatumas (niveliuotas išskirtinumas) – todėl reikia išgryninti santykį su jūrine tradicija, uostu. Programa – KULTŪROS UOSTAS.

Neįveiktos viešosios erdvės, gamtos turtai – todėl reikia fiziškai sugrįžti į miestą ir gamtą ir pripildyti tuštumą bei tylą. Programa – KŪRYBINIAI PEIZAŽAI.

Nuosekliai neplėtojama bendradarbiavimo terpė, tarpsektorinė sąveika – todėl reikia išlaisvinti idėjas, meno, kultūros, mokslo ir verslo tinklavedį. Programa – PARTNERYSTĖS MAZGAS.

Pamiršti pagarbos kitam ir kitokiam dėsniai – todėl reikia atverti atminties vartus ir solidarumo širdis. Programa – PRIEVARTOS IR HUMANIZMO AKISTATOS.

Strateginės platformos ir visos 5 programos turi glaudžias tarpusavio sąsajas ir viena kitą nuolat papildo, reaguodamos į bendruomenės grįžtamąjį ryšį. Antra vertus, tai užtikrina tarpsektorinio bendradarbiavimo perspektyvas ir galimybes sudėlioti kuo įvairesnę bei kokybiškesnę kūrybinių projektų ir bendruomeninių iniciatyvų mozaiką. Horizontalaus ir vertikalus audio tamprumas ir lankstumas užtikrina siekinių vertinimo galimybę ir nuolatinį kultūrinio audio judumą.

Kiekvieną platformą ir programą sudaro **švyturiniai projektai**, orientuoti į išskirtinumą, Europinę dimensiją, kokybę ir prieinamumą visuomenei, apimtimi mažesni kūrybos ir bendruomeniniai projektai bei susitikimai ir /ar suvažiavimai. Be to, visos platformos ir programos susietos su tam tikra istorine europinės svarbos asmenybe, ženklinančia tos programos specifika ir reanimuojančia istorinę Europos atmintį.

Platformos ir programos yra atviros ir bus papildytos naujomis iniciatyvomis, kurių sulauksime atviro projektų konkurso metu (plačiau skaityti Atrankos kriterijai).

PROGRAMOS IŠLAIDŲ FINANSINĖ SCHEMA:

Platformos/programos*	Trukmė	Suma
2 didieji įvykiai: Atidarymas ir Uždarymas		1 700 000
Platforma „Gyvybinga bendruomenė“	5 metai	4 260 000
Platforma „Meno kolonijos“	5 metai	4 000 000
5 programos	5 metai	11 420 000
Gebėjimų stiprinimo centro, savanorystės mokyklos ir kt. veiklos	6 metai	1 200 000
Viso		22 580 000

* Platformų ir programų projektų tipai:
 - švyturiniai projektai = iki 1 000 000 €
 - vidutiniai projektai = iki 400 000 €
 - maži projektai = iki 50 000 €

PROGRAMOS MATRICA IR IŠDĖSTYMAS LAIKE

Klaipėda 2022 programa oficialiai startuos 2022 m. sausio mėnesį ir finišuos gruodžio mėnesį su specialiais atidarymo ir uždarymo įvykiais. Tačiau realiai programa startuos jau 2017 m. II pusėje su parengiamuoju etapu ir tęsis po 2022 m. Programos veiklų tęstinumas yra vienas svarbiausių sėkmingo Klaipėda 2022 programos įgyvendinimo rodiklių.

Programos įgyvendinimą suskaidėme į keletą etapų:

2017-2018 – MOKOMĖS – tai pasirengimo visai programai etapas, kurio metu Klaipėda įgyvendins pilotinį projektą „Klaipėda – Lietuvos kultūros sostinė 2017“. Šiuo laikotarpiu didžiausias dėmesys bus skiriamas naujų gebėjimų vystymui, patirties iš Europos partnerių perėmimui, kūrybos agentų ir praktikų, bendruomenių atrankai ir apmokymams (platforma **Gyvybinga bendruomenė**), įvairių tyrimų (istorinių, sociologinių, meninių...) vykdymui ir situacijos analizei, naujai kuriamų ar pertvarkomų padalinių struktūros formavimui ir infrastruktūros sprendimų priėmimui, edukacinėms veikloms su bendruomene, atvirų projektų konkursų organizavimui, kt.

Taip pat šiuo metu bus įsteigta regioninė agentūra „Klaipėda 2022“ ir sudaryta jos komanda, stebėsenos organai, surinkti vietos ir tarptautiniai ekspertai, suburta miesto ir verslo bendradarbiavimo platforma, įsteigtas gebėjimų stiprinimo centras **EnerGo**.

2019-2020 – MEZGAM TINKLUS – tai partnerių įtraukties ar paieškos naujiems projektams etapas. Dėmesys kūrybos agentų ir praktikų, bendruomenių

atrakai ir apmokymams (platforma **Gyvybinga bendruomenė**), menininkų atrankai ir veiklai (platforma **Meno kolonijos**), specialistų ir bendruomenės susitikimams, ekspedicijoms, ekskursijoms, diskusijoms, kūrybinėms dirbtuvėms, atvirų projektų konkursų organizavimui bei atrinktų projektų inicijavimui ir vystymui, edukacinėms veikloms su bendruomene, mokyklose, teritorijų plėtros planų vizualizacijoms ir įveiklinimo scenarijams, projekto „**Jūros rezidencija**“ startui, kt.

Taip pat šiuo metu bus atvertos platformos **Meno kolonijos** erdvės, Jaunimo iniciatyvų inkubatorius, Vasaros estrada.

2020-2021 – KURIAM & AUGAM – tai didžiosios dalies projektų vykdymo, jungtinių edukacinių veiklų plėtotės etapas. Dėmesys: atvirų projektų konkursų organizavimui, meninių ir bendruomeninių projektų realizavimui ir vystymui su tarptautiniais partneriais regioniniame ir europiniame lauke, ekspozicijų paruošimui, skaitmeninio turinio kūrimui, uosto ir miesto teritorijų sąveikai bei viešųjų erdvių įveiklinimui.

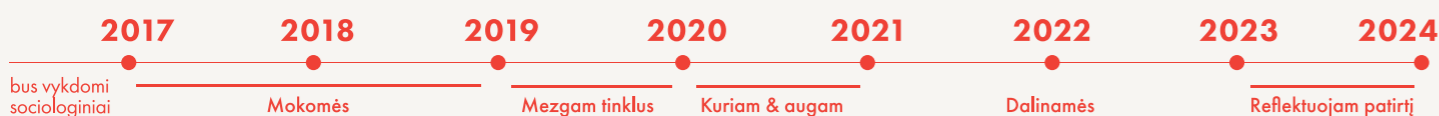
Taip pat šiuo metu bus atidarytas Klaipėdos Muzikinis teatras, Viešoji Klaipėdos biblioteka pietinėje miesto dalyje, Atviras urbanistikos muziejus, sutvarkytos viešosios erdvės.

2022 – DALINAMĖS – tai meninių ir bendruomeninių projektų, edukacinių ir gebėjimų stiprinimo veiklų rezultatų pristatymo visuomenei etapas.

Taip pat šiuo metu bus įrengtas, atidarytas Jūros gamtos mokslo ir tyrimų, eksperimentinės veiklos atviros prieigos centras H2O, Multifunkcinis menų centras.

2023-2024 – REFLEKTUOJAM PATIRTĮ – tai tęstinių projektų vystymo ir patirties sklaidos su kitomis EKS, projektų pristatymo kitose šalyse etapas.

Visu laikotarpiu (2018-2023) bus vykdomi sociologiniai tyrimai (plačiau apie tai skaityti I dalyje), kurie pasitarnaus grįžtamajam ryšiui.

PLATFORMOS/ PROGRAMOS	PROJEKTAI	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
ATIDARYMAS	SVEIKI ATVYKĖ						●			
GYVYBINGA BENDRUOMENĖ	Jaunimo iniciatyvų inkubatorius			●	●	●	●	●	●	●
	Muzikuojanti gegužė		●	●	●	●	●	●	●	●
	Lėlių teatras ant ratų				●	●	●	●	●	●
	Mano kiemas		●	●	●	●	●	●	●	●
	Europos skaitymų klubas					●	●	●	●	●
	Mes čia!		●	●	●	●	●	●	●	●
	Bendruomenė bendruomenei					●	●	●	●	●
	Karalienės Luizės pusryčiai					●	●	●	●	●
	Europos Brass Band čempionatas						●	●	●	●
	Pasaulio chorų žaidynės						●			
58-asis Europos tautų festivalis „Europeade“						●				
Europos jaunimo viršūnių susitikimas (Aarhus 2017 programos tęsinys)		●					●			
MENO KOLONIJOS	Europos dailininkų kūrybos centrai...				●	●	●	●	●	●
	EuroArt suvažiavimas*						●			
	Resartis suvažiavimas*						●			
	Tarptautinės kultūros tarybų ir kultūros agentūrų asociacijos (IFACCA) suvažiavimas**							●		
PARTNERYSTĖS MAZGAS	Meno ir mokslo platforma „RESTART“		●	●	●	●	●	●	●	●
	Tarptautinis komunikacinio dizaino forumas				●	●	●	●	●	●
	KUFA Generator		●	●	●	●	●	●	●	●
	New Media Lab				●	●	●	●	●	●
	Time & Space				●	●	●	●	●	●
	Ice Breakers – kultūrinės lyderystės forumas		●				●			●
KULTŪROS UOSTAS	UNESCO Besimokančių miestų tinklo suvažiavimas**						●			
	Skrajojantys olandai Klaipėdoje		●	●	●	●	●	●	●	●
	Tallships regata ir Jūros šventė		●				●			
	Jūros rezidencija			●	●	●	●	●	●	●
	Interdisciplinarių menų festivalis „PLATFORMA“		●	●	●	●	●	●	●	●
KŪRYBINIAI PEIZAZAI	Non-stop performansas „Šokantys kranai“						●			
	Eurocities konferencija „Uostamiesčiai: ...“**						●			
	Atviras urbanistikos muziejus		●	●	●	●	●	●	●	●
	Rūmų ir parkų kelias				●	●	●	●	●	●
	Kūno architektūra mieste		●	●	●	●	●	●	●	●
	Viešojo meno trienalė			●			●			●
	Translating City				●	●	●			
Gamtos meno ir provokacijų ciklas NUDE		●		●	●	●			●	
ISRORIJIA GYVAI	Šiuolaikinio šokio tinklo „Movement Matters“ suvažiavimas*				●					
	Europos architektūros studentų asamblėja**						●			
	Beieškant Klaipėdos šaknų: inspiruoti Trojos		●	●	●	●	●	●	●	●
	Nuo gintaro iki elektros		●	●	●	●	●	●	●	●
PRIEVARTOS IR HUMANIZMO AKISTATOS	Išgyvenk, jei gali 2000 BC			●	●	●	●	●	●	●
	Vargonų laivė			●	●	●	●	●	●	●
	Kultūros piligrimai		●	●	●	●	●	●	●	●
	Tarptautinis violončelės forumas „Cello for Solidarity“						●			
	Katastrofų miestai		●	●	●	●	●	●	●	●
UŽDARYMAS	Discover Jewish Klaipėda		●	●	●	●	●	●	●	●
	Šnipinėjama ateitis		●	●	●	●	●	●	●	●
	TTT. Migruojančios viešosios erdvės		●	●	●	●	●	●	●	●
	Kai finišo linija – tik pradžia!		●	●	●	●	●	●	●	●
UŽDARYMAS	Nuo konflikto link šventės		●	●	●	●	●	●	●	●
	IKI PASIMATYMO						●			

* derinamos galimybės ir sąlygos
** bus kreiptasi, gavus EKS vardą

KLAIPĖDA 2022 PROGRAMA

Didieji atidarymo ir uždarymo įvykiai

SVEIKI ATVYKĖ

Atidarymo renginys taps mūsų at(s)idarymo Europai švente. Pagrindiniu akcentu taps šviesų, muzikos ir judesio misterija „Vakarų rytai šiaurės pietuose“. „Švyturių orkestro“ (kurį sudarys tikri regione tebeveikiantys švyturių ir meninės instaliacijos) šviesomis pasitiksime simbolinius laivus, atnešančius gerą žinią miestui ir regionui, bei perduosime žinią Europai apie mūsų istoriją, dabartį ir ateitį.

Atidarymas numatomas kaip bendruomeninė akcija, kurios metu bus sutelktos vietos ir Europos profesionalių kūrėjų ir bendruomenės pajėgos. Norime parodyti, kad esame susitikimų vieta, kur gimsta tarptautiniai dialogai, o bendruomenės džiaugiasi „kito“ pažinimu.

1 000 000 €

Data: Sausio 15-oji, Klaipėdos diena
Vieta: Klaipėdos-Palangos-Neringos pajūris
Organizatoriai: Klaipėda 2022

IKI PASIMATYMO

Lygiai po vienuolikos mėnesių pakviesime visus į Klaipėda 2022 Uždarymo ceremoniją, kurios metu norime padžiaugti tuo, ko būsim išmokę per penkerius pasiruošimo ir EKS metus. Bet neatsisveikinsime, o tik išsiskirsime, nes mes norime, kad jūs sugrįžtumėte... nes patyrę kūrimo kartu ir dalijimosi džiaugsmą, nebenorėsime sustoti... Pabaiga visada yra ko nors naujo pradžia ir mes tikrai jai būsim pasiruošę!!!

700 000 €

Data: Gruodžio 15-oji
Vieta: Klaipėdos-Palangos-Neringos miestai ir gatvės
Organizatoriai: Klaipėda 2022

Istorinė asmenybė – **karalienė Luizė**

Programos lyderiai:

Klaipėda 2022 „Gyvybinga bendruomenė“ poskyris, asociacija „Kūrybinės jungtys“ ir tarptautinis fondas „Creativity Culture & Education“ (UK)

Regioniniai partneriai:

Klaipėdos, Neringos, Palangos bendruomenės ir jaunimo organizacijos, gyvenamųjų namų bendrijos, mokyklos, NVO, savivaldybių Švietimo skyriai, Jaunimo koordinatoriai, Palangos kultūros ir jaunimo centras, Atviros jaunimo erdvės, Pedagogų švietimo centras, neįgaliųjų organizacijos, Raudonasis kryžius, KKS, KVMT, KU, LCC, EKC, TKC, KC Žvejų rūmai, Klaipėdos regiono muzikos ir meno mokyklos, Klaipėdos lėlių teatras, Trečiojo amžiaus universitetas, Klounų teatro studija „Dulidu“, VšĮ „Palangos orkestras“, VšĮ „Klaipėdos šventės“, studija Grock, asociacija „Klaipėdos džiaz festivalis“, chordinė bendrija „Aukuras“, Klaipėdos džiaz orkestras, Liudviko Rėzos kultūros centras, Klaipėdos, Nidos, Palangos viešosios bibliotekos, Rotary klubai, kt.

Tarptautiniai partneriai:

Esch 2022 (LU), Rijeka 2020 (HR), Aarhus 2017 (DK), Teple misto (UA), Aarhus jaunimo taryba, Miestai partneriai, Prancūzų institutas Lietuvoje, Interkultur, Tarptautinis Europeade komitetas, Europos Brass Band asociacija

Galimi finansiniai šaltiniai:

Klaipėdos miesto ir regiono savivaldybės, LR Vyriausybė, LR Švietimo ir mokslo ministerija, LT Kultūros taryba, LR Kultūros ministerija, Europe for Citizens, Erasmus+, Kūrybiška Europa, LIFE, EEA grantai, Šiaurės šalių fondai, privatus verslas, Rotary klubai

BENDRUOMENĖS KŪRYBIŠKUMO PLATFORMA

Esame įsitikinę, kad svarbiausias miesto ir regiono turtas yra jo žmonės, todėl didžiausias Klaipėda 2022 programos iššūkis – bendradarbiavimo su Europos kūrėjais ir bendruomenėmis dėka suaktyvinti vietos bendruomenę, įgalinant ją tapti aktyvia kultūros procesų dalyve. Tam skirta viena iš dviejų pagrindinių kūrybinių Klaipėda 2022 strateginių platformų.

Lietuviai turi senovinį žodį – bičiulystė. Šis žodis pasakoja apie bendruomeninių ryšių kūrimą. „Aš tau daviau bičių spiečių ir dabar tu esi mano bičiulis iki gyvenimo pabaigos.“ Gebėjimą dalintis savo ištekliais ir patirtimi, pasitikėjimą bičiuliais mūsų krašte nukirto sovietinis režimas. Šis nepasitikėjimo kitu, savisaugos instinktas dar labai gyvas posovietinėje visuomenėje, ypač brandaus amžiaus žmonių patirtyje. Jaunesnės kartos nebeturi totalitarinio antspaudo (tai – jau nepriklausomoje Lietuvoje užaugusios ir ES patirtį perimančios kartos), tačiau jos gali būti stiprios tik galėdamos pasisemti istorinės ir tautinės atminties iš savo tėvų istorijos ir žemės. Kaip sujungti į gyvybingą bendruomenę vienišus pagyvenusius žmones ir smalsų, ieškančių jaunimą? Šio sprendimo ieškome, kurdami Klaipėda 2022 programą.

Kuo mums įdomi Europos bendruomenių patirtis ir kuo mes įdomūs Europai? Mes sugebėjome išgyventi represinėje sistemoje, išnešioti savo skausmą. Ir matydami dabartinius įvykius pasaulyje, tikime, kad ši patirtis gali būti naudinga visiems europiečiams. Mums europiečiai įdomūs savo sugebėjimu ilgus amžius vystyti šeimos verslą, puoselėti senas tradicijas, oriai gyventi kasdienį gyvenimą – be nuolatinės kovos ir įtampos. Vystydami Klaipėda 2022, mes matome galimybę sujungti skirtingas europiečių patirtis ir taip sustiprinti vietines bendruomenes.

Didžiausias programos Klaipėda 2022 iššūkis – sukurti sąlygas atvirumui, pasitikėjimui ir kūrybinės minties sklaidai. Yra toks išsireiškimas – „savo šaly pranašu nebūsi“, todėl bendruomeninių ryšių stiprinimo ir auginimo procesui kviečiame žmones iš svetur – iš kito miesto, kitos šalies. Menininkai yra empatiškiausia visuomenės socialinė grupė, turinti gebėjimą įsijausti į kitokį ir sugebėjimą tą ryšį ištransliuoti autentiškais būdais, užkrėsti savo idėjomis kitus ir drauge pasiekti bendrų tikslų.

Mes nenorime ištrinti praeities vardan ateities. Mes norime kurti nuolat atsinaujinančią bendruomenę, kuri ne tik būtų, bet ir jaustųsi Europos bendruomenės dalimi.

KRITINĖS IŠTAKOS

Pastaraisiais metais vietos bendruomenė pastebimai ir noriai įsitraukia į visuomeninę veiklą. Potencialas yra. Bet trūksta lyderių, kurie bendruomenėse generuotų idėjas, kurios realizuotųsi konkrečiuose kultūrinuose sprendimuose. Tam reikia instrumento – kūrybinių pajėgų bei praktikų, padėsiančių sustiprinti socialinius bendruomenės ryšius, puoselėti svetingumo, tolerancijos, savanorystės tradicijas. Kiekvienas iš mūsų turime pasijusti atsakingu ir svarbiu miesto ar regiono gyventoju ir formuoti miesto kaip įvykio sampratą. Iškeisti pasyvumą į aktyvumą, abejingumą į kritinį mąstymą, nepakantumą į argumentuotą vertinimą...

Aišku viena, – dabartinė situacija mūsų netenkina: viena didžiausių mūsų bendruomenės problemų yra žmonių uždarymas, susvetimėjimas, nekomunikavimas, emigracija. Kasdien Lietuvoje nusižudo 4-5 žmonės, daugybė serga depresija, o mokykloje vaikai patiria patyčias ir psichologinį smurtą. Vidinės žmonių sienos, susidarančios dėl socialinės nelygybės, sparčios technologijų raidos, baimės pažinti kitas kultūras, lemia atotrūkį tarp pagyvenusių žmonių ir jaunimo, vietinių gyventojų, tautinių mažumų, emigrantų, pabėgėlių, seksualinių mažumų ir kt. Todėl mes norime keisti mūsų visuomenę ne įsakymais ir direktyvomis, bet pasitelkdami prigimtinį žmogaus kūrybiškumą.

STRUKTŪRA

Platformos struktūra sudaryta iš metodinės kūrybinių partnerysčių prieigos ir lokalių bei tarptautinių bendruomeninių iniciatyvų, projektų pavyzdžių. Taip pat siekiant sutelkti kūrybiniame vyksme įvairias Europos šalis, kasmet nuo 2019 m. numatoma surengti po vieną didelį Europos šalių bendruomenių kūrybinį suvažiavimą.

Tokiu būdu ši platforma atveria erdvę iniciatyvoms ir projektams, pristatantiems inovatyvias, sutelkiančias kūrybinės (savi) raiškos praktikas, skatinančias tarpkultūrinį ir tarptautinį dialogą, užtikrinančias visapusišką įtrauktį ir savirefleksiją, kultūros decentralizaciją bei kultūros administravimo pokyčius.

SCHEMA LAIKE:

2017-2018 – MOKOMĖS: Lietuvos bei užsienio agentų ir praktikų, bendruomenių atranka bei apmokymai, didele dalimi susiejant su menininkų ir kūrėjų atranka platformai **Meno kolonijos**.

2019-2020 – MEZGAM TINKLUS: naujų Lietuvos bei užsienio agentų ir praktikų, bendruomenių atranka ir apmokymai, I etapo susitikimai ir situacijos analizė, projektų inicijavimas, web platformos paleidimas. **Europos Brass Band čempionato 2019 m. suvažiavimas ir Pasaulio chorų žaidynės 2020 m.**

2020-2021 – KURIAM & AUGAM: II etapo susitikimai ir projektų vykdymas. Naujų bendruomenių įtrauktis, projektų inicijavimas ir vykdymas. **58-asis Europos tautų festivalis „Europeade“ 2021 m.**

2022 – DALINAMĖS: projektų visuomenei pristatymas, dokumentacija. **Europos jaunimo viršūnių susitikimas.**

2023-2024 – REFLEKTUOJAM: patirties sklaida su kitomis EKS. Tolimesnis dalyvavusių bendruomenių projektų vystymas, gerosios praktikos perdavimas, EKS vertinimas ir refleksija.

INFRASTRUKTŪRA

Platformos įgyvendinimas numatytas pačių bendruomenių erdvėse, darbo ir/ar gyvenamojoje aplinkoje, dėmesį ypač sutelkiant į miesto periferijas. Taip pat siekiant decentralizuoti miesto kultūrinę infrastruktūrą, priartinti ją prie gyventojų, šios platformos poreikiams pasitelksime naują Viešosios bibliotekos su bendruomenine paskirtimi pastatą pietinėje miesto dalyje bei renovuojamą Vasaros estradą. O vaikų ir jaunimo poreikiams numatome atidaryti Jaunimo iniciatyvų inkubatorių vystomoje Memelio miesto (buvusioje osto) teritorijoje. Daugiau žr. 4 dalyje.

TIKSLINĖ AUDITORIJA

Plačioji bendruomenė (vaikai, jaunimas, senjorai, dirbantys asmenys, tautinių mažumų atstovai, neįgalieji, seksualinių mažumų ar religinės grupės, kt.), tiesiogiai dalyvausiant ir patiriant pokytį ir menuomenę (profesionalūs vietos ir Europos meno kūrėjai, kultūros vadybininkai, kūrybinių industrijų atstovai, menus studijuojantys jaunuoliai ir moksleiviai, kultūros institucijų darbuotojai, kultūros administratoriai ir politinis sektorius), padėsiantį jį kurti.

Kartų solidarumo link. Siekdami mažinti kartų atskirtį, didelį dėmesį programoje skiriame jungtinėms pagyvenusių žmonių ir vaikų-paauglių iniciatyvoms. Tai – kompleksiniai projektai, apimantys edukaciją, sveikatinimą, refleksiją ir kultūrinį aktyvumą (nepamirštant virtualių galimybių).

Tarpkultūrinio dialogo link. Atsigręždami į miesto istoriją, kurioje sugyveno skirtingų tautų bendruomenė, vėl stengsimės pažinti vieni kitus, nes tik „kito“ pažinimas, buvimas kartu griaua nepasitikėjimo ir patyčių sienas.

REZULTATAI

Platformos rezultatas – visapusiška bendruomenės įtrauktis per:

- edukacinės kultūrinio pažinimo ir gebėjimų stiprinimo veiklas, orientuotas į kūrybinio ugdymo ir mokymosi visą gyvenimą prioritetus;
- kūrybinės saviraiškos veiklas, ypač tas, kurios skatina dalyvavimą, keičia bendruomenės narius iš stebėtojų į kūrėjus.

O taip pat kokybiškai naujas socialinis ir estetiškas „miegamųjų“ rajonų proveržis.

Numatoma per penkerius metus (2018-2022):

- Į veiklas integruoti apie 200 bendruomenių;
- Atrinkti ir apmokyti apie 300 kūrybos agentų ir praktikų;
- Įgyvendinti apie 400 iniciatyvų ir bendruomeninių projektų.

Platformos įgyvendinimui būtina suma (2018-2022) 4 260 000 €

METODIKA

Platformos vykdymui pasirinkta britų parengta „Kūrybinių partnerysčių“ metodika, grindžiama bendruomenės ir profesionalių menininkų sąveika. 2011-2016 m. metodika sėkmingai įgyvendinta dalyje Lietuvos mokyklų ir socializacijos centrų, siekiant praturtinti įprastą mokymosi procesą ir atskleisti kūrybiško mokymosi alternatyvą. Metodikos sėkmė glūdi esminėje sąlygoje, kad dalyviai patys generuoja ir įgyvendina kūrybinius projektus, o profesionalai tik atlieka moderatoriaus vaidmenį.

Klaipėda 2022 atveju šią metodiką taikysime skirtingo pobūdžio ir amžiaus bendruomenių rėmuose: darbo kolektyvas, miegamojo kvartalo gyventojai, senjorų grupė, tautinių mažumų atstovai, Lietuvos emigrantų bendruomenė, kt. Bendruomenių atranką organizuosime atviro konkurso būdu kelerius metus iš eilės (2017-2020). Jo metu bendruomenės teiks paraiškas (motyvacinius laiškus), kuriose turės pagrįsti savo norą dalyvauti projekte. Vienas svarbesnių atrankos kriterijų bus regioninis ir tarptautinis bendradarbiavimas, tarpšritinė, tarpsektorinė sąveika.

Paraleliai bus atrenkami ir kūrybos agentai bei praktikai, kurie dirbs su bendruomenėmis. Tai kūrybinio sektoriaus specialistai (profesionalūs kultūros vadybininkai ar įvairių sričių menininkai), kurie su bendruomene tyrinės aktualias jai problemas ir ieškos kūrybinių sprendimo būdų joms išspręsti. Jų atranka bus glaudžiai susijusi su menininkų atranka į Meno kolonijų platformą.

Metodika bus įgyvendinta, bendradarbiaujant su partneriais – asociacija „Kūrybinės jungtys“ ir tarptautiniu fondu „Creativity Culture & Education“ (UK). Abi organizacijos turi ilgametę patirtį šioje srityje ir išplėtotą mokytojų tinklą. Platformos koordinavimui bus įsteigtas poskyris Klaipėda 2022 agentūroje.

Kadangi pokyčiams reikia laiko, metodikos esmė – ilgalaikis ryšys. Kompleksišką metodiką sudaro situacijos analizė, projektų inicijavimas ir įgyvendinimas, nuolatiniai projektų aptarimai ir ilgalaikis diskursas su ekspertais, skirtas grįžtamajam ryšiui kurti ir vykstantiems procesams fiksuoti.

Metodiką sudaro keli etapai. Pirmame etape kūrybos agentai kartu su bendruomene analizuos jiems aktualią problematiką, gyventojų saviraiškos poreikius ir kt. Antrame etape bendruomenės nariai kartu su kūrybos praktikais bus įtraukti į kultūrinės ir bendruomeninės praktikos savo pačių aplinkoje. Per kūrybišką dalyvavimą bus realizuojamos patiemis gyventojams aktuali veiklos, jie bus motyvuoti atrasti naujas tapatybes (aktyvaus visuomenės piliečio), toleranciją kitam ir kitokiam šalia esančiam.

Visi bendruomenių išplėtoti projektai bus pristatyti „Kūrybinių partnerysčių“ web platformoje, kurioje kaupiamas patirčių archyvas, foto galerija, rašomas gyvas blog'as. Galiausiai bendruomenių nariai galės tęsti „Kūrybinių partnerysčių“ patirtį, dalintis gerąja praktika su savo aplinka bei kitomis EKS. Būtent ilgalaikė perspektyva ir tęstinumas yra svarbiausias programos rezultatas.

BENDRUOMENINIŲ INICIATYVŲ PAVYZDŽIAI

(Galintys realizuoti įvairiose Klaipėda 2022 programose, taip pat ir taikant „Kūrybinių partnerysčių“ metodiką)

Mano kiemas

Projektas skatins miegamųjų kvartalų gyventojus meninėmis (*street art*), aplinkosauginėmis (*neighbour gardening*), socialinėmis (*kaimynų stalas*) ir kt. priemonėmis puoselėti savo gyvenamąją aplinką, keisti jos tapatybę ir kurti naują iniciatyvą kaimynų bendruomenę.

Bendruomenė bendruomenei

Bendruomenių iniciatyvų pristatymams skirti projektai, stiprinantys tarpkultūrinį dialogą. Ypatingas dėmesys skiriamas „naujųjų piliečių“ įtraukčiai per kultūrą, t.y. etninių mažumų, pabėgėlių ir kt. kultūrų pažinimui, ypač kasdienio gyvenimo projektams, kurie sudarys galimybes per kūrybinį dalyvavimą patirti migranto gyvenimo sąlygas Klaipėdoje.

Mes čia!

Projektas, skirtas įvairių negalią turinčių žmonių socialinei integracijai į bendruomenės gyvenimą per kūrybą: judesio ar meno terapija, amatų pažinimas, fotografijos ir video projektai, muzikos, teatro mylėtojų klubai. Visos veiklos vykdomos kartu su negalios neturinčiais asmenimis, siekiant mažinti uždarumą, plėsti veiklos aplinką ir užtikrinti tiesioginės integracijos reiškinius.

Jaunimo iniciatyvų inkubatorius (JII)

Klaipėdoje yra nemažai erdvių, kuriose jaunimas gali dalyvauti kūrybinėje veikloje ar praleisti laisvalaikį, bet šio centro esmė – jaunimas pats yra ir centro administratorius, ir kūrėjas, ir dalyvis. Bendri renginiai ir projektai su NVO, vaikų dienos centrais, senjorais, kultūros institucijomis, miesto aukštosiomis mokyklomis, profesionalų dalyvavimas vaikų kūrybinių gebėjimų ugdyme – tokia sąveikos raiška – JII siekiamybė.

Muzikuojanti gegužė

Atkuriant XIX a. namų muzikavimo tradicijas ir skatinant bendruomenės įtrauktį – kiekvienais metais gegužės mėnuo bus skelbiamas muzikos mėnesiu. Visą mėnesį viešosiose miesto erdvėse, o ypač gyvenamuosiuose miestų rajonuose stovės pianinai, kuriais galės groti visi norintieji. Projekto pradžia – pirmąjį gegužės šeštadienį su tęstiniu „Vilnius-Europos kultūros sostinė“ projektu „Gatvės muzikos diena“. Gegužės 22 d. (per R. Wagnerio gimtadienį) rengiamas jungtinis miesto ir regiono muzikos ir dailės mokyklų koncertas, kurio metu moksleiviai ir mokytojai kartu atlieka per metus išmoktus R. Wagnerio kūrinius. O projektą vainikuoja Europos kaimynų diena (gegužės 27 d.) – bendruomenių iniciatyva: kaimynai groja kaimynams.

Lėlių teatras ant ratų

Tarptautinis projektas, kurio metu Klaipėdos regione, atliepiant senąsias vežimų teatrų tradicijas keliautų lėlių teatrų „vežimai“. Apsistoję miegamųjų namų kiemuose, viešosiose miesto erdvėse, paplūdimiuose ir ktr. profesionalūs lėlininkai iš Lietuvos ir kitų Europos šalių kartu su šeimomis, seneliais ir anūkais, socialiai pažeidžiamomis grupėmis kurtų lėlių teatro pasirodymus ir juos pristatytų bendruomenei.

Europos skaitymų klubas

Lietratūrinių skaitymų ciklas įvairiose Klaipėdos, Neringos ir Palangos, o taip pat ir Europos vietose. Kartą per mėnesį nariai kviečiami susitikti ir kartu aptarti perskaitytą Europos autoriaus kūrinį. Kūriniai skaitomi originalo ir lietuvių kalba. Siekiant pritraukti daugiau jaunimo, bus rengiami naktiniai poezijos skaitymai, o keletas renginių būtų skirti visiems norintiems paskaityti savo kūrybą. Kartą per ketvirtį bus organizuojamos paskaitos įvairiomis temomis apie Europos literatūrą, istoriją, sąlytį su Klaipėda ir pan. O metų pabaigoje rengiama Europos šalių Klaipėdos knygų mugė, kurioje savo šalių literatūrą pristatytų Europos šalių ambasados ir institutai.

Karalienės Luizės pusryčiai

Prie Klaipėdos miesto kultūros ir istorijos formavimo prisidėjo Prūsijos karalius Frydrichas Vilhelmas III ir jo žmona karalienė Luizė, 1807-1808 m. gyvenę Mėmelyje, šiam tapus laikinąja Prūsijos sostine. Miestiečiai gerbė karalienę už rūpinimąsi švietimu, pagalba vargstantiems.

Projektu siekiama įtraukti bendruomenę į pažintį su karalienės Luizės palikimu: miesto rotušė, kurioje gyveno karališkoji šeima, Liepų alėja, Tauralaukio dvaru, karalienės qžuolu, buvusiu „Borusijos“ paminklu ir kt.

SUSITIKIMAI, SUVAŽIAVIMAI

Nuo 2019 m. kasmet numatome surengti po vieną didelį Europos šalių bendruomenės suvažiavimą kiekviename iš dalyvaujančių miestų. Porą projektų numatome pakartoti, siekdami tęsti anksčiau Europos kultūros sostinių sėkmės projektus.

Europos varinių pučiamųjų orkestrų čempionatas

2019 m. Palanga

Prestižinis čempionatas, pritrauksiantis apie 7 tūkst. svečių iš daugiau nei 15 Europos valstybių. Čempionate dalyvauja geriausi Europos šalių „vario dūdų“ orkestrai, kurie varžosi skirtingose kategorijose: vyksta dirigentų, solistų, kompozitorių konkursai, įspūdingas Gala koncertas. Suburiamas 35 talentingų Europos šalių jaunųjų pūtikų Europos jaunimo vario dūdų orkestras, kuris čempionato metu klausytojams pristato koncertinę programą.

Pasaulio chorų žaidynės

2020 m. Klaipėda

Po didžiulės Pasaulio chorų žaidynių sėkmės 2014 m., kurios vyko Rygoje – tuometinėje EKS, chorų žaidynes siekiame surengti Klaipėdoje. Žaidynių metu vyksta ne tik koncertai, bet ir edukaciniai projektai, master class'ai, individualūs užsiėmimai. Greta įvairių konkursų ir koncertų mieste ir regione, žaidynių ašis – jungtinis visų dalyvių chorų pasirodymas.

58-asis Europos tautų festivalis „Europeade“

2021 m. Klaipėda-Palanga-Neringa

Didžiausias Europos folkloro kultūros festivalis, kasmet vykstantis vis kitoje Europos šalyje. Organizuojamas nuo 1964 metų, jis pristato daugiau nei 20-ies Europos valstybių (iki 5 tūkst. dalyvių) nacionalinę kultūrą. Pirmą kartą Lietuvoje „Europeade“ įvyko 2009 m. Klaipėdoje, minint Lietuvos tūkstantmetį. Šiuo metu derinamos galimybės surengti „Europeade“ 2021 m. ir pristatyti mūsų šalies ir tautos savitumą bei jos kultūrą pasauliui, o Lietuvos gyventojams sudaryti sąlygas pažinti kitų Europos tautų tradicijas.

Europos jaunimo viršūnių susitikimas (EJVS)

2022 Neringa

EJVS yra Aarhus 2017 inicijuotas socialinis ir profesinis Europos ir vietos jaunimo (14-17 m.) tinklas. 2022 m. pavasarį jaunimas dalyvaus įvairaus formato ir pobūdžio (vaizdo, garso, judesio meno) veiklose, kurių rezultatai bus pristatyti 2022 m. rugsėjo mėn. Neringoje. Numatoma, kad susitikime dalyvaus per 400 jaunų žmonių iš visos Europos, kurie kūrybinių veiklų dėka mokysis tiesti naujus kelius demokratijos, tvarumo ir bendruomenių sugyvenimo link.

Klaipėdos regiono jaunimo atstovai jau 2017 m. rudenį dalyvaus EJVS Danijoje ir, perėmę patirtį, po penkerių metų šį susitikimą surengs Neringoje.

Istorinės asmenybės – NDK ekspresionistai ir Pranas Domšaitis

Programos lyderiai:

Klaipėda 2022 „Meno kolonijų“
poskyris, LDM P. Domšaičio galerija,
NMK, A. Mončio namai-muziejus

Regioniniai partneriai:

LDM, LASKAO, VDA, KU, KUFA, KKKC,
Memelio miestas, MeKuSa, Baroti
galerija, KADS, LDS Klaipėdos skyrius,
kultūros centras „Ramybė“, MLIM,
Neringos muziejai, VšĮ „Nidden“, TKIC
„Agila“, „I love Palanga“

Tarptautiniai partneriai:

Patvirtinti ir/arba derinami: Jan Koerbes
& Refunc.nl (NL/DE), Miestai partneriai,
Brücke muziejus (Berlynas, DE), Emil
Nolde muziejus (Neukirchenas, DE),
Edward Munch muziejus (Bergenai,
NO), Valstybinė paveikslų galerija
Kaliningrade (RU)

Ateities partneriai:

PL, FR, DE, RU veikiantys muziejai ir
meno kolonijos

Galimi finansiniai šaltiniai:

Klaipėdos miesto ir regiono savival-
dybės, LR Vyriausybė, LR Švietimo ir
mokslo ministerija, LR Kultūros ministe-
rija, LR Kultūros taryba, Erasmus+, Kūry-
biška Europa, ES struktūriniai fondai,
URBACT, Horizon 2020, LIFE, EEA
grantai, Šiaurės šalių fondai, KU, VDA,
privatus verslas

MENUOMENĖS PLATFORMA

Klaipėda yra miestas-uostas, o tai
reiškia miestas, kurį formuoja tranzitinis
prekių ir žmonių judėjimas. Tai miestas,
kuriame vyrauja ekonominio naudin-
gumo principas – esi reikalingas, kai
esi mokus arba už tave kas nors moka.
Ekonominio naudingumo principas
neatitinka humanistinio principo – esi
naudingas, nes esi toks vienintelis. Tam,
kad keistume uostamiesčio naudingumo
mentalitetą, norime pasitelkti aktyvius
kultūros lauko dalyvius. Ne politikus ir
organizatorius, bet žmones, kurie patys
kuria kultūros reiškinius t.y. menininkus.
Menininkams taip pat yra priimtinas
tranzitinio žmogaus t.y. praeivio identi-
tetas, nes naujos aplinkos ir patirtys
inspiroja menininko kūrybiškumą.

Platforma grindžiama istorine XIX-XX a.
Nidos dailės kolonijos (NDK) tradicija.
Menininkai čia nuolatos atvykdavo ir
išvykdavo. Nuolatinis žmonių, erdvių,
susitikimų kaitos poreikis yra įkvėpimo
šaltinis, lemiantis ir šiandieninį menininkų
mobilumą, neleidžiantį gyventi uždaroje,
kasdieninėje erdvėje.

Tačiau istorinės kolonijų tradicijos
nebegalima tik tęsti – ją būtina pažinti,
tyrinėti ir suvokti, kaip jos pavyzdžiu
burti menininkus ir būtinai visuomenę.
Menininkas – praeivis, kuris įneša į
bendruomenę permainas ir sukuria
psichologinį klimatą perkeisti senus
santykius. Šiandien meno rezidencijos
nebėra vien tik menininkų susibūrimo ir
kūrybos centrais. Jos aktyviai dalyvauja
bendruomenių socialiniame ir net politi-
niame gyvenime. Dažnai tampa eduka-
cijos, tyrimų centrais, kūrybinių industrijų
laboratorijomis bei šiuolaikinio meno
katalizatoriais ir prodiuseriais.

Todėl įtvirtiname antrąją Klaipėda 2022
strateginę platformą, užtikrinančią
tinkamas infrastruktūros ir finansines
sąlygas menininkams kurti ir kurtis regione
(įvairaus profilio rezidencijos, kūrybinių
dirbtuvių erdvės, stipendijos ir kt.).

KRITINĖS ĮŽVALGOS

Nidos dailininkų kolonija – viena anksčiau-
siai Baltijos jūros pakrantėse įsikūrusių
kūrybinių erdvių. XIX a. antroje pusėje ją
atrado Karaliaučiaus meno akademijos
profesorai ir jų mokiniai, apsidodavę 1867
m. Hermanno Blode'ų įkurtame viešbutyje,
kuris laikui bėgant tapo kolonijos centru.
Čia kūrė ir vienas žymiausių Lietuvos
išėivijos dailininkų ekspresionistas Pranas
Domšaitis (1880–1965).

XX a. pradžioje Nida tapo vokiečių
dailininkų, intelektualų pamėgta vasaro-
jimo ir kūrybos vieta. Ekspresionistų
Maxo Pechsteino (1881–1955) ir Karlo
Schmidt-Rotluffo (1884–1976) pasiro-
dymas kolonijoje sukėlė aršias diskusijas
tarp impresionizmo bei ekspresionizmo
šalininkų.

Iki 1945 m. Nidoje kūrė per 200 dailininkų,
pusė jų buvo kilę iš Rytprūsių. Anksčiau
vadinta „prūsiškąja Sachara“, XX a. Nida
buvo pakrikštyta „tapytojų rojumi“ ir
„stebuklų žeme“. Dailininkus žavėjo Kuršių
nerijos gamta, architektūra, žvejų amatai,
gyvenimo būdas ir ritmas. II-asis pasaulinis
karas nutraukė NDK istoriją, atgijusių jau tik
Lietuvos Nepriklausomybės metais.

Tačiau net ir sovietmečiu į tuomet pramo-
ninį didmiestį, menininkai, suvokiant
kultūros svarbą miesto raidai, vilioji atvykti
skiriant jiems butus ir darbo vietas. XX a. 8
dešimtmis iki šiol vadinamas Klaipėdos
kultūros aukso amžiumi, subūręs čia
ryškiausių kūrėjų plejadą. Ir šiandien,
išgyvendami menininkų nutekėjimą ir
profesionalų stygių mieste, investuojame į
jų sugrįžimą ir/ar naujos erdvės kūrybai
atradimą. Pastarąjį dešimtmetį Klaipėdos
regionas prarado per 30 tūkst. gyventojų.
Tad siekdama į miestą pritraukti naujus
gyventojus, KMSA iki 2030 m. planuoja
sukurti 20 tūkst. naujų darbo vietų. Dalis
jų būtų orientuota į kūrybinio sektoriaus
pritraukimą, nes norime, kad mūsų mieste
gyventų ne tik uostą ar pramonę aptarnau-
jantis žmogiškasis sektorius, bet ir miesto
kultūrą puoselėjanti ir mylinti bendruo-
menė. Miesto kūrybinis gyvybingumas
užtikrins ir kitų sektorių augimą, investicijų
pritraukimą.

STRUKTŪRA

Platformos struktūrą sudaro esamos ir
naujai kuriamos infrastruktūros pritaiky-
mas meno rezidencijų erdvėms, dailės
kolonijų tradicijas puoselėjant šiandie-
niniame lauke. Siekiant išsaugoti šį ryšį,
platformoje numatomi projektai, orien-
tuoti į istorinę dailės kolonijų atmintį ir jų
santykį su dabartimi. Taip pat paliekama
erdvė menininkų autoriniams projektams,
kūrybinėms iniciatyvoms per atvirus kon-
kursus, todėl platforma nepildyta projek-
tinių pasiūlymų pavyzdžiais. Galiausiai,
kaip jau minėta, numatytos kūrėjų veiklos
„Kūrybinių partnerysčių“ rėmuose,
rengiami gebėjimus stiprinantys ir patirtį
perduodantys projektai, orientuoti į me-
nininkų sąveiką su bendruomene.

SCHEMA LAIKE:

2017-2018 – MOKOMĖS: naujai
kuriamų ar pertvarkomų infrastruktūros
sprendimų priėmimas ir realizavimas,
kūrybos agentų ir praktikų **Gyvybingos
bendruomenės** platformai atranka ir
apmokymai, edukacinės veiklos su ben-
druomene, kt.

2018-2019 – MEZGAM TINKLUS: atve-
riamos naujos rezidencinės erdvės, orga-
nizuojama menininkų atranka ir veikla,
sąveika su bendruomenėmis **Gyvybinga
bendruomenė** platformoje, tarptautinių
ryšių mezgimas, meninių projektų inicijavi-
mas ir vystymas, kt.

2020-2021 – KURIAM & AUGAM:
meninių projektų vykdymas, jungtinių
edukacinių veiklų plėtojimas, menininkų
kaita rezidencinėse erdvėse, kt.

2022 – DALINAMĖS: kūrybinių rezultatų
pristatymas visuomenei

2023-2024 – REFLEKTUOJAM: patirties
sklaida su kitomis EKS, tęstinių projektų
vystymas, EKS vertinimas ir refleksija.

REZULTATAI:

Kūrybinio sektoriaus ir menininkų
įtrauktis per:

- infrastruktūrinių sąlygų kūrėjams
sudarymą;
- stipendijų kūrėjams skyrimą;
- edukacines veiklas su
bendruomenėmis;
- kūrybines veiklas, ypač tas,
kurios skatina tarpšritinį ir tarpkultūrinį
bendradarbiavimą.

Numatoma per penkerius metus
(2018-2022):

- įrengti ar rezidencinėms erdvėms
pritaikyti per 5000 kv.m. ploto patalpy;
- į miestą ir regioną pritraukti apie
1000 įvairaus profilio ir sričių kūrėjų;
- įgyvendinti apie 400 meninių
projektų.

Platformos įgyvendinimui būtina suma
(2018-2022) **4 000 000 €**

METODIKA

Formuojame kūrybinių kvartalų, meno rezidencijų, laboratorijų tinklą regione – tiek naujos, tiek ir esamos infrastruktūros pagalba. Tam numatyta pasitelkti jau esamas rezidencines erdves: NMK Nidoje, LDS kūrybos namus Palangoje, KKKC rezidenciją ir KUFA kūrybinių industrijų hub'us Klaipėdoje. Taip pat pritaikyti lig šiol tuo tikslu nenaudotas patalpas ir įrengti naujas rezidencines erdves. Tai: konteinerių miestelis **Klaipėdos meno kolonija**, VDA Klaipėdos fakulteto bei KU Menų akademijos, „Memelio miesto“ pastatai ar patalpos, restauruojamas Agilos centras Nidoje, projektuojami parodų paviljonas ir VDA meno kolonija Palangoje.

Klaipėdos senamiesčio širdyje, šalia Danės krantinės numatoma įkurti **Klaipėdos meno koloniją**. Kūrybinės erdvės simboliu pasirinktas jūrinis konteineris – objektas, atspindintis vietos (uostamiesčio) kontekstą. Iš jūrinių konteinerių sukonstruotame kvartale bus įkurtos kūrybinės patalpos (kūrybinės dirbtuvės, auditorijos, darbo, bendravimo, poilsio zonos), labiau orientuotos į vizualiųjų menų, fotografijos, video meno poreikius bei atviros erdvės koncertams, kino rodytams ir kitiems renginiams po atviru dangumi, poilsiui. Dalis konteinerių bus įrengti ant vandens kaip plaukiojančios platformos, skirtos viešoms funkcijoms: socialiniai klubai, galerijos, kavinės ir pan. Ši rezidencinė erdvė būtų įrengta vadovaujantis ekologine go green strategija, permąstant vandens, elektros ir kitos energijos naudojimą.

Bendradarbiaujant su KU, dabartinėje Menų akademijoje bus vystomas rezidencinis centras, orientuotas į scenos menų poreikius. Tuo tikslu bus panaudotos ir čia įrengtos Teatro, Vargonų, Šokio ir Sportinių šokių salės. Nuo 2008 m. mažėjant studentų skaičiui (švietimo reformos įtakoje), dalis pastato tampa nebereikalingu studijų reikmėms, todėl numatoma šias erdves pritaikyti kūrėjų meno dirbtuvėms. Antra vertus, studijų procese ryškėja poreikis stiprinti studentų ir jau profesionalių kūrėjų sąveiką, todėl meno dirbtuvėse įsikūrę kūrėjai taps studentų ko-repetitoriais, tutoriais ir pan.

Analogiškas meno kūrybos erdves numatyta plėtoti ir VDA Klaipėdos fakultetui priklausančioje senojo pastato dalyje. Joje numatyta išplėtoti dizaino ir architektūros bei skaitmeninių medijų profilio edukacijos ir kūrybos centrą. Centre bus įkurdinti ir veiks: 1) Dizaino, skaitmeninių medijų ir IT laboratorijos, kuriose studentai ir dėstytojai konsultuoti bei teiktų praktinę pagalbą miesto gyventojams ir svečiams grafinio, interjero dizaino, architektūrinio planavimo klausimais; 2) Spaudos centre veiktų mini spaustuvė nedideliems tiražams ir būtų teikiama maketavimo paslauga miestiečiams; 3) Hub'as ir rezidencinė erdvė jauniems dizaineriams ar ką tik baigusių studentų startui; 4) Atviroji dailės ir dizaino mokykla gyventojams organizuos viešas pamokas.

Suderinus miesto ir privataus verslo finansavimo modelį, meno rezidencijų segmentą numatyta plėtoti ir „Memelio mieste“. Tai paskatintų šiandien „apmirusių“ uosto teritorijos regeneravimą. O naujų erdvių atsiradimas Palangoje ir Nidoje praplės regioninę kolonijų praktiką.

Erdvėse menininkai galės kurtis lengvatinėmis sąlygomis, tačiau, pasiūlydami kūrėjui tinkamas infrastruktūros sąlygas, įpareigosime jį įsitraukti į edukacinius veiksmus, meninius tyrimus, kūrybines dirbtuves, meistrškumo klases, veiklas su vietos kūrėjais ir/ar tapti „Kūrybinių partnerysčių“ metodikos įveiklinimo praktikai bendruomenėse visame regione. Tokiu būdu bus praktiškai sukoreliuotos strateginių platformų **Gyvybinga bendruomenė** ir **Meno kolonijos** priegigos.

Menininkų atranką organizuosime atviro tarptautinio konkurso būdu kelerius metus iš eilės (2018-2020). Jo metu menininkai teiks paraišką, kuriose turės pagrįsti savo norą reziduoti Klaipėdos mieste ir regione bei pristatyti planuojamą realizuoti meninį projektą. Vienas svarbesnių atrankos kriterijų bus sąveika su vietos bendruomenė.

Be infrastruktūros, Klaipėdos, Neringos ir Palangos miestų savivaldybės parengs ir įtvirtins stipendijų menininkams sistemą. Jau šiuo metu visos savivaldybės turi tam tikrus konkursus meno stipendijoms, tačiau Klaipėda 2022 rėmuose būtų praplėstas stipendijų gavėjų ratas, profilis, lėšų suma, jų panaudojimo paskirtis.

ŠVYTURINIS PROJEKTAS

Europos dailininkų kūrybos centrai: nuo ekspresionizmo iki šiuolaikinės meno kolonijos

Projekto tikslas – tradicinėmis, šiuolaikinėmis ir IT formomis aktualizuoti kultūrinio bendravimo erdvę tarp Europos (nuo Prancūzijos iki Rusijos) kultūros ir atminties institucijų, dailininkų kolonijų fenomeno tyrinėtojų ir šiuolaikinių menininkų.

Projekto metu bus surengta tarptautinė paroda ir konferencija „Iš aš buvau/esu Arkadijoje“, dedikuota XIX-XX a. pirmoje pusėje veikusių dailės kolonijų poveikiui ekspresionizmo raidai, menininkų stilistiniams konfliktams ir ekspresionizmo plėtimąsi prasmė sklandai pasaulyje. 2022 m. atidaromą parodą papildytų paruošiamuoju etapu vyksiantys tarptautiniai plenerai bei edukacinės programos (masinis pleneras, pažintis su dailės kolonijų erdvėmis, virtualus blogas, kt.).

Projekto pagrindas – trys išskirtiniai regiono reiškiniai:

- Nidoje veikusi dailininkų kolonija ir jos atgarsiai šiandien per VDA NMK rezidencijų centro veiklas, aktualizuojančias dailės paveldą per šiuolaikinę refleksiją ir interpretaciją;
- klaipėdiečio kolekcininko Aleksandro Popovo per pastaruosius 10 metų sukauptas daugiau nei 1000 tapybos ir grafikos kūrinių rinkinys, materializuojantis NDK atmintį ir atskleidžiantis plačią stilistinę kolonijos amplitudę (impresionizmas, realizmas, ekspresionizmas, kt.);
- unikali iš Mažosios Lietuvos kilusio dailininko ekspresionisto Prano Domšaičio 665 kūrinių kolekcija, kurią Lietuvai padovanojo Lietuvos fondas (JAV) ir kuri eksponuojama dailininko vardu pavadintoje galerijoje Klaipėdoje.

Projekto lyderis:
LDM Prano Domšaičio galerija

Projekto regioniniai partneriai: LDM, MLIM, Neringos muziejai, VDA NMK, VšĮ „Nidden“, Baroti galerija, KADS, LDS Klaipėdos skyrius, kultūros centras „Ramybė“

Tarptautiniai partneriai derinami: Brücke muziejus (Berlynas, DE), Emil Nolde muziejus (Neukirchenas, DE), Edward Munch muziejus (Bergen, NO), Valskybinė paveikslų galerija Kaliningrade (RU)

Ateities partneriai: PL, FR, DE, RU (Gdanskas (Sopotas), Arenshopas, Hidenzė, Liuneburgas, Fišerhudė, Vorpšvėdė, Kampenas (Zyltas)), veikiančios muziejai ar meno kolonijos

SUSITIKIMAI, SUVAŽIAVIMAI

Platformos rėmuose nuo 2020 m. kasmet numatome surengti po vieną Europos ir pasaulio šalių meno kolonijas ar rezidencijas jungiančių organizacijų suvažiavimą kiekviename iš miestų. Dėl galimybių surengti suvažiavimus šiuo metu yra derinamasi su šiomis organizacijomis:

- **euroArt dėl suvažiavimo 2020 m. Nidoje**, siejant su aukščiau pristatytu projektu;
- **ResArtis dėl suvažiavimo 2021 m. Klaipėdoje**, siejant su regione vystoma AiR platforma.

2022 m. Palangoje ketiname surengti regioninį Tarptautinės kultūros tarybų ir kultūros agentūrų asociacijos IFACCA suvažiavimą, orientuotą į kultūros ir meno rinkos diskursą. Oficialus kreipimasis į IFACCA numatytas laimėjus EKS vardą.

Istorinė asmenybė – **Heinrich Schliemann**

Programos lyderiai:

KU BRIAI, Palangos Gintaro muziejus, MLIM, KNNP, VšĮ „Klaipėdos šventės“, VDA Telšių fakultetas, Šv. Pranciškaus Asyžiečio vienuolynas, Nacionalinė vargonininkų asociacija

Regioniniai partneriai:

KKS, KVMT, KU Menų akademija, EKC, Klaipėdos Vokiečių bendrija, S. Dacho namai, Palangos gintaro dirbtuvės, Gintaro galerija-muziejus, Neringos TKIC „Agila“, Kūrybinės dirbtuvės „Beepart“, UAB „Vaizdo studija“, UAB „Video projektai“, UAB „Gluck media“, UAB „Video architektai“, Lietuvos istorijos institutas, Lietuvos nacionalinis muziejus, eksperimentinės archeologijos klubas „Pajauta“, Vargonų paveldo centras, Lietuvos filharmonija, Klaipėdos ir regiono viešosios bibliotekos, Palangos kurorto muziejus, Neringos muziejai, Liudviko Rėzos kultūros centras, UAB „Intema“, Lightforms

Tarptautiniai partneriai:

The Light Chain tinklas (Rygos savivaldybės Kultūros ir sporto departamentas (LV), Valgus Festival ir Valguskubi (EST), Torunės kultūros agentūra (PL), Newcastle – Gateshead Initiative (UK), Theoriz Studio (FR)), Archizip (FR), Esch 2022 (LU), Timisoara 2021 (RO), miestai partneriai

Derinama arba kreiptasi į: Ruprechto Karlo universitetas (Heidelbergas, DE), Heinrich Schliemann muziejus (Ankershagen, Mecklenburgas, DE), Vokiečių archeologijos institutas (Atėnai, GR),

Ateities partneriai: Kaliningrado Filharmonija (RU), Arthur Rubinstein Filharmonija (Lodz, PL), Slovakijos Filharmonija (Bratislava, SK), Wien Anton-Heiller-Saal (AT), Essen Folkwang Universität der Künste (DE), senojo pašto kelio šalių RU, LV, PL, DE, NL miestų bendruomenės, Ribnitz-Damgarteno gintaro muziejus (DE), Kaliningrado gintaro muziejus (RU), Gdansko gintaro muziejus (PL), Akvilėjos archeologijos muziejus (IT), Vienos gamtos istorijos muziejus (AUT), Hamburgo universiteto Gamtotyros centras (DE), Kopenhagos gintaro muziejus (DK), Liepojos meno ir istorijos muziejus (LV)

Erdvės ir infrastruktūra:

Klaipėdos piliavietė, Juodkrantės gintaro įlanka, Palangos gintaro muziejus, Gintaro dirbtuvės Palangoje, įvairios konferencijų erdvės, Šv. Asyžiečio koplyčia, multifunkcinis meno centras, neolitinio laikotarpio gyvenvietė, gyvasis kuršių muziejus

Galimi finansiniai šaltiniai:

Klaipėdos miesto ir regiono savivaldybės, LR Vyriausybė, LR Kultūros ministerija, LR Švietimo ir mokslo ministerija, LR Kultūros taryba, LR Mokslo taryba, Erasmus+, Kūrybiška Europa, Europe for Citizens, EEA grantai, Šiaurės šalių fondai, KU, VDA, Vokietijos ir Austrijos ambasados, privatus verslas

ISTORIJOS IR PAVELDO PROGRAMA

Klaipėda ir regionas – dingusių pasaulių uostas, bet „dingęs pasaulis“ neprarastas, nes turi savo uostą – atmintį, kurstomą archeologų, kultūros istorikų, muziejininkų, rašytojų, menininkų, tautodailininkų, kt.

Kultūrinė Klaipėdos regiono akvatorija yra atviros atminties teritorija, kurioje, užčiuopiant nuolatinį turtingo paveldo pulsavimą, praeitis jungiasi su dabartimi, kuriasi naujos sociokultūrinės raiškos erdvės ir formuojasi nuolat atsinaujinantys tautinis ir europietiškas tapatumai.

Ilgus šimtmečius buvusiai kelių valstybių pasienyje, Klaipėdai ir jos regionui iki šiol būdingas skirtingų tautų, kultūrų ir religijų atstovų gebėjimas sugyventi vienas šalia kito. O miestų vardai siejasi su daugeliu Lietuvai ir Europai reikšmingų asmenybių, meninių judėjimų. Kartu tai istorijos tėkmėje nuolat atgyjantis ir besikeičiantis regionas, įdomi tranzito erdvė, inspiruojanti kalbėti apie šiandien besiformuojančio identiteto aplinką, apie nuolat keliaujančią ir mobilų šio krašto gyventoją.

Todėl šioje kryptyje numatomi įgyvendinti projektai, susiję su istorijos naratyvais ir jų refleksija šiandieninio gyvenimo kasdienybėje, archeologija, menu, atmintį palaikančių institucijų prezentacija, kultūros paveldo prasmės aktualizavimu, Europinių kultūros kelių išryškiniu.

KRITINĖS IŠTAKOS

Klaipėda, Neringa ir Palanga – trys miestai, trys vienu metu panašios ir skirtingos istorijos. Šimtmečius Prūsijos ir Vokietijos tvirtovė buvęs Klaipėdos miestas, praelyje labiau žinomas Memel pavadinimu, ir šiaurinė Kuršių nerija Lietuvos Respublikos dalimi tapo tik 1923 m. Siena tarp Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės ir Vokiečių ordino buvo nustatyta 1422 m., penkiems šimtmečiams likdama viena stabiliausių sienų Europoje.

Klaipėda yra seniausias Lietuvos teritorijoje esantis savivaldis miestas, kuriam pirmajam buvo suteikta Liubeko teisė. 2022 m. Klaipėda minės 770 metų jubiliejų. Įkurtas strategiškai patogioje vietoje, miestas turėjo tapti komerciniu ir konfesiniu Kuršo regiono centru, tačiau dėl viduramžių karinių konfliktų, o vėliau kitų uostų konkurencijos iki XVIII a. pabaigos išliko tik regioniniu uostu. Nepaisant to, būtent per šį kraštą ėjo tiesiausia sausumos komunikacijos arterija tarp Livonijos ir likusios Europos (arterija Talinga, Tartu, Ryga (o vėliau ir Sankt Peterburgą bei Maskvą) jungė su Kenigsbergu, Elbingu, Gdansku, Ščecinu, Liubeku, Hamburgu, o pro Torunę su Krokava, Vroclavu, Poznane, Leipzigu, Praha), o XVII a. pirmojoje pusėje regione atsiradus reguliariam paštui, kelias tapo tarnybiniu pašto traktu. Tuomet beveik du šimtmečius susirašinėjimas, apsikeitimas informacija, pranešimai ir naujienos iš vienos Europos dalies į kitą ėjo per dabartines Neringą, Klaipėdą ir Palangą.

Kataklizmų Europoje metu miestui pavykdavo ekonomiškai suklestėti arba tapti politiškai reikšmingu subjektu. Taip 1806 metais, Klaipėda trumpam tapo Prūsijos sostine, kurioje po metų buvo pasirašytas baudžiamą visoje Prūsijoje panaikinęs *Spalio ediktas*. XIX amžiuje Klaipėda buvo industrinio perversmo Europoje landšafto dalimi bei vienu iš kelių stambiausių uostų Baltijos jūroje ir tos pozicijos neprarado iki pat XX a. pradžios.

STRUKTŪRA

Programos struktūra grindžiama dviem pūjviais. Viena vertus, siekiama atskleisti istoriškai susiklosčiusias bendras regiono, regiono ir Vakarų bei Rytų Europos kultūrinės jungtis, pristatyti istorinius regiono ženklus, reikšmingas asmenybes, kt. Antra, aktualizuoti istorinę patirtį šiuolaikinėje kultūroje, t.y. istorinių institucijų ir (ar) kultūros paveldo, kūrybos skaitmenizavimas, gyvosios atminties projektų – realių istorinių (pvz. akmens amžiaus, viduramžių) gyvenviečių ir gyvenimo jose – atkūrimas, istorinių maršrutų pristatymas šiuolaikinėmis technologijomis (priedėtinė realybė ir pan.), kt.

SCHEMA LAIKE:

2017-2018 – MOKOMĖS: istorinių tyrimų vykdymas, analizė, projektų plėtotė, gyvojo kuršių muziejaus įrengimas, kt.

2018-2019 – MEZGAM TINKLUS: specialistų ir bendruomenės susitikimai, neolitinio laikotarpio gyvenvietės rekonstrukcija, tarptautinės partnerystės įtrauktis, archeologinių, istorinių, kultūrologinių artefaktų pažinimo dirbtuvės, viduramžiškos amatų dirbtuvės, seminarai, edukaciniai užsiėmimai, ekspedicijos, ekskursijos, susitikimai su partneriais, kt.

2020-2021 – KURIAM & AUGAM: projektų inicijavimas ir vykdymas, jungtinių edukacinių veiklų plėtotė, šiuolaikinės juvelyrikos simpoziumai, „*Vargonų laivė*“ *master-class*’ai, kūrybiniai mainai, šviesų dizaino projektai, „*Kultūros piligrimų*“ ekspedicijos

2022 – DALINAMĖS: projektų pristatymas visuomenei, gintaro parodos, „*Kultūros piligrimų*“ transliacijos

2023-2024 – REFLEKTUOJAM: patirties sklaida su kitomis EKS, tęstinių projektų vystymas ir pristatymas kitose šalyse, EKS vertinimas ir refleksija.

TIKSLINĖ AUDITORIJA

Istorikai, archeologai, muziejininkai, studentai, moksleiviai, šviesų dizaineriai, menininkai, šviesų technikai, gintaro specialistai, juvelyrų, vaikai ir jaunimas, pagyvenę žmonės.

REZULTATAI:

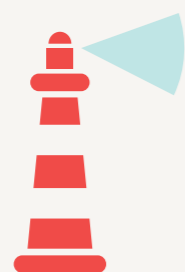
- Surengta per 300 įvairių archeologinių, istorinių, kultūrologinių artefaktų pažinimo dirbtuvių, viduramžiškų amatų dirbtuvių, seminarų, edukacinių užsiėmimų, parodų;
- Parengta pridėtinės realybės programa Piliavietės teritorijai pažinti;
- Surengta 100 susitikimų, konferencijų, edukacinių veiklų gintaro tema, 4 šiuolaikinės juvelyrikos simpoziumai, 5 šviesų festivaliai, 4 stambios parodos;
- Įrengta neolitinio laikotarpio gyvenvietė ir gyvasis kuršių muziejus Nidoje;
- Į įvairias gyvosios istorijos edukacines veiklas įtraukta per 10000 bendruomenės narių;
- Parengti ir įgyvendinti 4 Pašto kelio ekspediciniai turai „Kultūros piligrimai“, įtraukta per 1000 dalyvių iš Lietuvos, Latvijos, Lenkijos, Rusijos, Vokietijos, Nyderlandų;
- Senasis pašto kelias įtrauktas į Europos kultūros kelių žemėlapi;
- Įsteigtas tarptautinis vargonų muzikos tinklas, jungiantis Lietuvą ir Austriją;
- Sukurta per 20 šiuolaikinių vargonų muzikos kūrinių ir surengta per 50 *master class*.

ŠVYTURINIS PROJEKTAS

Beieškant Klaipėdos šaknų: inspiruoti Trojos...

2022 m. Klaipėda minės 770 metų miesto įkūrimo jubiliejų, o Europa – vieno iš savo kilmės lopšių atradėjo, vokiečių archeologo, pradėjusio Trojos kasinėjimus, Heinricho Schliemanno gimimo 200 metų metines. Paradoksalu, bet prie antikinių gyvenviečių, iš kurių šiandien kildinama Europos civilizacija, atradimo iš dalies prisidėjo ir Klaipėda, kurios uoste tuometinis pirklys H. Schliemannas saugojo didžiulį prekių krovinį. Pastarasis bene vienintelis liko nepalietas ugnies per 1854 m. miestą nuniokojusį Didįjį gaisrą. Dėl to atradėjas savo krovinį galėjo parduoti kur kas brangiau nei tikėjosi ir sukaupti didžiulį kapitalą, kuriuo vėliau finansavo senos svajonės įgyvendinimą – Trojos ir Mikėnų paiešką.

Klaipėdos universiteto mokslininkai kartu su Europos akademikais ir muziejininkais, atsispirdami nuo H. Schliemanno „sekmės istorijos“, ieškos savų europietiško šaknų, stengdamiesi atsakyti į dar nežinomus praeities pažinimo klausimus. Itin reikšmingas šiame kontekste yra miesto vystomas Klaipėdos piliavietės projektas. Senosios vokiečių pilies kurtinų atstatymas, fortifikacinės žvaigždės pažymėjimas leidžia miestui grąžinti jo istorinį veidą. Projekto metu bus surengtos archeologinių, istorinių, kultūrologinių artefaktų pažinimo edukaciniai užsiėmimai, viduramžiškos amatų dirbtuvės, seminarai, parodos, parengtos publikacijos ir kt., didžioji dalimi tai grindžiant šiuolaikinių technologijų (pridėtinės realybės, mappingo, 3D, kt.) ir istorijos sąveika.

600 000 €

Projekto lyderiai: KU BRIAI, MLIM

Regioniniai partneriai: Neringos muziejai, Klaipėdos Vokiečių bendrija, S. Dacho namai, VšĮ „Vikingų kaimas“, UAB „Vaizdo studija“, UAB „Video projektai“, UAB „Gluck media“, UAB „Video architektai“, Klaipėdos ir regiono viešosios bibliotekos, Palangos kurorto muziejus, Liudviko Rėzos kultūros centras

Tarptautiniai partneriai derinami: Ruprechto Karlo universitetas (Heidelbergas, DE), Heinrich Schliemann muziejus (Ankershagen, Mecklenburgas, DE), Vokiečių archeologijos institutas (Atėnai, GR)

Vargonų laivė

Istoriškai bažnyčia buvo bendruomenę sutelkianti erdvė ir bene vienintelė vieta pažinti instrumentinę muziką. Tarptautinio vargonų muzikos kelio tikslas – atgaivinti vargoninės muzikos klausymo tradicijas ir atrasti sąlyčio taškus su šiuolaikine menine raiška. Todėl projekto iniciatoriai numato kelias projekto įgyvendinimo formas:

- reguliarių Vakarų bei Rytų Europos atlikėjų vargoninės muzikos koncertų organizavimas;
- naujų vargoninės muzikos kūrinių užsakymas Lietuvos ir Europos kompozitoriams;
- meistriskumo kursų organizavimas ir galimybių jaunesiems atlikėjams mokytis iš pripažintų meistrų sudarymas;
- tiesioginės koncertų transliacijos internetinio radijo pagalba ir koncertinių įrašų leidyba

Tarptautiniu lygmeniu projektą numatoma įgyvendinti, vykdant kūrybinius mainus su projekto partneriais ir paskleidžiant vargonų muziką iš Lietuvos link Austrijos ir atgal.

Projekto lyderiai: Šv. Pranciškaus Asyžiečio vienuolynas, Nacionalinė vargonininkų asociacija

Regioniniai partneriai: Vargonų paveldo centras, KU Menų akademija, KKS, Lietuvos filharmonija

Numatomi tarptautinio vargonų muzikos kelio partneriai: Kaliningrado filharmonija (RU), Philharmonie Arthur Rubinstein (Lodz, PL), Slovak Philharmonic (Bratislava, SK), Wien Anton-Heiller-Saal (AT), Essen Folkwang Universität der Künste (DE), Evang. Pfarrkirche St. Martin (Kleinheubach, DE), Hoher Dom St. Peter (Regensburg, DE), Jesuitenkirche St. Michael (München, DE), Holy Cross Church (Ruzomberok, SK), Stadtpfarrkirche St. Antonius (Salzburg-Itzling, AT), Katholische Pfarrkirche (Apetlon, AT), kt.

300 000 €

ŠVYTURINIS PROJEKTAS

Nuo gintaro iki elektros

Klaipėdą, Palangą, Neringą jungia gintaras, jo gavybos ir naudojimo tradicijos, etnografiniai legendiniai siužetai, gintarą pristatančios institucijos, moksliniai tyrimai, tarptautiniai ryšiai, prekybiniai kontaktai. Šių jungčių pagrindu formuojama visus Klaipėda 2022 metus trunkantis kultūrinių projektų ciklas gintaro tema Europos ir pasaulio mastu.

Sudedamosios projekto dalys:

- Palangos Gintaro muziejus kartu su istorinio Gintaro kelio valstybių muziejais ir institucijomis organizuos susitikimus, konferencijas, edukacines veiklas visuomenei ir kt. 2022 m. numatyti Europos istorinio gintaro kelio miestų susitikimas, Pasaulio gintaro muziejų tarptautinė konferencija „Gintaro vertybės pasaulio muziejuose: eksponavimo patirtis ir naujų pristatymo galimybių paieška“, tarptautinė paroda „Gintarinis barokas“, pristatanti XVII a. gintaro dirbinių ekspoziciją iš Europos ir pasaulio gintaro muziejų, Gintaro edukacijos centro Palangoje atidarymas.

- Istorinėje Gintaro įlankoje, Juodkrantėje, kuri dar XIX a. buvo didžiausiu Rytų Prūsijoje industriniu objektu, o šiuo metu yra apleista teritorija, bus atkurtas gintaro kasybos tradicijas ir istoriją pristatantis muziejus su veikiančia gintaro kasimo mašina bei ekspozicinėmis erdvėmis.

- Tarptautinis juvelyrų plenerų ciklas, skirtas gintaro tradicijų dabarties refleksijai, kurį 2022 m. vainikuos tarptautinė juvelyrkos paroda „Šiuolaikinis gintaras“.

700 000 €

- Galiausiai gintarą dar senovės graikai siejo su šviesa ir vadino „elektra“, tad gintarui dedikuotų projektų cikle organizuojamas Klaipėdos šviesų festivalis. Festivalio tikslas – supažindinti su šiuolaikine meno ir medijų raiška, naujai ir atraktyviai pristatyti uostamiesčio architektūrą ir paveldą. Menininkai kurs šviesų instaliacijas ir objektus, vaizdo ir garso projekcijas, inovatyvius medijų meno projektus, iliustruotus teatralizuotus performansus ir kt., bet svarbiausia – kūrybines dirbtuves vaikams ir jaunimui, interaktyvius projektus su miestiečiais.

Projekto lyderiai: Palangos Gintaro muziejus, KNNP, VDA Telšių fakultetas, VšĮ „Klaipėdos šventės“

Regioniniai partneriai: Neringos muziejai, Palangos gintaro dirbtuvės, MLIM, KU BRIAI, Gintaro galerija-muziejus, Neringos TKIC „Agila“, Kūrybinės dirbtuvės „Beepart“, Lightforms

Tarptautiniai partneriai: „The Light Chain“ tinklas (Rygos savivaldybės Kultūros ir sporto departamentas (LV), Valgus Festival ir Valgusklubi (EST), Torunės kultūros agentūra (PL), Newcastle – Gateshead Initiative (UK), Theoriz studio (FR)), Archizip (FR), Esch 2022 (LU), Timisoara 2021 (RO)

Ateities partneriai: Ribnitz-Damgarteno gintaro muziejus (DE), Kaliningrado gintaro muziejus (RU), Gdanskio gintaro muziejus (PL), Akvilėjos archeologijos muziejus (IT), Vienos gamtos istorijos muziejus (AUT), Hamburgo universiteto Gamtotyros centras (DE), Kopenhagos gintaro muziejus (DK), Liepojos meno ir istorijos muziejus (LV).

Išgyvenk, jei gali 2000 BC!

Projekto tikslas – paveikti XXI a. individo mąstymą, perkeltiant kiekvieną norintį į įsivaizduojamą istorinę realybę ne tik kompiuterinių žaidimų ar pridėtinės realybės pagalba, bet ir fiziškai, su visų galimų pojūčių programa. Pagal XIX a. sukauptą medžiagą galima atkurti, kaip gyventa Kuršių nerijoje prieš mažiausiai keturis tūkstančius metų. Šiuo projektu siekiama moksliniais, eksperimentiniais, visuomeniniais pagrindais rekonstruoti Nidos neolitinę gyvenvietę ir pakviesti kiekvieną norintį – išgyventi savo akmens amžių.

Sudedamosios projekto dalys:

- Rekonstruoti neolitinį kaimelį su visa jam būdinga infrastruktūra Nidoje;
- Organizuoti „išgyvenimo“ projektą, kuriame savanoriai, kartu su archeologijos specialistais gyventų, valgytų, medžiotų, maksimaliai atkurtomis pirmąsiais sąlygomis;
- Parengti dokumentinį filmą apie gyvenvietės rekonstrukciją, į fiksavimo procesą įtraukiant miesto bendruomenę;
- Nidos akmens amžiaus gyvenvietę ir toliau naudoti kaip muziejų po atviru dangumi, rengiant edukacijas, gyvosios archeologijos festivalius, tarptautines archeologų stovyklas.

Projekto lyderiai: Neringos muziejai

Regioniniai partneriai: KU BRIAI, Lietuvos istorijos institutas, Lietuvos nacionalinis muziejus, eksperimentinės archeologijos klubas „Pajauta“, Neringos TKIC „Agila“

250 000 €

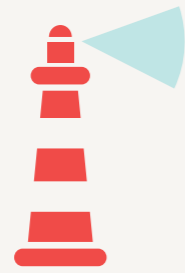
ŠVYTURINIS PROJEKTAS

Kultūros piligrimai

Senasis europinis pašto kelias (Amsterdamas-Maskva), ėjęs per dabartines Neringos, Klaipėdos ir Palangos savivaldybių teritorijas, suteikia šių miestų istorijai svarbią europinę dimensiją. Šiandien, pasikeitus sienoms ir ekonomikos srautams, kelias nebeveikia kadaise turėtos reikšmės, bet kultūrinės komunikacijos tarp valstybių sustiprinimas būtų vienas bandymų atkurti kultūrinę Europos tarp Rytų ir Vakarų kelio reikšmę.

Projekto siekis sutelkti įvairių sričių atstovus kultūriniam itinieriumui-ekspedicijai. Istorinį pašto kelio maršrutą pristatyti per kultūrinių objektų, siejančių Rytų ir Vakarų Europą, pažinimą. Projektą lydės filmuotos laidos, speciali web platforma, įtvirtinanti komunikacinę pašto kelio funkciją.

Ekspedicijos metu (2020-2022) sukaupta medžiaga pasitarus Pašto kelio integravimui į sertifikuotą Europos kultūros kelių žemėlapi. 2021 m. numatoma surengti ir Europos kultūros kelių instituto konferenciją.

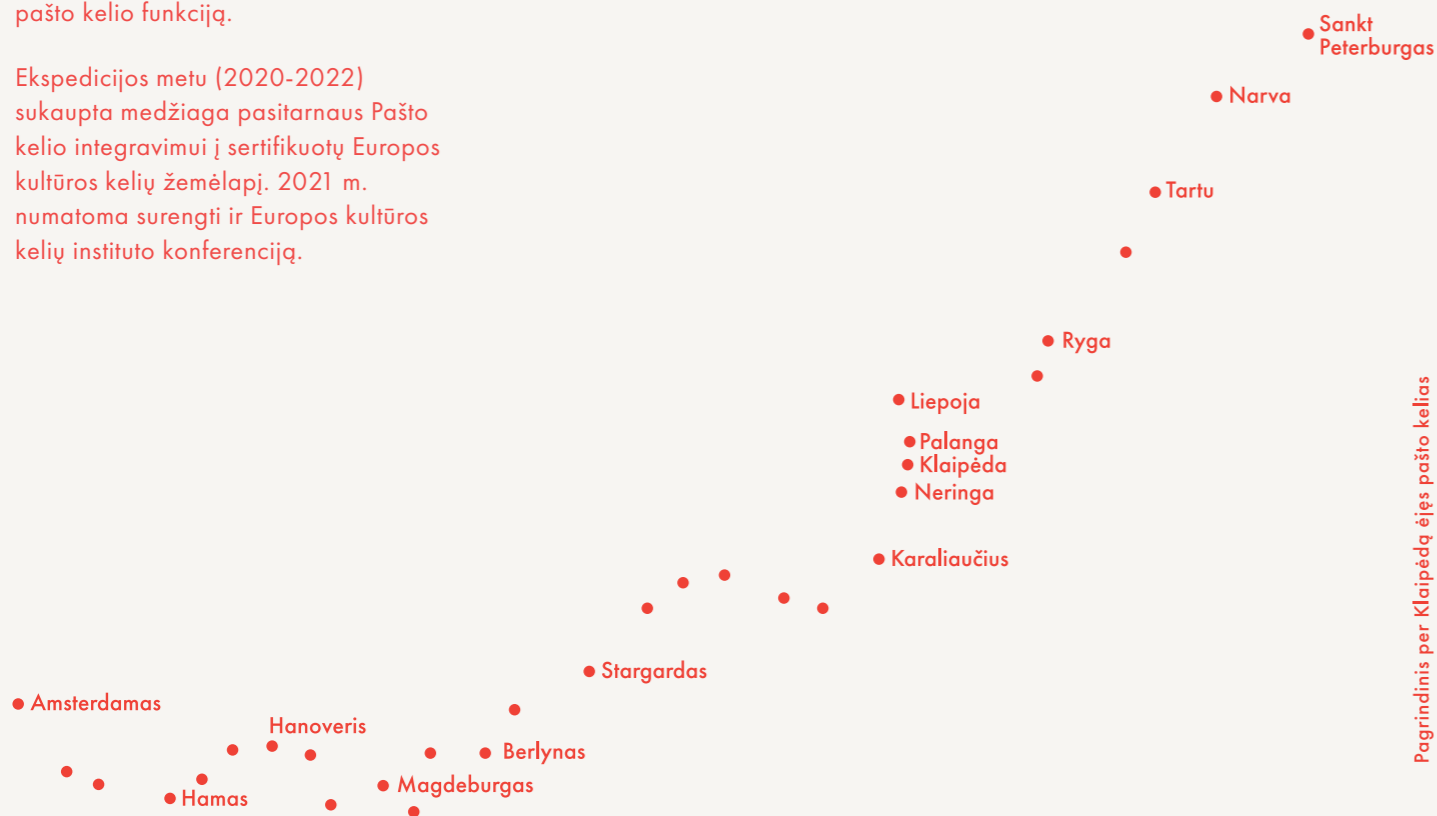

Projekto lyderiai: KU BRIAI

Regioniniai partneriai: MLIM, Neringos muziejai, Palangos kurorto muziejus, UAB „Intema“

Tarptautiniai partneriai: LT, LV, RU, PL, DE, NL istorinio pašto kelio miestai ir miesteliai bei jų bendruomenės

500 000 €

Istorinis itinieriumas-ekspedicija

Filmuotos laidos

Interneto platforma

Kultūros kelių konferencija

Istorinė asmenybė – **Thomas Mannas**

Programos lyderiai:

T. Manno kultūros centras, KU BRIAI, Klaipėdos vokiečių bendrija, VU Istorijos fakultetas, Rytų Europos žydų kultūros ir istorijos tyrimų centras, Tbilisio šiuolaikinio meno centras (GE), KKS, Raudonasis kryžius, Pau Cassals Foundation (ESP), The School of Human Sciences at the Catholic University of Portugal (PT), the Lisbon Consortium (ESP), Think Tank Transbaltic network

Regioniniai partneriai:

MLIM, Tarptautinės komisijos nacių ir sovietinio okupacinių režimų nusikaltimams Lietuvoje įvertinti, Klaipėdos žydų bendruomenė, Žydų kultūros paveldo kelio asociacija, Klaipėdos kultūros paveldo departamentas, Kino klubas „8 su puse“, Kino festivalis „Nepatogus kinas“, VšĮ „Vario burnos“, VDA UADI, LASKAO, LMTA, TKC, EKC, KU, KDT, KKKC, LCC, NMC, LDS Klaipėdos skyrius, KADS, Baroti galerija, Palangos koncertų salė, Palangos kurhauzas, Klaipėdos jaunimo teatras, Teatras „Apeironas“, „Laisvasis teatras“, Klaipėdos miesto ir regiono bibliotekos, miestų bendruomenės, mokyklos, Lietuvos filharmonija, Nacionalinė karikatūristų asociacija Humor Sapiens

Tarptautiniai partneriai:

ADM Klaipėdos krašto darbo grupė (DE), Manheimo ir Klaipėdos draugystės bei bendradarbiavimo taryba (DE), Esch 2022 (LU), Niurnbergo miesto teatras (DE), Rijeka 2020 (CR), Lene Bang (DK), festivalis Dialogai (PL), Lene Bang (DK), Sibiu tarptautinis teatro festivalis (RO), Nacionalinis ŠMC (Kaliningrad, RU), ŠMC KSAK (MD), NVO „Šiuolaikinio meno tyrėjų asociacija“ (UA), Šiuolaikinio meno galerija „Ÿ“ (BY), Timisoara 2021 (RO), Tensta Konsthall (SE), SAVVY Contemporary – Laboratory of Form-Ideas (DE), Royal College of Art (UK), Fundació Antoni Tàpies (ES), Museet for Samtidskunst (DK), ENSADLab (FR), miestai partneriai

Erdvės ir infrastruktūra:

Klaipėdos piliavietė, Juodkrantės gintaro įlanka, Palangos gintaro muziejus, Gintaro dirbtuvės Palangoje, įvairios konferencijų erdvės, Šv. Asyžiečio koplyčia, multifunkcinis meno centras, neolitinio laikotarpio gyvenvietė, gyvasis kuršių muziejus

Galimi finansiniai šaltiniai:

Klaipėdos miesto ir regiono savivaldybės, LR vyriausybė, LR Kultūros ministerija, LR Mokslo taryba, Erasmus+, Kūrybiška Europa, Europe for Citizens, EEA grantai, Šiaurės šalių fondai, KU, VDA, Vokietijos ir Austrijos ambasados, privatus verslas

ATMINTIES IR SOLIDARUMO PROGRAMA

Klaipėdos kraštas mena XX a. vidurio katastrofą, totalitarinius režimus, niokojusius žmonių savigarbą ir pasitikėjimą, sėjusius baimę ir išdavystę, galios viršenybę žmogiškumui.

Hitlerizmo ir humanizmo simbolinėmis išraiškėmis šiame krašte yra tapę tokie istoriniai naratyvai, kaip A. Hitlerio kalba 1939 m. Klaipėdoje iš dramos teatro balkono ir Klaipėdos krašto gyventojų dalyvavimas holokauste 1941 m. Lietuvos pasienio miesteliuose (kurio „sėkmė“ tapo paskata vadinajamam *Endlösung*, t.y. galutiniam žydų išnaikinimui Europoje) iš vienos pusės ir vieno aršiausių nacionalsocialistų viešos kritikos ir bandymo apginti humaniškumą pavyzdžių – Thoma Manno kalbos Miunchene ir Berlyne 1930 m. spalio mėnesį – iš kitos pusės.

Lygiai toks pat skaudžiai į tebegyvų kartų atmintį įsirėžęs „tikėjimas šviesesniu rytojumi“ – sovietinis laikotarpis – komplikuoatas istorijos etapas, kurį gyventojai stengiasi nustumti į atminties užribius, bet jo patirtys yra giliai įsirėžusios į žmonių pasąmonę, elgseną, aplinką: gyvenama tuomet statytuose būstuose, vaikščiojama sovietmečiu sukurtose urbanistinėse erdvėse, o objektai ir pavadinimai sugrįžta naujuose pavidaluose ar šiuolaikinėse dizaino interpretacijose.

XXI a. pradžioje šias pozicijas galima naujai interpretuoti kaip gėrio ir blogio, melo ir tiesos, prievartos ir meilės pasirinkimus, kurie yra svarbūs dabarties savimonei. Tie pasirinkimai, regis praeityje, bet šiandieniniai įvykiai pasaulyje ir greta tebegyvuojantys totalitariniai režimai liudija apie trapią laisvės ir pagarbos žmogui giją.

Programos pagrindas – projektai, skirti santykiams su praeities šešėliais, įvairių elgesio modelių analizei, esant vienodai prievartos / nesantaikos / politinio ekstremizmo kurstymo situacijai, konkrečių istorinių prievartos ir humaniškumo apraiškų sugretinimui ir perteikimui įvairiomis meno raiškos, viešų paskaitų, diskusijų ir istorinių parodų formomis.

PRIEVARTOS IR HUMANIZMO AKISTATOS: XX A. PAMOKOS

KRITINĖS IŠTAKOS

Praeitame šimtmetyje sienos Klaipėdos regione keitėsi penkis kartus. Kaskart tai provokavo masines gyventojų migracijas ir vėl iš naujo kėlė pasirinkimo dilemą tarp pažeminimo, frustracijos ir žmogiškojo pasirinkimo laisvės. Ieškodamas ramybės, Thomas Mannas, 1929 m. gavęs Nobelio literatūros premiją, ją investavo į vasarnamio statybą Nidoje, buvusioje, atrodytų, toli nuo nacizmo linkme tuo metu krypties Vokietijos. Tačiau jau 1939 m. Klaipėdos kraštas tapo tos nacistinės Vokietijos dalimi, o vietinės policijos darbuotojai jau po kelerių metų entuziastingai atliko jų fiurerio misiją naikinti žydus, gyvenusius mažuose Lietuvos pasienio miesteliuose (štetluose) už keliasdešimt kilometrų. Iki „geležinės uždangos“ griuvimo Europoje besitęsusių įtampos šiam regionui reiškė nuolatinius žmonių gyvybių, simbolių, tapatybės praradimus, naikinimą ir atkūrimą.

Antrojo pasaulinio karo pabaigoje Klaipėda tapo kone vieninteliu tokiu miestu visame regione, kuris neteko absoliučiai visų savo gyventojų – jį buvo organizuoti evakuoti į Vokietiją, o miestą apgyvendino naujakuriai. Po karo šioje erdvėje beveik viską reikėjo pradėti nuo pradžių. Susidarė palankios sąlygos tam, ką gerokai vėliau užčiuopė Klaipėdoje gimęs pasaulio intelektualas L. Donskis, teigęs, kad Klaipėda sovietmečiu „virto desmantizuotos architektūros, dehumanizuotų erdvių ir pastatų miestu“.

Griuvus Sovietų Sąjungai, Klaipėdoje liudijome tai, ką jis vadino „atvirumo pasauliui situacija“. Nepaisant to, neapykanta, netolerancija kitoniškumui ir kiti pavojai humanizmui iš nūdienos pasaulio niekur nedingo. Naujus iššūkius humanizmui ir tolerancijos išbandymus formuoja nors ir nežymiu mastu, bet vis dėlto regiono gyven-

tojus paliečianti pabėgėlių problema. Klaipėdos regionas šiuo atveju yra išskirtinėje pozicijoje, nes, būdamas uostu ir Europos Sąjungos pasienio erdve, turi didžiausią Lietuvoje tautinių mažumų skaičių ir įvairovę. Sunku būtų tvirtinti, kad atvirumas ir tolerancija jau nugalėjo – to dar privalome mokytis, bet turime patirtį sugyventi vienoje erdvėje, būti kartu ir šalia, o tai leidžia daug lengviau plėtoti tolimesnio kontakto siekius.

STRUKTŪRA

Programa konstruojama dviem pjūviais, kalbančiais apie istorinės atminties ir dabarties solidarumo svarbą. Jei pirmasis pjūvis orientuotas į nacistinės ir sovietinės istorijos atodangas, tai dabarties segmentas akcentuoja nenutrūkusį konfliktų tarp žmonių, jų interesų liniją, nesantaikos dėmenį, pagarbos žmogiškumui stygių.

SCHEMA LAIKE:

2017-2018 – MOKOMĖS: pasiruošimas, tyrimai, konferencijos, mobilios aplikacijos kūrimas, menininkų atranka tarptautiniams projektams, edukacinės veiklos su bendruomene, kt.

2019-2020 – MEZGAM TINKLUS: edukacinės veiklos su bendruomene, pažintinės veiklos mokyklose, meninių projektų inicijavimas ir vystymas, organizuojami „*Thomo Manno diskursai*“, *Memelanderių kongresas*, kt.

2020-2021 – KURIAM & AUGAM: meninių projektų vykdymas: spektakliai, parodos ir kt., projektų vystymas su tarptautiniais partneriais ir už regiono ribų, tęsiami „*Thomo Manno diskursai*“, konferencija „*Urbanistinio audinio skylės...*“.

2022 – DALINAMĖS: projektų pristatymas: spektakliai, parodos ir kt., konferencija „*Daugiavardžiai miestai*“, paroda „*Šnipinėjama ateitis*“, forumas „*Cello for Solidarity*“, kt.

2023-2024 – REFLEKTUOJAM: patirties sklaida su kitomis EKS, tęstinių projektų vystymas, EKS vertinimas ir refleksija.

TIKSLINĖ AUDITORIJA

Akademinė bendruomenė, studentai (ypač istorijos, humanitarinių mokslų, sociologijos, kultūros studijų), scenos ir vizualiųjų menų kūrėjai, žurnalistai, vietos bendruomenė, o svarbiausia – tie žmonės, kurie patys patyrė totalitaristinių režimų siaubą: memelanderiai (ikikariniai Klaipėdos krašto gyventojai, šandien išsiblaškę po visą pasaulį), rezistentai, politiniai kaliniai, tremtiniai ir jų šeimos. Svarbi vieta tenka žmogaus teisių aktyvistams, pilietinės visuomenės organizacijoms.

REZULTATAI:

- Sudarytos galimybės kūrėjams ir bendruomenei permąstyti totalitarinių režimų pavojų ir šiuolaikinį pasipriešinimo priespaudai potencialą;
- Surengta per 100 susitikimų, konferencijų, edukacinių veiklų, parodų, per 10 spektaklių prievartos ir humanizmo tema;
- Parengta pridėtinės realybės programa žydų paveldui regione pažinti;
- Į įvairias edukacines veiklas įtraukta per 10000 bendruomenės narių, ypatingą dėmesį skiriant imigrantams, pabėgėliams, tautinėms mažumoms;
- Surengta per 50 violončelės koncertų, *master class*ų, edukacinių užsiėmimų ir kt.
- Į projektus įtraukta per 30 įvairių valstybių atstovų bei apie 500 kūrybinio sektoriaus dalyvių.

Kultūrinės atminties pjūvis

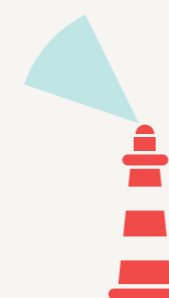
ŠVYTURINIS PROJEKTAS

Katastrofų miestai

Miesto atminties rekonstrukcijoms skirtas projektas, dedikuotas Europos miestų, patyrusių kataklizmus ir karus, okupacijas, represijas, demografines katastrofas, bet atgijusių naujam gyvenimui, reprezentacijai. Tai vienu metu gimstantys ir mirštantys miestai, kuriuose tebesaugoma atmintis ir kuriamas naujas naratyvas. Toks daugiaveidis ir daugiavardis miestas yra ir Klaipėda su tautinės ir europietiškos tapatybių samplaika: baltiškoji, slaviškoji, skandinaviška, germaniška... Čia itin reikšmingi buvo asimiliaciniai / disimiliaciniai procesai, ekologinės epistemos: kuršiai į vokiečius, vokiečiai į sovietinę terpę, kt. Projektą sudaro įvairios konferencijos, debatų klubai, paskaitos, renginiai, parodos, edukacinių užsiėmimų ciklas, kt.

Projekto sudedamosios dalys:

- „Thomo Manno diskursai“ – Europos intelektualų ir rašytojų apskritas stalas, skirtas totalitarizmo ir humanizmo akistatų analizei, diskursui. Projekto rėmuose bus surengta keletas konferencijų, specialios diskusijos ir vieši pranešimai aktualiais Europos dėmenimis ir kultūros klausimais su žymiomis Vakarų ir Rytų Europos asmenybėmis. Kaip pavyzdžiui tarptautinė konferencija „*Daugiavardžiai miestai*“ (Klaipėda, Vroclavas, Kaliningradas, Gdanskas, Sankt Peterburgas, Liublinas, Roterdamas, Liepoja, kt.) ar diskusija apie Klaipėdos ir Escho buvimą viename Trečiojo Reicho darinyje. Apskritas stalas veiktų ne tik *in situ* formatu, bet ir nuotolinės konferencijos būdu, kad diskusijose, konferencijose galėtų dalyvauti įvairių šalių atstovai. Diskursus lydės įvairios parodos, kaip kad 1939 m. vokiečių darytų archyvinė Klaipėdos krašto fotografijų iš dangaus paroda.

700 000 €

Discover Jewish Klaipeda

Žydų kultūros paveldo aktualizavimui ir pristatymui skirtas projektas. Mobilios programėlės dėka pasitelkiant papildytos realybės sprendimus galėsime geriau pažinti žydų kultūrą, istoriją ir paveldą Klaipėdos mieste ir regione. Projektas jau realizuotas kituose Lietuvos miestuose (www.discoverjewishlithuania.com), Klaipėda, tapdama žydų kultūros paveldo kelio asociacijos nare, prisidės prie daugiau nei 600 metų menančios žydų istorijos Lietuvoje puoselėjimo.

Projekto lyderiai: VU Istorijos fakultetas, Rytų Europos žydų kultūros ir istorijos tyrimų centras

Regioniniai partneriai: Žydų kultūros paveldo kelio asociacija, Klaipėdos žydų bendruomenė, Klaipėdos paveldo departamentas, Tarptautinės komisijos nacių ir sovietinio okupacinių režimų nusikaltimams Lietuvoje įvertinti, KU, miestų bendruomenės, mokyklos.

Projekto lyderiai: T. Manno kultūros centras, KU BRIAI, Klaipėdos vokiečių bendrija, KDT

Regioniniai partneriai: Raudonasis kryžius, MLIM, Kino klubas „8 su puse“, kino festivalis „Nepatogus kinas“, Klaipėdos miesto ir regiono bibliotekos, VšĮ „Vario burnos“, VDA UADI, LASKAO, Klaipėdos paveldo departamentas, LMTA, TKC, Menininkų grupė „Žuvies akis“, Klaipėdos jaunimo teatras, Teatras „Apeironas“, „Laisvasis teatras“, miestų bendruomenės, mokyklos.

Tarptautiniai partneriai: ADM Klaipėdos krašto darbo grupė (DE), Manheimio ir Klaipėdos draugystės bei bendradarbiavimo taryba (DE), Esch 2022 (LU), Niurnbergo miesto teatras (DE), Rijeka 2020 (CR), festivalis Dialogai (PL), Lene Bang (DK), Sibiu tarptautinis teatro festivalis (RO).

170 000 €

Šnipinėjama ateitis

Gruzinių menininkas Koka Ramishvili pastebėjo, kad posovietinėje erdvėje yra didelis fantastikos žanro trūkumas. Akivaizdu, kad to priežastis – visiškas minties, vaizduotės ir realybės santykio draudimas. Sovietmečiu nė vienas negalėjo įsivaizduoti individualaus veiksmo, tik būti sistemos dalimi. Net ir šiandien, šioje pasaulio dalyje, individo potencialas tebėra nematomas. Sovietų režimas ištrynė visą tradicinį žinojimą apie žmogaus asociacijas ir tarpusavio socialinį supratimą, ir pakeitė jį smurtine, piramidės tipo, hierarchine iš viršaus į apačią struktūra, kurioje sprendimų priėmimo galia priklausė nedidelei žmonių grupei. Savi-organizacijos gebėjimas atrofavo ir po Sovietų Sąjungos žlugimo visuomenės liko be kompetencijų veikti bendruomeniniuose tinkluose.

Ši tarptautinė paroda ir tyrimais pagrįstas edukacinis projektas siekia pristatyti dabartinių ir istorinių bendruomeninių projektų bei iniciatyvų pavyzdžius iš viso pasaulio. Tai naujos realybės kūrimo procesas, kur menininkai tampa sąjunga, tiesiančia jungtis tarp ateities ir dabarties.

Projekto lyderiai: Tbilisio šiuolaikinio meno centras / kuratorius Wato Tsereteli (GE)

Regioniniai partneriai: KKKC, VDA, NMK, ŠMC ir NDG, LDS Klaipėdos skyrius, KADS, Baroti galerija

Tarptautiniai partneriai: Nacionalinis ŠMC (Kaliningrad, RU), ŠMC KSAK (MD), NVO „Šiuolaikinio meno tyrėjų asociacija“ (UA), Šiuolaikinio meno galerija „Ÿ“ (BY), Timisoara 2021 (RO).

300 000 €

Dabarties solidarumo pjūvis

ŠVYTURINIS PROJEKTAS

Tarptautinis violončelės forumas „Cello for Solidarity“

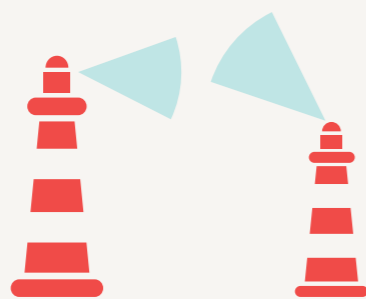
Tai visus metus trunkantis projektas, kurio metu žinomi Lietuvos ir Europos bei pasaulio violončelininkai savo muzikinius pasirodymus dedikuos solidarumui ir pasipriešinimui prievartai.

Violončelė pasirinkta neatsitiktinai. Viena vertus, būtent Klaipėdos muzikos mokykloje 1923-ais buvo įsteigta pirmoji Lietuvoje profesionaliosios violončelės mokykla, kurioje tais metais dėstė profesorius iš Vokietijos Hachfeldas ir Janas Fesenmayeris iš Čekijos. Šiandien vienas garsiausių Lietuvos čelistų M. Bačkus vadovauja Klaipėdos kameriniam orkestrui, o KU rengiami violončelės ateities meistrai.

Antra, projekto partneris – Pau Cassals fondas. Vienas garsiausių Ispanijos ir pasaulio violončelės meistrų buvo nepalaujamas taikos ir laisvės gynėjas. Įdomu, jog vienas geriausių Pau Cassals draugų buvo lietuvių kilmės žydas violončelės miestas Alexander Schneider.

Siekiant pritraukti skirtingo amžiaus publiką iš įvairių socialinių grupių, projekto metu bus realizuojama daugiaplanė programa, kurią sudarys: koncertai, parodos, konferencijos ir diskusijos, meistrų kursai, edukaciniai užsiėmimai ir muzikinės akcijos skirtingose miesto teritorijose: fiesiog gatvėse, stotyse ar kitose viešose miesto erdvėse.

Vienas iš europinės dimensijos forumo renginių – naktinis Solidarumo koncertas. Numatoma pakviesti tarptautinius partnerius – koncertų sales, muzikos akademijas, ansamblius ar pan., kurie visi vienu metu visoje Europoje surengtų bendrą koncertą.

400 000 €

Kai finišo linija – tik pradžia!

Pabėgėlių tragedijai įvertinti skirtas tarpkultūrinis projektas, kuriuo siekiama atkreipti visuomenės dėmesį į šiandieniniame pasaulyje vykstančius migracinius procesus ir išreikšti paramą daugiau kaip 50 milijonų žmonių visame pasaulyje, kurie dėl karo ar persekiojimo, klimato kaitos ar kitų priežasčių yra priversti palikti savo namus, draugus, artimuosius.

Priemonės:

- Tarpkultūrinis literatūros ir muzikos festivalis „Išdainuok tiesą“.
- Festivalio metu skaudžios pabėgėlių istorijos retransliuojamos į žodinį ar dainuojamąjį tekstą;
- Politinių karikatūrų paroda;
- Bėgimas Palangos oro uosto pakilimo taku.

Į projekto veiklas numatyta įtraukti Valstybės sienos apsaugos tarnybą, Lietuvos migracijos departamentą, Tautinių mažumų departamentą, Pabėgėlių priėmimo centrą, kt.

Projekto lyderiai: Raudonasis kryžius

Regioniniai partneriai: LCC, TKC, KU, EKC, Nacionalinė karikatūristų asociacija Humor Sapiens

Tarptautiniai partneriai: miestai partneriai ir jų institucijos

200 000 €

Nuo konflikto link šventės

Projekto tikslas – kultūros ir kūrybos dėka spręsti esamus ir kylančius visuomenės konfliktus. Siekiama sukurti konceptualų teorinių ir praktinių žinių karkasą tarpkultūriniam dialogui ir sustiprinti viešojo meno ir kultūros institucijų vaidmenį, analizuojant senas ir naujas konfliktų formas ir plėtojant kūrybines strategijas jų diagnozei ir sprendimams. Kartu su kultūros agentais, mokslininkais, politikos formuotojais permąstyti „europinę tapatybę“ ir atrasti naujus gyvenimo kartu būdus („susitikimo erdves“), kurie leistų vystyti naujas įtraukiančias ir kūrybines praktikas konfliktų sprendimui.

Projektą sudarys parodos, filmas, vasaros stovykla, konferencijų ir kūrybinių dirbtuvių, laboratorijų ciklas, meninės ir mokslinės rezidencijos, socialinė platforma, politinės rekomendacijos ir ataskaitos, kas užtikrins projekto rezultatų tęstinumą ir galės pasitarnauti trečiųjų šalių praktikai.

Projekto lyderiai: The School of Human Sciences at the Catholic University of Portugal (PT) ir The Lisbon Consortium (ESP)

Regioniniai partneriai: VDA, LCC, TKC

Tarptautiniai partneriai: Tensta Konsthall (SE), SAVVY Contemporary – Laboratory of Form-Ideas (DE), Royal College of Art (UK), Fundació Antoni Tàpies (ES), Museet for Samtidskunst (DK), ENSA-DLab (FR)

200 000 €

TTT. Migruojančios viešosios erdvės

Projektą inicijavo Think Tank Transbaltic – daugiau nei 20 Baltijos jūros uostų jungiantis tinklas, kurio tikslas generuoti urbanistinės ir regioninės plėtros metodus, jungiant minkštuosius ir kietuosius išteklius. Tai – ilgametis tyrimų per praktiką projektas, kurio tikslas – išanalizuoti migrantų patirtis ir santykius su viešosiomis erdvėmis. Pasitelkiant skirtingas imigracijos ir emigracijos istorijas bus kuriamos naujos viešųjų erdvių įveiklinimo galimybės ir perspektyvos. Planuojama sukurti ateities Europos viešąją erdvę, kurioje būtų atsižvelgta ir į Europos tradicijas, vertybes ir praktikas, bet taip pat rastųsi erdvės ir imigrantų kultūroms.

Pilotinis projektas bus realizuotas jau 2017 m. su Baltijos šalių partneriais. Vėliau numatoma bendradarbiauti ir su kitų jūrų partneriais, siekiant kuo platesnės projekto aprėpties. Projekte akademikai, menininkai, architektai, urbanistai, edukatoriai bendradarbiaus su jūreiviais, uosto sektoriaus darbuotojais, tautinėmis mažumomis, pabėgėliais ir kt. Bus pasitelktos įvairiausios praktikos: *site specific* žaidimai, performansai, parodos, filmų kūrimas, instaliacijos, skaitmeninės technologijos, grupinės rezidencijos, kūrybinės dirbtuvės ir t.t.

Projekto lyderis: Think Tank Transbaltic tinklas

Projekto regioniniai partneriai: KU, LCC, VDA NMK

Tarptautiniai partneriai. TTT tinklo nariai: Proartibus Foundation (FI), Karališkoji menu akademija (DK), Šiuolaikinio meno muziejus (Roskilde, DK), Inter Arts Centre, Lundo Universitetas (SE), Blekinge technologijų institutas (Malmö, SE), Kalmar Konstmuseum (SE), Kulturcentrum Ronneby (SE), Kultūros ir menų universitetas (St. Petersburg, RU), Nacionalinis ŠMC (Kaliningrad, RU), Galerija Y (Minsk, BY), ŠMC Laznia, Gdanskio miesto galerija, Gdanskio emigracijos muziejus, Gdynia miesto muziejus, Teatr Gdynia Glowna (PL), Kunsthalle Rostock (DE), Vaba Lava theatre (Tallin, EE), Noass (Riga, LV).

200 000 €

Istorinės asmenybės –
Eduardas Andrė ir Jamesas Hobrechtas

Programos lyderiai:

VšĮ „Vario burnos“, VDA UADI, KKKC, MLIM, Šokio teatras „PADI DAPI Fish“, Nacionalinis choreografijos centras Caen (FR), skulptorius Andrius Petkus, KNNP, Association FABBRICA ROSA (FR), Palangos Gintaro muziejus, Palangos botanikos parkas, režisierė Monika Klimaitė, menininkė Vilija Vitkutė

Regioniniai partneriai:

LASKAO, miestų savivaldybės, KLR], Klaipėdos paveldo departamentas, KVJUD, Memelio miestas, UAB Gluck Media, UAB Video architektai, VšĮ „Day by Day“, Vilnius Street Art, LDS Klaipėdos skyrius, KADS ir Baroti galerija, NMK, Klemencov group, KU Šokio meno katedra, VDA Klaipėdos fakulteto Šiuolaikinio meno ir medijų katedra, režisierė Monika Klimaitė, Šiuolaikinio šokio asociacija, Šiuolaikinio šokio informacijos centras, Menininkų grupė „Žuvies akis“, „I love Palanga“, VšĮ „Idėjos miestui“, Smiltynės jachtklubas, Lightforms, VšĮ „Klaipėdos šventės“, MeKuSa, Kultūros klubas „Ramybė“, Klaipėdos jaunimo teatras, Sound provocations, Laisvasis teatras, regioniniai TKIC, Klaipėdos rašytojų sąjunga, KU SPSC, É. F. André klubas Lietuvoje, Užutrakio, Trakų Vokės ir Lentvario parkai, LDM Kretingos ir Klaipėdos laikrodžių muziejai, Šv. Pranciškaus Asyžiečio vienuolynas, UAB Megaplantas, miestų bendruomenės

Tarptautiniai partneriai:

Nacionalinis ŠMC (Kaliningradas, RU), Teple misto (UA), choreografas Alban Richard (FR), dr. Victor Manuel de Guevara (University of Plymouth, GB), choreografė Maggie Sniffen (JAV), Šiaurės ir Baltijos šalių šiuolaikinio šokio tinklas „kedja“, tinklas „Movement Matters“, Prancūzijos ambasada bei Prancūzų institutas Lietuvoje, L1 (HU), Bora Bora (DK), Alfred ve Dvore (CZ), Kunstverein München, Kunstverein Frankfurt, Kunst-Werke Berlin (DE), Bergen Kunsthall, Office for Contemporary Art Norway (NO), Bonniers Konsthall, Tensta Konsthall, Lunds Konsthall (SE), Kunsthall Charlottenborg, Kunsthall 44 Møen, Kunsthall Aarhus, Nikolaj Kunsthall (DK), Jan Koerbes - Refunc.nl (DE), Galway 2020 (IE), IAMUS (NL), miestai partneriai

Derinami: ZK/U Center for Art and Urbanistics (Berlin, DE), DAC Danish Architecture Center (DK), ARCAM (Amsterdam Center for Architecture, NL)

Ateities partneriai: Édouard’o François André parkų draugija (FR), Seftono parkas Liverpulyje (UK), Veldamo parkas (NL), Liuksemburgo miesto parkas (LU), Monte Karlo parkas (MC), Marnos slėnio rožynas (FR), Funchal sodas (PT), Lednicės pilies parkas (CZ), Euksinogrado rūmų parkas (BG), Samostrzelo parkas (PL), Villa Borghese ir Piazza Cairolli sodai Romoje (IT), Montevideo parkas (UY), Aleksandrijos Montazah rūmų parkas (EG), Lahoisko dvaras (BY)

ERDVINIO MIESTO DISKURSO PROGRAMA

Klaipėdos regiono pasididžiavimas – gamta. Vėjų ir vandenių krašto charakteristika lemia šio regiono savasties fundamentą, turintį milžinišką kultūrinį potencialą, bet iki galo nesuvoktą ir neatskleistą nacionaliniu, Baltijos regiono ir visos Europos lygmeniu.

Iš istorijos čia semiamasi gebėjimų jungtinėmis gamtos ir žmogaus pastangomis sukurti unikalų kraštovaizdį. Tai ir žemaūgėmis pušimis apsodintos Nerijos kopos, kurios jas saugo nuo smėlio audrų, tai ir Palangos parkas, suformuotas prancūzo Eduard Andre meistriško dėka, tai ir Klaipėdos miesto landšaftas, priklausantis nuo uosto reikmių ir jūros pakrantės reljefo.

Šia programa siekiame atrasti urbanistinės miestų raidos ir gamtinio peizažo sąlyčio taškus, kūrybos ir meno pagalba atskleisti jau esamų ir dar kuriamų erdvių ypatumus, kad miestų gatvės ir pajūrio takeliai savyje nešų vienodą bendruomenės įtraukties svorį.

Atverdami viešąsias miesto erdves bei savito grožio gamtovaizdžius, norime paskatinti miestiečius vėl jaustis vienos bendruomenės nariais, nes pirmiausiai žmonės ir yra miestas. Kad taptume jo kūrėjais, turime būti kartu: sėdėti krantinėje ir dalintis dienos įspūdžiais, ateiti į pirmąjį pasimatymą prie unikalios meno kūrinio, o gal pradėti savo pirmąjį verslą tiesiog gatvėje? Norime, kad miesto viešosios erdvės ir gamtovaizdžiai sujungtų visiškai nepažįstamus žmones ir formuotų mūsų kaip miestiečių bendruomeninį gyvenimą ir identitetą, nepaisant mūsų išsilavinimo, rasės, amžiaus ar socialinio statuso.

KRITINĖS ĮŽVALGOS

Šios programos projektai orientuoti į santykį su aplinka. Ilgus šimtmečius Klaipėda ir jos regionas buvo tranzitinis forpostas, nuolat kintantis, bet atviras įvairioms žmonių grupėms ir jų sąveikai.

Šiandien konstatuojame miesto tuštėjimo problemą. Uostas, amžiais buvęs miesto dalimi, pastarąjį šimtmetį tapo uždara teritorija, gyventojai, aktyviai veikę mieste, buvo priversti tapti emigrantais arba išsikraustė gyventi į regioną, užsidarė biurų ir kompiuterių pasaulyje, ir nebeturi laiko mėgautis miesto teikiamais privalumais. To pasėkoje miesto gatvėse dažniau sutinkame vienvėnę nei šurmuliuojantį džiaugsmo fontaną.

Šių žmonių vienišėjimo ir atskirties situaciją išgyvena ir Europos miestai, tačiau dėl savo į bendruomenę orientuoto mentaliteto ne taip skaudžiai, kaip sovietinę individualizacijos stigmą išgyvenę jų broliai Lietuvoje.

Klaipėdoje ir regione ši tuščio miesto situacija dar aščiau išgyvenama dėl pašonėje klestinčio gamtos stebuklo – jūros. Pagal atliktus sociologinius tyrimus, didžioji dauguma klaipėdiečių laisvalaikio prioritetą atiduoda buvimui gamtoje nei mieste ar juolab kultūrinėje terpėje.

Šios programos veiklų pagalba siekiame grąžinti miestui jo pirmąją būtybę – gyventojų sutelkimo ir vienišėjimo funkciją.

STRUKTŪRA

Programą sudaro du pjūviai. Viena vertus, tai – urbanistinis arba viešųjų erdvių įveiklinimo aspektas, ypatingą dėmesį skiriant viešos erdvės kaip socializacijos terpės aktualizavimui. Antra, tai – miesto santykio su gamta analizė, akcentuojant tą faktą, kad gamtovaizdis didžia dalimi yra sukurtas žmogaus rankų dėka ir transformuojant regioną į vieną kultūrinio vyksmo sceną.

Abiem atvejais siekiama užtikrinti erdvių gyvybingumą, įveiklinimą, humanizavimą, kas realizuotina per įvairius kūrybinius projektus, meno viešosiose erdvėse, kūno architektūros, žemės meno ir pan. vyksmus bei infrastruktūrinius erdvių pokyčius.

SCHEMA LAIKE:

2017-2018 – MOKOMĖS: muziejaus struktūros formavimas, tyrimai ir edukacinės veiklos su bendruomene, konkurso sąlygų viešojo meno trienalėi rengimas, gerosios patirties dalijimasis su projektų ekspertais iš Vakarų ir Rytų Europos, kt.

2019-2020 – MEZGAM TINKLUS: skaitmeninio turinio kūrimas, partnerių paieška ir pirminiai susitikimai, bendruomenių atranka ir trenavai, aktyvi tarptautinės partnerystės įtrauktis, I-oji **Viešojo meno trienalė** ir meninių projektų realizavimas.

2020-2021 – KURIAM & AUGAM: meninių projektų vystymas, **Atviro Urbanistikos muziejaus atidarymas**, dvarų ir parkų projekto susitikimų organizavimas.

2022 – DALINAMĖS: meninių projektų pristatymas, II-oji **Viešojo meno trienalė**, suformuotas Vitės vynuogynas.

2023-2024 – REFLEKTUOJAM: patirties sklaida su kitomis EKS, tęstinių projektų vystymas, EKS vertinimas ir refleksija.

TIKSLINĖ AUDITORIJA

Architektai, urbanistai, paveldosaugininkai, archeologai, istorikai, botanikai, akademinė bendruomenė, politikai ir savivaldos darbuotojai, sociologai, menininkai, vaikai ir jaunimas, moksleiviai, studentai, plačioji miesto bendruomenė.

REZULTATAI:

- Sukurtas ir veikiantis Atviras Urbanistikos muziejus su platforma gyventojų debatams;
- Parengtas konkursinis aprašas ir kas trejus metus vykdomas Viešojo meno trienalės konkursas;
- Sukurti ir įgyvendinti 6 meno projektai viešosiose erdvėse Klaipėdoje, Palangoje, Neringoje;
- Per 3000 bendruomenės narių įtraukta į Kūno architektūros projektą;
- Klaipėdos universitete įsteigta nauja studijų programa Šokio meno katedroje bei įsteigta jungtinė Lietuvos-Prancūzijos šiuolaikinio šokio trupė;
- Sukurta per 120 gamtos meno kūriniai;
- Naujai pažintas miesto ir regiono dvarų paveldas, surengta 30 nacionalinių ir tarptautinių muziejūninkų, kraštovaizdžio architektų, urbanistų, paveldosaugininkų ir kt. susitikimų;
- Atsodintas Vitės vynuogynas.

ŠVYTURINIS PROJEKTAS

Atviras urbanistikos muziejus

Tai – pirmasis muziejus Baltijos regione, orientuotas į vertingos informacijos apie reikšmingus pastatus, objektus ir miesto formavimosi reiškinius kaupimą ir pristatymą. Muziejaus info centras įsikurs buvusioje Klaipėdos laivų remonto įmonės teritorijoje, tačiau skaitmeninių technologijų pagalba ekspozicija drieksis viso miesto ir regiono teritorijoje, suformuodama muziejaus po atviru dangumi koncepciją. Paveldo ir skaitmeninių technologijų derinys – vienas reikšmingiausių faktorių, siekiant užtikrinti prieinamumą ir jaunimo įtraukimą. Specialiai sukurta interaktyvi muziejaus žemėlapių programėlė leis kiekvienam atrasti ir pažinti miestą bei regioną.

Atsižvelgiant į pulsuojančią Klaipėdos miesto ir regiono istorinės raidos landšaftą, ypatingas šio muziejaus dėmesys būtų skiriamas miesto architektūros identitetui palimpsestui. Muziejaus struktūrą sudarytų:

- **Ikigermaniškosios kultūros atodangos:** Pilsoto žemės, Kuršių kaimai, piliakalniai, kt. Regionine prasme svarbu kaip bazinis vietovės kultūrinio kraštovaizdžio elementas, jungiantis Pilsoto žemės su Kuršių teritorijomis Latvijoje. Europinei dimensijai svarbūs baltoskandiškos karinės laivybos elementai, baltiškoji matriarchalinė kultūra.

- **Miesto genezė:** piliavietė, salos miestas, Frydricho priemiestis, gynybiniai įtvirtinimai. Europiniame kontekste Klaipėdos piliavietės ir senamiesčio unikalumas pilnai dar neįvertintas, tačiau jis eksponuojamas kaip nepakartojamas modernizacijos, karo, sovietinio urbanizmo ir laukinio kapitalizmo procesų rezultatas.

- **Naujasis Memelis:** brandžiausias miesto raidos etapas, vokiškoji kultūra, Vilhelmštatas, Vitė, kt. Regioninis kontekstas: fachverkinės konstrukcijos, jugendo ir secesinio stiliaus architektūra, nesutinkama niekur kitur Lietuvoje. Europinė dimensija: vienintelis Lietuvoje Karališkasis miestas, gimtasis urbanisto Jameso Hobrechto miestas.

- **Raudonasis feniksas:** sovietinio laikotarpio fenomenai. Regioninis aspektas: vienintelis linijinio plano didmiestis regione, sovietmečiu susikūręs savitą architektūros stilių. Europinė dimensija: analogiškų industrinių miestų su rekreacine funkcija pažintis;

- **Miestas šiandien** – info centras/ bendruomenės laboratorija, skirta gyventojų įtraukčiai į miesto planavimo reiškinis. Kartu su profesionaliais urbanistais, architektais, menininkais, miestiečiais edukacinių užsiėmimų, kūrybinių dirbtuvių, kritinių debatų dėka galės tiesiogiai dalyvauti analizuojant ir kuriant savo miesto ateities aplinką ir gerbūvį. Aktyviai bus integruojami vaikai ir jaunimas: kartu su jais bus organizuojamos erdvinio lavinimo dirbtuvės, kuriamas universalus miesto gidas vaikams.

Projekto lyderiai: VšĮ „Vario burnos“, VDA UADI

Regioniniai partneriai: LASKAO, miestų savivaldybės, Klaipėdos paveldo departamentas, KLRĮ, Memelio miestas, KVJUD, regioniniai TKIC, UAB Gluck Media, UAB Video architektai.

Partneriai patvirtinti ir/arba derinami: ZK/U Center for Art and Urbanistics (Berlin, DE), DAC Danish Architecture Center (DK), ARCAM (Amsterdam Center for Architecture, NL), IAMUS (NL).

Viešojo meno trienalė

Miestas yra daugiasluoksnis socialinių ir kultūrinių erdvių naratyvas, pereinamoji grandis tarp skirtingų žmogaus veiklų. Todėl kuriant naujus objektus arba keičiant nusistovėjusių erdvių struktūrą, ardomos, išsklaidomos įprastos stereotipinės miesto viešųjų erdvių prasmės.

Projekto tikslas – sukurti šiuolaikinių meno kūrinių viešojoje erdvėje galerijų ir kas trejus metus pasikartojantį renginį – Viešojo meno trienalę. Tai būtų analogo neturintis renginys Lietuvos mastu. Šio projekto įgyvendinimui numatoma iki 2019 m. parengti viešųjų erdvių registrą ir konkursines sąlygas. Meno projektai prioritetiškai bus plėtojami ne centrinėse, bet, siekiant kokybiško estetinio šuolio, miegamuosiuose rajonuose ir urbanizuotose miestų teritorijose. Tam bus panaudota ir naujai statomų ar rekonstruojamų Klaipėdos miesto ir regiono visuomeninių objektų (baseinų, tiltų, viešbučių, bažnyčių ir kt.) struktūra.

2019 m. planuojama surengti I-ąją trienalę, pakviečiant konkurse dalyvauti vienus žymiausių Europos šiuolaikinių menininkų, kurie simboliškai pradėtų naujos atviros visuomenei galerijos kūrimą. Trienalės metais numatoma realizuoti 1-2 meninių projektų. Tokie kūriniai yra ne tik vizualiai atraktyvūs, bet ir formuoja diskursyvią, dinamišką, interaktyvią erdvės sampratą.

Klaipėda 2022 metams pasibaigus, Viešojo meno trienalė būtų organizuojama ir toliau.

Projekto lyderis: KKKC

Projekto regioniniai partneriai: miestų savivaldybės, LASKAO, VšĮ „Day by Day“, Vilnius Street Art, LDS Klaipėdos skyrius, KADS ir Baroti galerija, NMK, Klemencov group

Tarptautiniai partneriai: Nacionalinis ŠMC (Kaliningradas, RU), Teple msto (UA), Europos menininkai

700 000 €

PROJEKTAI

Kūno architektūra mieste

Projekto tikslas – įveikinti viešąsias erdves, analizuojant realaus ir metaforinio kūno idėją ir jo sąveiką su urbanistiniu kontekstu. Esminis bruožas – įvairių miesto erdvių „apgyvendinimas“ žmonėmis, fiziniu bei emociniu jų buvimu. Kūnas tampa miesto dalimi bei pats iš savęs – gyva architektūra ir istorija. Šiame projekte numatoma sutelkti skirtingas kultūros ir meno disciplinas: vizualųjį meną, architektūrą, šokį, plastiką. Pagrindiniais projekto dalyviais taps pati bendruomenė, kuri padedama profesionalių Lietuvos ir užsienio kūrėjų, dalyvaus įvairiuose judesio seminaruose, kūrybinėse dirbtuvėse, performansuose ir pan.

Projekto rėmuose Klaipėdos universitetas numato parengti naują studijų programą Šokio meno katedroje, o šokio teatras „PADI DAPI Fish“ kartu su Prancūzijos ambasada ir Prancūzų institutu Lietuvoje įsteigti jungtinę Lietuvos-Prancūzijos šiuolaikinio šokio trupę.

Projekto lyderiai: Šokio teatras „PADI DAPI Fish“ ir Nacionalinis choreografijos centras Caen (FR)

Regioniniai partneriai: KU Šokio meno katedra, VDA Klaipėdos fakulteto Šiuolaikinio meno ir medijų katedra, miestų bendruomenės, režisierė ir performanso meno kūrėja Monika Klimaitė, Šiuolaikinio šokio asociacija, Šiuolaikinio šokio informacijos centras

Tarptautiniai partneriai: choreografas Alban Richard (FR), dr. Victor Manuel de Guevara (University of Plymouth, GB), choreografė Maggie Sniffen (JAV), Šiaurės ir Baltijos šalių šiuolaikinio šokio tinklas „kedja“, tinklas „Movement Matters“, Prancūzijos ambasada bei Prancūzų institutas Lietuvoje, L1 (HU), Bora Bora (DK), Alfred ve Dvore (CZ).

300 000 €

Translating City

Daugiakultūrinis ir daugiakalbiu projektu siekiama lingvistinių modelių dėka išryškinti miesto architektūros pobūdį, išsiaiškinti ryšį tarp kalbos ir erdvinio architektūros pažinimo, suvokimo. Projektas remiasi dviem pagrindiniais klausimais: kaip architektūra gali būti aprašyta skirtingomis kalbomis ir kaip skirtingai šie pasakojimai gali būti suprasti. Projektas grindžiamas Guy Debord išplėtotu *derive* metodu ir bus realizuotas keliais etapais, įskaitant atviras diskusijas su pakviestais dalyviais, performatyvius tyrimus miesto erdvėje, tekstų publikacijas ir kt.

Projekto lyderis: Association FABBRICA ROSA (FR), Ekaterina Shcherbakova & Julija Cistiakova

Projekto regioniniai partneriai: KKKC, Klaipėdos rašytojų sąjunga, KU SPSC, NMK, Menininkų grupė „Žuvies akis“, MeKuSa, LASKAO

Tarptautiniai partneriai: Kunstverein München, Kunstverein Frankfurt, Kunst-Werke Berlin (DE), Bergen Kunsthall, Office for Contemporary Art Norway (NO), Bonniers Konsthall, Tensta Konsthall, Lunds Konsthall (SE), Kunsthall Charlottenborg, Kunsthall 44 Møen, Kunsthall Aarhus, Nikolaj Kunsthal (DK)

200 000 €

Gamtos meno ir provokacijų ciklas NUDE

Tai – meninių objektų ir patirčių projektas, kuris skatins pažinti Klaipėdą ir regioną per stichijas bei pagrindinius žmogaus pojūčius: regą, klausą, lytėjimą, uosnę, skonį, jausmus. Projekto rėmuose pristatomos vėjo ir vandens sąveikos instaliacijos, smėlio skulptūros, kinas miške, performansai, žemės, kūno menas ir kt. panašios iniciatyvos. Vystomi *site specific*, *democratic art* projektai. Tai – žvilgsnis į ekologijos, atsinaujinančios energijos svarbą mūsų gyvenimui. Projektas pasižymi įvairių bendruomenės grupių integralumu: neįgaliųjų, moksleivių, pagyvenusių žmonių, kt. ir per tai sprendžia žmonių susvetimėjimo, socialinių vaidmenų erozijos problematiką. Meniniai projektai realizuojami Kuršių nerijos nacionaliniame parke, miestų parkuose, viešosiose erdvėse.

Projekto lyderiai: Andrius Petkus, Monika Klimaitė, KKKC, KNNP, Vilija Vitkutė

Projekto regioniniai partneriai: Menininkų grupė „Žuvies akis“, „I love Palanga“, VšĮ „Ildėjos miestui“, Smiltynės jachtklubas, Lightforms, VšĮ „Klaipėdos šventės“, VšĮ „Day by Day“, LDS Klaipėdos skyrius, MeKuSa, KADS ir Baroti galerija, Kultūros klubas „Ramybė“, VDA, NMK, Klemencov group, Nidos TKIC „Agila“, Šokio teatras „PADI DAPI Fish“, Klaipėdos jaunimo teatras, Sound provocations, Laisvasis teatras

Tarptautiniai partneriai: Nacionalinis ŠMC (Kaliningradas, RU), Jan Koerbes - Refunc.nl (DE), Galway 2020 (IE), miestai partneriai

300 000 €

Gamtos pjūvis

Rūmų ir parkų kelias

Projektu siekiama supažindinti su istorinių objektų atmintimi jų europiniame kontekste.

Visų pirma, siekiant pagerbti Palangos parką sukūrusio prancūzų architekto Edouard François André (1840-1911) veiklą, 2022 m. liepos 15-17 d. Palangos gintaro muziejuje bus surengtas tarptautinis forumas „E. F. André parkų menas šiandien: problemos ir perspektyvos“. Tuo tikslu numatoma surengti 20 institucijų atstovų iš trijų žemynų šalių, kuriose puoselėjami jo sukurti parkai ir sodai, susitikimą. Forumą lydės E. F. André parkus pristatanti fotografijų paroda, vizualizacija parko erdvėse, daugia-kalbis leidinys „E. F. André parkai“ bei surengti E. F. André knygos „Sodų menas....“ skaitymai forumo dalyvių gimtosiomis kalbomis.

Projektą papildys architektūros istorijos medžiaga, pristatanti vokiečių architekto Franz Heinrich Schwechteno (1841-1924), sukūrusio Palangos rūmus, kūrybą bei grafų Tiškevičių rūmų Lietuvoje ir Baltarusijoje projektus.

Analogiškai bus atskleista ir Klaipėdos dvarų bei parkų, kurių dauguma per paskutinį šimtmetį buvo suniokoti ar išnyko, istorija. Šiuo metu Klaipėdos teritorijoje yra išlikę virš 30 dvarų, kurių pritaikymas naujoms veikloms prisidėtų išsaugant šį kultūros paveldo sluoksnį.

Istorinės dvarų atminties projektą papildys Prūsijos vynuogyno (Johannas Christianas Wittès suformuoto 1773–1774 m.) atgaivinimas Didžiojo Vandens gatvės sklype. Projekto tikslas – iki 2022 metų sukurti patrauklią ir menišką viešąją erdvę, kuri atgaivintų senamiesčio dalį bendruomeniniams tikslams. Čia vyktų įvairios meninės akcijos bei edukaciniai renginiai.

300 000 €

Projekto lyderis: Palangos Gintaro muziejus, Palangos botanikos parkas, MLIM

Projekto regioniniai partneriai: É. F. André klubas Lietuvoje, Užutrakio, Trakų Vokės ir Lentvario parkai, LDM Klaipėdos laikrodžių muziejus, LDM Kretingos muziejus, KKKC, LASKAO, Šv. Pranciškaus Asyžiečio vienuolynas, UAB Megaplantas, miestų bendruomenės.

Tarptautiniai partneriai derinami: Édouard'o François André parkų draugija (FR), Seftono parkas Liverpulyje (UK), Veldamo parkas (NL), Liuksemburgo miesto parkas (LU), Monte Karlo parkas (MC), Marnos slėnio rožynas (FR), Funchal sodas (PT), Lednicės pilies parkas (CZ), Euksinogrado rūmų parkas (BG), Samostrzelo parkas (PL), Villa Borghese ir Piazza Cairolli sodai Romoje (IT), Montevideo parkas (UY), Aleksandrijos Montazah rūmų parkas (EG), Lahoisko dvaras (BY), kt

SUSITIKIMAI, SUVAŽIAVIMAI

Programos rėmuose surengti 2020 m. organizuosime **Šiuolaikinio šokio tinklo „Movement Matters“** suvažiavimą. Tai – 14 Europos partnerių vienijantis šiuolaikinio šokio tinklas, siekiantis analizuoti, vystyti ir užtikrinti naujų auditorijų, ypač 15-25 m. jaunimo, plėtrą santykiuose su šokiu.

2022 m. Klaipėdoje ketiname surengti **Europos architektūros studentų asamblėją (EASA)**, orientuotą į urbanistinių ir gamtos viešųjų erdvių diskursą. Oficialus kreipimasis į EASA numatytas laimėjus EKS vardą.

Istorinės asmenybės – **Richardas Wagneris ir Paulius Lindenau**

Programos lyderiai:

Lietuvos jūrų muziejus, VšĮ „Klaipėdos šventės“, MeKuSa, Apeirono teatras, KVMT, Menininkų grupė Žuvies akis, dr. Tomas Kiauka, Baltic Landscapes

Regioniniai partneriai:

MLIM, LDM P. Domšaičio galerija, KDT ir nepriklausomi teatrai, KKS, KU, LCC, regiono meno mokyklos, NMK, KKKC, KLRĮ, Memelio miestas, KVJUD, Šokio teatras „PADI DAPI Fish“, VšĮ „Menų spaustuvė“, festivalis „Naujojo cirko savaitgalis“, Laisvasis teatras, Lightforms, Neringos TKIC „Agila“, Kultūros klubas „Ramybė“, Šiuolaikinio šokio informacijos centras, VšĮ „Idėjos miestui“, UAB Video projektai, Vilnius street art, VšĮ „Day by Day“, „I love Palanga“, Smiltynės jachtklubas, Šventosios uostelis, olandų bendruomenė Lietuvoje, smulkieji verslai, miestų bendruomenės

Tarptautiniai partneriai:

R. Wagnerio muziejus Bairote (DE), Liucernos miestas (CH), Tura Ya Moya multimedia (DK), Sail Training International, Baltic Sail, Prancūzų kultūros institutas (FR), „Sound Around“ (RU), Šiaurės ir Baltijos šalių šiuolaikinio šokio tinklas „kedja“, Nova Sit (CZ), L1 (HU), Bora Bora (DK), ŠKVER Festival (CRO), miestai partneriai

Derinami ir ateities partneriai:

R. Wagnerio muziejus Liucernoje (CH), Rygos ir Liepojos (LV), Karaliaučiaus (RU), Gdanskio (PL) muziejai, Bairoto (DE), Rygos (LV), Kaliningrado (RU) teatrai, tinklas Codart (NL), Amsterdamo muziejus (NL), Briugės muziejus (BE), Nyderlandų ambasada Lietuvoje (NL), BCWT (SE), SERDE (LV), MoKS (EE), NES (ISL), ISSP (LV)

Galimi finansiniai šaltiniai:

Klaipėdos miesto ir regiono savivaldybės, LR Vyriausybė, LR Kultūros ministerija, LR Kultūros taryba, Erasmus+, Kūrybiška Europa, ES struktūriniai fondai, LIFE, URBACT, Europe for Citizens, Horizon 2020, EEA grantai, Šiaurės šalių fondai, IASPIS (SE), Danijos meno taryba (DK), Nyderlandų karališkoji ambasada Lietuvoje, privatus verslas, uosto įmonės

Erdvės ir infrastruktūra:

KLRĮ, Memelio miestas, viešosios miesto erdvės

UOSTO IR MENO PROGRAMA

Uostamiestį visuomet galime matyti tiek kaip romantišką, jūros sūrimu purslojančią, tiek ir kaip labai industrinę, ekonominio proveržio „stumiamą“ erdvę. Tačiau svarbiausia, kad uostamiesčiai yra simbolinės mobilių žmonių teritorijos, ženklinančios perėjimą į kitą santykių ir kultūros erdvę. Tai – **susitikimų vieta**, tiltas tarp atvykstančių ir išvykstančių, tarp jų idėjų, patirčių ir palikimo...

Klaipėda yra ir buvo tranzitinis miestas (uostas, pašto kelias, pasienio zona, t.t.), klestėjęs būtent tais laikotarpiais, kai miestas buvo atviras pasauliui, kai jo gatvėmis vaikščiojo tiek danų pirkliai, tiek škotų jūreiviai, tiek lietuvių valstiečiai. Šiandien jis yra daugiau aptarnaujantis nei pridėtinę vertę kuriantis miestas, todėl mums itin svarbus nuolatinis atsinaujinimas, o ypač kultūrinėje plotmėje. Todėl reikia iš naujo įtvirtinti miesto kaip uostamiesčio identitetą ir transformuoti konfliktinį uosto-miesto santykį iš *uostas = miesto naudos vartotojas į uostas = kūrybinės erdvės kūrėjas* situaciją.

KRITINĖS ĮŽVALGOS

Ilgus šimtmečius Klaipėdos gyvybę užtikrino ekonominė uosto veikla. Tai buvo centrinė miesto gyventojų veikimo erdvė. Tačiau sovietmečiu uostas tapo *terra incognita*, nuo miesto atskirta sienomis ir tvoromis. Ir šiandien, uostui keičiantis ir tampant atviresniu, daugumos klaipėdiečių jis vis dar suvokiamas kaip uždara teritorija, dažnai neturinti tiesioginių sąsajų su miesto kasdieniu gyvenimu ir raida.

Programa siekiama įveikinti šiuo metu miesto reikmėms ne pilnai išnaudojamas ar netgi „stagnuojančias“ erdves miesto centre. Tai: abipus Danės upės esančios KLRĮ ir „Memelio miesto“ teritorijos, valdomos privačių subjektų. Prieš dešimtmetį dalinai atvėrus šias teritorijas buvo suformuotos naujos viešosios erdvės – Miesto pilia vietės kompleksas su atstatomomis kurtinomis ir Pilies muziejumi, Kruizinių laivų terminalas su aikšte miesto renginiams bei viešbučių kompleksu, įrengta nauja keltų perkėla. Tačiau šios erdvės vis dar stokoja kultūrinės ir meninės invazijos bei privataus ir savivaldos kapitalo sąjungos, norint jas paversti gyvybingais miesto centrais.

Vasaromis Neringos ir Smiltynės osterliai perpildomi jachtomis, kateriais ir kt. Taip sukuriama pseudo iliuzija apie jūrinės kultūros reikšmę. Tačiau tai dažniau pavienė laisvalaikio forma nei amžių nuglūndintas gyvenimo būdas. Todėl kalbėti apie jūrinės kultūros tradicijų kūrimą ar miesto kaip vandens kelių ir sausumos sankirtos erdvę, net jūrinės regiono tapatybės išreiškimą, tik pradėdame.

STRUKTŪRA

Programos struktūrą sudaro keletas pjūvių. Visų pirma, projektai orientuoti į istorinę uosto, jūrinės kultūros atmintį ir jos santykį su dabartimi, pasitelkiant kultūros ir meno priemones. Antra, miesto įvaizdžio kaip uostamiesčio formavimas per mobilių rezidencijų projektą. Trečia, susitikimų, suvažiavimų erdvė, orientuota į diskursą apie uosto ir meno sąveiką, jūrinės kultūros paveldą, NVO ir viešųjų įstaigų tinklaveiką ir bendradarbiavimą.

Programa sąveikauja su kitų programų ir platformų priemonėmis, kaip pavyzdžiui: „Memelio miesto“ pastatų pritaikymas menininkų dirbtuvių poreikiams bei „Klaipėdos meno kolonijos“ įkūrimas, panaudojant jūrinius konteinerius (platforma **Meno kolonijos**) arba Urbanistikos muziejaus (programa **Kūrybiniai peizažai**), info centro įkūrimas vystomoje KLRĮ teritorijoje.

SCHEMA LAIKE:

2017-2018 – MOKOMĖS: tyrimai ir edukacinės veiklos su bendruomene, teritorijos situacijos analizė viešajam poreikiui, gerosios patirties pasidalijimas su ekspertais iš Vakarų ir Rytų Europos, ruošiamas miesto proveržio strategija, suburiama miesto ir verslo sąveikos platforma, pasirošimas „**Jūros rezidencijai**“, ruošiamasis projektui „**Skrajojantys olandai Klaipėdoje**“, kt.

2019-2020 – MEZGAM TINKLUS: partnerių paieška ir pirminiai susitikimai, organizuojamos diskusijos, kūrybinės dirbtuvės, vizualizuojami teritorijos plėtros planai ir įveiklinimo scenarijai, vykdomi meniniai projektai, gerosios praktikos su Europos menininkais, „**Uosto garsų savaitė**“, pasirošimas „**Jūros rezidencijai**“. KLRĮ ir Memelio miesto erdvių atidarymas visuomenei.

2020-2021 – KURIAM&AUGAM: meno projektų realizavimas, uosto kranų integravimas į miesto erdves, ekspozicijų apie R. Wagnerį paruošimas, „**Jūros rezidencijos**“ įgyvendinimas, „**Uosto garsų savaitė**“, projektų vystymas su tarptautiniais partneriais ir už regiono ribų, parodų ekspozicijų instaliavimas.

2022 – DALINAMĖS: meninių projektų, parodų pristatymas, edukacinės veiklos, projekto „**Skrajojantys olandai Klaipėdoje**“ pristatymas, „**Jūros rezidencijos**“ rezultatų pristatymas, performansas non stop „**Šokantys kranai**“.

2023-2024 – REFLEKTUOJAM: patirties sklaida su kitomis EKS, tęstinių projektų vystymas, EKS vertinimas ir refleksija.

TIKSLINĖ AUDITORIJA

Uosto bendruomenė, jūrininkų, žvejų ir jūrinio verslo atstovai, asocijuotos struktūros, politikai ir savivaldos darbuotojai, sociologai, menininkai, architektai, urbanistai, paveldosaugininkai, archeologai, istorikai, vaikai ir jaunimas, moksleiviai, studentai, kultūros ir švietimo įstaigos (mokyklos, darželiai, universitetai), kūrybinių industrijų atstovai ir vietos verslininkai.

REZULTATAI:

- Parengtos 10 jungtinių parodų apie jūrinę kultūrą ir tradicijas;
- Į operos „**Skrajojantis olandas**“ pastatymą įtraukta apie 3000 dalyvių: profesionalių atlikėjų ir bendruomenės narių;
- „**Jūros rezidencijos**“ metu surengta 20 kūrybinių rezidencijų;
- Į meninius projektus, realizuotus uosto teritorijose, įtraukta per 1000 meno kūrėjų, 5000 bendruomenės narių;
- Sukurta per 50 uosto garsų muzikinių kompozicijų.

Istorinis pjūvis

ŠVYTURINIS PROJEKTAS

Skrajojantys olandai Klaipėdoje

Ir jis pats, ir jo herojai, tai – žmonės be vietos, migrantai, todėl Richardas Wagneris puikiai atspindi Klaipėda 2022 kultūrinio tranzito idėją. 1836 m. Klaipėdoje gyvenęs ir kūręs garsus vokiečių kompozitorius, Klaipėdos mieste vis dar neatrasta asmenybė, tačiau gerai pažįstama Europoje. Ūmaus charakterio kūrėjas Klaipėdoje buvo trumpą laiką, tačiau manoma, jog būtent čia – kelyje tarp Karaliaučiaus ir Rygos, pamatyti vaizdiniai inspiravo skrajojančio olando temą. Pasitelkiant ją, norima sukurti ir miestui padovanoti seną – naujai atrastą legendą, pristatant miesto identitetą įvairių kontekstų plotmėje: per muziką, laivų statybą, povandeninę archeologiją ir net gastronomiją.

Projektas susideda iš 3 pagrindinių įvykių, kurių pristatymas numatytas 2022 m., tačiau parengiamieji darbai tolygiai pasiskirsto per visą laikotarpį:

- **Jungtinė paroda „5 miestai – viena istorija“**. Penkių Europos miestų (Ryga, Klaipėda, Liepoja, Karaliaučius, Gdanskas) uosto sandėliuose vienu metu veiks ekspozicija „R. Wagneris ir ...“ (įrašant miesto pavadinimą). Parodos idėja – atspindėti vieno žmogaus santykį su skirtingais miestais. Pasirošimas projektui startuoti jau 2018 m. su tiriamuoju procesu. Ekspozicijas iki 2021 m. parengtų vietos akademikai ir menininkai, o visus 2022 metus greta parodų, vyktų edukacinės veiklos, R. Wagnerio muzikos koncertai.
- **R. Wagnerio opera „Skrajojantis olandas“**. Naujosios operos spektaklis vasaros viduryje būtų pristatytas ant plaukiojančios scenos Kuršių mariose. Operos režisierė – viena garsiausių Lietuvos ir Europos operų režisierė – Dalia Ibelhauptaitė. Į pastatymą numatoma įtraukti ne tik dideles profesionalių kūrėjų pajėgas, bet ir miesto bei regiono bendruomenę, o taip pat uosto techniką ir industrinę aplinką.

1 000 000 €

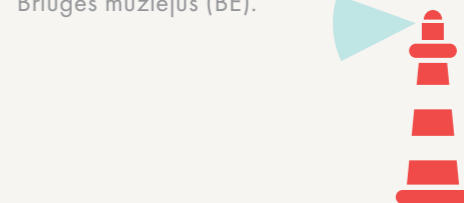
- „**Olandų kultūros dienos**“, kurių metu įvairiais pjūviais atskleisime olandų kultūros Klaipėdoje istoriją: laivų statymas, sūris, olandų kepurės ir t.t. Olandai buvo pirmieji profesionalūs laivų statytojai Klaipėdoje. Dienas vainikuose **jungtinė paroda „Mažieji flamandai“**, pristatysianti tiek senąsias flamandų tapybos tradicijas, tiek ir olandiškų laivų keliones, įdomias ir tragiškas jų baigtis (yra žinomi bent 2 konkretūs nuskendusius laivų atvejai dabartinės JK vandenyse), to meto prekybą ir ryšius su kitomis valstybėmis.

Projekto lyderiai: Lietuvos jūrų muziejus, KVMT

Regioniniai partneriai: MLIM, LDM P. Domšaičio galerija, KDT ir nepriklausomi Klaipėdos teatrai, KKS, KU, regiono meno mokyklos, olandų bendruomenė Lietuvoje, miestų bendruomenės, smulkieji verslininkai

Tarptautiniai partneriai: R. Wagnerio muziejus Bairote (DE), Liucernos miestas (CH)

Derinami ir/ar numatyti ateities partneriai: Rygos & Liepojos (LV), Karaliaučiaus (RU), Gdanskas (PL) muziejai, Bairoto (DE), Rygos (LV), Kaliningrado (RU) teatrai, Nyderlandų karališkoji ambasada Lietuvoje (NL), tinklas Codart (NL), Amsterdamo muziejus (NL), Briugės muziejus (BE).

Projekto lyderis: MeKuSa, KVJUD

Projekto regioniniai partneriai: NMK, KKKC

Tarptautiniai partneriai: R. Wagnerio muziejus Bairote (DE), Liucernos miestas (CH)

Derinami ir/ar numatyti ateities partneriai: Rygos & Liepojos (LV), Karaliaučiaus (RU), Gdanskas (PL) muziejai, Bairoto (DE), Rygos (LV), Kaliningrado (RU) teatrai, Nyderlandų karališkoji ambasada Lietuvoje (NL), tinklas Codart (NL), Amsterdamo muziejus (NL), Briugės muziejus (BE).

PROJEKTAI

Uosto „įmeninimo“ pjūvis

ŠVYTURINIS PROJEKTAS

Tarptautinis kultūrinių mainų bei mobilių menininkų rezidencijų projektas „Jūros rezidencija“

Siekiant įtvirtinti Klaipėda 2022 koncepcijoje pristatomą mobilios kūrėjo idėją, planuojama konteineriniuose arba Ro-ro tipo laivuose įrengti unikalios menininkų rezidencijas. Laivų deniuose būtų sumontuojami keletas jūrinių konteinerių, kuriuose menininkai turėtų kūrybines bei gyvenamąsias erdves. Rezidencijos trukmė priklausys nuo konkretaus laivo kelionės – nuo 1 iki 3 mėn. Meno žanrai nebūtų ribojami, tai galėtų būti ir vizualieji menai, ir literatūra, ir muzika, ir scenos menas... Projektas startuotų 2019 ir baigtųsi 2022 m., pristatant rezidencijos metu sukurtų meno kūrinių rezultatus Klaipėda 2022 programoje.

2017-2018 m. pasirengimo „Jūros rezidencijai“ metu Klaipėdoje bus pristatytas jau veikiantis danų kompanijos „Tura Ya Moya multimedia“ media menų projektas „Anersaaq – the Spirit of Place“, skirtas media meno pristatymui netradicinėse erdvėse bei vaikų ir jaunimo edukacijai per garso ir vaizdo priemones. Šis projektas sudarys galimybes perimti danų kūrėjų patirtį ir pasiektus rezultatus. Projektas sujungs ne tik įvairių šalių menininkų veiklą kūrybines organizacijas ir menininkus, bet užtikrins tarptautinių jūrų kompanijų bendradarbiavimą su kultūros sektoriaus organizacijomis, kas turės aiškų ir pamatuotą kūrybinį rezultatą bei kuriamą pridėtinę kultūrinę vertę verslo sektoriui.

400 000 €

Tallships regata ir Jūros šventė

Jūros šventės tradicija – Klaipėdos vertybė ir istorinė dovana, reprezentuojanti miestą bei jo jūrinę prigimtį. Jūrai dedikuota šventė 2022 m. vyks jau 63-ąjį kartą. Tai – seniausia Lietuvos šventė, rengiama nuo 1934-ųjų. Šventės misija – kartu su bendruomene kurti Lietuvos kaip jūrinės valstybės, puoselėjančios ir saugančios istorines tradicijas, įvaizdį.

Vienas ryškiausių Jūros šventės akcentų – kas keleri metai miestą aplankanti pasaulinė Tallships burlaivių regata, sutraukianti beveik 100 didžiųjų istorinių burlaivių. 2022 m. Tallships regata ir vėl pakviesta atvykti į Klaipėdą. Tai – unikali galimybė pažinti istorinius burlaivius, dalyvauti buriavimo praktikose, rengti viešas paskaitas bendruomenei apie jūrinio paveldo aktualizavimą ir kūrybinės dirbtuves vaikams bei jaunimui apie istorinių laivų likimus ir šiandieną.

Projekto lyderis: VšĮ „Klaipėdos šventės“

Projekto regioniniai partneriai: Lietuvos jūrų muziejus, KLRJ, Memelio miestas, KVJUD, KKKC, MLIM, KU, Klaipėdos teatrai, KKS, KVMT, LCC, regiono meno mokyklos, miestų bendruomenės, privatus verslas

Tarptautiniai partneriai: Sail Training International, Baltic Sail

400 000 €

Tarptautinis interdisciplinaraus meno festivalis „PLArTFORMA“

Pagrindinė festivalio koncepcija sietina su paribio zonos geografinėmis ir metafizinėmis interpretacijomis, jau pavadinime koduojant du pamatinius žodžius: „platforma“ – dažnai uoste naudojamos priemonės, ir „menas“ anglų kalba – nuoroda į tarptautinį charakterį. Ši žodžių asimiliacija išryškina ir festivalio unikalumą, nes jis organizuojamas buvusioje uosto teritorijoje, laivų remontui skirtuose angaruose ir atvirose erdvėse, tokiu būdu atkreipiant menininkų ir žiūrovų dėmesį į netradicinių erdvių panaudojimo kūrybinėms reikmėms galimybes.

Festivalio misija – bendrame interdisciplinaraus pobūdžio kūrybiniame vyksme suvienyti skirtingų regionų ir valstybių meninę patirtį ir kūrėjų kūrybinį potencialą. O taip pat supažindinti ir ugdyti publiką suprasti ir vertinti šiuolaikinę meno raišką. Todėl kviečiami dalyvauti šiuolaikinio šokio ir performanso, naujojo cirko ir teatro, naujosios operos ir multimedija projektų, vizualaus meno kūrėjai bei jų grupės.

Projekto lyderis: Menininkų grupė „Žuvies akis“

Projekto regioniniai partneriai: VšĮ „Klaipėdos šventės“, Šokio teatras „PADI DAPI Fish“, NMK, KKKC, KLRJ, Memelio miestas, VšĮ „Menų spaustuvė“, festivalis „Naujojo cirko savaitgalis“, Laisvasis teatras, Neringos TKIC „Agila“, Kultūros klubas „Ramybė“, Šiuolaikinio šokio asociacija, Šiuolaikinio šokio informacijos centras, LCC

Tarptautiniai partneriai: Šiaurės ir Baltijos šalių šiuolaikinio šokio tinklas „kedja“, Nova Sit (CZ), L1 (HU), Bora Bora (DK), ŠKVER Festival (CRO), Prancūzų kultūros institutas (FR).

300 000 €

Non-stop performansas „Šokantys kranai“ / Uosto garso savaitė

Projekto tikslas – meninėmis raiškos priemonėmis (apšvietimas, muzika, videoprojekcijos) atskleisti industrinį uosto grožį. Uosto erdvėje susiduria trys Klaipėdos tapatybę formuojantys elementai: gamta, technika ir istorija. Šie elementai išreiškia sudėtingus, savitus ir dramatiškus santykius, kurie projekte pasitelkiami kaip žaliava kurti interaktyvaus performanso veiksmą. Šviesų pagalba uosto kranai paverčiami gyvomis būtybėmis, judančiomis pagal tam tikrą choreografiją. Garso takeliui panaudojami susintetinti uosto-technikos ir natūralios jūrinės gamtos garsai. Ateityje sukurtas performansas atkartojamas kitų EKS uostuose.

Paraleliai, miesto viešosiose erdvėse, ypač miegamuosiuose rajonuose, instaliuojami uosto kranai ir/ar jų prototipai, kurie veiks tiek kaip meniniai-inžineriniai objektai, atviri interaktyvioms video meno, *street art* veikloms, tiek ir kaip atskirų projektų info centrai.

Parengiamuoju projekto etapu (2018-2021) kiekvieną vasarą buvusiose uosto teritorijose organizuojamas tarptautinis eksperimentinės muzikos kūrėjų simpoziumas – „Uosto garso savaitė“, kurios tikslas – naujų muzikinių kompozicijų kūrimas, sintetinant uosto garsus. Rezultatai pristatomi savaitės pabaigoje, kaip atvira muzikos sesija. O geriausios kompozicijos taps performanso muzikos takeliais.

Projekto lyderiai: dr. Tomas Kiauka, Sound provocations, Apeirono teatras

Projekto regioniniai partneriai: Apeirono teatras, KLRJ, Memelio miestas, KVJUD, miestų bendruomenė, Šokio teatras PADI DAPI Fish, Lightforms, UAB Video projektai, VšĮ „Klaipėdos šventės“, VšĮ „Idėjos miestui“, Vilnius street art, VšĮ „Day by Day“, „I love Palanga“, Smiltynės jachtklubas, Šventosios uostelis

Tarptautiniai partneriai: Baltic Landscapes, miestai partneriai

300 000 €

SUSITIKIMAI, SUVAŽIAVIMAI

Programos rėmuose 2022 m. ketiname Klaipėdoje surengti Europos miestų tinklo Eurocities konferenciją tema „Uostamiesčiai: uosto ir miesto konfliktas ar harmoningas sambūvis?“ Konferencijos metu planuojama diskutuoti miestų-uostų santykių tema, perimti gerąsias praktikas ir pasiūlymus. Oficialus kreipimasis į Eurocities numatytas laimėjus EKS vardą.

Istorinė asmenybė – Friedrichas Wilhelmas Argelanderis

Programos lyderiai:

BLON festivalis, Kino klubas „8 su puse“, LCC Innovation Lab, LMTA, VDA UADI, VšĮ „Dizaino fondas“, Menininkų grupė „Žuvies akis“, KU, KUFA, LDM Klaipėdos laikrodžių muziejus

Regioniniai partneriai:

Lietuvos jūrų muziejus, NMK, KNNP, KKKC, Klaipėdos mokslo ir technologijų parkas, KUFA, regiono meno mokyklos, švietimo įstaigos, KI asociacija IKRA, VšĮ „Idėjų miestas“, LCC Mazgas, Nacionalinė kūrybinių ir kultūros industrijų asociacija, „Yra racijos“, Mokslo sriuba TV, KPA, AMI inkubatorius, LMTA, VDA Šiuolaikinio meno ir medijų katedra, UAB „Vaizdo studija“, UAB „Video architektai“, Neringos TKIC „Agila“, Lietuvos animacijos asociacija, Lietuvos žaidimų kūrėjų asociacija, Lietuvos kino centras, Telšių menų inkubatorius, Molėtų astronomijos observatorija, miestų bendruomenės ir privatus verslas

Tarptautiniai partneriai:

Baltic Sea-Nordic Animation & Games Industry Network, Mokslo centras AHHA (Tartu, EE), Zinoo Liepaja (LV), Latvijos mokslo centrų asociacija (LV), Barcelonos dizaino muziejus (ESP), Galway 2020 (IE), IAMUS (NL), Asteroids (RU), Roca Umberto Fàbrica de les Arts (ESP), Jan Koerbes - Refunc.nl (DE), Kulturfabrik Esch (LU), Radošo industrijų klasteris (LV), Matas Petrikas – Vai Kai (DE)

Ateities partneriai: Edinburgo Mokslo festivalis (UK), Argelanderio astronomijos institutas (Bona, DE), Vienos muziejus – Laikrodžių muziejus (AUT), Londono mokslo muziejus (UK)

TARPSEKTORINĖS SAVEIKOS PROGRAMA

Klaipėda – tai miestai mieste. Kaip savarankiškos struktūros mieste veikia uostas, verslas ir universitetai. Būdami reikšminga miesto dalimi, jie vis dėlto esti nuo jo kasdienio gyvenimo itin nutolusios institucijos, silpnai sąveikaujančios su bendruomene. Tarpsektorinė partnerystė, bendradarbiavimas, vis dar yra neišplėtoti veiklos sritis, liudijanti miesto bendruomenės uždaramą, kito pažinimo baimę. Verslas neranda sąlyčio su kultūra, mokslas su bendruomene, švietimas su inovacijomis ir t.t.

Todėl ši programa grindžiama tarpinstituciniais ir tarpinstituciniais projektais, inicijuojančiais ir skatinančiais kūrybines sinergijas bei naujas jungtis, platformas komunikacijai, kūrybines industrijas, alternatyvios energijos, Go Green ar sveiko transporto strategijų (dviračių kultūra, elektrobusai ir kt.) diegimą. Tai – bendradarbiavimo su akademinėmis, verslo, turizmo, inovacijų, technologijų, dizaino ir kitų sričių institucijomis ir tyrėjais apskaitimo patirtimi ir žiniomis programa.

KRITINĖS JŪVALGOS

Vienas jauniausių Lietuvoje Klaipėdos universitetas ir vienintelis tarptautinis universitetas LCC, veikiantys jau daugiau nei ketvirtį amžiaus, nėra atradę reikšmingos pozicijos miesto ir regiono raidoje, tyrimuose, jungtinėse praktikose. Todėl kūrybinėmis praktikomis siekiama keisti šią situaciją: universitetus integruojant į miesto gyvenimo terpę, o miestiečiams parodant, kad aukštosios mokyklos nėra tik studentų rengimo institucijos, bet ir gali puikiai prisidėti prie miestiečių kasdienio gyvenimo gerinimo, istorijos analizės, socialinių tyrimų, bendruomenės kūrimo, verslo investicijų pritraukimo ir kt.

Būtina pabrėžti šios programos svarbą jaunimui – kartai, kuri veiks Klaipėda 2022 rėmuose ir programai pasibaigus, kurią norime išsaugoti regione ar bent jau matyti vis sugrįžtančius. Kultūros fabriko įveiklinimas, Jūros gamtos mokslų, technologijų ir inžinerijos eksperimentinės veiklos atviros prieigos centro H20 įkūrimas, verslo įtrauktis, universitetų atvirumas, inovacijų laukas – sąlygos jaunimui likti.

STRUKTŪRA

Programą sudaro projektai, orientuoti į naujos komunikacijos platformos kūrimą, inovacijų sąveika kūrybos plotmėje, skaitmeninį turinį, dizainą, tarpsektorinį bendradarbiavimą, kultūrinės refleksijos stiprinimą.

Programa grindžiama švedų kūrybinių industrijų augimo modelio ERIBA principais, kur E - švietimas (education), R - tyrimai (research), I - pramonė (industry), B - verslas (business) ir A - menai (arts).

SCHEMA LAIKE:

2017-2018 – MOKOMĖS: susitikimai, gebėjimų ir patirties apsisveitimas su ekspertais iš Vakarų ir Rytų Europos, tyrimai ir edukacinės veiklos su bendruomene, suburiama miesto ir verslo sąveikos platforma, vykdomos **RESTART** veiklos.

2019-2020 – MEZGAM TINKLUS: vykdomos **RESTART** veiklos, organizuojamos diskusijos, **New Media Lab** kūrybinės dirbtuvės, „**Time & Space**“ moksliniai debatai ir konferencija, vykdomi meniniai KUFA projektai, startuoja I-asis **Komunikacinio dizaino forumas**.

2020-2021 – KURIAM & AUGAM: vykdomos **RESTART** veiklos, „**Time & Space**“, **New Media Lab**, **KUFA** meno projektų vystymas su tarptautiniais partneriais, tarptautinė laiko įrenginių ekspozicija.

2022 – DALINAMĖS: meninių projektų ir edukacinių veiklų rezultatų pristatymas, II-asis **Komunikacinio dizaino forumas**. Atidaromas Jūros gamtos mokslų, technologijų ir inžinerijos eksperimentinės veiklos atviros **prieigos centro H20**, jungtinė „**Time & Space**“ paroda

2023-2024 – REFLEKTUOJAM: patirties sklaida su kitomis EKS, tęstinių projektų vystymas, EKS vertinimas ir refleksija.

TIKSLINĖ AUDITORIJA:

Moksleiviai ir studentija, jaunieji profesionalai ir akademinė bendruomenė, kūrybinių industrijų ir verslo atstovai, išmaniųjų technologijų ekspertai, astronomijos specialistai, menininkai, architektai ir dizaineriai, kultūros ir švietimo įstaigos (mokyklos, darželiai, universitetai).

REZULTATAI:

- Parengtos 3 tarptautinės laiko ir erdvės parodos projekto „**Time & Space**“ rėmuose;
- Į platformos „**RESTART**“ veiklas įtraukta apie 15000 dalyvių: akademikų, menininkų ir bendruomenės narių, iš jų per 10000 jaunimo;
- „**New Media Lab**“ ir „**KUFA Generator**“ rėmuose surengta per 200 kūrybinių užsiėmimų, sukurta per 200 meninių projektų;
- Surengti 2 tarptautiniai komunikacinio dizaino forumai;
- Inicijuota ir realizuota per 200 tarpsektorinio bendradarbiavimo projektų.

ŠVYTURINIS PROJEKTAS

Meno ir mokslo platforma „RESTART“

Platformos tikslas – sukurti sinerginį universitetų, technologijas plėtojančių įmonių ir miesto bendruomenės bendradarbiavimą, sudaryti galimybes miestiečiams iš arčiau pažinti universitetų veiklas, edukacines inovacijas, o universitetams išplėsti savo veiklos arealus į miesto viešąsias teritorijas. Antra, norima atskleisti tarpsektorines meno ir mokslo sąsajas, jų pamatinį ryšį. Projekto metu siekiama sujungti miesto akademinę bendruomenę, kultūros įstaigas bei organizacijas, menuomenę, savivaldos, verslo, turizmo atstovus ir plačiąją visuomenę. Platformos veiklos metų eigoje išsidėlioja per kelis segmentus:

- programa šeimoms ir vaikams: įvairūs kūrybiniai žaidimai, studijos, mažųjų mokslininkų eksperimentų bazė, mokslinės ir meninės informacijos pristatymas populiariai, kultūrinės ekskursijos, kt. Pvz.: animacijos ir videožaidimų kūrimo dirbtuvės, fotografijos dirbtuvės, teatro ir šokio laboratorijos, architektūros studija, 3D prototipo kūrimas, robotikos akademija;
- programos moksleiviams „Iškeisk pamoką į paskaitą“ ir „Pasikviesk paskaitą“, kurių metu moksleiviai supažindinami su įvairiomis meno ir mokslo disciplinomis;
- pagrindinė renginių programa plačiajai visuomenei: įvairios paskaitos, diskusijos, kūrybinės dirbtuvės, filmų peržiūros, kultūrinės ekskursijos, konferencijos ir seminarai meno ir mokslo temomis, protmūšiai ir kt.

Projekto veiklos vyks visame regione: Klaipėdoje, Neringoje, Palangoje, Kretingoje, Šilutėje, kt. Tokiu būdu įtvirtinama mobilios žinių visuomenės idėja, plečiamos auditorijos ribos.

700 000 €

Tarptautinis komunikacinio dizaino forumas

Šiuolaikinėje visuomenėje, dizainas ypač svarbus generuojant inovacijas bei ieškant specifinių problemų sprendimų būdų, kurie skatina įvertinti dizaino įvairiapusįškumą bei tarpusavio ryšį tarp komunikacijos ir dizaino. Dizainas tapo tokia įprasta mūsų gyvenimo dalimi, kad dažnai apie jį net nesusimąstome, todėl šio forumo tikslas – atskleisti dizaino reikšmę mūsų kasdieniam gyvenimui, pristatyti komunikacinio dizaino inovacijas, stiprinti šios krypties edukaciją bei jungti su kitomis mokslo ir meno sritimis: medijomis, informacinėmis technologijomis, verslu, daile, architektūra ir kt. Forumas startuos 2019 m. ir bus rengiamas kas trejus metus.

Projekto lyderiai: VDA UADI, VšĮ „Dizaino fondas“

Projekto regioniniai partneriai: VDA, KKKC, KUFA, NMK, KU, LCC Innovation Lab, KI asociacija IKRA, Nacionalinė kūrybinių ir kultūrinių industrijų asociacija

Tarptautiniai partneriai: Barcelonos dizaino muziejus (ESP)

Projekto lyderis: Menininkų grupė „Žuvies akis“, LCC, KU, VDA

Projekto regioniniai partneriai: Lietuvos jūrų muziejus, NMK, KKKC, Mokslo ir technologijų parkas, KUFA, VšĮ „Idėjų miestas“, regiono meno mokyklos, švietimo įstaigos, „Yra racijos“, Asociacija „Mano miestas Klaipėda“, Mokslo sriuba TV, KPA, miestų bendruomenės ir privatus verslas

Tarptautiniai partneriai: Zino Liepaja (LV), Latvijos mokslo centrų asociacija (LV), Mokslo centras AHHA (Tartu, EE), Galway 2020 (IE)

Ateities partneriai: London Science Museum (UK), Edinburgh Science Festival (UK)

150 000 €

New media Lab

Projektas, skirtas kūrybinių industrijų – media meno, video, kino, animacijos ir žaidimų – sektoriaus stiprinimui ir tarpkultūrinių ryšių vystymui. Projekto metu numatyti seminarai, vasaros stovyklos, kūrybinės dirbtuvės, start’up programos, interaktyvūs projektai ir kt.

Į projekto lauką numatoma integruoti jau šiuo metu regione vystomus projektus: *Summer Media School*, skirtą jaunų kino profesionalų ir studentų gebėjimų vystymui; *LT Game Jam*, skirtą kompiuterinių žaidimų kūrimui ir plėtojantį *The Global Game Jam®* principus; Baltijos jūros ir Šiaurės šalių animacijos ir videožaidimų festivalį *Beautiful Land of Nevermind*, kino klubo „8 su puse“ veiklas, kt. O taip pat plėtoti naujas iniciatyvas, kaip pvz.: „**Cyber Theater Lab**“, orientuotą į tradicinio teatro diskursą su naujosiomis technologijomis (robotika, video menas, kinetinė scenografija, šviesos instaliacijos ir kt.).

Projekto lyderiai: BLON, Kino klubas „8 su puse“, LCC Innovation Lab, LMTA

Projekto regioniniai partneriai: AMI inkubatorius, KI asociacija IKRA, KUFA, VDA Šiuolaikinio meno ir medijų katedra, KU, UAB „Vaizdo studija“, UAB „Video architektai“, Lietuvos animacijos asociacija, Lietuvos žaidimų kūrėjų asociacija, Lietuvos kino centras

Tarptautiniai partneriai: Baltic Sea-Nordic Animation & Games Industry Network, IAMUS (NL), Asteroids (RU), Radošo industrijų klasteris (LV), Roca Umbert Fàbrica de les Arts (ESP)

400 000 €

68

KUFA Generator

Kultūros fabrikus jungiantis projektas skirtas praktiniam eco, go green, carbon free, recycle diskursui. Daugelis fabrikų veikia skirtingose žanrinėse ar sektori-nėse kryptyse, tačiau visus jų vienija skirtingų profesijų žmonių sutelkimas. Šiuo projektu norime paskatinti skirtingų specialybių atstovus (KI kūrėjus, aktorius, vizualiųjų menų atstovus) atsigręžti į ekologines bei iš to kylančias socialines problemas ir pasitelkiant įvairiausių kūrybinius metodus (kūrybinės dirbtuvės, prezentacijos, paskaitos, gebėjimų stiprinimo veiklos, gerosios patirties dalijimasis ir kt.) realizuoti savo kūrybinius sumanymus.

Projekto lyderis: KUFA

Projekto regioniniai partneriai: KI asociacija IKRA, Telšių menų inkubatorius, LCC Innovation Lab ir Mazgas, VDA, VšĮ „Idėjų miestas“, KPA, Nacionalinė kūrybinių ir kultūrinių industrijų asociacija

Tarptautiniai partneriai: Roca Umbert Fàbrica de les Arts (ESP), Kulturfabrik Esch (LU), Radošo industrijų klasteris (LV), Jan Koerbes - Refunc.nl (DE), Matas Petrikas – Vai Kai (DE)

Tarptautiniai partneriai: Baltic Sea-Nordic Animation & Games Industry Network, IAMUS (NL), Asteroids (RU), Radošo industrijų klasteris (LV), Roca Umbert Fàbrica de les Arts (ESP)

300 000 €

Time & Space

Klaipėdoje gimė ir gyveno garsus vokiečių astronomas Frydrichas Vilhelmas Argelanderis (1799-1875). Klaipėdoje veikia vienintelis Baltijos regione laikrodžių muziejus. Siedami šiuos du faktus, inicijuojame tarpsektorinį mokslo ir meno dialogą, kurio pagrindu yra laiko ir erdvės idėjų ryšys.

Laikas ir erdvė – vienos svarbiausių filosofijos, ypač analitinės filosofijos, temų. Amžini filosofų ir fizikų klausimai ar laikas ir erdvė egzistuoja nepriklausomai vienas nuo kito ar susipina į vieną erdvėlaikio kontinuumą? Ar egzistuoja kitos erdvės ir laikai nei mūsų, ar tik keturios dimensijos?

Projektą sudarys tarptautinė laiko įrenginių ekspozicija, konferencija ir dizaino kūrėjų ir mokslininkų mokslininkų debatai, kuriuos konvertuosime į meno kalbą ir pristatysime jungtinėje „Time & Space“ parodoje 2022 m.

Projekto lyderis: LDM Klaipėdos laikrodžių muziejus

Projekto regioniniai partneriai: KU, Molėtų astronomijos observatorija, Klaipėdos mokslo ir technologijų parkas, KNNP, KKKC

Tarptautiniai partneriai: Tarptautiniai partneriai: Mokslo centras AHHA (Tartu, EE), Barcelonos dizaino muziejus (ESP)

Numatyti ateities partneriai: Argelanderio astronomijos institutas (Bona, DE), Londono mokslo muziejus (UK), Vienos muziejus – Laikrodžių muziejus (AUT).

250 000 €

Susitikimai, suvažiavimai

Programos rėmuose planuojama kas trejus metus, pradedant 2018 m. rengti kultūrinės lyderystės forumą „**Ice Breakers**“. Tuo tikslu numatome bendradarbiauti su įvairiais tarptautiniais tinklais ir / ar institucijomis (kaip, pavyzdžiui, **Trans Europe Halles, Think Tank Transbaltic**, kt.). 2020 m. Klaipėdoje norėtume surengti **UNESCO Besimokančių miestų tinklo** suvažiavimą. Oficialus kreipimasis į UNESCO numatytas laimėjus EKS vardą.

Kaip jau minėta, Klaipėda 2022 programos struktūrą ir turinį suvėrėme ant miesto ir regiono problematikos, gyventojų bei Europos partnerių pateiktų kūrybinių idėjų ir projektų. Į paraišką įtraukti jungtiniai projektai, gimę peržiūrėjus visus iki 2017 sausio mėn. pateiktus kūrybinės bendruomenės pasiūlymus ir suradus esminius Klaipėdai 2022 sąryšio taškus. Tuo pat metu programų karkase paliktos atviros lentynos naujų idėjų, projektinių pasiūlymų įtraukčiai. Pastarieji bus atrenkami atviro tarptautinio konkurso metu, kuris vyks 2017-2019 m. laikotarpiu. Pirmuosius šaukimus numatome jau 2017 m. rudenį. Projektus vertins ir atrinks Klaipėda 2022 Kultūros taryba, atsižvelgdama į išorinių ekspertų rekomendacijas. Plačiau žr. 6 dalyje.

KAIP BUS ATRENKAMI METŲ KULTŪROS PROGRAMA SUDARYSIANTYS RENGINIAI IR VEIKLA

PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJAI:

Kodėl

Ar projektas atitinka Klaipėda 2022 koncepciją ir meninę viziją? Kuom projektas bus išskirtinis, inovatyvus? Kaip jis paskatins kūrybiškumą?

Kas

Kas yra projekto organizatoriai? Partneriai? Rėmėjai? Išvardinkite juos: a) Regionas; b) ES; c) Kitos valstybės....

Kada

Kada vyks projektas? Kokia jo trukmė? Dažnis? Etapai?

Kur

Kur vyks projektas?

Ar jis įtrauks aplinkines teritorijas, miestus partnerius (Palanga, Neringa)?

Ar projektas vyks viešose erdvėse, kultūros įstaigose, netradicinėse teritorijose?

Ką

Projekto idėja ir aprašymas.

Kuriuos programos prioritetus jis reprezentuoja tiksliausiai:

- Projektai su bendruomene;
- Tarpsritiniai, tarpsektoriniai projektai;
- Tarpkultūriniai projektai, užtikrinantys sąveiką tarp Rytų ir Vakarų Europos;
- Viešąsias erdves transformuojantys, įveiklinantys projektai;
- Istorinę asmenybę, įvykį naujam pažinimui pristatantys projektai.

Į kurią programą projektas teikiamas? Nurodykite

Kaip

Kaip projektas prisidės prie Europinės dimensijos atskleidimo?

Kaip įtrauks vietinę bendruomenę?

Kiek žmonių bus įtraukta kaip kūrėjai, dalyviai ir/ar auditorija?

Kaip projekte dalyvaus specialių poreikių grupės, mažumos ar neįgalieji?

Kaip projektas bus komunikuojamas?

Kaip projektas prisidės prie gebėjimų stiprinimo, gerosios patirties perdavimo?

Koks

Koks projekto biudžetas?

Kokios galimos projekto įgyvendinimo rizikos ir jų sprendimo būdai?

Kas toliau

Projekto rezultatai ir tęstinumas?

Kaip projektas prisidės prie ilgalaikės Klaipėdos miesto kultūros strategijos?

Atrenkant kūrėjus į platformos **Meno kolonijos** siūlomas rezidencines erdves bei bendruomenes dalyvauti platformos **Gyvybinga bendruomenė** veikloje, bus organizuojami atskiri atrankos procesai. Jų metu bendruomenės ir menininkai teiks paraišką (motyvacinius laiškus), kuriose turės pagrįsti, motyvuoti savo norą dalyvauti projekte.

Vienas svarbesnių atrankos kriterijų bendruomenėms bus regioninis ir tarptautinis bendradarbiavimas, tarpsritinė, tarpsektorinė sąveika, o menininkams – sąveika su vietos bendruomene.

Atrankos menininkų stipendijoms (platforma **Meno kolonijos**) vyks skelbiant stipendijų konkursus, kurie bus vykdomi,

KAIP KULTŪROS PROGRAMOJE BUS SUDERINTAS VIETOS KULTŪROS PAVELDAS IR TRADICINĖS MENO FORMOS SU NAUJA, INOVATYVIA IR EKSPERIMENTINE KULTŪROS RAIŠKA?

Siekdami kokybiškos Klaipėda 2022 programos visumos, akcentuojame pusiausvyrą tarp tradicinės ir eksperimentinės kultūros dėmenų. Ši dermė – esminė sąlyga, norint plėtoti kartų dialogą. Jau minėta takoskyra tarp pagyvenusių žmonių ir jaunimo, skirtingų jų mąstysenos ir gyvensenos patirčių neigiamai atsiliepia ir į kultūros paveldo raidą. Todėl Klaipėda 2022 programoje tradicinė meninė kūryba, archeologija, istoriniai diskursai pristatomi greta arba kartu su išmaniųjų technologijų raida, kūrybinėmis industrijomis ir inovacijomis. Istorinėje atmintyje, kultūrinėse tradicijose ar urbanistiniuose akcentuose semiamės idėjų arba jas reinterpretuojame šiuolaikine meno kalba.

Meno kolonijos – platforma pagrįsta XIX-XX a. dailininkų kolonijos patirtimi, veriasi naujomis šiuolaikinio kūrėjo rezidavimo perspektyvomis, kur tradicinį pieštuką ar teptuką keičia kompiuteris ir *ready made* objektai, o tradicinę dirbtuvių erdvę – jūriniai konteineriai ar sovietiniai angariai buvusiose uosto teritorijose.

Lygiai taip **Partnerystės mazge** kūrybinių industrijų kūrėjai susitinka naujam kultūriniam gyvenimui reanimuotuose industriniuose fabrikuose, kur tradicinę mokslo, meno ir kino raišką praplečia eksperimentine, skaitmeninių technologijų ir dizaino intervencija.

Sąsąukos su miesto architektūra ir paveldu į šiuolaikinio – bendruomeninio ir dalyvaujančio – diskurso rėmus įvelkami ir programoje **Kūrybiniai peizažai**. Gyva meninė raiška skverbiasi į istorinio miesto ir/ar gamtos labirintus per judesį, lingvistiką, stichiją ir jusles. Skaitmeninio turinio dėka atsiveria miesto urbanistikos muziejaus eksponatai, viešųjų erdvių sprendiniai.

Programa **Istorija gyvai** net savo pavadinime koduoja istorinės atminties išsaugojimo ir adaptavimo šiuolaikinio žmogaus reikmėms idėją. Užtenka pavardinti keletą projektų, kurių pamatinė ašis mena istorijos dulkes, tačiau įveiklinimo formos veriasi ant šiuolaikinių sprendimo priemonių: „**Beieškant Klaipėdos šaknų: inspiruoti Trojos**“ – pridėtinės

realybės pagalba atsiveriantys piliavietės kuorai, „**Išgyvenk, jei gali 2000 BC**“ – realybės šou akmens amžiuje, „**Nuo gintaro iki elektros**“ – istorinio gintaro atspindžiai šviesų dizaino objektuose, „**Vargonų laivė**“ – istorinio instrumento atgimimas šiuolaikinių kompozitorių kūriniuose.

Aštriausiai atminties ribas ir neišmoktas XX a. pamokas, atsikartojančias šiandieniniame pasaulyje kvestionuoja programa Prievartos ir humanizmo akistatos.

Sinerginės istorijos ir dabarties veiklos vystomos ir platformos **Gyvybinga bendruomenė** projektuose: „**Lėlių teatras ant ratų**“, „**Muzikuojanti gegužė**“, „**Karalienės Luizės pusryčiai**“, kt., o skrajojantčio olando dvasią į Kuršių marias vilioja naujosios operos kūrėjai programoje Kultūros uostas. Industrinės uosto teritorijas ypatingai aktyviai okupuoja šiuolaikinio, eksperimentinio meno kūrėjai, kaip pavyzdys menų festivalis „**Platforma**“ ar non-stop performansas su uosto kranais.

Visos platformos ir programos susietos su tam tikra istorine europinės svarbos asmenybe, ženklinančia tos programos specifika ir reanimuojančia mūsų ir Europos atmintį. Atgaiviname tai, kas gerai žinoma, bet pamiršta...

Infrastruktūrinėje plotmėje nemažai paveldo teritorijų, objektų vysto ir miesto savivaldybė arba privatūs savininkai. Kaip pavyzdys, Klaipėdos piliavietės teritorijos vystymas, Jono kalnelio bastionų sutvarkymas, buvusių uosto teritorijų konversijos ir kt. Kultūros ir industrinio paveldo objektuose diegiamos naujosios technologijos, jie pritaikomi interaktyviems šiuolaikinės visuomenės poreikiams kaip pvz., buvusios „Klaipėdos energija“ teritorijos ar P. Lindenau laivų statyklos konversija į multifunkcines erdves su kultūrinėmis ir edukacinėmis veiklomis. Visos šios erdvės bus pritaikytos ir Klaipėda 2022 programos reikmėms. Plačiau apie tai 4 dalyje.

KAIP MIESTAS ĮTRAUKĖ ARBA PLANUOJA ĮTRAUKTI VIETOS MENININKUS IR KULTŪROS ORGANIZACIJAS Į KULTŪROS PROGRAMOS KONCEPTUALIZAVIMO IR ĮGYVENDINIMO VEIKLĄ?

Viso paraiškos rengimo metu buvo aktyviai bendradarbiaujama su miesto ir regiono menuomene. Būtent aktyvus meno ir plačiosios bendruomenės įsitraukimas (tiek individualiai, tiek ir per organizuotas struktūras – kūrybines sąjungas, nevyriausybinių sektorių, nepriklausomus subjektus ir biudžetines kultūros įstaigas) į programos kūrimą viso paraiškos rengimo metu leidžia tikėtis sėkmingo programos įgyvendinimo.

Per 300 menuomenės atstovų (įvairių sričių menininkų, architektų, istorikų, kūrybinių industrijų, rinkodaros specialistų, kultūros vadybininkų, kultūros įstaigų vadovų, švietimo ir mokslo ekspertai ir pan.) ne tik Klaipėdos, Neringos ir Palangos gyventojai, bet ir kilę iš Klaipėdos regiono asmenys, šiuo metu nuolat gyvenantys Vilniuje ar kituose užsienio miestuose, o taip pat užsienio partneriai iš Vakarų ir Rytų Europos tiesiogiai dalyvavo kūrybinės komandos veikloje, formuluojant projekto koncepciją, viziją, strategiją, gryninant priemones ir veiksmus, apibendrinant europinės dimensijos dėmenis. Buvo surengta apie pusšimtis praktinių kūrybinių susitikimų-dirbtuvių, kurių metu kūrėjai diskutavo ir konceptualizavo programą, teikė savo pastabas ir siūlymus bei prisidėjo prie pačios paraiškos karkaso, parengdami atskiras programos dalis ar jas redaguodami.

Dar per **2000 žmonių** buvo įtraukti netiesiogiai, per apklausų interviu arba organizuojant *focus* grupių susitikimus. Plačioji visuomenė savo idėjas taip pat teikė per viešinimo renginius, savanorių veiklą, kt. Apie tai plačiau 5 dalyje prie bendruomenės įtraukties.

Reikšmingai prie problematikos diskurso, aktualių kultūrai ir miesto raidai sprendimų paieškos prisidėjo atvira menuomenės platforma „Kultūros forumas“. Užgimusi kaip nepriklausoma *bottom-up* iniciatyva šių metų rudenį, ji jau spėjo išaugti iki menuomenės ir miesto administraciją dialogui buriančio nepriklausomo organo. Svarbu, kad šio forumo diskusijos transliuojamos internetinėje erdvėje ir sudaro

galimybes diskusijose dalyvauti dar gausesnei bendruomenei (tarme tarpe ir užsieniečiams bei emigrantams). Šį forumą pakvietėm tapti ir nepriklausomu Klaipėda 2022 agentūros patariamuoju balsu bei savo veiklomis apimti visą regioną.

Projektų idėjas ir pasiūlymus, menuomenė ir kitų sektorių atstovai galėjo teikti ne tik tiesiogiai, bet ir per atvirą web platformą bei socialinius tinklus. Taip pat II paraiškos rengimo etape, atidarius Klaipėda 2022 būstinę senamiestyje, kiekvienas penktadienis buvo skelbiamas Atvirų durų diena. Dauguma pateiktų idėjų sugulė į paraiškos pamatą ir kultūrinės programos karkasą, kitos – sukauptos Klaipėda 2022 idėjų banke.

Itin svarbu, kad dauguma organizacijų ir kūrėjų tapo atskirų programų ar projektų iniciatoriais bei bendražygiais. Bendruomenei, kuri kenčia nuo susiskaldymo ir neturi bendradarbiavimo įgūdžių, toks bendrų taškų ieškojimas yra iššūkis, bet kartu viltis, sugriauti mus skiriančias sienas. Kaip pavyzdžiui, projektą „**Srajojantys olandai Klaipėdoje**“ parengė Lietuvos jūrų muziejus kartu su Klaipėdos valstybiniu muzikiniu teatru, „**Kūno architektūra mieste**“ – šiuolaikinio šokio teatras „PADI DAPI Fish“, KU Šokio katedra, nepriklausoma performanso kūrėja Monika Klimaitė ir prancūzų partneriai iš Caen choreografijos centro, „**Nuo gintaro iki elektros**“ – jungtinis viso Klaipėdos regiono projektas, apjungęs Palangos LDM Gintaro muziejų, Kuršių Nerijos nacionalinį parką, VšĮ „**Klaipėdos šventės**“, VDA Telšių fakultetą. Analogiškas jungtis brėžia ir projektas „**Katastrofų miestai**“, vienijantis VšĮ Thomo Manno kultūros centrą, KU BRIAI, Klaipėdos vokiečių bendriją, Kino klubą „8 su puse“, kt.

4. ĮGYVENDINIMO PAJĖGUMAI

Beno Šarkos judesio spektaklis „Taka“, foto aut. Paulius Sadauskas

PATVIRTINKITE IR PATEIKITE ĮRODYMŲ, KAD JŪSŲ PARAIŠKA YRA VISAPUSIŠKAI IR TVIRTAI REMIAMA POLITINIŲ LYGMENIU IR JOS ATŽVILGIU YRA TVIRTAI ĮSIPAREIGOJUSIOS VIETOS, REGIONINĖS IR NACIONALINĖS VALDŽIOS INSTITUCIJOS.

Klaipėdos miesto savivaldybės sprendimas įtvirtinti kultūrą kaip strateginę miesto kryptį buvo deklaruotas dar iki ES kvietimo tapti EKS, ne tik formaliai, bet ir faktiškai. 2015 m. sausio 29 d. Klaipėdos miesto savivaldybės taryba priėmė sprendimą „Dėl pritarimo Klaipėdos miesto savivaldybės 2015–2020 metų kultūros kaitos gairėms“, kuriose suformuluotos strateginės kultūros kaitos kryptys buvo įtrauktos į miesto strateginio veiklos plano 2013–2020 m. redakciją. Kaip vienas svarbiausių projektų gairėse buvo įvardintas – EKS vardo siekis. Siekiant įgyvendinti minėtame plane išsikeltus uždavinius 2015 m. balandžio 14 d. pasirašyta Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos narių koalicijos sutartis įtvirtinusi siekį **dukart padidinti** finansavimą kultūros sektoriui. Padidintas biudžeto planas kultūrai įtrauktas į miesto strateginį veiklos planą.

Įtvirtindama kultūros politikos siekį – inicijuoti miesto kultūrinį identitetą labiausiai formuojančius ir jį nacionaliniu bei tarptautiniu mastu reprezentuojančius projektus – KMSA kartu su VšĮ „Klaipėdos šventės“ ir kūrybine bendruomene 2015 m. parengė paraišką LR Kultūros ministerijai ir laimėjo 2017 m. Lietuvos kultūros sostinės titulą su projektu „Klaipėda – neužšąlantis kultūros uostas“. Tai – tęstinis LR Kultūros ministerijos konkursas, startavęs kartu su „Vilnius – Europos kultūros sostinė 2009“ programa.

2015 m. liepos mėn. LR Kultūros ministerijai paskelbus kvietimą Lietuvos savivaldybėms dalyvauti EKS konkurso nacionalinėje atrankoje, Klaipėdos miesto savivaldybės taryba 2015 m. spalį **vienbalsiai** priėmė sprendimą „Dėl pritarimo Klaipėdos miesto dalyvavimui 2022 metų Europos Sąjungos veiksmuose „Europos kultūros sostinė“. Šiuo sprendimu KMSA buvo pavesta parengti paraišką nacionalinei konkurso atrankai, bendradarbiaujant su Klaipėda 2022 darbo ir kūrybinėmis komandomis, atsakingais miesto ir nacionalinės valdžios atstovais bei išoriniais ekspertais.

2016 m. balandį Klaipėdos miesto taryba **vienbalsiai** priėmė sprendimą „Dėl Klaipėdos miesto savivaldybės projekto „Klaipėda – Europos kultūros sostinė“ finansavimo“, įtvirtinantį miesto finansinius įsipareigojimus. Šiuo sprendimu nutarta iš miesto biudžeto 2017–2023 m. laikotarpiu, projekto „Klaipėda – Europos kultūros sostinė“ pasirengimui, įgyvendinimui ir tęstinumo užtikrinimui, skirti 15 mln. Eur.

Pažymėtina, kad jau 2015–2017 m. savivaldybės biudžete skirtas finansavimas (116 tūkst. Eur) paraiškoms rengimui I ir II etape: rengėjų ir ekspertų darbo apmokėjimui, tarptautinių konferencijų organizavimui, komunikaciniams priemonėms ir kt.

2017 m. vasario 23 d. Klaipėdos miesto taryba pritarė II-ajai Klaipėdos miesto savivaldybės projekto „Klaipėda – Europos kultūros sostinė“ paraiškai ir priėmė sprendimą „Dėl pritarimo Klaipėdos miesto savivaldybės kultūros 2017–2030 metų strategijai“, kurioje integruotos ir Klaipėda 2022 programos priemonės. Tą pačią dieną pritarė ir agentūros Klaipėda 2022 steigimui.

Neringos ir Palangos savivaldybės savo sprendimą dalyvauti Klaipėda 2022 programoje ir prisidėti finansiškai taip pat įtvirtino savivaldybių tarybų sprendimais, o asocijuoti projekto partneriai (Skuodo, Šilutės, Kretingos, Klaipėdos raj. savivaldybės, Kuršių Nerijos nacionalinio parko direkcija, Klaipėdos universitetas ir Lietuvos dailės muziejus) – savivaldybių merų bei įstaigų vadovų raštais.

LR Vyriausybės strateginis komitetas taip pat pritarė valstybės lėšų skyrimui programai „Europos kultūros sostinė 2022“. Galutinis sprendimas dėl finansinio indėlio dydžio bus priimtas 2017 m. atrinkus Lietuvos miestą – Europos kultūros sostinę 2022, tačiau šis indėlis (be kapitalo investicijų) neturėtų viršyti 10 mln. eurų.

PATVIRTINKITE IR ĮRODYKITE, KAD JŪSŲ MIESTAS TURI AR TURĖS TINKAMĄ IR GYVYBINGĄ INFRASTRUKTŪRĄ KULTŪROS SOSTINĖS VEIKLAI VYKDYTI.

Trumpai paaiškinkite, kaip Europos kultūros sostinė panaudos ir plėtos miesto kultūros infrastruktūrą.

Klaipėdos mieste ir regione sudarytos tinkamos sąlygos scenos menų, muzikos, vizualiosios dailės, kino ir kūrybinių industrijų projektų kūrimui ir pristatymui. Taip pat veikia muziejai, bendruomeniniai centrai ir bibliotekos. Renginių organizavimui išnaudojamos viešosios erdvės, miestų aikštės, paplūdimiai, kt. Esamomis erdvėmis naudosimės ir įgyvendinami Klaipėda 2022.

Scenos menų ir muzikos poreikiams Klaipėdos mieste ir regione veikia per 20 įstaigų ir nepriklausomų erdvių. Tarp didžiausių paminėtos:

- 2015 m. pabaigoje duris atvėręs renovuotas Klaipėdos dramos teatras, turintis dvi sales (didžiąją su 400 sėdimų vietų sale ir mažąją – su 150);
- 2014 m. pabaigoje pradėjęs veikti Klaipėdos kultūros fabrikas, turintis dvi sales (daugiafunkcinę su 200 sėdimų vietų sale ir šokių – su 100);
- Klaipėdos koncertų salė, talpinanti 600 žiūrovų. Salės administruojama vasaros estrada tinka kameriniams projektams po atviru dangumi;
- Kultūros centro Žvejų rūmai salė, talpinanti 1000 žiūrovų;
- Vargonų muzikai skirtos KU Menų akademijos salė (200 vietų) ir Šv. Pranciškaus Asyžiečio koplyčia;
- Nidoje beveik 300 žiūrovų sale disponuoja informacijos ir kultūros centras „Agila“.

Tame tarpe didiesiems projektams, pop žvaigždžių koncertams skirtos erdvės, talpinančios virš 2 000 klausytojų: Klaipėdos Švyturio arena (iki 7 000), Palangos koncertų salė (2 200), LCC universiteto kompleksas. Kamerinio pobūdžio spektakliams pritaikytos Klaipėdos lėlių teatro, „Apeirono“ teatro, nepriklausomų organizacijų erdvės, Palangoje – Kurhauzas, klubas „Ramybė“, muzikos klubas „Vandenis“, kt.

Per 15 objektų pritaikyta vizualiųjų menų, kino ir meno rezidencijų reikmėms. Klaipėdoje tai – KKKC su 720 kv.m. parodinėmis erdvėmis, meno rezidencija, Nidoje – VDA Nidos meno kolonija, galinti vienu metu priimti iki 6 ilgalaikių rezidentų (per metus apie 50) ir beveik 80 trumpalaikių. KKKC administruojamas „Meno kiemas“ – unikalus kultūros segmentas uostamiestyje, jungiantis kūrybos ir amatų demonstravimo dirbtuves įvairių socialinių grupių integracijai į meno pažinimo procesą. Taip pat mieste ir regione veikia asocijuotų ir privačių dailės galerijų tinklas: KADS Baroti galerija, LDS Klaipėdos galerija, Klaipėdos fotografijos galerija, kt.

Kūrybinių industrijų sektorių ryškiausiai atstovauja 2014 m. pabaigoje pradėjęs veikti Klaipėdos kultūros fabrikas. Tai – 2 896 kv.m. multifunkcinis centras, be aukščiau paminėtų 2 salių turintis kino teatrą, hub tipo erdves kūrybinių industrijų kūrėjams.

Kino paslaugas mieste teikia ir 6 salių komercinis kino centras „Forum“, talpinantis per 1000 žiūrovų.

Proporcingai regione pasiskirstę per 10 įvairaus profilio muziejų. 4 jų veikia Klaipėdoje: Mažosios Lietuvos istorijos muziejus su padaliniais: Pilies muziejumi, Kalvystės muziejumi, Rezistencijos ir trepties ekspozicija, LDM Prano Domšaičio galerija, LDM Laikrodžių muziejus ir Lietuvos jūrų muziejus. Palangą garsina unikalus regione Palangos Gintaro muziejus bei Antano Mončio namai-muziejus. Neringos pasididžiavimas – Thomo Manno memorialinis muziejus, LDM Miniatiūrų muziejus, Gintaro galerija.

Bendruomeniniams susitikimams skirtos Klaipėdos etnokultūros centro, Tautinių kultūrų centro ir Kultūros centro „Žvejų rūmai“, Palangos kultūros ir jaunimo centro ar Neringos bendruomenės namų erdvės ir salės. Bendruomenės nariai telkiasi ir miesto bei regiono bibliotekų patalpose.

Nemažai kultūros renginių, socialinių sambūrių vyksta viešose miesto erdvėse. Vienos didžiausių erdvių, skirtų vasaros koncertams po atviru dangumi – Klaipėdos vasaros koncertų estrada (talpina apie 10 tūkst. žmonių), Kruizinių laivų terminalo aikštė (apie 30 tūkst. žmonių), Jono kalnelis. Masiniams sambūriams tinkamos Lietuvininkų ir Atgimimo aikštės Klaipėdoje, Palangos centrinė ir Nepriklausomybės aikštės, Nidos prieplauka. Klaipėdos Poilsio, Sėjūdžio, Trinyčių parkai, Palangos Birutės parkas, miestų stadionai ir paplūdimiai – erdvės bendruomeniniams susitikimams, laisvalaikiui, sporto renginiams.

Projektas	Projekto vertė, Eur	Statyba (planuojamas laikotarpis)	Vykdytojai*	Numatomas pritaikymas Klaipėda 2022 reikmėms
Klaipėdos pilies rytinės ir šiaurinės kurtinų komplekso restauravimas ir atgaivinimas, įkuriant Pilies muziejaus ekspozicines erdves (II pasaulinio karo, XVII a. kultūros ekspozicijos) bei naują viešąją erdvę miestiečių reikmėms	4,5 mln. plus 700.000 ekspozicija	2016-2018	KMSA	Istorija gyvai, Kūrybiniai peizažai, Kultūros uostas
Klaipėdos valstybinio muzikinio teatro rekonstrukcija	20 mln.	2017-2020	KM, VRM integruotos tikslinės teritorijos lėšos, KMSA	Muzikiniai ir scenos menų projektai
Klaipėdos miesto viešosios bibliotekos - bendruomenės centro statyba Pietinėje miesto dalyje	3 mln.	2017-2020	KMSA	Gyvybinga bendruomenė, Partnerystės mazgas, Istorija gyvai
Vasaros koncertų estrados modernizavimas	3-7 mln.	2017-2020	KMSA, KM, PPP	Didieji tradiciniai ir muzikos renginiai, Europeade, Europos chorų žaidynės
II pasaulinio karo militarinio paveldo įveiklinimas ir panaudojimas	120,000	2018-2020	KMSA	KMSA, Kūrybiniai peizažai, Prievartos ir humanizmo akistatos
„Klaipėdos energijos“ pritaikymas kultūros reikmėms	1 mln.	2018-2020	KMSA, privatus sektorius	Gėbėjimų stiprinimo centras EnerGo
Konteinerių miestelio Klaipėdos meno kolonija Danės krantinėje pastatymas, VDA Klaipėdos fakulteto bei KU Menų akademijos patalpų sutvarkymas	2,5 mln.	2018-2020	KMSA, privatus sektorius	Meno kolonijos
Memelio miesto (buvusio uosto) teritorijos pritaikymas kultūrinei veiklai	1,5 mln.	2018-2020	SEB banko turto valdymo grupė, KMSA	Gyvybinga bendruomenė, Meno kolonijos, Kultūros uostas, Kūrybiniai peizažai
KLRJ (buvusio uosto) teritorijos konversija, P. Lindenau laivų statyklos pritaikymas kultūrinėms ir verslo reikmėms	15-20 mln.	2018-2020	UAB „Jūros vartai“, koncernas „Achemos grupė“, KMSA	Gyvybinga bendruomenė, Meno kolonijos, Kultūros uostas, Partnerystės mazgas, Kūrybiniai peizažai
Multifunkcinis menų centras, skirtas įvairioms kultūros paslaugoms po vienu stogu sutelkti: kino salė, biblioteka, parodinės erdvės, kavinės, kt.	7-10 mln.	2018-2020	KMSA, privatus sektorius	Gyvybinga bendruomenė, Meno kolonijos, Partnerystės mazgas, Kultūros uostas
Jūros gamtos mokslų, jūros technologijų ir jūrų inžinerijos eksperimentinės veiklos atviros prieigos centras „H2O“	5-10 mln.	2019-2022	Lietuvos jūrų muziejus, KM, ŪM, privatus sektorius	Partnerystės mazgas, Gėbėjimų stiprinimo centras EnerGo
LDM P. Domšaičio galerijos priestatas (XIX-XX a. dailės kolonijos menininkų kūrybai pristatyti, šiuolaikinių Klaipėdos regiono menininkų kūrybai kaupti ir eksponuoti)	3 mln.	2019-2022	LDM, KM, KMSA	Platformos Gyvybinga bendruomenė, Meno kolonijos

* Visi objektai bus pritaikyti fizinę negalią turintiems žmonėms.
Trumpiniai: KM – Kultūros ministerija, VRM – Vidaus reikalų ministerija, ŪM – Ūkio ministerija

Kokius projektus kultūros, miesto planavimo ir turizmo infrastruktūros srityse (įskaitant renovacijos projektus) jūsų miestas planuoja įgyvendinti siejant juos su Europos kultūros sostinės veiksmis nuo dabar iki kultūros sostinės metų? Koks numatomas šių darbų grafikas?

Klaipėdos miesto savivaldybė bei privatūs subjektai 2017-2022 m., pasitelkdami PPP principus ir ES, nacionalinių bei kitų fondų struktūrinį finansavimą, numato renovuoti, modernizuoti ir/ar išmaniesiems kultūros poreikiams pritaikyti eilę kultūros infrastruktūros objektų ir teritorijų. Būtina pabrėžti, kad pastarųjų statybos ir/ar renovacijos projektų valdymas ir biudžetai nėra Klaipėda 2022 biudžeto ar atsakomybės dalis, tačiau patys objektai neabejotinai bus naudojami Klaipėda 2022 reikmėms.

Itin didelis dėmesys skiriamas miesto viešųjų erdvių sutvarkymui, jų pritaikymui kultūriniais ir socialiniams visuomenės poreikiams. Tai itin aktualu realizuojant Klaipėda 2022 programą, kurioje viešosios erdvės traktuojamos kaip bendruomenę telkiančios, socialines įtampas sprendžiančios miesto teritorijos. Per artimiausius ketverius metus suplanuota atnaujinti viešąsias erdves palei miesto centrą kertančią Danės upę iki pat Smiltynės (Danės upės krantinių ir Bastionų komplekso (Jono kalnelio) prieigų sutvarkymas, Atgimimo aikštės pertvarka). Antra, humanizuoti viešąsias erdves, esančias nuo miesto centro nutolusiuose gyvenamuosiuose rajonuose: Trinyčių tvenkinio teritorijos, aikštės prie buvusio „Vaidilos“ kino teatro konversija, Sėjūdzio parkas, Žardės, Pempininkų, Vingio aikštės, Ažuolyno giraitės ir kt. Viešųjų erdvių sutvarkymui bus skirta per 10 mln. Eurų. Šiuo metu yra rengiamas naujas miesto bendrasis planas, sudarysiantis dar palankesnes sąlygas urbanistinei miesto raidai.

Palangos ir Neringos savivaldybės per artimiausius metus taip pat numato rekonstruoti ne vieną kultūros objektą ar sutvarkyti viešąją teritoriją:

- Palangos parodų paviljoną, įrengiant ekspozicines ir kūrybines, rezidencines erdves;
- Šventosios bendruomenės namus;
- Palangos kino teatrą „Naglis“, įrengiant 2 kino sales, kuriose bus ne tik rodomi kino filmai, bet ir dramos teatrų pasirodymai;
- vilą „Anapolis“, įrengiant Palangos bendruomenės centrą, kamerinių renginių ir ekspozicines erdves;
- Nidos kultūros ir turizmo informacijos centrą „Agila“, įsteigiant daugiavilnių kultūros ir konferencijų bei meno rezidencijų centrą;
- dailininko Ernsto Molenhauerio namą – studiją, įkuriant muziejų – kūrybines dirbtuves;

- senosios estrados teritoriją, įsteigiant daugiavilnių paskirties kultūros objektą;
- Neringos Kuršių buities muziejų;
- Liudviko Rėzos kultūros centro vasaros estradą su koncertų sale Juodkrantėje.

Kokiomis priemonėmis bus užtikrinamas miesto pasiekiamumas (regiono, šalies ir tarptautinis transportas)?

Klaipėdos miestą ir regioną lengva pasiekti oru, vandeniu, žeme. Pagrindiniai susisiekimo regione taškai yra tarptautinis Palangos oro uostas, per Kopenhagą ir Rygą jungiantis regioną su visu pasauliu bei Klaipėdos jūrų uostas, keltų linijomis užtikrinantis puikų Baltijos jūros regiono pasiekiamumą. Geležinkelio linija jungia Klaipėdą su šiaurine Lietuvos dalimi iki pat Vilniaus. Puiki jungiamoji ašis yra autostrada Klaipėda-Vilnius. Pagrindinius regiono didmiesčius Vilnių ir Rygą iš Klaipėdos mašina galima pasiekti per 3-4 val., Neringą ir Palangą – per 25 min.

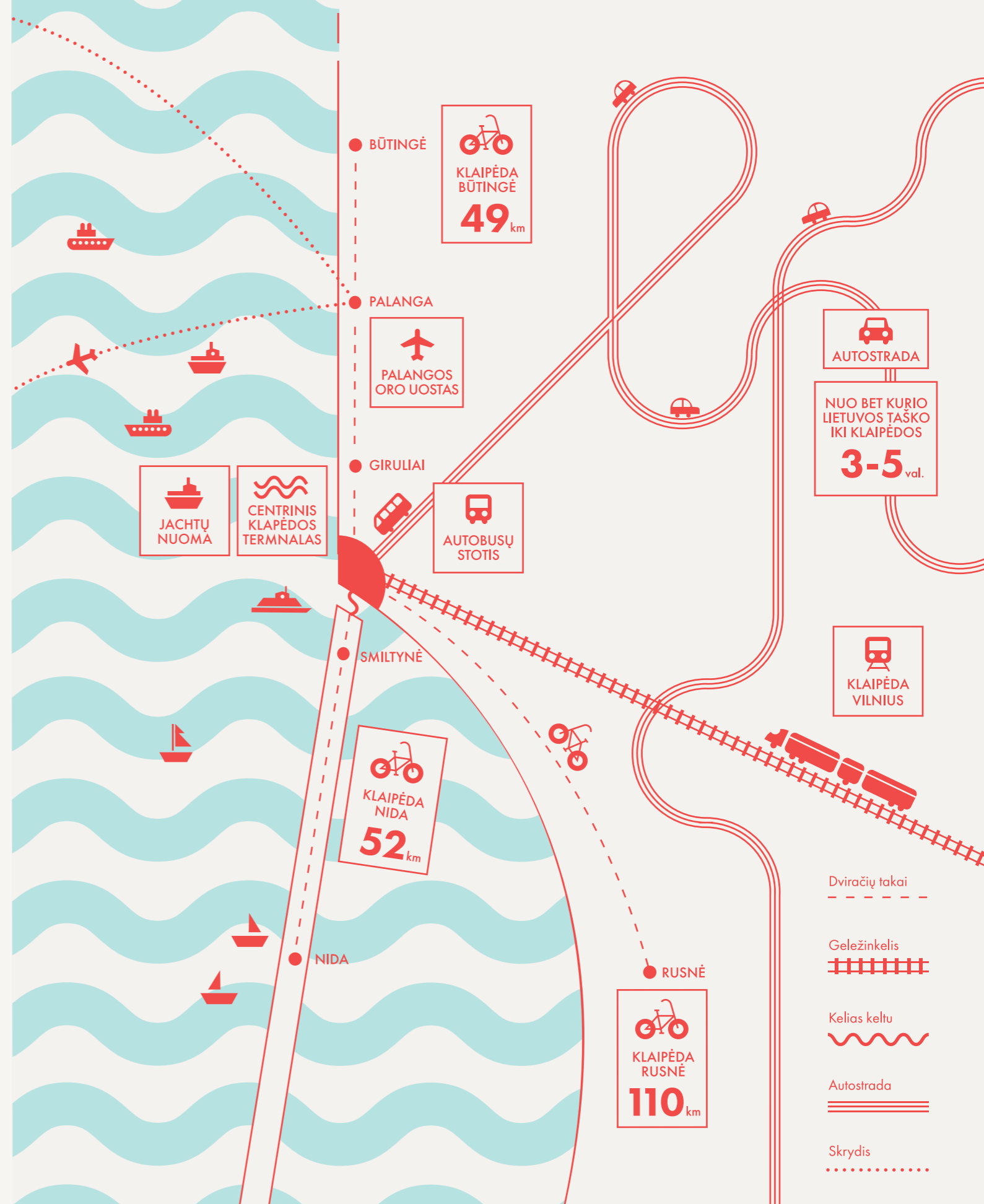
ORO UOSTAS

Siekdamos plėtoti bendradarbiavimo ryšius su kitais regionais ir šalimis, užtikrinti geresnį regiono pasiekiamumą, 2012 m. Klaipėdos regiono savivaldybės įsteigė asociaciją „Klaipėdos regionas“, kuri kartu su VĮ Lietuvos oro uostai įgyvendina projektą, skatinantį naujų skrydžių kryptių Palangos oro uoste atsiradimą. 2016 m. rinkodarinėms priemonėms miestas skyrė 90 tūkst. eurų.

Palangos oro uosto infrastruktūra pritaikyta aptarnauti vidutinės ir mažos klasės orlaiviams. Šiuo metu reguliarius reišus iš Palangos oro uosto vykdo užsienio aviakompanijos SAS, Norwegian Air Shuttle, airBaltic, LOT Polish Airlines, Wizz Air, Ryanair, RusLine bei Belavia. Reguliarūs reisai yra vykdomi į Kopenhagą (DK), Oslą (NO), Rygą (LV), Londoną (UK) ir Varšuvą (PL), vasaros sezono metu – į Maskvą (RU), Minską (BY), Kijevą (UA). Planuojamos naujos kryptys į Sankt Peterburgą ir Bilundą. Palangos oro uostą lengva pasiekti specialiu shuttle bus bei taksi.

Reikia pabrėžti, kad Klaipėdos regioną lengva pasiekti ir iš kitų Lietuvoje (Kaunas, Vilnius) ir Latvijoje (Ryga) veikiančių oro uostų. Išvystyta aptarnaujančio transporto sistema (mikro autobusai, autobusai, mašinų nuoma, traukiniai), sudaro galimybes per 2,5–4 val. pasiekti Klaipėdą iš bet kurio kito minėtų miestų oro uosto.

JŪRŲ UOSTAS **ORO UOSTAS** **DVIRAČIŲ TAKAI** **GELEŽINKELIAI IR KELIŲ TRANSPORTAS**

JŪRŲ UOSTAS

Visus tris miestus galima pasiekti ir jūrų keltais, kruiziniais laivais ir (ar) privačiomis jachtomis. Tam yra įrengta tinkama prieplaukų infrastruktūra Klaipėdoje, Nidoje, sutvarkyta aptarnavimo paslaugų sistema. Klaipėdoje veikia Centrinis Klaipėdos terminalas, iš kur kasdien išvyksta maršrutai – į Vokietiją (Klaipėda-Kylis) bei Švediją (Klaipėda-Karlshamans). Klaipėdos uostas sėkmingai dirba ir konkuruoja su rytinėje Baltijos pakrantėje esančiais uostais (Ryga, Liepoja, Talin), pastaraisiais metais uoste didėja priimamų kruizinių laivų skaičius.

Susisiekimui su Neringa, Klaipėdoje veikia dvi perkėlos: Senoji (miesto centre) žmonėms kelti ir Naujoji (į pietus nuo centro) automobilių transportavimui. Taip pat į Nidą ir atgal kursuoja greitaeigiai laivai „Smiltynė“ ir „Venus S“. Norintieji gali išsinuomotuoti mažą laivą ar jachtą Klaipėdos pilies uostelyje ar naujai atidarytame Smiltynės jachtklube.

GELEŽINKELIAI IR KELIŲ TRANSPORTAS

Klaipėdą ir Lietuvos sostinę Vilnių bei kitus Lietuvos miestus jungia geležinkelio trasa, kuria kasdien kursuoja greitieji keleiviniai traukiniai. Šiuo metu Lietuvoje vystomas strateginis projektas „Rail Baltica“, atversiantis naujas susisiekimo galimybes tarp Baltijos ir Europos valstybių (Varšuva-Kaunas-Ryga-Talinas-Helsinkis).

Puiki visą Lietuvą kertanti autostrada ir regioninių kelių tinklas leidžia Vakarų regioną iš bet kurio Lietuvos taško automobiliu ar autobusu, mikro autobusu pasiekti vos per keletą valandų, o renovuotas kelias Klaipėda-Liepoja-Ryga užtikrina ir patogų tiesioginį susisiekimą su Baltijos šalimis. Iš Klaipėdos organizuojami ir reguliarūs autobusų reisai į (iš) Europos ir NVS valstybes.

Metai	Kruizinių laivų skaičius	Augimo proc.	Turistų skaičius	Augimo proc.
2003	28		8786	
2005	59	+23	24107	+70
2007	65	+34	36866	+47
2014	63	+57	57079	+74
2015	51	-19	60202	+5

VIEŠASIS MIESTO TRANSPORTAS

Pačiame mieste ir regione taip pat veikia puikiai išvystyta susisiekimo sistema, administruojama VšĮ „Klaipėdos keleivinis transportas“. Šiuo metu įstaiga vysto jungtinės susisiekimo sistemos tarp Neringos-Klaipėdos-Palangos galimybes, siekiant suteikti vieningas, visus regiono gyventojus ir svečius aptarnaujančias paslaugas.

Mieste lengva judėti ir pasinaudojant išvystyta taksi sistema.

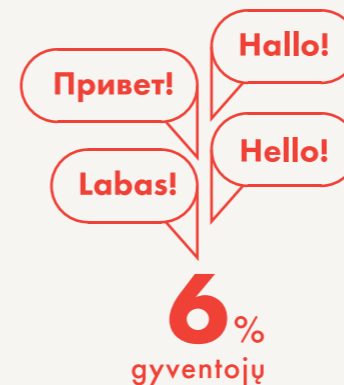
DVIRAČIŲ TAKAI

Per visą Lietuvos pajūrį – nuo Būtingės šiaurėje iki Nidos pietuose bei pamariu nuo Klaipėdos iki Rusnės salos driekiasi daugiau negu 200 kilometrų ilgio „Pajūrio dviračių trasa“, kuri pirmoji šalyje oficialiai įteisinta ir paženklinta specialiais dviračių trasos ženklais. Pajūrio dviračių trasą sudaro trys skirtingos atkarpos, vedančios puikiai įrengtais asfaltuotais dviračių takais ir susitinkančios Klaipėdoje:

- Nuo Klaipėdos iki Nidos (52 km per Kuršių neriją);
- Nuo Klaipėdos iki Būtingės (49 km per Pajūrio regioninį parką ir Palangą);
- Nuo Klaipėdos iki Rusnės salos (~110 km palei Kuršių marias ir po Nemuno delta).

INTERNETAS

Kalbant apie pasiekiamumo kanalus, svarbu pabrėžti, kad Lietuva pirmąją Europoje pagal išplėtotą interneto tinklą (4G interneto ryšio aprėptis siekia 84,73 proc. Lietuvos teritorijos). Interneto paslaugų kokybę vertinančio projekto „OpenSignal“ duomenimis, pasauliniame reitinge Lietuva užima 3 vietą. Be to, Lietuva:

- Pirmąją pasaulyje pagal ryšių ir komunikacijos technologijas / *IMD World Competitiveness Yearbook, 2015*
- Greičiausias bevielis internetas pasaulyje prieinamas viešosiose erdvėse / *Rotten Wifi, 2014*
- Geriausias šviesolaidžio į namus (FTTH) prieinamumas ES / *Fibre to the Home Council, 2015*
- Vienos iš mažiausių interneto paslaugų kainų ES / *Ookla Net Index, 2015*

KALBOS

Klaipėda yra daugiakalbis miestas, gyventojų vartojamų kalbų spektras yra gana platus ir vis labiau plečiasi. Statistikos departamento duomenimis 78,5 procento gyventojų nurodė, kad moka vieną ar daugiau kalbų. Tame tarpe vieną kitą kalbą (be gimtosios) mokantys nurodė 41,6 procento, dvi kalbas – 29 proc., tris – 6,6 proc., keturias ir daugiau – 1,3 proc. gyventojų. Populiariausios užsienio kalbos vartojamos Klaipėdoje – rusų, anglų, vokiečių, prancūzų.

Kokie yra miesto pajėgumai apgyvendinti turistus?

Statistikos departamento 2014 m. duomenimis, trijuose pajūrio miestuose veikia 517 apgyvendinimo įstaigų, kuriose gali apsistoti 17 518 asmenų (numeris skaičius 7172). Per metus apgyvendintų turistų skaičius siekė 475 612 asmenų. Iš jų:

Klaipėdoje veikė 72 apgyvendinimo įstaigos, kuriose gali apsistoti 3386 asmenys (numeris skaičius 1436). Per metus apgyvendintų turistų skaičius siekė 200 749 asmenis; **Neringoje** veikė 170 apgyvendinimo įstaigų, kuriose gali apsistoti 3237 (numeris skaičius 1334). Per metus apgyvendintų turistų skaičius siekė 54 719 asmenis; **Palangoje** veikė 275 apgyvendinimo įstaigos, kuriose gali apsistoti 10 895 asmenys (numeris skaičius 4 402). Per metus apgyvendintų turistų skaičius siekė 220 144 asmenis.

Visuose miestuose veikia skirtingo tipo apgyvendinimo įstaigos: įvairių kategorijų viešbučiai, svečių namai, hosteliai, sanatorijos, privataus sektoriaus apgyvendinimo objektai (apartamentai, kambariai). Daugumoje siūlomas daugiakalbis aptarnavimas, nemokamas WIFI ryšys, SPA paslaugos, kt. Taip pat regione veikia pasaulyje populiarius tarptautinis svetingumo tinklas „Couchsurfing“ bei tarptautinė gyvenamosios vietos rezervavimo platforma „Airbnb“ (beveik 300 pasiūlymų).

Iki 2022 m. regione numatyta ir naujų apgyvendinimo objektų infrastruktūra: naujas kempingas, moderniausia Lietuvoje „Eglės“ sanatorija ir pasaulinio tinklo „Marriott“ viešbutis Palangoje, Nidoje – viešbutis „Radisson“, užtikrinsiantys dar 2500 papildomų vietų apsistoti.

Vasarą pigiai apsistoti galima aukštųjų ir meno mokyklų bendrabučiuose, regioniniuose kempinguose (per 3000 papildomų vietų). Karščiausiais 2022 metais į apgyvendinimo pasiūlymus įtrauksime ir Klaipėdos regiono savivaldybes, turinčias išvystytą kaimo turizmo apgyvendinimo sektorių.

5. INFORMAVIMO VEIKLA

Performansas „Kiškučio Pa Skaita“. Foto: MeKuSa archyvas

Klaipėda 2022 ambicija mus įkvepia išjudėti iš pastarųjų metų sąstingio. Jau pažadinome bendruomenę, laimėdami Lietuvos kultūros sostinės titulą ir patekdami į antrąjį EKS atrankos turą. Turime tuo pasinaudoti ir išlaikyti bendruomenės pasitikėjimo ir lūkesčių dvasią. Suprantame, koks tai didžiulis iššūkis. Todėl, atsigręždami į tai, ką, nepaisant istorinių ir socialinių kataklizmų, gero esame išsaugoję ir įvertindami tai, kas neleidžia mums tapti vieninga bendruomene, pradame naują regiono raidos etapą.

„Dalyvauja visi“ – tokiu šūkiu jau pasirėngimo etape mūsų savanorių komandos tiesė tiltus į bendruomenes. Norime, kad šio šūkio pamatinė idėja taptų ir programine mūsų bendruomenės sutelkimo strategija: nuo vaikų iki senolių, nuo dalyvavimo renginiuose iki meno kūrimo ir saviraiškos, nuo stebėtojo iki savanorio, nuo uždarumo iki bendradarbiavimo, nuo lokalumo iki tarptautiškumo. Čia, Klaipėdoje, kuriame susitikimo vietą.

Papaiškinkite, kaip vietos gyventojai ir jūsų pilietinė visuomenė buvo įtraukta rengiant paraišką ir kaip dalyvaus vykdamt metų veiklą.

Nors strateginė miesto politikos kryptis, orientuota į kultūros finansavimo didinimą bei to dėka kokybišką kūrybinės saviraiškos ir kultūros paslaugų šuolį, turėjo įtakos paraiškos rengėjams imtis veiksmų, tačiau svarbiausias yra miesto bendruomenės palaikymas, nes būtent bendruomenė yra tikslinė programos grupė tiek pasiruošimo, tiek ir dalyvavimo projekte metu.

Klaipėda 2022 nuo pat pradžių yra kuriama kaip bendruomenės programa, nenuleidžiant jos iš viršaus, bet kviečiant visus tapti jos dalimi. Per **500 žmonių** iš Klaipėdos ir regiono buvo įtraukti į paraiškos rengimą, organizuojant focus grupių susitikimus. Į juos pakviesti politikai, akademinės ir švietimo bendruomenės nariai, tautinių mažumų, jaunimo atstovai, o taip pat verslo ir pramonės, turizmo sektoriaus atstovai, architektų ir urbanistų bendruomenė, išoriniai ekspertai bei ambasadoriai. Pastarieji atstovai aktyviai prisidėjo ir prie miesto Kultūros strategijos 2030 dokumento rengimo. (Apie menuomenės įtrauktį skaityti 3 dalyje.)

II paraiškos rengimo etape itin didelis dėmesys buvo skirtas plačiosios bendruomenės supažindinimui su EKS ir įtraukčiai į pasiruošimą Klaipėda 2022 programai. Tuo tikslu suburta savanorių komanda, organizavusi eilę susitikimų su moksleiviais, studentais, veikusi didžiuosiuose prekybos centruose ir miesto viešosiose erdvėse. Surengta viešų meno renginių ir susitikimų. Plačioji visuomenė savo idėjomis galėjo prisidėti kiekvieną penktadienį apsilankydama Atvirų durų dienoje Klaipėda 2022 būstinėje senamiestyje. Projektų idėjas ir pasiūlymus galima buvo teikti ne tik tiesiogiai, bet ir per web platformą bei socialinius tinklus. Tokiu būdu dar per **1500 žmonių** įsitraukė į Klaipėda 2022 praktinį pasirėngimą.

Į sklaidą įtraukti Klaipėda 2022 ambasadoriai (tarp kurių menininkai, medikai, verslininkai, akademikai, emigrantai, jaunimas, kt.). Su jais parengti video interviu skelbti Klaipėda 2022 portale, fb paskyroje, youtube kanale, didžiųjų dienraščių portaluose.

Paraiškos rengimo metu 2015-2016 m. surengtos 2 tarptautinės konferencijos:

- „Neužšąlant kultūra 2015: kultūros įvykis kaip regiono katalizatorius“ su buvusių EKS vadovais, kurios metu buvo dalijamasi tarptautine ir regionine patirtimi, diskutuojama aktualiais festivalių politikos ir vadybos, kultūros sostinių organizavimo klausimais;

- „Miesto kultūrinis gyvenimas: raidos galimybės, alternatyvos ir perspektyvos“ su Rytų ir Vakarų Europos ekspertais (miesto vystymo strategais, EKS miestų kandidatų atstovais, kt.). Jos metu pristatytos ir bendruomenės parengtos dalys Kultūros strategijos 2030 dokumentui.

Ypatingas dėmesys skirtas komunikacinei, ir ypač *online*, programai: visos miesto ir regiono kultūros įstaigos ir didžiųjų renginių organizatoriai buvo kviečiami savo portalus, leidinius, informacinę medžiagą ženklinti Klaipėda 2022 logotipu, didžiuosiuose Lietuvos miestuose kabėjo reklaminiai plakatai, tentai, Lietuvos kino teatruose buvo transliuojamas specialus video klipas, taip pat sukurta nauja dvikalbė web platforma (www.klaipeda2022.eu) ir fb puslapis, youtube kanalas.

Klaipėda 2022 partneriais tapo didieji regioniniai dienraščiai „Klaipėda“, „Vakarų ekspresas“, „Lietuvos rytas“, kurių puslapiuose skelbta projekto reklama, o portaluose – video informacija. Klaipėda 2022 net 3 mėnesius buvo pristatoma „Clear Channel“ lauko stenduose Vilniuje, Klaipėdoje, Šiauliuose ir Panevėžyje.

Viso surengta per **350** susitikimų, į savanorių gretas įsijungė per **150** asmenų, ambasadoriais sutiko tapti per **70** asmenų, sukurta ir viešai platinta **20** ambasadorių rubrikos video klipų, peržiūrų skaičius (tik klaipeda2022 FB) virš **60 000**, FB sekėjų skaičius arti **3000**.

Bendruomenės dalyvavimas Klaipėda 2022 programoje visų pirma numatytas per dalyvavimą platformoje **Gyvybinga bendruomenė**, antra – per įsitraukimą į įvairius programų projektus („**Kūno architektūra mieste**“, „**Skrajojantys olandai Klaipėdoje**“, **meno ir mokslo platformą „Restart**“, kt.), tarpkultūrinį dialogą („**Kai finišo linija – tik pradžia**“, „**TTT. Migruojančios viešosios erdvės**“, kt.), edukacines veiklas, gebėjimų stiprinimą (**Jaunimo iniciatyvų inkubatorius**, **EnerGo**, **Atviro urbanistikos muziejais** diskusijų platforma, kt.), savanorystę ir partnerystę, trečia – per komunikacines priemones: kaip „Kūrybinių partnerysčių“ web platformą, blog'us, Instagram, FB, kt.

Kokiu būdu kultūros sostinės vardas jūsų mieste sudarys naujas ir tvarias galimybes lankyti kultūros renginiuose ar dalyvauti kultūros veikloje įvairioms lankytojų grupėms, visų pirma jaunimui, savanoriams ir socialiai atskirtiems bei pažeidžiamiesiems asmenims, įskaitant mažumas? Taip pat išsamiau paaiškinkite apie galimybes tokioje veikloje dalyvauti neįgaliesiems ir vyresnio amžiaus asmenims.

Rengiant Klaipėda 2022 paraišką ir naująją miesto Kultūros strategiją, pasitelkti net keli esamos situacijos ir miestiečių lūkesčių analizės pūrviai. Visų pirma, organizuoti susitikimai su miesto ir regiono kultūros sektoriaus atstovais, antra – su plačiąja bendruomene, trečia – 2016 m. rudenį atlikta visuomenės apklausa (virš 600 respondentų) miestiečių kultūriniais poreikiais įvertinti, kurios duomenys lyginti su ankstesnių apklausų rezultatais.

Išryškėjo dvi probleminės ašys: kultūros sektorius konstatuoja mažėjančią dėmesį kultūros paslaugoms, ženkli švietimo ir kultūros sektorių atotrūkį, silpną neįgaliųjų ir vyresnio amžiaus žmonių, pažeidžiamiesių visuomenės grupių integraciją. Tuo tarpu, pati bendruomenė deklaruoja, kad didžioji jos dalis yra patenkinta kultūrinėmis paslaugomis, tačiau kultūroje dalyvauja retai ir dažniausiai atsitiktinai.

Atsižvelgdami į Klaipėda 2022 tikslus ir ES kultūros politikos prioritetą plėsti auditorijas, EKS programa užtikrinsime kultūros prieinamumo didinimą visoms bendruomenės grupėms, ypač daug dėmesio skiriant vaikams, jaunimui, dėl subjektyvių ar objektyvių aplinkybių į užribį nustumti ir/ar galimybių dalyvauti kultūroje neturinčių asmenų grupėms (bedarbiai, senatvės ar fizinę/protinę negalią turintys asmenys, migrantai, kt.). Dalyvavimas kultūrinėje veikloje išlaiko šių asmenų žmogišką orumą ir stabdo socialinę atskirtį. Norime, kad visų bendruomenės segmentų įtrauktis ir sąveika užtikrintų teigiamą sniego gniūžtės efektą kultūroje.

TIKSLINĖS KLAIPĖDA 2022 AUDITORIJOS GRUPĖS:

Pagal amžių: naujoji karta (vaikai ir jaunimas), vidurinioji karta (ekonomiškai darbingi žmonės), vyresnioji karta (seni ir pagyvenę žmonės). Prioritetas – *pokyčių laikmečio* kartos.

Pagal socialines grupes: etninės mažumos, imigrantai, pabėgėliai, seksualinės mažumos, socialinės rizikos grupės: neįgalieji, socialinės rizikos šeimos ir kt.

Pastaruosius dešimtmečius nesąveikaujančios švietimo ir kultūros sistemos padariniai – užauginta kultūros vartojimo įgūdžių neturinti karta. Todėl naujos kartos – **vaikų ir jaunimo** – integracijos sieksime per konkrečias priemones: įsteigdami **Jaunimo iniciatyvų inkubatorių**, diegdami „Kūrybinių partnerystės“ metodiką mokyklose, plėtodami gerąją norvegų „Kultūros kuprinės“ patirtį, kt. (apie tai žemiau). Jaunimą skatinsime tapti Klaipėda 2022 kultūros projektų bendraautoriais, savanoriais ar kūrėjais. Šiame kontekste svarbų vaidmenį atliks savanorystės programa bei programa **Partnerystės mazgas**, orientuota į jaunimui patrauklią tarpsektorinę sinergiją, skaitmeninių technologijų, inovacijų sąveiką.

Viena finansiškai pajėgiausių ir gyvybiškai potenciali bendruomenės dalis – **vidurinio amžiaus gyventojai** – būdami ekonomiškai aktyvūs yra labiausiai užimti, tik epizodiškai dalyvaujantys kultūrinėje veikloje. Neretai šie žmonės vertinami kaip kultūros marginalai: jie tenkinasi sporto renginiais, TV žiūrėjimu ir laisvalaikio su šeima gamtoje ar su draugais. Tai sunkiai integruojamas auditorijos segmentas, todėl jų įtrauktis turi sietis su renginiais ir veiklomis, skirtomis vaikams ir šeimoms, arba, pasitelkiant kultūros *in situ* projektus, socialines akcijas, sudarančias galimybes sąlyčiui su kultūra jų kasdieniniame gyvenime arba darbo vietoje (metodika „Kūrybinės partnerystės“).

Nors daugiausiai laiko kultūrinei veiklai ir renginių lankymui turi **senjorai**, deja, mažos pajamos neleidžia jiems tuo pasidžiaugti. Todėl Klaipėda 2022 rėmuose būtina permąstyti senjorų įtraukimo į aktyvų kultūrinį gyvenimą strategiją: bilietų sistemos nuolaidos, patogesnis renginių ir įstaigų darbo laikas, platesnis spektras kūrybinės saviraiškos projektų, kartų solidarumo įtvirtinimo inicijavimas, kaip pavyzdžiui, **anūakai+seneliai** arba **vaikai+tėvai+seneliai**. Visų trijų kartų dalyvavimas leistų perimti senolių tradicijas bei patirtį ir užtikrinti mokymosi visą gyvenimą

principus. Abipusį ryšį skatinsime ir per savanorystės programas (daugiau skaityti žemiau). Šiame kontekste aktuali platforma **Gyvybinga bendruomenė**, o taip pat istorijos ir kultūrinės atminties dalis (programos **Istorija gyvai, Prievartos ir humanizmo akistatos**), nes vyriausieji bendruomenės žmonės dažnai yra gyvieji istorinių įvykių liudytojai.

Turime pripažinti, kad Klaipėdoje, kaip ir visoje Lietuvoje vis dar nesame pakantūs **seksualinėms mažumoms**. Todėl Klaipėda 2022 siekis – paskatinti atvirumą, priimant žmogų toks, koks jis yra ir prisidėti prie regiono socialinės brandos europietišku ir bendražmogiškųjų vertybių kontekste. Esminis integracijos principas bus kūrybinis asmens potencialas, indėlis į miesto kultūros raidą.

Dar viena itin pažeidžiama miesto grupė – **neįgalieji asmenys**. Jų dalyvavimas kultūroje yra itin apskundintas dėl nepritaikytos miesto infrastruktūros, kultūros įstaigų pasiekiamumo apribojimų. Todėl Klaipėda 2022 programoje numatoma peržiūrėti ir pagerinti neįgaliųjų įtraukties galimybes. Pirmiausia gerinant priemones, kurios praplėstų jų poreikius atitinkančių veiklų ir renginių spektrą (**platforma Gyvybinga bendruomenė**), o taip pat fizinės sąlygas, kaip pavyzdžiui, specialių pakylų viešuosiuose renginiuose žmonėms su ratukais įrengimas. Antra – užtikrinant informacijos prieinamumą, kaip pvz.: komunikacinių kultūros priemonių ženklavimas Brailio raštu ar gestų vertėjo pasitelkimas renginių metu.

Kaip jau minėta, Klaipėda – vienas multikultūriškiausių miestų Lietuvoje, turintis per 70 **etninių tautybių**, tačiau lietuviškoji miesto bendruomenė ne itin domisi jų etninėmis tradicijomis ir kultūrinio paveldu, todėl Klaipėda 2022 programoje numatoma nuo pat pasiruošimo etapo integruoti tiek bendrijas, tiek ir miestiečius į dialogą, jungtinius projektus, kultūrinės patirties pasidalijimą (**platforma Gyvybinga bendruomenė, Prievartos humanizmo akistatos**).

Mes daug kalbame apie tai, kad emigracija iš Lietuvos yra labai didelė, tačiau pamirštame tą faktą, kad kiekvieną dieną Lietuvoje sulaukiame ir imigrantų. Lietuva nėra patraukli karo pabėgėliams iš islamiškųjų šalių, tačiau sulaukiame Ukrainos piliečių. Dar nesusiduriame su didžiais Europos iššūkiais, tačiau turime būti tam pasirengę. Pagal trečiųjų šalių piliečių skaičių Klaipėda išlieka antroji po Vilniaus, o vertinant imigrantų skaičių 1000-iai gyventojų, ir pirmąjį miestą Lietuvoje. Šiandien Klaipėdoje gyvena 3945 užsieniečiai, daugiausia – iš buvusios Sovietų Sąjungos valstybių bloko. **Imigrantų ir**

pabėgėlių integracijos sieksime per platformą **Gyvybinga bendruomenė** ir programą **Prievartos ir humanizmo akistatos**.

Apibendrinant, palengvinsime bendruomenės dalyvavimą per:

- finansiškai ir logistiškai prieinamas kultūrinės paslaugas;
- atvirus skirtingų kartų, socialinių sluoksnių, kultūrų ir sektorių susitikimus;
- pritaikytą infrastruktūrą;
- visoms socialinėms grupėms suprantamą komunikaciją, įskaitant neįgaliuosius;
- virtualias galimybes.

Bendruomenės įtrauktį skatiname ir kitomis dalyvavimo formomis, kaip pavyzdžiui:

- **ambasadorių programa**, kviečianti visus, neabejingus Klaipėda 2022 idėjai ir norinčius dalintis gerąja žinia ir informacija apie Klaipėdą ir regioną;
- **partnerių programa**, apjungianti įvairias paslaugų sektoriaus įmones (kavinės, viešbučiai, taksi ir kt.), kurie nori prisidėti prie svetingo miesto įvaizdžio kūrimo;
- **savanorių programa** – neatlygintinas dalyvavimas Klaipėda 2022 programos įgyvendinime įvairiomis formomis.

SAVANORIŲ MOKYKLA.

Savanorystės tradicijos mieste ir regione dar pakankamai silpnos, nepaisant to, kad turime tam tikros darbo su savanoriais patirties iš didžiųjų miesto renginių ir ypač *Tallships* regatos, dainų švenčių, *Europeade*. Todėl kartu su Klaipėdos universitetu steigiamas Savanorių mokyklą, kurios tikslas bus pritraukti jaunimą ir senimą į savanorystės programas, juos apmokyti, taip pat rengti darbo su savanoriais mokymus kultūros įstaigų administratoriams ir renginių organizatoriams.

Savanoriai į Klaipėda 2022 veiklas įtraukiami jau dabar ir dar aktyviau bus įtraukti, laimėjus titulą. Klaipėda 2022 įgyvendinime jie dalyvauja informacijos sklaidoje ir viešinimo renginiuose, padeda su vertimais, administraciniais, techniniais, logistiniais reikalais, kt. Itin svarbu į savanorių gretas integruoti studentus, kad per tiesioginę pažintį su programa, jie taptų tikraisiais Klaipėda 2022 ambasadoriais. Mažinant senjorų atskirtį, viena iš savanorių grupių taps KU veikiančio Trečiojo amžiaus universiteto studentai. Jų mokymai prasidės jau 2017 m. rudenį.

Savonorių mokyklos veiklą koordinuos Klaipėda 2022 savonorių koordinatorius, glaudžiai bendradarbiausiantis su KU padaliniu. Kokybiškoms mokymų programoms parengti ir gerą patirčiai perimti bus bendradarbiaujama su partneriais iš regiono (kaip pvz. Ryga 2014, Turku 2011, Vroclavas 2016, kt.) ir Europos.

Atsižvelgdami į realias galimybes ir kitų EKS patirtį numatome pritraukti iki 10 tūkst. savonorių.

Paiškinkite savo bendrą auditorijos formavimo strategiją, visų pirma sąsajas su švietimu ir mokyklų dalyvavimu.

Laimėję titulą, iki 2018 m. kartu su miesto ir regiono kultūros sektoriaus atstovais ir užsienio ekspertais (bendradarbiausime su patirtį turinčia ispanų agentūra IGCAT bei kitomis EKS) parengsime detalų auditorijų plėtros veiksmų planą. Jo įgyvendinimą koordinuos atsakingas Klaipėda 2022 koordinatorius bei kartu su Klaipėda 2022 stebėsenos plano komanda nuosekliai vertins ir atsižvelgiant į rezultatus koreguos. Tokio dokumento poreikis, atsižvelgiant į kultūros sektoriaus argumentus, yra išdėstytas ir naujai parengtoje Kultūros strategijoje 2030.

Auditorijos formavimo strategiją grindžiame savonorišku dalyvavimu kūrybinėse praktikose ir menuomenės bei plačiosios bendruomenės sąveikos principais:

- **Bottom up principas** įtvirtina galimybes keisti miesto kultūrinį ir bendruomeninį veidą ne tik iš viršaus, bet ir iš apačios. Pati bendruomenė yra pajėgi inicijuoti pokyčius ir juos realizuoti per kūrybą, o miesto administracija – matyti bendruomenės problemas ir girdėti jų siūlymus.
- **Kurti ir kurtis principas** sudaro tinkamas infrastruktūros ir finansines sąlygas į regioną pritraukti menininkus ir užtikrinti jų įsijungimą į kūrybines veikas kartu su bendruomene. Specialus dėmesys bus skiriamas iš Klaipėdos regiono kilusių, bet šiuo metu Europoje reziduojančių menininkų įtraukimui į Klaipėda 2022 veiklas, skatinant juos tapti programos ambasadoriais ir bendruomenės projektų kūrybos agentais.
- **Kylančio meno principas** susijęs su jauno, savo karjerą pradedančio kūrėjo įtrauktimi, kuriam dalyvavimas EKS programoje yra savęs atradimo, pažinimo (o gal net ir motyvacijos pasilikti regione) prielaida. Jaunųjų kūrėjų dalyvavimas paskatins ir vaikų bei jaunimo įtrauktį, atvirumą tinklaveikiai, edukacijai,

žinių bei patirties keitimosi būtinybei.

- **Dalyvaujančios bendruomenės („Dalyvauja visi“) principas** akcentuoja tai, kad kūrybinėje veikloje nėra tik aktyvių kūrėjų ar tik pasyvių žiūrovų. Kūrybos procese dalyvauja visi: nuo vaikų iki senolių, nuo kuriančių iki meno nepažįstančių, nuo dirbančių iki socialiai remtinų, pabėgėliai, neįgalieji, visos mažumos (tautinės, religinės, seksualinės ir kt.).
- **Kūrybinių partnerystės principas** – jungtinė kūrybos agentų, praktikų ir bendruomenės veikla jos gyvenamojoje ar darbo aplinkoje, užtikrinant bendruomenės įtrauktį į projektų vystymą, realizavimą ir sklaidą (nuo ikimokyklinės įstaigos iki trečiojo amžiaus universitetų).

• **Kultūrinės edukacijos integravimo į švietimo sistemą principas** trina ribas tarp švietimo ir kultūros sektorių ir įtvirtina abipusės sąveikos būtinybę. Kūrėjas „ateina“ pas mokinį ir mokytoją, įgalindamas pažinti profesionalios kūrybinės veiklos įvairovę tiesiog pačioje mokykloje.

• **Mokymosi visą gyvenimą ir refleksijos principas** skatina projektus grįsti nenutrūkstamu žinių ir informacinių technologijų atsinaujinimu, gerosios patirties dalinimosi, gebėjimų stiprinimo, mentorystės ir lyderystės vystymu, turinčiais įtakos grįžtamojo ryšio rezultatų įgyvendinimui ir projektų tęstinumui.

Auditorijos formavimo strategiją per tikslines grupes pristatėme ankstesniame klausime. Tad žemiau susitelksime ties sąsajomis su švietimu ir mokyklomis.

Klaipėda pagal gyventojų amžiaus struktūrą statistiškai yra jauniausias miestas Lietuvoje. Vaikų ir jaunimo įtraukimas bei sąveika su švietimo institucijomis yra vienas svarbiausių kokybiškos Klaipėda 2022 programos įgyvendinimo indikatorių. Nuo mažumės kultūrą pažįstantys ir/ar joje dalyvaujantys vaikai, užauga potencialiais kultūros vartotojais, todėl siūlome naujas priemones kūrybinės patirties atradimams.

Visų pirma, platformoje **Gyvybinga bendruomenė** numatyta diegti metodikos „Kūrybinės partnerystės“ principus, orientuotus į įprasto mokymosi proceso praplėtimą ir praturtinimą, ugdant mokinių ir mokytojų kūrybiškumą. Dar svarbiau, kad ši metodika orientuota ir į kitų bendruomenės grupių įtrauktį. Daugiau apie metodikos principus skaitykite 3 skyriuje.

Antra, kartu su savivaldybių švietimo ir kultūros skyriais planuojame Klaipėdos miesto ir regiono

mokyklose pritaikyti norvegų nacionalinės menų ir kultūros programos „Kultūros kuprinė“ modelį. Programa skirta 6–18 metų amžiaus vaikams ir paaugliams. Jos metu profesionalūs įvairaus žanro meno projektai ir kūrėjai atvyksta į mokyklą arba mokytojai su moksleiviais kultūrinėje veikloje dalyvauja už mokyklos ribų. Toks susitikimas su kultūra savo erdvėje leidžia moksleiviui pažinti ir suprasti meninę įvairovę ir integruoti šias žinias į mokymosi procesą. Pradinėje mokykloje kultūriniai susitikimai vyktų kiekvieną trimestrą ketverius metus, kaskart keičiant meno žanrą. Pavyzdžiui, pirmokai pažindinasi su vizualiąja daile, trečiokai – su šiuolaikiniu šokių. Vėlesnėse klasėse susitikimų dažnis mažėtų, bet privalėtų įvykti bent keletą kartų per metus. Svarbu, kad ši veikla vyksta pamokų metu, bet nekeičiant ugdymo programoje jau esamų meno pamokų, o jas papildant.

Lėšos programos įgyvendinimui būtų skiriamos iš savivaldybių biudžetų. Schema laike: 2017-2019 – gerosios patirties perėmimas iš norvegų, pilotinis projektas su keliomis miesto ir regiono mokyklomis; 2020-2021 – programos diegimas visose mokyklose; 2022-2023 ir toliau – programos vykdymas.

Šiuo metu Klaipėdoje veikia 3 universitetai ir 7 kolegijos. Klaipėdos akademinė bendruomenė Klaipėda 2022 programoje organizuos atskirus projektus, **Savonorių mokyklos** veiklą, rengs konferencijas, knygų pristatymus, parodas (programos **Istorija gyvai, Prievartos ir humanizmo akistatos**), ves paskaitas, seminarus, kūrybines dirbtuves (programa **Kūrybinės partnerystės, gebėjimų stiprinimo centras EnerGo**), užtikrins Klaipėda 2022 stebėsenos vykdymą.

Studentija taip pat yra potenciali kultūros vartotojų ir iniciatorių grupė. Dauguma jaunų žmonių studijuoti atvyksta iš regioninių miestelių ir nėra susipažinę su Klaipėdos kultūriniu potencialu, todėl vangiai jame dalyvauja. Tad būtina suaktyvinti jų įtrauktį per savanorystę, JII veiklas ar net vizualinio Klaipėda 2022 stiliaus sukūrimą. Ši praktika pilnai pasiteisino, rengiantis programai „Klaipėda – Lietuvos kultūros sostinė 2017“, kuomet savo kūrybiniais projektais tiesiogiai prisidėję VDA grafino dizaino programos studentai tapo aktyviais programos dalyviais, o jų sukurtas grafinis identitetas atskleidė perspektyvų šiuolaikinio jauno žmogaus žvilgsnį į miestą.

ES Mokymosi visą gyvenimą koncepcija aktuali ir jaunam, ir senam. Tai patvirtina bibliotekų bei

aukštųjų mokyklų bendruomenių iniciatyvos, formuojant kultūrinį dialogą tarp visų bendruomenės socialinių grupių. Miesto ir regiono bibliotekose, organizuojant edukacinius užsiėmimus, planuojama ugdyti visuomenės gebėjimus naudotis skaitmeninėmis technologijomis, socialiniais tinklais, pasirūpinti privatumu viešojoje erdvėje, tinkamos informacijos atsirinkimu ir dalyvavimu e-visuomenės procesuose (*skype, facebook, instagram, youtube*, apsipirkimas internete, registracija pas gydytojus ir kt.). Pagrindinis dėmesys bus sutelktas į vyresnio amžiaus ir socialiai pažeidžiamų žmonių grupes.

Į auditorijų plėtros procesą bus įtraukti ir kiti partneriai, kaip pavyzdžiui neformalaus ugdymo įstaigos, NVO, kultūros institucijos, jau šiuo metu aktyviai dalyvaujančios įvairiose kultūrinės edukacijos programose.

Jau šiuo metu miestas inicijuoja įvairias priemones, siekdamas įvairioms lankytojų grupėms užtikrinti dalyvavimą ir lankymąsi kultūros renginiuose. Visų pirma, tai projektas „Laukiantis bilietas“, kurio esmė labdaringai surinktas bendruomenės lėšas skirti nemokamiems vaikų ar paauglių bilietams lankytis Klaipėdos kultūros įstaigų renginiuose. Antrasis projektas – „Kultūros vartotojo kortelė“, kurio tikslas integruota miestiečio-kultūros vartotojo kortelės sistema, skirta visiems bendruomenės sluoksniams, bet ypač socialinę atskirtį patiriantiems asmenims: socialiai remtiniams gyventojams, senjorams, neįgaliesiems, imigrantams. Kortelės turėtojas ne tik gaus informaciją apie kasdien uostamiestyje vykstančius renginius, bet kartu turės galimybę nemokamai arba su nuolaida naudotis muziejų ir kitų kultūros įstaigų paslaugomis, viešuoju transportu, mašinų stovėjimo aikštelėmis senamiestyje ir pan. Į projektą bus įtrauktos ir verslo, švietimo įstaigos, kt.

FINANSAI

MIESTO KULTŪROS BIUDŽETAS:

Koks buvo metinis miesto kultūros biudžetas pastaruosius 5 metus (išskyrus šiai Europos kultūros sostinės paraiškai skirtas išlaidas)? Užpildykite toliau pateiktą lentelę:

Metai	Metinis miesto kultūros biudžetas (eurais)	Metinis miesto kultūros biudžetas (procentais nuo bendro miesto biudžeto)
2012	3728,6	2,46 proc.
2013	3585,3	2,65 proc.
2014	3461,3	2,63 proc.
2015	3998,4	2,84 proc.
2016	4800,0	3 proc.

Jei finansuodamas Europos kultūros sostinės projektą miestas planuoja naudoti savo metinio kultūros biudžeto lėšas, nurodykite šią sumą nuo tų metų, kuriais pateikėte paraišką dalyvauti konkurse, iki Europos kultūros sostinės metų.

Kokią bendro biudžeto dalį miestas planuoja skirti kultūrai kitais metais po Europos kultūros sostinės metų (eurais ir procentais nuo bendro metinio biudžeto)?

Metai	Metinis miesto kultūros biudžetas (eurais)	Metinis miesto kultūros biudžetas (procentais nuo bendro miesto biudžeto)	Iš metinio kultūros biudžeto EKS įgyvendinimui skirtos lėšos
2016	4 800 000,0	3 proc.	26 000
2017	5 700 000,0	4 proc.	90 000
2018	6 400 000,0	5 proc.	880 000
2019	7 300 000,0	5,68 proc.	1 781 000
2020	10 000 000,0	7,74 proc.	3 300 500
2021	11 800 000,0	9,13 proc.	3 596 500
2022	13 000 000,0	10,06 proc.	4 606 000
2023	9 000 000,0	6,97 proc.	720 000

Viso 15 000 000

6.

VALDYMAS

KULTŪROS SOSTINĖS METŲ VEIKLOS BIUDŽETAS

Pajamos, skirtos veiklos išlaidoms padengti:

Pateikite viso veiklos biudžeto (t.y. lėšų, kurios specialiai skirtos veiklos išlaidoms padengti) analizę. Biudžetas turi apimti parengiamąjį etapą, pačius Europos kultūros sostinės metus, vertinimą ir su veiklos tęstinumu susijusias lėšas. Taip pat užpildykite toliau pateiktą lentelę

Bendros pajamos veiklos išlaidoms padengti (eurais)	Iš viešojo sektoriaus (eurais)	Iš viešojo sektoriaus (procentais)	Iš privataus sektoriaus (eurais)	Iš privataus sektoriaus (procentais)
32 000 000	28 500 000	89,06	3 500 000	10,94

*Melina Mercuri apdovanojimas neįskaičiuotas.

Pajamos iš viešojo sektoriaus:

Kokias lėšas veiklos išlaidoms padengti planuojama gauti iš viešojo sektoriaus? Užpildykite toliau pateiktą lentelę:

Pajamos iš viešojo sektoriaus veiklos išlaidoms padengti	Eurais	Procentais
Centrinė valdžia	10 000 000	35,09
Miestas	15 000 000	52,63
Regionas (Neringa/Palanga)	1 000 000	3,51
ES*	1 500 000	5,26
Kiti fondai	1 000 000	3,51
Iš viso	28 500 000	100

*Melina Mercuri apdovanojimas neįskaičiuotas.

Pagal kokį tvarkaraštį miestas ir (arba) už Europos kultūros sostinės projekto parengimą ir įgyvendinimą atsakinga įstaiga turėtų gauti lėšas veiklos išlaidoms padengti, jei miestui būtų suteiktas Europos kultūros sostinės vardas?

Pajamų šaltiniai veiklos išlaidoms padengti	2016-2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Viso
Centrinė valdžia				1 200 000	2 800 000	5 600 000	400 000	10 000 000
Miestas	116 000	880 000	1 781 000	3 300 500	3 596 500	4 606 000	720 000	15 000 000
Regionas	10 000	30 000	500 000	122 000	150 000	158 000	30 000	1 000 000
ES*		40 000	200 000	300 000	500 000	400 000	60 000	1 500 000
Kiti fondai			80 000	150 000	300 000	430 000	40 000	1 000 000
Rėmėjai			180 000	300 000	850 000	1 370 000		2 700 000
Pardavimai					200 000	600 000		800 000
Viso	126 000	950 000	2 741 000	5 372 500	8 396 500	13 164 000	1 250 000	32 000 000

*Melina Mercuri apdovanojimas neįskaičiuotas.

Ar valdžios finansų institucijos (miesto, regiono, šalies) jau patvirtino arba prisiėmė finansinius įsipareigojimus padengti veiklos išlaidas? Jei ne, kada jos tai padarys?

2016 m. balandžio 28 d. Klaipėdos miesto savivaldybės taryba priėmė sprendimą dėl projekto „Klaipėda-Europos kultūros sostinė“ finansavimo, pagal kurį Klaipėdai suteikus 2022 metų Europos kultūros sostinės vardą Klaipėdos miesto savivaldybės 2017–2023 metų biudžetų projektuose bus suplanuota 15 milijonų eurų suma šiai programai įgyvendinti.

Savo apsisprendimą ir finansinį indėlį patvirtino ir Neringos miesto savivaldybės taryba 2016 m. balandžio 22 d. priėmus sprendimą skirti 243 tūkst. Eurų Klaipėda 2022 programos įgyvendinimui. Palangos miesto savivaldybės taryba sprendimą dėl Klaipėda 2022 programos finansavimo priėmė 2017 m. vasario 22 d., skirdama virš 700 tūkst. Eurų.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės strateginis komitetas sprendimą dėl EKS programos finansavimo priėmė 2016 m. balandžio 20 d. Galutinis sprendimas dėl finansinio indėlio dydžio bus priimtas 2017 m. atrinkus Lietuvos miestą – Europos kultūros sostinę 2022, tačiau šis indėlis (be kapitalo investicijų) neturėtų viršyti 10 mln. Eurų.

Kokia yra lėšų pritraukimo strategija siekiant pasinaudoti privačių rėmėjų teikiama parama? Kaip planuojama į Europos kultūros sostinės projektą įtraukti rėmėjus?

Siekiant pritraukti papildomas lėšas, numatoma išnaudoti visas galimybes dalyvaujant įvairiuose ES bei kituose tarptautiniuose finansavimo mechanizmuose ir programose. Šiuo tikslu bendradarbiaus Klaipėda 2022 agentūros Kūrybos ir programų bei Projektų ir rinkodaros skyriai, kartu su kitais nariais parengdami lėšų paieškos planą atskiriems platformų ir programų projektams.

Antra vertus, Klaipėda 2022 siekis yra į tarptautinius projektus įtraukti kuo daugiau Klaipėdos regiono kūrėjų. Tuo tikslu numatyti mokymai miesto ir regiono kultūros operatoriams gebėjimų stiprinimo centre EnerGo, bendradarbiaujant su Creative Europe biuru, Šiaurės šalių ministrų tarybos ir kitų regioninių bei tarptautinių fondų, mobilumo schemų atsovais, crowd funding specialistais.

Atskirus projektus numatyta ko-finansuoti, teikiant paraiškas šioms ES programoms:

- Kūrybiška Europa (parama kultūros ir kūrybiniam sektoriui bei media programoms);
- Erasmus + (parama švietimui, mokymui, jaunimui ir sportui);
- Horizontas 2020 (parama moksliniams tyrimams ir inovacijoms);
- Europe for citizens (parama pilietiškumo ugdymo projektams);
- LIFE (parama aplinkos, tvaraus miestų vystymosi projektams).

Paraleliai paraiškos bus teikiamos įvairiems Šiaurės šalių fondams, mobilumo programoms, organizuojant crowd funding akcijas, kt.

PAJAMOS IŠ PRIVATAUS SEKTORIAUS:

Kokia yra lėšų pritraukimo strategija siekiant pasinaudoti privačių rėmėjų teikiama parama? Kaip planuojama į Europos kultūros sostinės projektą įtraukti rėmėjus?

Klaipėdos miestas ir regionas turi teigiamą patirtį, bendradarbiaujant su privačiu sektoriumi kultūrinių, socialinių, sporto projektų rėmimo srityje. Didžiuosius miesto įvykius tradiciškai ko-finansuoja stambios Lietuvos pramonės bei gamybos kompanijos, Klaipėdos laisvosios ekonominės zonos įmonės, uostas. Didžiąsias miesto įmones vienija jų profesinės asociacijos ar institucijos, kaip Klaipėdos valstybinė jūrų uosto direkcija, Klaipėdos pramoninkų asociacija. Su jomis yra pasirašyti ketinimų remti Klaipėda 2022 programos įgyvendinimą protokolai.

Siekiant kokybiško kultūros, miesto ir verslo bendradarbiavimo įgyvendinant Klaipėda 2022 programą, numatoma suburti miesto ir verslo bendradarbiavimo platformą, kuri būtų reikšmingas partneris bei svarus finansinis instrumentas. Platformos nariai būtų nuolat informuojami apie projekto eigą ir tokiu būdu spręstų tiek Klaipėda 2022, tiek ir savo rinkodarinius iššūkius.

Visai Klaipėda 2022 programai ir kiekvienam renginiui atskirai bus ruošiamas specialus bendradarbiavimo pasiūlymas, siekiant pakviesti potencialius partnerius, rėmėjus. Pastarieji galėtų suteikti finansinę, barterinę paramą arba įsitraukti į programą per projektų realizavimą. Rėmėjus ir partnerius planuojama įtraukti juos viešinant įvairiais komunikaciniais kanalais, taip pat kviečiant tapti Partnerystės programos dalyviais, pasiūlant būti atskiro projekto globėjais ir pan. Kaip pavyzdžiui, KLRJ, Memelio miestas, Klaipėdos energija jau tapo vystomų projektų konversinėse teritorijose bendražygiais, o VĮ Lietuvos paštas numatyta pasiūlyti bendradarbiavimo galimybes projekte „Kultūros piligrimai“.

Svariu Klaipėda 2022 partneriu taps ir smulkaus bei vidutinio verslo įmonės, jas vienijančios asociacijos, kaip kad „Klaipėdos senamiesčio verslininkų sąjunga“ ir kt. Ypatingai svarbi sąveika su turizmo, apgyvendinimo, maitinimo, transporto sektoriaus dalyviais. Jie, tapdami partnerystės programos dalyviais, daugiausiai prisidės barterinėmis paslaugomis.

Su VĮ Lietuvos oro uostai numatyta aptarti galimybes praplėsti skrydžių kryptis iš/į Palangos oro uostą 2022-aisiais. Su mobilaus ryšio operatoriais dėl specialių žinučių jų tinklais transliavimo, o su internetu paslaugų tiekėjais dėl papildomų WIFI taškų regione atsiradimo.

Bendradarbiavimas suderintas ir su tokiais verslo klubais, kaip Rotary ir pan.

Informaciniai rėmėjais jau sutiko tapti didžiausi regioniniai kanalai: dineraščiai „Klaipėda“ ir „Vakarų ekspresas“ bei respublikinės žiniasklaidos lyderis „Lietuvos rytas“.

Taip pat svarbu, pačius žmones pakviesti prisidėti prie Klaipėda 2022 programos finansavimo, tam bus pasitelkta sutelktinio finansavimo programa, kurios praktiką Klaipėdos miestas jau ne kartą yra pritaikęs, siekiant visuomenei naudingų rezultatų.

VEIKLOS IŠLAIDOS

Pateikite veiklos išlaidų analizę užpildydami toliau pateiktą lentelę:

	Eurais	Procentais
Programos išlaidos	22 580 000	70,57
Reklama ir rinkodara	4 500 000	14,06
Atlyginimai, pridėtinės sąnaudos ir administravimas	4 500 000	14,06
Kitos (Dokumentacija, vertinimas, nenumatytos)	420 000	1,31
Bendros veiklos išlaidos	32 000 000	

Numatomas veiklos išlaidų tvarkaraštis:

Veiklų išlaidos / Metai	2016-2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Total
Programos išlaidos (eurais)	20 500	620 000	2 191 000	4 000 000	5 202 500	9 796 000	750 000	22 580 000
Programos išlaidos (proc.)	0,09	2,75	9,7	17,71	23,04	43,38	3,33	100
Reklama ir rinkodara (eurais)	47 500	100 000	100 000	702 500	2 300 000	1 200 000	50 000	4 500 000
Reklama ir rinkodara (proc.)	1,05	2,23	2,23	15,62	51,11	26,64	1,12	100
Atlyginimai, pridėtinės sąnaudos ir administravimas (eurais)	52 000	200 000	400 000	600 000	800 000	2 098 000	350 000	4 500 000
Atlyginimai, pridėtinės sąnaudos ir administravimas (proc.)	1,16	4,44	8,88	13,34	17,78	46,62	7,78	100
Kitos (Dokumentacija, vertinimas, nenumatytos) (eurais)	6 000	30 000	50 000	70 000	94 000	70 000	100 000	420 000
Kitos (proc.)	1,43	7,14	11,91	16,66	22,38	16,66	23,82	100
Viso	126 000	950 000	2 741 000	5 372 500	8 396 500	13 164 000	1 250 000	32 000 000

KAPITALO IŠLAIDŲ BIUDŽETAS:

Kokias lėšas kapitalo išlaidoms padengti, susijusias su Europos kultūros sostinės vardo metais, planuojama gauti iš viešojo sektoriaus? Užpildykite toliau pateiktą lentelę:

Kadangi investicijos į miesto infrastruktūrą yra suplanuotos arba numatomos, neatsižvelgiant į EKS konkurso sėkmę, tai planuojamos lėšos yra pateiktos lentelėje 4 dalyje. Žemiau pateikiame informaciją apie jau dabar vykdomų projektų pagal žemiau nurodytus įsipareigojimus, kuriais naudosis ir Klaipėda 2022 projektų vykdytojai, skaičius.

Ar valdžios finansų institucijos (miesto, regiono, šalies) jau patvirtino arba prisiėmė finansinius įsipareigojimus padengti kapitalo išlaidas? Jei ne, kada jos tai padarys?

Įsipareigojimai priimti:

- 2016 m. vasario 12 d. LR Vidaus reikalų ministro įsakymu Nr. 1V-102 „Dėl Klaipėdos miesto integruotos teritorijų vystymo programos patvirtinimo“ patvirtinta programa, į kurią įtraukta dalis 4 paraiškos dalyje nurodytų viešųjų erdvių projektų;

- 2016 m. gruodžio 22 d. Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T2-290 patvirtintas Klaipėdos miesto savivaldybės 2017-2019 metų strateginis veiklos planas, į kurį taip pat įtraukti vystomi projektai.

Pajamos iš viešojo sektoriaus kapitalo išlaidoms padengti	Eurais	Procentais
Centrinė valdžia	11 139 578	21,62
Miestas	9 878 550	19,16
Regionas	600 000	1,16
ES	29 928 197	58,06
Iš viso	51 546 325	100

Pagal kokį tvarkaraštį miestas ir (arba) už Europos kultūros sostinės projekto parengimą ir įgyvendinimą atsakinga įstaiga turėtų gauti lėšas kapitalo išlaidoms padengti, jei miestui būtų suteiktas Europos kultūros sostinės vardas? Užpildykite toliau pateiktą lentelę (į šį klausimą išankstinės atrankos etape atsakyti neprivaloma):

Pajamų šaltiniai kapitalo išlaidoms padengti	2017	2018	2019	2020	2021	2022
ES	7 888 374	5 384 652	6 503 707	4 180 955	3 142 377	2 828 132
Centrinė valdžia	3 905 007	3 023 256	3 000 203	412 258	478 598	320 256
Miestas	2 136 717	2 056 780	1 832 108	1 564 955	1 487 990	800 000
Regionas	220 000	180 000	200 000			

Kokia yra jūsų lėšų rinkimo strategija siekiant pasinaudoti galimybe kreiptis finansinės paramos, teikiamos iš Europos Sąjungos programų / fondų kapitalo išlaidoms padengti?

Siekiant pritraukti papildomas lėšas, numatoma išnaudoti visas galimybes dalyvaujant įvairiuose ES finansavimo mechanizmuose ir programose. Atskirus projektus numatyta ko-finansuoti, teikiant paraiškas į:

- Struktūriniai fondai (parama regionams ir miestams);
- Europos regioninio vystymosi fondas (ERDF) – skatina subalansuotą įvairių ES regionų vystymąsi;
- Europos socialinis fondas (ESF) – skatina projektus, susijusius su darbo vietų kūrimo politika;
- Sanglaudos fondas (CF) – remia transporto ir aplinkos projektus;
- COSME (parama ES įmonių ir mažųjų bei vidutinių įmonių konkurencingumui ir tvarumui bei verslumui skatinti);
- Europos infrastruktūros tinklų priemonė (be kitų sričių, parama teikiama ir Europos skaitmeninių tinklų kultūros projektams);
- URBACT – miestų vystymo projektai.

Atitinkamais atvejais toliau pateikite lentelę, nurodant konkrečias sumas, planuojamas išleisti naujai kultūros infrastruktūrai, kuri būtų naudojama įgyvendinant Europos kultūros sostinės projektą.

Informacija pateikta 4 skyriuje.

ORGANIZACINĖ STRUKTŪRA

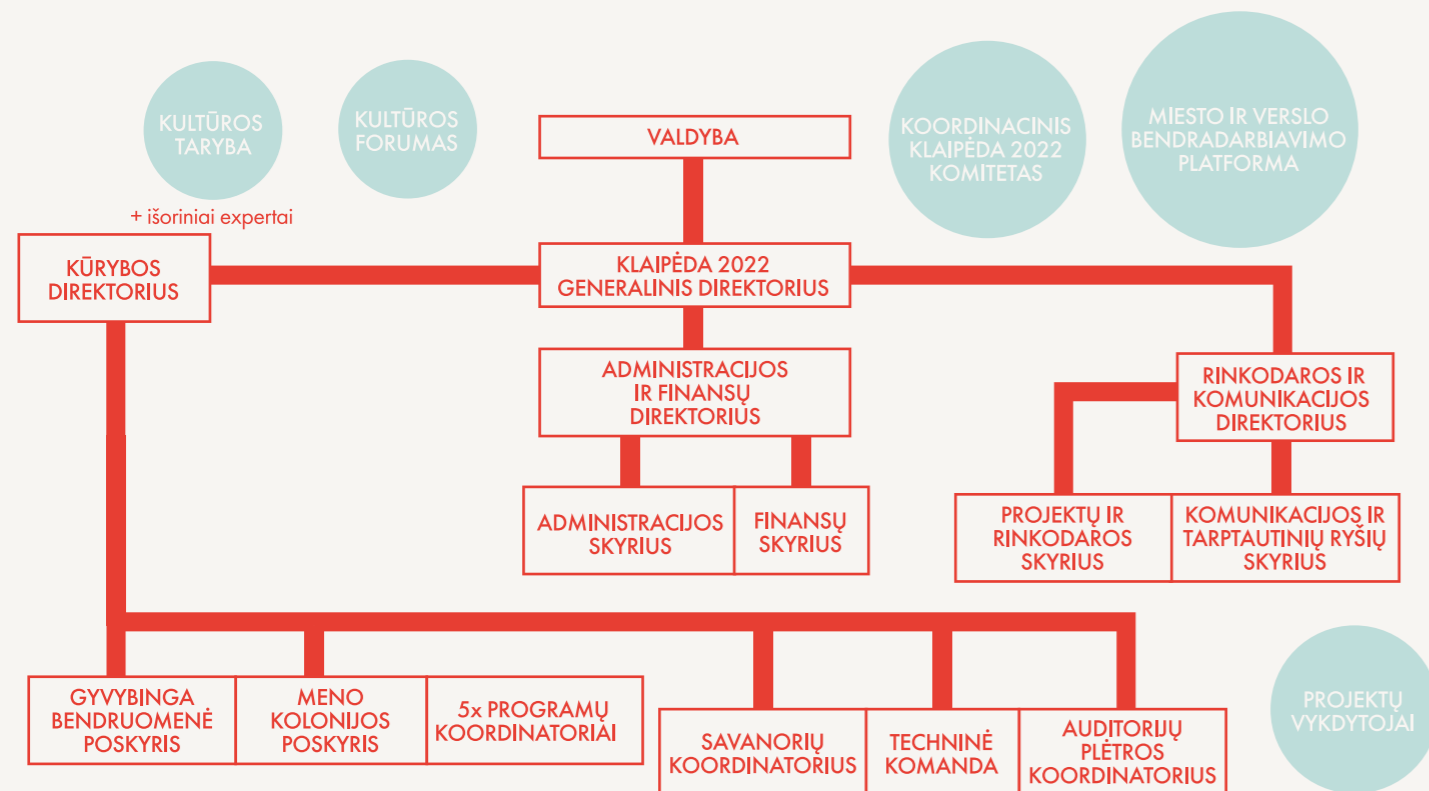
Kokia yra numatyta veiklos valdymo ir įgyvendinimo struktūra įgyvendinant Europos kultūros sostinės projektą?

Organizacinė Klaipėda 2022 struktūra nuo pat paraiškos rengimo etapo yra grindžiama dviem – įgyvendinimo ir priežiūros – lygiais, kurių bendradarbiavimas, bet kartu ir aiškus funkcijų pasidalinimas bei struktūros skaidrumas lemia visos programos sėkmę.

Klaipėda 2022 programos įgyvendinimui ir koordinavimui bus įsteigta viešoji įstaiga – agentūra Klaipėda 2022. Viešoji įstaiga yra pelno nesiekiantis ribotos civilinės atsakomybės viešasis juridinis asmuo. Ji bus įsteigta iškart laimėjus konkursą (steigimo dokumentai jau yra parengti) ir veiks iki 2024 m.

Pagrindinės įstaigos funkcijos bus administruoti ir vykdyti kultūrinę programą, rinkodarinę ir komunikacinę strategijas bei užtikrinti paraiškoje pateiktos meninės vizijos ir koncepcijos sąsąuką su strateginiais tikslais.

Įstaigos valdymo organai: visuotinis įstaigos dalininkų susirinkimas (Klaipėdos miesto taryba), įstaigos valdyba ir įstaigos vadovas – direktorius. Priežiūros lygmenyje įstaigos veiklą koordinuos įstaigos valdyba. Valdyba bus sudaryta iš 7 asmenų: 3 savivaldybių

(Klaipėda, Neringa, Palanga) administracijų atstovai, 1 Vyriausybės atstovas, 3 nepriklausomi kultūros ir vadybos ekspertai. Esant poreikiui valdyba gali pasitelkti išorinius ekspertus padėti spręsti įvairiems klausimams.

Greta, atsižvelgiant į visų suinteresuotų grupių informavimo poreikius bus sudarytas koordinacinis Klaipėda 2022 komitetas, įtraukiantis Klaipėdos ir miestų partnerių (politinio ir savivaldos administracijos), asocijuotų partnerių ir LR Vyriausybės atstovus, socialinius ir verslo asocijuotų struktūrų atstovus, nacionalinio ir tarptautinio lygmens patarėjus¹. Tai bus programos įgyvendinimo stebėsenos funkcijas vykdančias organas, koordinuojantis tarpinstitucinius valstybinio, regioninio, savivaldos lygmens veiksmus.

Kaip ši struktūra bus organizuota valdymo lygmenyje? Nurodykite konkrečiai, koks asmuo (-ys) bus galutinai atsakingas (-i) už visuotinį vadovavimą projektui?

Viešajai įstaigai vadovaus atviro konkurso būdu parinktas generalinis direktorius. Jis bus tiesiogiai ir galutinai atsakingas už bendrą Klaipėda 2022 programos įgyvendinimą: jos administravimą, programos tikslų įgyvendinimą, rezultatus, teisingą finansų naudojimą ir personalo sektorių. Jo tiesioginėje priežiūroje bus Administravimo ir finansų, Rinkodaros ir komunikacijos skyrių vadovai.

Už kultūrinės programos projektų įgyvendinimą ir paraiškoje pateiktos meninės vizijos bei strategijos išsaugojimą viso projekto įgyvendinimo metu bus atsakingas kūrybos direktorius. Jo pavaldume bus Kūrybos ir programų skyrius ir visi skyriuje veikiantys platformų ir programų koordinatoriai.

Įstaigą sudarys 5 skyriai, atsakingi už konkrečių funkcijų įgyvendinimą, tačiau glaudžiai vienas su kitu susiję ir sąveikaujantys. Kiekvienam skyriui vadovaus aukštos kvalifikacijos savo srities ekspertas, turintis tarptautinės darbo patirties. Esant poreikiui, atitinkamos paslaugos bus perkamos iš išorinių tiekėjų viešųjų pirkimų būdu.

Visų skyrių vadovai kartu su generaliniu ir kūrybos direktoriais bus pagrindinė Klaipėda 2022 valdymo grupė, kuri kas savaitę rinksis į gamybinius posėdžius einamųjų darbų ir strateginių veiksmų aptarimui.

Įstaigos padalinių struktūra ir funkcijų aprašymas:

- **Administravimo skyrius** vykdys personalo atranką, tvarkys einamuosius dokumentus, archyvą, užtikrins viešųjų pirkimų procedūrų sklandų ir skaidrų organizavimą.
- **Finansų skyrius** bus atsakingas už biudžeto valdymą ir jo subalansavimą, išorinio audito paslaugų užtikrinimą.
- **Projektų ir rinkodaros skyrius** rūpinsis privačių rėmėjų paieška ir integracija, paraiškų nacionaliniams, regioniniams ir ES fondams teikimu ir administravimu, partnerystės programų įgyvendinimu ir santykių su partneriais palaikymu, ypač bendruomeninėmis, švietimo ir kultūros įstaigomis, verslo ir akademinėmis struktūromis, NVO, kt.
- **Komunikacijos ir tarptautinių ryšių skyrius** bus atsakingas už komunikacijos strategijos įgyvendinimą, viešinimo politiką, užtikrinant sąlytį su komunikaciniais vietos ir tarptautiniais kanalais, organizacijos ir programos įvaizdį. O taip pat už ryšių su vietos, regioninėmis ir nacionalinėmis valdžios institucijomis palaikymą, ryšių su užsienio partneriais ir ambasadamis plėtojimą, kontaktavimą su ES institucijomis ir pan. Šis padalinys koordinuos specialius info taškus, Klaipėda 2022 programos vertinimą, kurį atliks KU SPSC.
- **Kūrybos ir programų skyrius** bus atsakingas už kultūros projektų inicijavimą ir įgyvendinimą, konkursų organizavimą, projektų atranką ir priežiūrą. Šiame skyriuje veiks keletas padalinių: 1) platformos „Gyvybinga bendruomenė“ poskyris; 2) platformos „Meno kolonijos“ poskyris; 3) programų poskyris su 5 programų koordinatoriais; 4) savanorių koordinatorius; 5) auditorijų plėtros koordinatorius; 6) techninė komanda.

Projektų konkursinį vertinimą atliks išoriniai ekspertai, kurių tarpe bus tiek Lietuvos, tiek ir tarptautiniai ekspertai. Projektų atrankos koordinavimą ir priežiūrą vykdys Klaipėda 2022 Kultūros taryba. Ją sudarys 7 nariai: Kūrybos direktorius ir 6 nepriklausomi kultūros sektoriaus ekspertai.

Kūrybos ir programų skyrius kartu su Projektų ir rinkodaros skyriumi vykdys gebėjimų stiprinimo centro **EnerGo** priežiūrą. Pastarasis kaip jau minėta anksčiau bus specialiai įkurtas padalinys, skirtas profesinių žinių ir praktinių dalijimuisi, gebėjimų vystymui ir tobulinimui, tame tarpe ir tarptautinių projektų rašymo bei valdymo, *fundraising*, *crowd funding* ir kt. praktinių patirčių įsisavinimui.

Siekdama atviro ryšio su kūrėjų bendruomene, Klaipėda 2022 agentūra bendradarbiaus su kultūros forumu – vieša menuomenės platforma, kurios tikslas diskutuoti aktualius kultūros ir miesto klausimus. O taip pat su miesto ir verslo bendradarbiavimo platforma, siekiant ieškoti jungtinių strateginių rinkodaros ir komunikacijos, finansinio palaikymo priemonių.

¹ Tame tarpe: Kuršių nerijos nacionalinio parko, Valstybinio Klaipėdos uosto, Klaipėdos universiteto, Klaipėdos miesto ir regiono kultūros, verslo, švietimo, turizmo ir infrastruktūros sektorių atstovai, o taip pat LR Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto, LR Kultūros ministerijos, LR Kultūros tarybos nariai, LR Turizmo departamento atstovai.

Kaip jūs užtikrinsite, kad įgyvendinimo struktūroje dirbtų tinkamos kvalifikacijos personalas, turintis patirties Europos kultūros sostinės metų kultūros programai planuoti, valdyti ir įgyvendinti? Į šiuos aukščiau pateiktus du klausimus būtų galima atsakyti pateikiant konkrečias diagramas, organizacijos įstatus, darbuotojų skaičių ir tiesiogiai už šią veiklą atsakingų darbuotojų gyvenimo aprašymus.

Neabejotinai viešo konkurso būdu parinktas generalinis direktorius turės reikiamus įgūdžius, socialinius ryšius ir charizmą sėkmingai vadovauti komandai. Būtent jis organizuos personalo atranką bei spręs dėl sutartinių įsipareigojimų su komandos nariais.

Į naujai steigiamą įstaigą personalas bus atrenkamas viešo konkurso būdu. Jų kompetenciją ir kvalifikaciją užtikrins konkursui pateikti dokumentai ir rekomendacijos. Skirtingoms sritims prižiūrėti ir realizuoti bus keliami specifiniai kvalifikaciniai reikalavimai, tačiau nesame naivūs ir suprantame, kad tokio masto projektui kaip EKS reikalingo kiekio profesionalų (kultūros vadybininkų, projektų koordinatorių, techninio aptarnavimo specialistų ir pan.) mieste neturime. Todėl organizuosime atvirus nacionalinius ir tarptautinius darbuotojų atrankos konkursus.

Jau į paraiškos rengimo grupę ir kūrybinės komandos veiklą įsitraukė įvairių sričių ir kvalifikacijos specialistai, vieni svarbiausių miesto ir regiono kultūros operatorių, vadybininkų, menininkų, turintys tarptautinės projektų valdymo patirties, o taip pat žmonės, anksčiau dirbę prie programos „Vilnius – EKS 2009“, tad manome, kad ir tolimesniuose etapuose jų praktinė patirtis turės didelės įtakos sklandžiam programos realizavimui. Sėkmės atveju planuojame į komandą pakviesti ir Kaunas 2022 paraiškos rengimo komandos narius, jau turinčius reikiamas kompetencijas ir žinias EKS programai realizuoti.

Antra vertus, mums būtini nauji žmonės, kurie savo įgūdžiais ir gebėjimais praturtintų esamos komandos tūrį. Itin svarbus įvairių bendruomenės atstovų dalyvavimas, kad galėtume kiekvieną iš jų išgirsti, o jie atstovauti savo bendruomenėms, todėl komandos formavimo metu būsime atviri neįgaliesiems, pagyvenusiems žmonėms, jaunimui, seksualinių ir tautinių mažumų grupių atstovams. Norime jausti bendruomenės pokyčius visų pirma ten, iš kur jie bus skleidžiami toliau.

Ypatingą dėmesį taip pat skirsime gebėjimų stiprinimo centrui **EnerGo** ir **Savanorių mokyklai**, kurie padės užauginti būtinus specialistus ir savanorius, kelti kvalifikaciją, tobulintis įvairių seminarų, kūrybinių dirbtuvių metu. Paruošiamuoju etapu numatome galimybes bendradarbiauti su esamomis 2017–2021 EKS per praktikų ar patirties apsiskeitimo programas.

Kaip užtikrinsite, kad vietos valdžios institucijos ir įgyvendinimo struktūra, įskaitant už meno programą atsakingus darbuotojus, tinkamai bendradarbiautų?

Sąveiką tarp skirtingų valdymo lygmenų numatoma užtikrinti per atsakingų asmenų dalyvavimą Klaipėda 2022 valdyboje, koordinaciniame komitete ir glaudų bendradarbiavimą su savivaldos lygmeniu. Klaipėda 2022 generalinis direktorius veiktų visuose lygmenyse, kas leistų jam būti tarpininku tarp visų interesų grupių. Jo funkcija būtų išlaikyti sąveikos balansą ir užtikrinti informacijos srautus tarp vykdančiojo ir koordinacinio lygmenų. Tai reiškia nuolatinę atsiskaitomybę pagal teisinę raidę Visuotiniam dalininkų susirinkimui ir valdybai, kaip tiesioginėms steigėjo priežiūros struktūroms.

Susitikimai su įstaigos valdyba, padėsiantys spręsti strateginius įstaigos klausimus bei vykdyti finansinių rezultatų priežiūrą, bus rengiami ne rečiau kaip kartą į du mėnesius. Papildomai, kartą į pusmetį vyks koordinacinio komiteto susitikimai (artėjant 2022 m. ir dažniau).

Klaipėda 2022 skyrių vadovai ir direktoriai nuosekliai bendradarbiaus su savivaldybės padaliniais, o ypač – Ugdymo ir kultūros departamentu bei jam pavaldžiu Kultūros skyriumi, siekiant užtikrinti komunikacijos ir informacijos sklaidą, derinti meninės veiklos intensyvumą, sąryšį su tradiciniais miesto ir regiono kultūriniais įvykiais, infrastruktūros panaudojimo galimybes ir pan.

Labai svarbu užtikrinti komunikacijos ir bendradarbiavimo ryšius su miestų partnerių ir asocijuotų partnerių institucijomis. Komunikacijos ir tarptautinių ryšių skyrius bus atsakingas už šios funkcijos realizavimą. Sėkmės atveju, numatoma, kad visi regioniniai ir asocijuoti partneriai pasirašys jungtinės veiklos sutartis, apibrėžiančias šalių įsipareigojimus ir atsakomybę.

Remiantis kokias kriterijais ir kokia tvarka buvo arba bus paskirti generalinis direktorius ir kūrybos vadovas? Kokie yra arba bus jų atitinkami pareigybių aprašymai? Kada jie pradės eiti savo pareigas? Kokios bus jų atitinkamos veiklos sritys?

Generalinis direktorius ir kūrybos direktorius bus parinkti viešo konkurso būdu. Konkursai jiems parinkti bus surengti po EKS nacionalinio konkurso rezultatų paskelbimo, Klaipėdai ir partneriams laimėjus 2022 m. vardą ir įsteigus įstaigą. Abu vadovai į pareigas bus paskirti ne vėliau kaip 2017 m. rugsėjo 1 d. ir savo pareigas eis iki 2023 m. gruodžio 31 d.

Konkursai bus rengiami, vadovaujantis lygių teisių, nešališkumo ir skaidrumo principais. Kandidatams į generalinio direktoriaus ir kūrybos direktoriaus postus, be aiškiai išreikštos motyvacijos bei argumentuotos eksplikacijos kaip įgyvendins Klaipėda 2022 programą, bus keliami itin aukštos kvalifikacijos reikalavimai.

Generalinio direktoriaus atrankos reikalavimai:

- Vadybinė, administracinė, finansinė ir/ar teisinė profesinė patirtis,
- Kompleksinių, tarpsektorinių projektų valdymo patirtis,
- Tarptautinių projektų valdymo patirtis (ne trumpesnė nei 5 metai), ypač įgyvendinant ilgalaikius projektus,
- Lyderio savybės, gebėjimas vadovauti įvairių kompetencijų komandai (iki 50 žmonių), ją motyvuoti, įkvėpti,
- Europos, Lietuvos, regiono ir miesto politikos išmanymas,
- Europos ir Lietuvos kultūros lauko pažinimas,
- Puikūs komunikaciniai gebėjimai,
- Užsienio kalbų žinojimas (mažiausiai dviejų),
- Kompiuterio programų valdymas.

Generalinis direktorius bus atsakingas už bendrą įstaigos valdymą, personalo atranką ir sąlygų jiems dirbti sukūrimą, finansinių planavimo dokumentų ir ataskaitų rengimą, programos biudžeto subalansavimą, kultūrinės, rinkodarinės ir komunikacinės strategijų realizavimą (kartu su atitinkamais skyriais), ryšių su koordinaciniu komitetu ir savivaldybe (reguliarių ataskaitų teikimą, dalyvavimą posėdžiuose, kt.) bei kitomis suinteresuotomis pusėmis (tarptautiniai ekspertai, rėmėjai, kūrybos komitetai, kt.) palaikymą, kt.

Kūrybos direktoriaus atrankos reikalavimai:

Kūrybos direktorius bus atsakingas už meninės Klaipėda 2022 programos įgyvendinimą, meninės programos vizijos išpildymą, konkursų programoms organizavimą ir projektų atranką (kartu su ekspertais), kūrybos agentų ir praktikų, savanorių apmokymus, kultūros lauko gebėjimų stiprinimą, kt.

- Kultūros, kultūros vadybos ir/ar administravimo profesinė patirtis,
- Tarptautinių kultūros projektų valdymo patirtis (ne trumpesnė nei 5 metai),
- Puikus Europos, Lietuvos ir miesto kultūros politikos išmanymas,
- Projektų inicijavimo, planavimo, strateginio mąstymo ir vadybos patirtis,
- Gebėjimas dirbti komandoje, ją motyvuoti, įkvėpti,
- Puikūs komunikaciniai gebėjimai,
- Užsienio kalbų žinojimas (mažiausiai dviejų),
- Kompiuterio programų valdymas.

RINKODARA IR KOMUNIKACIJA

Ar jūsų meninę programą būtų galima apibendrinti vienu žūkiu?

Klaipėda 2022 – tai kelionė į žmones... per kultūrą...

Klaipėdą 2022 – tai įkvėpimo erdvė nuolat čia gyvenančiam ir laikinai atvykstančiam.

Klaipėda 2022 – tai Klaipėdos pažadas Europai ir Europos grįžimas į Klaipėdą.

Todėl mūsų šūkis – Klaipėda 2022 yra nauja europinės kultūros **SUSITIKIMŲ VIETA!**

Kokia yra jūsų miesto numatoma Europos kultūros sostinės metų rinkodaros ir komunikacijos strategija?

Klaipėda 2022 rinkodaros ir komunikacijos strategija pagrįsta atvirumu („Dalyvauja visi“) ir refleksijos principais bei orientuota į tiesioginę bendruomenės komunikaciją, kūrybišką informacijos apie programą pateikimą, atraktyvų dizainą ir specialius pasiūlymus, kurie užtikrina Klaipėda 2022 renginių prieinamumą ir bendruomenės įtrauktį į bendrą tikslų bei rezultatų siekimą.

TIKSLAI

Rinkodaros ir komunikacijos strategija koreliuoja su pagrindiniais Klaipėda 2022 siekiais ir parengta atsižvelgiant į bendruomenės išsakytus lūkesčius bei sociologinių tyrimų rezultatus. Pagrindiniai strategijos tikslai:

- Sukurti veiksmingą horizontalaus bendravimo platformą su miesto, regiono ir nacionaline valdžia, valstybinėmis institucijomis ir nepriklausomomis organizacijomis, menininkais, švietimo įstaigomis, vietos verslu, NVO ir aktyvių piliečių grupėmis;
- Pasitelkiant įvairias priemones, tame tarpe ypač skaitmenines, užtikrinti kultūros programos žinomumą, prieinamumą ir auditorijų plėtrą;
- Atvykstantiems kūrėjams ir svečiams, pozicijuoti regioną kaip gyvybingą bendruomenės lauką ir atvirą erdvę kūrėjams;
- Decentralizuoti komunikacijos sklaidą tiek **nacionaliniame lygmenyje**, siekiant tolygesnio kultūros informacijos srauto pasiskirstymo Lietuvoje, tiek ir **vietiniame lygmenyje**, priartinant kultūros įstaigų ir profesionalaus meno komunikaciją prie kasdienės bendruomenės aplinkos.

TIKSLINĖS GRUPĖS

Rinkodaros ir komunikacijos strategija yra orientuota į įvairia-
sluoksnių visuomenės sanklodą bei daugiaplanį informacijos
spektrą, todėl numatoma skleidžiamą žinių diversifikuoti pagal
tikslines auditorijas (plačiau 5 dalyje), akcentuojant visų dalyvių
įtrauktį į programos realizavimą. Kadangi, kaip jau minėta,
bendruomenė didžia dalimi vangiai dalyvauja kultūroje, itin
svarbu į komunikacijos planus įtraukti kiekvieną individualiai ir/
ar per visuomenės grupes, organizuotas struktūras, kad kiekvienas
jaustųsi šios programos kūrėju ir ambasadoriumi. Tuo tikslu reali-
zuojamos ambasadorių, savanorių ir partnerių programos.

Išorinė tikslinė auditorija – regiono ir užsienio (kiti Lietuvos
regionai | kaimyninės šalys | ES) plačioji visuomenė ir kūrėjai.
O taip pat partneriai (verslo atstovai, kultūros ir valstybinės insti-
tucijos, nepriklausomos kultūros ir meno organizacijos, NVO,
švietimo įstaigos, miestai partneriai ir EKS), savanoriai, ambasa-
doriai, tarptautiniai žurnalistai, kultūros ir meno tinklaraštininkai.

VEIKSMŲ PLANAS

Klaipėda jau nuo 2016 m. pradžios pozicionuoja save kaip
„Miestą kandidatą“. Tuo tikslu buvo parengtas komunikacinis
paketas: sukurta dvikalbė web platforma (www.klaipeda2022.eu) ir Facebook puslapis, Youtube kanalas, specialūs spaudi-
niai su autoriniais dizaino sprendiniais, outdoor reklama, kt.
(plačiau skaityti 5 dalyje).

Laimėjus EKS vardą, užtikrinsime pradėtų darbų tęstinumą ir
dar labiau sustiprinsime tikslingos ir ypač online komunika-
cijos sklaidą. Rinkodaros ir komunikacijos strategiją įgyvendins
Klaipėda 2022 agentūros Projektų ir rinkodaros bei Komunika-
cijos ir tarptautinių ryšių skyriai. Esant poreikiui bus pasitelktos
paslaugos bei ekspertai iš išorės.

Tarptautinės komunikacijos lauke bendradarbiausime su
partneriu Esch 2022, o gerą patirtį perimsime iš buvusių EKS.

2017-2018 – MOKOMĖS. Atviros komunikacinės platformos
pradžią susijusi su Klaipėda 2022 prekės ženklo žinomumo
įtvirtinimo regione priemonėmis, orientuotomis į bendruomenės
aktyvaciją, siekiant ją kuo anksčiau įtraukti į atitinkamas veiklas
(atliepiančias platformų „Gyvybinga bendruomenė“ ir „Meno
kolonijos“ metodiką) ir rėmėjų (ypač svetingumo ir paslaugų
sektorių) partnerystę. Pasitelkiamas „Dalyvauja visi“ principas.

2019-2020 – MEZGAM TINKLUS. Šiame etape daugiausia
dėmesio bus skiriama partnerystės tinklų plėtojimui tiek nacio-
naliniame, tiek europiniame lygmenyse, ir naujų žiniasklaidos
kanalų, virtualių platformų prienamumui.

2020-2021 – KURIAM & AUGAM. Pagalba kūrėjams ir
organizatoriams, užtikrinant jų išorinę komunikaciją. Pasitel-
kiama pre_party koncepcija – išskirtini ir neužmirštami įspūdžiai

visiems dalyviams. Siekiant paskatinti lankytojų srautų
didėjimą Klaipėda 2022 renginiuose, išplečiama
komunikacijos kampanija ES ir kaimyninėse šalyse.

2022 – DALINAMĖS. Tai – rinkodaros ir komunika-
cijos programos kulminacija. Visa, kas buvo sukurta
ir plėtojama, bus realizuota per šiuos metus. Todėl
komunikacijos kampanijos tikslas – maksimaliai
padidinti renginių lankomumą, užtikrinant infor-
macijos apie renginius tikslumą ir prieinamumą,
momentinę ir tiesioginę bendruomenės refleksiją,
ypač virtualių priemonių pagalba.

2023-2024 – REFLEKTUOJAM. Pasibaigus Klaipėda
2022 pagrindinei programai, sieksime užtikrinti pasitei-
sinusių projektų tęstinumą ir galimybę dalytis sukaupta
patirtimi su kitų miestų ir šalių bendruomenėmis, ypač
norinčiomis pokyčių ES lygmeniu.

STRATEGINĖS PRIEMONĖS

SKAITMENINĖ KOMUNIKACIJA

Suprasdami skaitmeninės komunikacijos pasiekia-
mumo lauką, didžiausią dėmesį sutelksime į didelių
finansų nereikalaujančią ir bendruomenę interakty-
viai bendrauti įtraukiančią virtualią erdvę. Tęsimė jau
pasiteisinusias priemones, kaip pavyzdžiui, naujienų
ir ambasadorių interviu publikavimas Klaipėda 2022
webe ir Facebook, Youtube ir didžiųjų media kanalų
portaluose, Klaipėda 2022 banerių sklaidą miesto ir
regiono kultūros įstaigų ir didžiųjų renginių organiza-
torių portaluose, o Lietuvos kino teatruose – informa-
cinio Klaipėda 2022 video klipo transliacijas.

Tačiau pagrindinis tikslas – paskatinti pačią bendruo-
menę tapti komunikacijos skleidėja. Norime, tiesio-
ginės ir gyvos (vykstančios realiu laiku) bendruo-
menės narių reakcijos į Klaipėda 2022 įvykius. Tam
pasitelksime socialinių tinklų Facebook, Twitter,
naujienlaiškių, apps'ų, Instagram, Youtube, Pinte-
rest kanaly, streaming podcast'ų galimybes, video
dokumentaciją, tarptautinius ir nacionalinius informa-
cinius bei kultūros portalus. Kalbėdami apie bendruo-
menės pasiekiamumą, deklaravome „Dalyvauja visi“
principą. Jo laikysimės ir įgyvendindami rinkodaros ir
komunikacijos strategiją.

Siekdami tapti matomi Europoje, jau nuo 2020 m.
numatome į virtualią erdvę įsiterpti su paieškos rakta-
žodžiu #mustsee2022, kuris kvies atvykti į

išskirtinius Klaipėda 2022 renginius ir bendruome-
nines akcijas. Pirmosios žinutės su #mustsee2022
pristatys paruošiamųjų metų rezultatus, o vėliau vis
intensyvės, akcentuojant ryškiausius Klaipėda 2022
programos dėmenis.

Tikslinius reportažus ir naujienas taip pat skelb-
sime specialiose menininkams skirtose platformose.
Kūrybinių rezultatų sklaidos tikslais įkursime Klaipėda
2022 Instagram kanalą, kuris kiekvieną savaitę
pristatys vis kito kūrėjo rezultatus, atskleis jo kūrybinio
proceso užkulnius.

Jaunimo įtraukčiai pasitelksime kompiuterinių žaidimų
aktyvacijas, kaip pavyzdžiui, MemeLux personažą,
kurio gyvybingumas priklausys nuo kultūrinių renginių
lankymo ir dalyvavimo kūrybinėje veikloje dažnio ir
pažinumo lygmenis.

Skaitmeninių technologijų, virtualios erdvės panaudo-
jimas leis užtikrinti Klaipėda 2022 programos pasie-
kiamumą virtualioje erdvėje, dalyvavimo kultūroje
galimybę net ir fiziškai nebūnant Klaipėdoje.

ŽINIASKLAIDOS PRIEMONĖS

Atsižvelgdami į apklausų duomenis, kad didesnė
visuomenės dalis kultūrinių naujienų vis dar ieško
tradiciniais kanalais, pasitelksime televizijos ir radijo
eterį, vietos ir regioninius, nacionalinius bei tarptau-
tinius laikraščius, žurnalus, mėnaraščius, o taip pat
lėktuvų, tarptautinių kelto linijų, geležinkelių infor-
macinius žurnalus. Nuo 2018 m. numatome leisti
specialų Klaipėda 2022 pristatymui ir programai
skirtą, kas ketvirtį publikuojamą leidinį (2021-2022
jis bus leidžiamas lietuvių, anglų, vokiečių ir rusų
kalbomis). Jau šiandien Klaipėda 2022 partneriais
yra tapę didieji regioniniai ir nacionaliniai dienraščiai
„Klaipėda“, „Vakarų ekspresas“, „Lietuvos rytas“,
kurių puslapiuose skelbiama projekto informacija,
reklama, o portaluose – video informacija.

Turime ilgalaikius ryšius su Nacionaliniu transliuo-
toju – Lietuvos televizija ir radiju, kurie šiemet yra
pagrindinis Klaipėda – Lietuvos kultūros sostinė
2017 informacinis kanalas. Specialūs programos
reportažai, pagrindinių renginių anonsai, tiesioginės
transliacijos – šią patirtį išnaudosime ir tapę Europos
kultūros sostine.

LAUKO KOMUNIKACINĖS PRIEMONĖS

Jau nuo 2018 m. įvažiavimai į Klaipėdą, Neringą ir Palangą
bus paženklinoti vizualiai atraktyviomis kultūrinėmis nuorodomis,
o 2022 m. visuose tripolio miestuose ir Esch 2022 atsiras speci-
alūs informaciniai ekranai „Kultūros langai“. Langai (ekranai)
bus atviri visos 366 paras – dienos ir naktis visais metų laikais.
Kasdien jie pristatys vis kitą Lietuvos ar Europos kultūros ženklą,
kūrėją ar istorinį faktą iš parengto Klaipėda 2022 kultūros
ženklų katalogo. Languose taip pat transliuosime istorinio
itinerariumo-ekspedicijos „Kultūros piligrimai“ reportažus bei
rodysime tiesiogines Klaipėda 2022 renginių transliacijas. 27
dienas per metus langai taps tele-tiltais, kurių metu Klaipėdos
regiono bendruomenė tiesiogiai susisieks su 27 ES valstybių
miestais. Visa vaizdinė „Kultūros langų“ medžiaga bus ir
internetinės komunikacijos dalis.

Siekiant Klaipėdos ir regiono bendruomenę iš arčiau supažindinti
su Europos kultūrų įvairove, miesto ir regiono lauko stenduose,
ant autobusų korpusų ir kt. bus eksponuojami 27 Europos šalių
vaizdai ir panoramos, įžymių žmonių portretai, nuotraukos su
įvairių šalių tautiniais rūbais pasipuošusiais gyventojais ir pan.

Klaipėdos miestas glaudžiai bendradarbiauja su didžiausiais
išorinės reklamos tiekėjais, kaip JC-Decaux ar Clear Channel.
Kaip jau minėta Klaipėda 2022 net 3 mėnesius buvo pristatoma
Clear Channel lauko stenduose Vilniuje, Klaipėdoje, Šiauliuose
ir Panevėžyje.

PRIEINAMUMO DIDINIMAS

Siekdama užtikrinti informacijos ir kultūros prieinamumą
bendruomenėi, Klaipėda 2022 agentūra tęs jau pradėtą Atvirų
durų praktiką, sudarančią galimybes visiems susidomėjusiems
EKS bei Klaipėda 2022 programa, su ja susipažinti kasdien,
apsilankius **atviraime susitikimų taške**. Pastarąjį numatoma
įrengti strategiškai patogioje vietoje senamiestyje, Turgaus g.,
prie šiandien veikiančio Klaipėdos turizmo ir kultūros infor-
macijos centro. Atvirus susitikimo taškus numatome įkurdinti ir
kituose didžiuosiuose LT bei kaimyninių šalių miestuose, Esche
(LU). Informacijos sklaidai bus pasitelkti savanoriai, o siekiant
demokratiškos ir autentiškos aplinkos, ją dekoruoti ir įrengti
pasikviesime to miesto ar šalies menininkus.

Taip pat bus parengtos ir įdiegtos specialios bilietų ir paslaugų
programos, orientuotos į skirtingas tikslinių grupių finansines
galimybes. Kaip pavyzdžiui, „Kultūros vartotojo kortelė“,
apimsianti Klaipėdą, Neringą ir Palangą bei „Laukiantis
bilietas“. Plačiau 5 dalyje.

Partnerių programos dėka įtrauksime vietos verslininkus: turizmo,
viešbučių, maitinimo įstaigų, transporto įmonių, pramonės atstovus.
Svarbus Klaipėda 2022 partneris turėtų būti ir Lietuvos paštas,
pasiūlysiantis specialų antspaudą, atvirukų ar pašto ženklų seriją,
kuriais bus ženklinama 2022 m. korespondencija.

Pilnavertės komunikacijos sieksime per Brailio rašto integravimą į spausdinamą Klaipėda 2022 medžiagą, vertėjų iš gestų kalbos pasitelkimą renginiuose ir video medžiagoje, o informacinių pranešimų kalba bus pateikiama aiškiai ir suprantamai visų amžių ir išsilavinimo žmonėms.

Į komunikacinių priemonių kūrimą bei sklaidą numatome įtraukti ir bendruomenę, mokyklas, kolegijas, universitetus. Kaip pavyzdžiui, lipdukų su Klaipėda 2022 logotipu ar Klaipėda 2022 personažo kūrimo dirbtuvės. Geriausi projektai bus viešinti ir realizuojami tiek įtraukos, tiek ir sklaidos tikslais.

SPECIALIOS SOCIALINĖS AKCIJOS UŽSIENIO AUDITORIJOMS

Kaip jau konstatavome 2 dalyje, suprantame, kad daugiausia mūsų pastangų pareikalas Europos bendruomenės pritraukimas. Komunikuodami kvietimą atvykti į Klaipėda 2022, pasitelksime tradicines priemones, kaip kad glaudų bendradarbiavimą su Klaipėdos, Neringos ir Palangos TKIC, dalyvavimą tarptautinėse turizmo parodose ir informacijos sklaidą per partnerius Europoje ar tarptautines institucijas (jie nurodyti 2 dalyje). Atvykdam į Lietuvą, svečiai gaus pasveikinančią sms žinutę, kuri be svarbios informacijos, nurodys, kad Klaipėda yra EKS 2022. O atskrendantiems lėktuvu ar atvykstantiems keltu bus įteikiamas kultūros pasas su Klaipėda 2022 programa ir lankytinomis regiono vietomis.

Gyventojai ir miesto svečiai taip pat bus pakviesti parsišęsi Klaipėda 2022 aps'ą, informuojantį apie programos renginius, faktus ir siunčiantį „dienos idėjas“ (pvz.: „šiandien Klaipėdoje sveikinamės švedškai“ ir pan.).

Komunikacijai Europoje pasitelksime ir socialinius partnerius. Atsigręždami į kultūrinio tranzito idėją ir uostui būdingus logistikos principus, Klaipėda 2022 logotipą viešinsime ant jūrinių konteinerių (projektas „**Jūros rezidencija**“) ar tarptautinių vėžėjų vilkikų priekabų. EKS tikslų ir Klaipėda 2022 programos viešinimo tikslais „**Jūros rezidencijos**“ metu sukurti darbai bei platformų **Meno kolonijos, Gyvybinga bendruomenė** kūrybiniai rezultatai bus pristatomi mobilioje ekspozicijoje. 2020-2022 m. ji keliaus po kaimynines ir ES šalis, ypač tų metų EKS. 2022 m. pabaigoje grįš į Klaipėdą, kur bus pristatyta geriausių visų metų darbų paroda. 2023 m. aplankys būsiamas EKS.

Kaip paskatinsite savo miesto gyventojus skleisti informaciją apie kultūros sostinės metus į išorę?

Norime, kad kiekvienas bendruomenės narys identifikuotųsi su EKS, taptų Klaipėda 2022 bendražygiu, todėl miestų gyventojai jau dabar yra kviečiami komunikuoti šią žinią, tapdami

Klaipėda 2022 programos ambasadoriais, savanoriais bei partneriais. Kiekvienas gali pasitelkti jam įprastas priemones: savo socialinius tinklalapius, *Instagram* profilius, blogus, o taip pat pasinaudoti paieškos raktažodžiu #mustsee2022 ir kitomis priemonėmis.

Šiandien Klaipėda 2022 ambasadoriais jau tapo per 70 asmenų, atstovaujančių įvairiausių socialinius sektorius: verslininkai, medikai, kultūros veikėjai, akademikai, jaunimo atstovai. Ir šis skaičius kasdien auga. Gerosios žinios sklaidai per pastarąjį pusmetį buvo sukurta per 20 video interviu, kurie viešai skelbti „Ambasadorių rubrikoje“ klaipeda2022.eu puslapyje, *Facebook* paskyroje, regioniniuose ir didžiuosiuose dienraščiuose. Jų peržiūrų skaičius vien tik Klaipėda 2022 *Facebook* paskyroje viršijo 60 000.

Ypatingai svarbu į žinios Europoje sklaidą įtraukti ten gyvenančių mūsų bendruomenę. Vien per pastaruosius aštuonerius metus Klaipėdos regioną paliko per 30 tūkst. žmonių, o jei skaičiuosime ilgesnėje perspektyvoje, tai dar daugiau. Todėl jų atstovavimas Klaipėdai Europoje yra vienas iš svarbiausių uždavinių. Tam pasitelksime jau vystomas iniciatyvas kaip „I love Klaipeda“ ar „I love Palanga“. Jau dabar Klaipėda 2022 ambasadoriais yra garsūs Klaipėdos išeiviai, šiuo metu kuriantys įvairiose Europos šalyse. Per juos nešama žinių kultūros operatoriams jau leido užmegzti ne vieną svarbų kontaktą su užsienio kūrėjais.

Svarbi vieta gerosios žinios sklaidos kontekste tenka įvairių amžiaus ir socialinių grupių savanoriams bei skirtingų sektorių partneriams. KU apklausa parodė, kad jau šiandien Klaipėda 2022 savanoriais sutiktų būti 32,3% gyventojų. Būdami arčiausiai žmogaus per tiesioginį kontaktą, atributikos sklaidą, specialias akcijas ir pan. jie užtikrins prieinamumo principo „Dalyvauja visi“ įtvirtinimą. Viso pasiruošimo 2022-iems metams etapu, numatoma rengti susitikimus su svarbiausiomis miesto organizacijomis ir pavieniais asmenimis: kultūros atstovais, pramonininkais, visuomeninėmis organizacijomis, mokslo bendruomene, tautinių mažumų atstovais ir kt., siekiant nuoseklaus atskirų tikslinių grupių supažindinimo su projekto eiga.

klaipeda2022.eu puslapyje sukursime skaitmeninę **susitikimų vietą** – virtualią bendruomenės žinučių, komentarų, linkėjimų, video reportažų erdvę, kuri startuos 2018 m. ir bus pildoma visus pasiruošimo ir 2022 m. Įdomiausi reportažai ir akimirkos bus retransliuoti „**Kultūros languose**“ 2022 m.

Būtina akcentuoti ir komunikacijos liniją, kurią numatome realizuoti kartu su Esch 2022 partneriais. Abiejų miestų gyventojai skaitmeninių technologijų pagalba galės susisiekti tarpusavyje ir pažinti vieni kitus net neišvykdami iš savo miestų. Šis ryšio palaikymas itin prasmingas mokyklų ir ikimokyklinių įstaigų kontekste.

Kaip jūsų miestas planuoja pabrėžti, kad Europos kultūros sostinė yra Europos Sąjungos veiksmas?

EKS yra viena iš sėkmingiausių ES iniciatyvų, kurios dėka užtikrinama kultūros plėtra ir sklaidą, didėja vietos bendruomenės pasitikėjimas savimi ir pagerėja miesto įvaizdis bei žinomumas. Tai – pagrindinė žinia, kurią skelbsime, būdami EKS. Tuo tikslu ES logotipą viešinsime visoje komunikacinėje Klaipėda 2022 medžiagoje, o prie pagrindinių kultūros įstaigų iškelsime ES vėliavą.

ES svarba bus akcentuojama pagrindinių įvykių, kuriuose dalyvauti kviesime svarbiausius ES vadovus: Europos Komisijos ir Parlamento pirmininkus, Kultūros komisarą, kt. asmenis, metu: Klaipėda 2022 Atidarymo ir Uždarymo ceremonijose, minint Europos dieną ar kitų Europai svarbių asmenybių sukaktis (kaip pavyzdžiui, Heinrich Schliemann 200 metų jubiliejų), įteikiant Melina Mercouri vardo apdovanojimą

PAPILDOMA INFORMACIJA

Labai trumpai paaiškinkite, kuo jūsų paraiška išsiskiria iš kitų?

Klaipėda 2022 paraiška išsiskiria:

- Uostamiesčiui būdingu charakteriu, industrijos ženkla ir jūrinės kultūros elementais;
- Multikultūrine tapatybe (2023 m. švėsime priklausomybės Lietuvai 100-metį);
- Programos struktūros formatu: horizontalus segmentas – 2 strateginės platformos – miesto gyvasties pamatas, vertikalus – 5 programos – miesto raidos statinys;
- Stipriu visų trijų miestų valdžios palaikymu.

Bet svarbiausia Klaipėda 2022 tai – **bendruomenės ir menuomenės programa**, nenuleidžiant jos „iš viršaus“, bet kviečiant visus tapti jos dalimi. Tiesioginė per 2000 žmonių įtrauktis į paraiškos rengimą yra išskirtinumas ir viena didžiausių šios programos stiprybių.

Pateikite papildomą, jūsų nuomone svarbią, su paraiška susijusią informaciją.

KU atliktos apklausos duomenimis, vertindami būsimus Klaipėda 2022 rezultatus, klaipėdiečiai yra optimistiški: 54,7% manė, kad viską padarysim tinkamai, 84,6% - kad pagerinsime kultūros infrastruktūrą ir paslaugas, 64% - kad pagerinsime gyvenimo kokybę mieste.

Bendruomenė yra subrendusi pokyčiams, o buvimas Lietuvos kultūros sostine šiemet ir pasirengimas Klaipėda 2022 programai tik dar labiau ją sutelkė. Ši paraiška – tai proveržio lūkestis, kurio mums desperatiškai reikia, norint pakeisti tuštėjančio pramoninio miesto veidą ir sustiprinti europinį identitetą.

NENUMATYTŲ ATVEJŲ PLANAVIMAS

Ar atlikote / suplanavote rizikos vertinimą? Kokie yra pagrindiniai jūsų projekto privalumai ir trūkumai? Kaip planuojate šalinti trūkumus, be kita ko, naudodami rizikos mažinimo ir planavimo priemones, nenumatytų atvejų planavimą ir kt.

Vertindami riziką, visų pirma išstudijavome esamus EKS tyrimus ir rekomendacijas, pasitelkėme jau buvusių EKS ar miestų kandidatų (Vilniaus, Rygos, Tartu, Liepojos, kt.) komandų patirtį ir patarimus. Paraleliai įvertinome savo miestų silpnąsias ir stipriąsias puses (žr. žemiau). Tai leido identifikuoti esminius rizikos faktorius. Suprantame, kad po komplikuo to Vilnius 2009 įgyvendinimo ir atgarsių visuomenėje, būsime stebimi pro padidinimo stiklą, todėl siekiame iš anksto numatyti galimus trikdžius ir imtis jų prevencijos, kas leis eliminuoti galimas rizikas.

Realizuojant tokį kompleksinę projektą, neabejotinai iškilis nenumatytų iššūkių, kuriuos reikės spręsti. Sudaryta galimų rizikų ir jų mažinimo priemonių lentelė.

Stiprybės	Silpnybės
<p>Politinis ir finansinis miesto ir regiono palaikymas: KMSA apsisprendimas dvigubai padidinti finansavimą kultūrai, Klaipėdos kultūros strategijos 2030 patvirtinimas, regionų savivaldybių prisiimti įsipareigojimai</p> <p>Multikultūrinė miesto sankloda</p> <p>Išplėtotas biudžetinių kultūros įstaigų ir nepriklausomo sektoriaus organizacijų, meno festivalių tinklas</p> <p>Turtingas ir įvairus, bet kultūros reikmėms tinkamai neišnaudotas gamtos ir industrinis paveldas</p> <p>Bendruomenės pastangomis parengta Klaipėda 2022 kultūrinė programa, orientuota į dalyvavimą ir gebėjimų stiprinimą</p> <p>Puikus pasiekiamumas oro, žemės ir vandens keliais</p> <p>Stambių tarptautinių kultūrinių projektų vadybos patirtis</p>	<p>Bendruomenės uždaramas, fragmentacija, OK visuomenės viršenybė, emigracija lemia tuštėjantį miestą ir auditorijos praradimus</p> <p>Vis dar gąjį menas-menui idėja oponuoja bendruomenės įtraukties principams</p> <p>Profesionalių kūrėjų, kultūros vadybininkų, kritikų, kūrybinių industrijų specialistų trūkumas, vadybos įgūdžių, dalyvavimo tarptautiniuose projektuose stoka biudžetiniame sektoriuje</p> <p>Kartų konfliktas: jaunimo nutekėjimas (po 4 m. LT trūks kvalifikuotų specialistų) versus senelių ilgaamžiškumas (19 % LT gyventojų virš 65 m.)</p> <p>Kryptingai nevystomos kūrybinės industrijos, trūksta tarpšritinių, tarpsektorinių projektų, bendradarbiavimo</p> <p>Gyventojai be šaknų, nėra miestiečio identiteto</p> <p>Neišplėtotos savanorystės, mecenatystės, sąveikos tarp verslo ir kultūros tradicijos</p> <p>Žemas kitų kultūrų pažinimo lygmuo</p> <p>Konfliktiškas miesto-uosto, neatrastas miesto-universitetų santykis, viešųjų erdvių trūkumas</p>

Rizika	Rizikos poveikis projektui	Rizikos mažinimo priemonės
<p>Institucinė rizika, apibūdinama kaip sugebėjimas valdyti ir įgyvendinti projektą.</p>	<p>Galimas poveikis – komandos kaita, nukrypimas nuo projekto vykdymo grafiko, kt.</p>	<p>Į projekto įgyvendinimo komandą įtraukti panašaus pobūdžio projektų administravimo patirties turinčius specialistus, ekspertus, kvalifikuotus savo srities profesionalus.</p> <p>Atrenkant generalinio direktoriaus ir kūrybos direktoriaus kandidatūras, užtikrinti tikrų lyderių, motyvuotų ir kompetingų specialistų parinkimą</p>
<p>Ekonominė rizika.</p> <p>Neskirto projektui įgyvendinti reikalingos lėšos dėl vietos ar išorinių faktorių (ekonominė krizė ir pan.).</p>	<p>Galimas poveikis – sumažėjusios projekto apimtys, suprastėjusi planuojamų įgyvendinti programų kokybė.</p>	<p>LR Vyriausybė, Klaipėdos, Neringos ir Palangos miestų savivaldybių tarybos 2016-2017 m. priėmė atitinkamus dokumentus programos finansavimui užtikrinti. Finansavimo programos įgyvendinimui bus kreipiamasi į įvairius fondus, privačius rėmėjus, pasitelktas sutelktinis finansavimas (<i>crowd funding</i>)</p>
<p>Politinė rizika.</p> <p>Ši rizika gali atsirasti dėl nepalankių savivaldybių, Vyriausybės ir kt. sprendimų.</p>	<p>Galimas poveikis – sumažėjusios projekto apimtys ar kokybė.</p>	<p>Politinę projekto riziką valdyti sunkiausia, tačiau ją mažina priimti atitinkami savivaldybių tarybų apsisprendimo dokumentai.</p> <p>Būtina pažymėti, kad visos savivaldybės tarybos sprendimus priėmė balsuodamos vienbalsiai.</p>
<p>Projektų įgyvendinimo rizika.</p> <p>Projektų vykdytojai nerealizuos numatytų projektų, bus vilkinamos viešųjų pirkimų procedūros ar pan.</p>	<p>Galimas poveikis – nerealizuoti projektai ar tam tikros programos, sumažėjusios apimtys ir kokybė.</p>	<p>Riziką sumažinti gali aiškiai suformuluotos viešųjų pirkimų sąlygos.</p> <p>Projektų įgyvendinimui užtikrinti būtini garantiniai raštai, laidavimo dokumentai, detalizuotos sutartys.</p>

Sudarytoja: Goda Giedraitytė

Priežiūros grupė: Albertas Barauskas, Nijolė Laužikienė, Narūnas Lendraitis, Judita Simonavičiūtė, Kristina Skiotytė, Artūras Šulcas, Romandas Žiubrys

Bendraatoriai: Vytautas Balčiūnas, dr. Tomas Butkus, Mindaugas Gudelis, dr. Liutauras Kraniauskas, dr. Regina Makauskienė, dr. Lina Motuzienė, Karolina Paškevičienė, Vygantas Rekašius, dr. Vasilijus Safronovas, Sandra Simana, Evaldas Stankevičius, Robertas Trautmanas, dr. Vygantas Vareikis, dr. Inga Urbonaitė, Ričardas Zulcas, .

Kūrybinė komanda (rinktinis sąrašas): dr. Elvyra Acienė, Liudas Andrikis, dr. Rasa Antanavičiūtė, Živilė Arnašytė, Isroildžon ir Andželika Barotė, Vakarė Bernotas, Jolanta Brauklyienė, Agnė Bukartaitė, Jelena Butkevičienė, Jurgita Činauskaitė-Cetiner, Andrius Chomičius, Vaidotas Dapkevičius, Petras Džervus, Torun Ekstran, Dainius Elertas, Aušra Feser, dr. Artašes Gazarian, Jurgita Gazarian, Jonas Genys, Simonas Gentvilas, Arvydas Girdzijauskas, Kristina Gontjer, Ieva Hmielevska, Lina Itagaki, Laura Jackeivičiūtė, Viktorija Jakubauskytė-Andriulienė, Tomas Jankauskas, Kornelija Jankauskienė, Regina Jankūnaitė, Kristina Jokubavičienė, Vilija Jonušaitytė, Tomas Juočys, Aušra Juknevičienė, Vitalijus Juška, Giedrė Kazonienė, dr. Tomas Kiauka, Virginija Kazakauskienė, Roman ir Ilja Klemencov, Monika Klimaitė, Alvydas Klimas, Julius Klimas, Eugenija Koveckienė, Natalija Kvietkauskienė, Bronelė Laučiuvienė, Milda Laužikaitė, Raimonda Laužikienė, Natalija Lichodedova, Diana Liutkutė, Edita Lubickaitė, Skaistė Marčienė, Rasa Miuller, Aistė Motekaitienė, dr. Raimonda Nabažaitė, Daiva Nakrošienė, Vida Narveišytė, Inga Norkūnienė, Jurgita Skiotytė-Norvaišienė, Paulius Norvilas, Kristina Norvilė, Julius Paplauskas, dr. Silva Pocyte, Igor Podoprygora, Neringa Poškutė, Karolis Pronckus, Valdas Puidokas, Nika Puteikienė, Živilė Putnienė, Linas Ramanauskas, Algirdas Sabaliauskas, Arūnas Sakalauskas, Romena Savickienė, Nijolė Sliužinskienė, Kęstutis Sova, Benas Šarka, Juozas Šikšnelis, Algirdas Šumskis, Jotvilas Švirinas, Nemira Trakumienė, Renata Treigienė, Audra Umbrasienė, Raimondas Vaitiekūnas, Darius Vaičekauskas, Rita Vaičekauskaitė, Milda Žekonytė, Danutė Žičkuvienė, Indrė Žigeu ir kiti.

Klaipėda 2022 ambasadoriai: Mindaugas Bačkus, dr. Aldis Gedutis, Gintaras Grajauskas, Gintarė Guzevičiūtė, kun. Sigitas Benediktas Jurčys, Rūta Jusionytė, Ignas Kazakevičius, Eimantas Kiudulas, Anatolijus Klemencov, Inesa Kurklietytė, Jurga Lago, Lilija Larionova, Vytautas Lygnugaris, Augustas Navickas, Gitanas Nausėda, Vytautas Paukštė, dr. Aista Plieskienė, Rolandas Rastauskas, Jonas Sakalauskas, Giedrius Savickas, Nelė Savičenko, Agnija Šeiko, Remigijus Treigys, Julijonas Urbonas, Rytis Valūnas, Antanas Vinkus, Vilija Vitkutė, Adomas Zubė, Olga Žalienė, Vytautas Žalys.

Vertėjos: Sigita Pevcevičienė, Laimutė Servaitė

Fotografai: Vytautas Petrikas, Monika Penkutė, Dmitrijus Matvejevas, Paulius Sadauskas, Nendrė Žilinskaitė, Domas Rimeika, MeKuSa

Grafinis dizainas: DADADA studio

www.klaipeda2022.eu

www.facebook.com/klaipeda2022

[© Klaipėdos miesto savivaldybė, 2016-2017](#)